ការអានតឹភាសាប៊ុនង

៣

សៀវភៅរៀនភាសាព្នងភាគ ៣

អង្គការសហការ
INTERNATIONAL
COOPERATION
CAMBODIA
READ PROJECT

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

លេខ : ១.៩៧២ អយក.ប្រក.

ប្រកាស

ស្ដីពី

ការអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សៀវភៅអានភាសាខ្មែរ

"ថ្នាក់ដំបូង ភាគទី១ ភាគទី២ និង ភាគទី៣"

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៤/០០៦ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ធម្មនុញ្ញបន្ថែម សំដៅធានានូវដំណើរការជាប្រក្រតីនៃស្ថាប័នជាតិ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្ដីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២ នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្ដីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅ នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម ០១៩៦-០៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ២៥ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្ដីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា
- បានឃើញសំណើរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអនុម័តសៀវភៅសិក្សា និងសំភារៈឧទ្ទេស
- យោងតាមកំណត់ហេតុប្រជុំរបស់លេខាធិការដ្ឋាន គអសស. ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦។

សម្រេច

ប្រការ ១.- អនុញ្ញាតឱ្យដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សៀវភៅអានភាសាខ្មែរ "ថ្នាក់ដំបូង ភាគទី១-ភាគទី២ និង ភាគទី៣" ដែលជាស្នាដៃ និពន្ធ និងរៀបរៀងដោយអង្គការសហការ ICC ដើម្បីផ្ដល់នូវភាពងាយស្រួល (សាកល្បង) ដល់សិក្ខាកាមនិស្សិត នៅខេត្តមណ្ឌលគិរី ក្នុងការសិក្សាភាសាខ្មែរ ។

ប្រការ ២.- អគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យ នាយកដ្ឋានអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ និងអង្គការសហការ ICC មានភារកិច្ចអនុវត្តប្រកាសនេះ ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦

បណ្ឌិត កុល ផេង

កន្លែងទទួល:
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
  "ដើម្បីជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- ដូចប្រការ ២
- កាលប្បវត្តិ - ឯកសារ

អាសយដ្ឋាន: មហាវិថីព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ កម្ពុជា ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥-២៣) ... ទូរសារ: (៨៥៥-២៣) ...
Email: crameys@camnet.com.kh Web Site: www.moeys.gov.kh

រៀបចំនិងឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពដោយអង្គការ ICC
បោះពុម្ពលើកទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ចំនួន ១០០ ក្បាល
បោះពុម្ពបន្ថែមលើកទី១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨ ចំនួន ២០០ ក្បាល
បោះពុម្ពបន្ថែមលើកទី២ ខែមិនា ឆ្នាំ២០០៩ ចំនួន ៥០ ក្បាល
បោះពុម្ពបន្ថែមលើកទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ចំនួន ៧០ ក្បាល
បោះពុម្ពបន្ថែមលើកទី៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០១០ ចំនួន ១០០ ក្បាល
បោះពុម្ពលើកទី៣ ខែមិនា ឆ្នាំ២០១១ ចំនួន ១០០ ក្បាល
បើលោកអ្នកចង់បានព័ត៌មានលំអិត សូមទាក់ទងមកអាសយដ្ឋានខាងក្រោម ៖
នៅភូមិអូរស្ពាន សង្កាត់ ស្ពានមានជ័យ ក្រុងសែនមនោរម្យ ខេត្តមណ្ឌលគិរី ។
ទូរសព្ទ៖ ០៧៣៦ ៣៨៤ ៧៧៧,
អ៊ីមែល៖. read.PM@icc.org.kh

International Cooperation Cambodia
P. O. Box 612
Phnom Penh Cambodia

“Chaaphao ntii raachhoo bhuu noong #3”
“Bunong Literacy Primer# 3”
1st Edition July in 2007, 100 Copies.
1 st Reprinted in April 2008, 200 Copies.
2 nd Reprinted in March 2009, 50 Copies.
3 rd Reprinted in July 2009, 70 Copies.
4 th Reprinted in April 2010, 100 Copies.
2 nd Edition in March 2011, 100 Copies.

Bunong literacy primer#1, Written in the Bunong language of Mondulkiri Province, Kingdom of Cambodia. For more information or more copies please contact the above address.

The production of this book was made possible through grants from the Finnish Evangelical Mission Lutheran.

អារម្ភកថា

នេះជាលើកដំបូងហើយ ដែលក្រុមការងារនិពន្ធយើងខ្ញុំ បានរៀបចំសៀវភៅអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ សំរាប់ភូមិភាគព្យសាននេះឡើង ក្នុងគោលបំណងអោយ បងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិច ដែលមិនចេះនិយាយ អាន និង សរសេរអក្សរខ្មែរសោះ អាចមានសមត្ថភាពចេះនិយាយ ចេះអាន ចេះសរសេរភាសាដើមនិងភាសាខ្មែរ ចេះគិតលេខ និងចេះពិភាក្សាគ្នា ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលកើតមានឡើង នៅតាមមូលដ្ឋានរបស់គេ ។

សៀវភៅនេះមិនត្រឹមតែអោយសិស្ស ចេះអាន ចេះសរសេរ និងចេះគិតលេខប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងធ្វើអោយសិស្ស មានចំនេះដឹងបន្ថែមទៀត ដែលទាក់ទងទៅនឹង ជីវភាពរស់នៅរបស់គេដូចជា ផ្នែកសុខភាព កសិកម្ម បរិស្ថាន និងវប្បធម៌ប្រពៃណីជាដើម ។ ដោយសារតែភាសាដើម មានតែភាសាសំរាប់និយាយពុំមានអក្សរសំរាប់សរសេរ ដូច្នេះហើយទើបក្រុមការងារនិពន្ធយើងខ្ញុំ និងប្រធានតំណាងផ្នែកបច្ចេកទេសអក្សរសាស្ត្រក្នុងអង្គការសហការអាយស៊ីស៊ីបានខំប្រឹងប្រែងរៀបចំអោយមានអក្សរ សំរាប់បងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិច ដោយយកតួអក្សរខ្មែរធ្វើជាសំណេរ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ការចេះអាននិងចេះសរសេរភាសាដើម គឺជាមធ្យោបាយមួយដ៏ល្អបំផុត ដើម្បីជាយានជួយអោយបងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិច ឈានទៅចេះអាន ចេះសរសេរ និងចេះនិយាយភាសាជាតិអោយច្បាស់លាស់ ។

ការបោះពុម្ពសៀវភៅនេះធ្វើឡើងយោងតាមការប្រកាសអោយប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ នូវតួអក្សរខ្មែរសំរាប់កត់សូរស័ព្ទជាភាសាជនជាតិព្នងនៅតំបន់ខ្ពង់រាប និងយោងតាមលិខិតអនុញ្ញាតអោយរៀបចំសៀវភៅពីក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡាលេខៈ ១៩២២ អយក ប្រក ស្តីពីការអនុញ្ញាតឱ្យបោះពុម្ពសៀវភៅអានភាសាព្នង "ថ្នាក់ដំបូង ភាគទី១ ភាគទី២ និង ភាគទី៣" ។

សៀវភៅនេះក្រុមការងារយើងខ្ញុំ បានរៀបចំឡើងក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់គណៈកម្មការនិពន្ធនៃក្រសួងអប់រំយុវជន និង កីឡា មន្ទីរអប់រំខេត្ត អ្នកបណ្ឌិតអក្សរសាស្ត្រ អនុបណ្ឌិតអក្សរសាស្ត្រ ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសក្នុងការផលិតសៀវភៅ និង គណៈកម្មការសហគមន៍នៃជនជាតិដើមភាគតិចក្រោមការឧបត្ថម្ភរបស់អង្គការសហការអាយស៊ីស៊ីផងដែរ ។ មេរៀនត្រូវបានបកប្រែជាភាសាខ្មែរនៅផ្នែកខាងក្រោយនៃសៀវភៅនេះ ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងលោកអ្នក ដែលបានប្រើប្រាស់សៀវភៅនេះ សូមជួយផ្តល់មតិរិះគន់ និងកែលំអចំណុចខុសឆ្គងផ្សេងៗ ដើម្បីអោយក្រុមការងារនិពន្ធយើងខ្ញុំអាចធ្វើការកែសំរួល អោយបានកាន់តែល្អប្រសើរថែមទៀត ។

ក្រុមការងារនិពន្ធរីករាយរង់ចាំទទួលមតិរិះគន់ និងយោបល់ជួយកែលំអផ្សេងៗពីគ្រប់មជ្ឈមដ្ឋាន ។

សូមអរគុណ
ក្រុមការងារនិពន្ធ

សមាសភាពក្រុមរៀបរៀងនិងកែសំរួល

១.	ឯកឧត្តម	ជ័យ ចាប	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំយុវជន និង កីឡា
២.	លោក	អ៊ិន ថេរ	អគ្គនាយករងនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុនិងរដ្ឋបាល
៣.	លោកស្រី	ទន់ សាអ៊ីម	ប្រធាននាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យ
៤.	លោក	នៅ ស៊ុន	មន្ត្រីនាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យ
៥.	លោកបណ្ឌិត	អ៊ីវ ច័ន	អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានភាសាខ្មែរនៃរាជបណ្ឌិតសភា
៦.	អ្នកស្រី	ថាច់ សារ៉ន	អនុប្រធានការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍នៃកម្មវិធីសិក្សា
៧.	លោក	ទឹម សង្វាត	ប្រធានមន្ទីរអប់រំយុវជន និង កីឡា ខេត្តមណ្ឌលគិរី
៨.	លោក	ឈូក សាកឿន	ទីប្រឹក្សាអង្គការសហការ (ICC)

សមាសភាពក្រុមភារខារនិពន្ធ

១.	លោក	Diethelm Kanjahn	បណ្ឌិតអក្សរសាស្ត្រ និងទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសអក្សរសាស្ត្រ
២.	លោក	Todd Bequette	អនុបណ្ឌិតអក្សរសាស្ត្រនិងប្រធានអង្គការសហការខេត្តមណ្ឌគិរី (ICC)
៣.	អ្នកស្រី	MiMi kanjahn	ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសអក្សរសាស្ត្រ
៤.	អ្នកស្រី	Backy Bequette	ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសគណិតវិទ្យា
៤.	អ្នកស្រី	Mariam Smith	ប្រធានផ្នែកអក្ខរកម្មភាសា អង្គការហការ (ICC)
៥.	លោក	ក្រោយ ឡូញ	អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេសភាសាព្នង
៦.	លោក	ម៉ាលី លិន	អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេសភាសា អង្គការសហការ (ICC)
៧.	អ្នកស្រី	ភ្លឹក រ៉ុំ	អ្នកជំនួយការអក្ខរកម្មភាសា អង្គការហការ (ICC)
៨.	លោក	សុខ សុជាតិ	អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេសអក្ខរកម្មភាសា អង្គការសហការ (ICC)

ញូចីសភាញាថ្ងៃនពី

ភាញា	____________
នតីលឆាក់	____________
នាម់ទែស	____________
ភាញាបិន	____________
ភាញាខុម	____________
ភាញាផ្រុក	____________

នទើជ្រោនាវនតី

នាវនតី តី	រាព្វែរាឆិ	រាង្វែរាង្វាប់	នទើអិន់នាល់	នាវមិស	នាវមិសមហៃ	មរោនហា
នាវនតី តី ៤១	ញ្ញ	, ៲		ញ្ញុប ញ្ញិង		១
នាវនតីតី ៤២	ង ញ្ញ ន ម					១១
នាវនតី តី ៤៣	វ			វឹល វាយ		១៩
នាវនតី តី ៤៤		ឺ		រាមឺ		២៩
នាវនតី តី ៤៥	នតឹងកាសរាពៃរាឆិ នទ្រែលមារាង្វែរាង្វាប់					៣៥
នាវនតី តី ៤៦		ៃវ		មីវ អៃវ		៤៣
នាវនតី តី ៤៧		េ ា		យៅ តៅ		៥១
នាវនតី តី ៤៨		ិ		មិច ងគិច		៥៩
នាវនតី តី ៤៩	ខ	ៃ		ខៃ		៦៩
នាវនតី តី ៥០	នតឹងកាសរាពៃរាឆិ នទ្រែលមារាង្វែរាង្វាប់					៧៧

នទើជ្រោនារនតី

នារនតី តី	រាព្វែរាឆិ	រាង្វែរាង្លាប់	នទើអិន់នាល់	នារមិស	នារមិសមហៃ	មរោនហា
នារនតី តី ៥១	៍			ច្ញាញ ក្ញាញ់		៨៥
នារនតីតី ៥២	ផ			ផៃ ផោយ		៩៣
នារនតីតី ៥៣	យ្យ			អូយ្យ កុយ្យ		១០៣
នារនតីតី ៥៤	ថ			ថុង ថាក់		១០៩
នារនតីតី ៥៥	នតីងកាសរាពៃរាឆិ នទ្រេលមារាង្វែរាង្លាប់					១១៧
នារនតីតី ៥៦	អ្យ			អ្យារ់		១២១
នារនតីតី ៥៧	្យ			មព្យាត់ ព្យាង់		១២៩
នារនតីតី ៥៨	ហ្វ			រាហ្វៃ ហ្វាយ		១៣៧
នារនតីតី ៥៩		ែ ្យ		ក្យៃ		១៤៧
នារនតីតី ៦០	នតីងកាសរាពៃរាឆិ នទ្រេលមារាង្វែរាង្លាប់					១៥៥
	នារមព្រើម្វូនិង					១៥៩
	រាព្វែរាឆិនទ្រេលមារាង្វែរាង្លាប់រាឆិម្វូនិង					១៦០
	នារនតីគៃសរាម្វាងជីតនារងើយទ្រោន					

<u>មិន់តែសរាឆិនតី</u>

១- អើយកោញ្ញវាជាះមាល់ហាន់នតី ហាន់នតីៗ តៃមាឆិះនាវគឹត
តៃឆិះនាវគឹតៗ ពាះបិនលាន ។ (មារតឹ)

២- អើយរោសមែជាះខាន់អៃហាន់នតី ហាន់នតីៗ តៃមាគឹត
តៃម្លាវអិន់ពាង់មាអ្វែសៗ មាបិនហៃ មាអ្វែសបិនហៃៗ
លើយអិន់មិល់ ។

៣- ហើយអ្វូចៃរោសមែហៃនើម មើសនតើមនើស នើមមៅតែស
រាឆិ មៅតែសរាឆិៗ ម្វូនិង មៅតែសរាឆិៗម្វូនិង ។ (មារតឹ)

៤- អាបៃរីម្វូនិងតែសរាឆិហើយៗ ហាន់មិន់លាប់នតីៗ ពាង់មាម្លាវ
ពាង់មាម្លាវពាង់មាគឹត លើយអិន់ច្វែលៗនាវវៃម្វូនិង ។

៥- ហើយអ្វូចៃរោសមែកោញ្ញវា លើយតាអិន់ហៃលែះមានាវរានើម
អិន់ហៃតែសនាវរានើមជឹតនាប់ ពាង់មាអ្វែសៗមានាវរេស
ជេងនើម ៕

មេរៀនទី ៤១ ញ

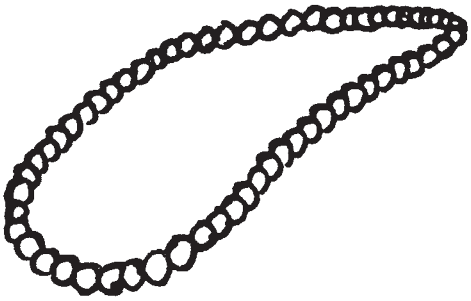

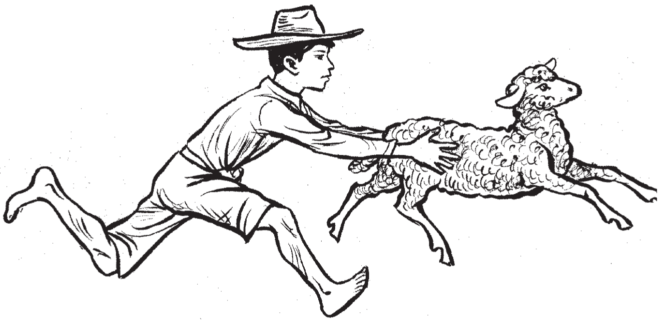

ញៀង **ញុប**

១ ញៀង	ញុប
ញៀ	ញុ
ញ	ញ

២ ញ	ញ	ញ	ញ
ញៀង	ញៀល	ញុប	ញឹប

៣ ញៀង
ញៀល
ញុប
ញឹប

៤ ញៀង	ញៀល	ញុប	ញឹប
ញែស	ញឹស	ញុម	ញេប
ព្រោះ	ពែះ	លែះ	ក្លែះ

នតីរៈនាវមិសមហែវៃទិង់តានត្រិងងើយ

នោញ្ញលតឹម	នអាប់	ដាសអិសញ្ញែ ។
នោញ្ញលតឹម	នអាប់	
	នអាប់	

នោញ្ញល	ងកាប់	កោងអិន់មាអិសញ្ញែ ។
នោញ្ញល	ងកាប់	
	ងកាប់	

នតីរៈ

នោញិលតឹមនអាប់ដាសអិសញែ

នោញិលជេងមូក្លោនទាម់ ពាង់នាក់ជានមីរជានផ្រែ អិសញែជានមីរជានផ្រែកើតនោញិលជិង់ ។ មើយតិត់នារតឹមនអាប់ នោញិលកិសលើយញែសជិង់ ញែសតី ជេសរីជាៈមូឆើមក្រែសឆិក់ ។ មេៈមមឹពាង់មមើសមោល់ តែមាកើលជានការនអាប់នោញិល ។ នទាម់ៗហាន់ផ្រែសតើមឆីតើមគ្លែ តែមាជានដៃឆោងឆាតឹមនអាប់ ។ កោញនោញិល លែវមោល់ហាន់ជិយរាពូ តែមាញុបចោកនុកនអាប់ ។

រានាក់មើសអិសញែ លែវមោល់នទ្រាប់ជានការ កើតរានាក់នោញិលជិង់ ។ នទាម់ៗមើសនោញិល នទ្រែលមានទាម់ៗមើសអិសញែ លែវមោល់ហាន់ផ្រែសតើមឆីមាជានដៃឆោង ។ ទ្រាសៗនទ្រែលមាមូអូរមូរាញមើសអិសញែ លែវមោល់អីសមា ជេសរីពែសចោកលិង មុកទាក ផ្រឹងញិង ។ បាៈៗកើលរាពេសនទិក់ជុមដៃ អិន់ក្លិស ។ តិត់នារនអាប់ នោញិលដាសអិសញែ គុតាកាលើរានើល មើសនាប់បិនលាន មើសដាសមើសដាសខាន់ពាង់ តែសមូទ្រាស មូនទាម់គុនទ្រែល មើសកើយខាន់ពាង់រី តែសមេៈមមឹ អិសនោ រោសមែមើស មូក្លោ មើសមូអូរ គុរឹងមាត់ ។ ជេសរីកោរាញបិនគុមើសនាប់ខាន់ពាង់ តែមាតឹមរាង្លាប់ខាន់ពាង់ អិន់ជេងអូរឆាយ ។ ជេសរីកោរាញបិន អិន់ខាន់ពាង់តឹមតិន នទ្រែលមាងកាប់កោង ។ នោញិលងកាប់កោង អិន់មាអិសញែ ។ អិសញែងកាប់កោង អិន់មានោញិលជិង់ ។ ជេសងកាប់កោង កោរាញបិន អិន់មេៈមមឹមមើសមូក្លោននទ្រែលមាមេៈមមឹមើសមូអូរ នតីអិន់មាខាន់ពាង់មារហែអូរឆាយ ។ ជេសរីទ្រាសៗមើសនោញិល នទ្រែលមាទ្រាសៗមើសអិសញែលែវមោល់នទ្រាប់នទើ

នាវនតីតី ៤១

ឆោងឆា អិន់មាខាន់ពាង់មារហៃអូរឆាយនទ្រែលមាមូនាច់ជិង់ ។ ខាន់ពាង់គែសឆោងឆានអាប់នោញ៉ល ដាសអិសញ៉ែ ហើមរាម់ទឹង លែះមាមាល់ ៕

<u>*នាវអោប*</u>

១ នោញ៉ល មូដាសពាង់នអាប់អូរ?

២ នោញ៉ល មិសការពាង់ដាន?

នតីញចីស

ញ

ញុប

ញុប ញុប ញុប

ញិង

ញិង ញិង ញិង

នើនតឹងញុបកិនប៉ែកោញូពាង់តារេប ។

យោសតាយទិញូញិងឬតុបតាក្រិង ។

នាវនតីតី ៤១

ទាន់ផិះរាព្លែរាផិ ៣ ជេសរីញចីសតឹមរាង្លាប់អិន់គែសពែនាវមិសមើស ទិង់អ្យា ៖

1.__________ 2.__________ 3.__________

ទាន់ផិះពែនាវមិសមើសលើ ជេសរីជិយនាវងើយញចីសអិន់គែសព្វាន់ នត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

1.______________________________

2.______________________________

3.______________________________

4.______________________________

អ្យាត់នាវគ្រូរៈ

ម្ហូររ់គែសនត្រែវ

ម្ហូរនត្រែវពាង់គែសនាវខ្លែងាន់មានទើឆា គែមាកើលអិន់មាមហាមពាង់អិក់ ។ ម្ហូរនត្រែវមោអិន់ពាង់ញេតនទ្រាញ់អោស ក្លាចគែសនាវតិត់ជេរ មាកិនតាត្រោមនទុលនៃ ។ លាសនទ្រាញ់គែសទាកឆីពាង់ញេតដេះៗទើយ ។ ត្រាវពាង់គែសឆា៖ នហានអឹរ តុសអេងៗតាប់អ្យារ់ ព្វាច់ មោលាសកា ។

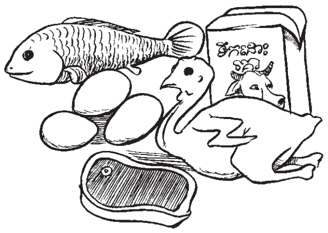

គែមាគែសទាកតិសអ្វែស

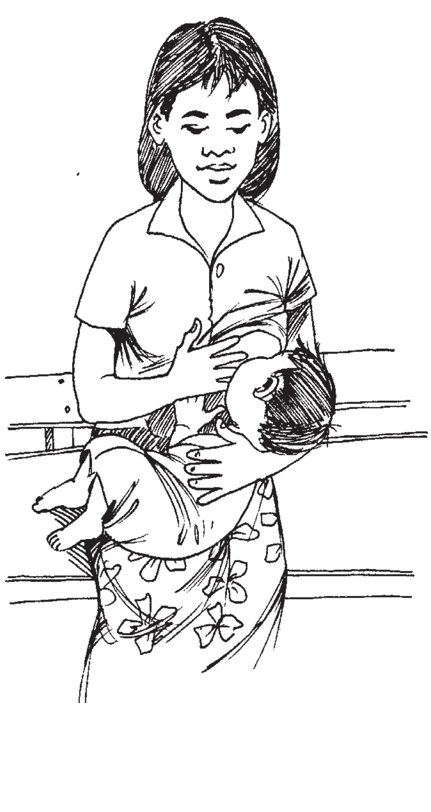

គែមាគែសទាកតិសអ្វែសនទ្រែលមាតិង់អិន់កិនពូតិស ។ មោអិន់ម្ហូរញេតនទ្រាញ់ទោលកិនហោមពូតិស ក្លាចគែសនាវតិត់ជេរមាកិន លាសនទ្រាញ់គែសទាកឆី ពាង់ញេតដេះៗទើយ ។ អិន់ពាង់ឆានតីលនទើឆានៃអិន់អាប់ ៣ នតីលអ្យា តឹមទូនារអិន់គែស ៣ តឹ ។ អិន់ពាង់ញេតទាក មោលាសនទើញេត

នាវនតីតី ៤១

នតើមមើស ៨ កែវតិត់មា ១០ កែវ អិន់អាប់នារ ។ នាវខ្ញែនើសអិន់ហែញែតទាកតិសនទ្រោក ទុតជេះងាន់ជេះងេនអិន់គែស ៣ កែវ ជិង់ ។

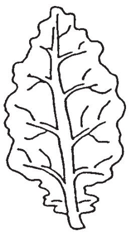
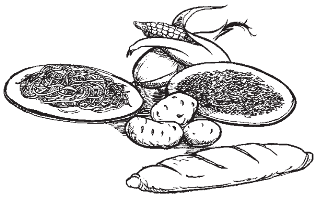
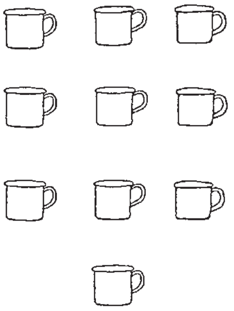

កិនឆៃគែស ១ នាម់ អិន់ពាង់ពូតិសជិង់ ។ អិន់ហែរាវតីអិស កិនលែះមារជាសអិន់ក្លិស អេលិរមាហែអិន់ពាង់ឆានទើ ។

អិន់កិនឆៃឆានទើឆាអ្យាតឹងនតីលៗ ទឹងលែះ ៣ នតីលនទើ ឆោងឆា តឹមទូនារៗអិន់គែសពែតឹ នទ្រែលមាលែះរាងោចទូរានាក់វិល់ពាង់នើមនើស ។ ជេសរីអិន់គែសនទើឆាអ្វែសអេងជិង់ ទោលមិងហែ មោហិះឆោងអោស ។ អិន់កិនឆៃជេះឆាត្រាវ តាព្រោមងានពាង់នើម អិន់ហែកឹន មោលាសឆ្យាត់ជេះៗ គែមាអិន់កិនឆៃឆា ។

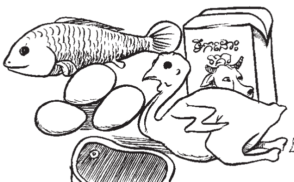

នតីលនាវអ៊ិន់នទើឆាមាកិនឆៃជេះៗ

កិនឆៃនតើមមើសទែសតិត់មា ៦ ខៃអ៊ិន់ពូទាកតិសមៃទើម

-មោអ៊ិន់ទាក

-មោអ៊ិន់ពិរ

-មោអ៊ិន់ទាកតិសនទ្រោក

-លើយអ៊ិន់នទើឆាអាអេងជឹត

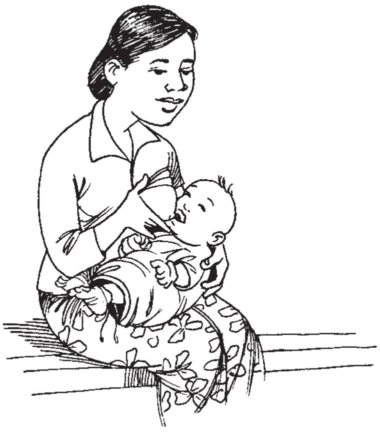

កិនឆៃនតើមមើស ៦ ខៃតិត់មាទូនាម់ អ៊ិន់ពូទាកតិសមៃ ។ អ៊ិន់ពាង់ឆាពិរលាយដាស នតីលនទើឆាអីរាទិក់ញជេងអ៊ិន់តឹមឆាក់ពាង់ តឹមទូនារអ៊ិន់គែស ៤ តឹ ។ នតីលនទើឆា អីរាទិក់ញជេងអ៊ិន់តឹមឆាក់៖ តុសអេងៗលៃះ ជេសកឹន លៃះជេសព្លោកនតោពាង់ ជុសនហាគែសនអឹរវៃឆា តាប់ អ្យារ់ជេសគិម់ឆឹន នទ្រែលមាទាកតិសនទ្រោក ។ កាងេតលៃះជេស តីកជេះៗ អ៊ិន់ហៃជុសនទើឆាដាសមពាល់ ជេសរីតេះលាយនទ្រែលតា ពិរកិនឆៃនៃ ។ ពាង់គែសនាវខ្លៃងាន់ លាសហៃអ៊ិន់កិនឆៃជេះពាង់ឆា ព្លៃឆី កើតមាព្រីតទុម ព្លៃក្រិច ព្លៃមហុងទុម ។

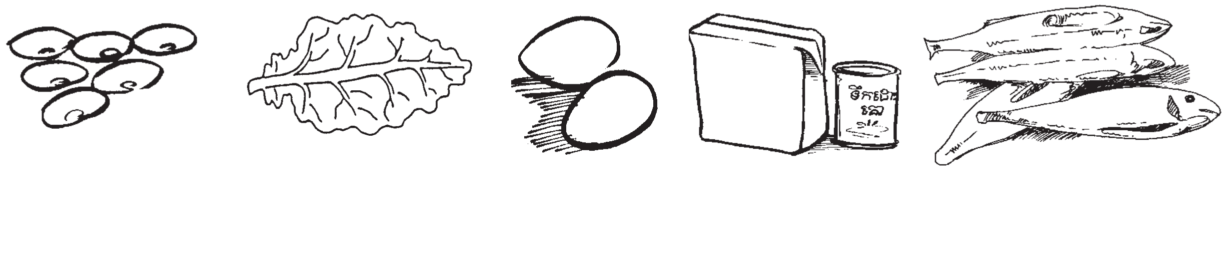

នាវនតីតី ៤១

កិនឆៃគែស ២ នាម់ ទាន់អិន់កិនរាលូពូតិសទូតឹ ដេះៗ ។ កិនឆៃដេះអ្យា អិន់ពាង់ឆា មិសនទើវៃឆា

តឹមរានាក់វិល់នើស អិន់គែស ៣ តីតឹមទូនារ ដេសរីអិន់ គែសនទើឆាអេងដិង់ ទោល មិងមោហ៊ះគែសឆោង ៕

នាវអោបគៃតឹមញច្រោះ

១ ម្ហូរ្អូវនត្រៃវ មិសនទើឆាគៃអិន់ពាង់អ្វែសនហិម់ឆ្វាន នទ្រែលមាកិនពាង់ តាព្រោមនទុល?

២ កិនឆែនតើមមើសទែសតិត់ ៦ ខៃ មិសនទើមិន់ញឆ្យាម់អិន់ពាង់ឆា?

៣ កិនឆែនតើមមើស៦ ខៃតិត់ ១នាម់ មិសនទើមិន់ញឆ្យាម់អិន់ពាង់ឆា?

នារនតីតី ៤២

ទាន់ផ្ទូងនតីរ៉ៈអិន់អាប់នាវមិសមើសទិង់អ្យា តឹងរាព្វែរាឆិនតើម

ង	ញ	ន	ម

ងការ	ងកុរ	ងកើប	ងកែ	ងកោន
ងកិច	ងអាង	ងគិន	ងគារ	ងគូល
ញជុស	ញអែស	ញជ្រាង់	ញជេង	ញចិ
នហាត	នអាង	នអើន	នត្រី	នតោល
នទ្រោក	នទ្រាក	នទារ	នទាម់	នទ្រិស
នហាឆី	មចិ	មហាម	មពឹតកា	មពារ់
មហែ	មមោង	មពាល់	មពីរ	មពោង

នាវនតីតី ៤២

<u>នតីរ:</u>

រ:នត្រិងនាវងើយ

កេងមាង់នទឹង **មពារ់** លោសមើសឆ្នុងឆីហាន់ជិយនទើឆា ។ មើយ តិត់អាងអោយ ពាង់ **មពារ់** ព្លីឆឹតតាគ្រោមឆ្នុងឆីរីជឹត ។

នាវអាគិប់ហាន់ជិយកាតាប្រើ **ន៉ទ្រែលមា** មឹតជាង់គិប់ គែសកាហេន លែវមាល់ **មពឹត** គិង់គែមា **នទ្រិ** ។

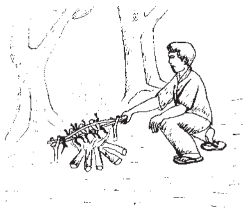

ចែគិប់ពាង់ម្លាវ **ងកិច នអើន ន៉ទ្រែលមា នទ្រិង** អិន់អិសមិន កិនឆៅ ។

មេះ**មមឹ**កោញនើនជានមីរទាច់កេងទាកលែង មីរពាង់វីតួចមាតាម់ **មមិ** ជេងងាន់ ។

នាវ **នត្រី** នើសនោគិប់លែវអ្វូរកិនពាង់ **ញចិ** មោតោហាន់ពិល់តា កាលើយោកនិម់លេរ ។

មឹតជាង់គិប់ម្លាវជានដៃ ។ ពាង់គែស **នហាត** នោប មែត ដែក គោល គែមាជានដៃ ។

ឆាយយោសតឹមពាៈមែដាសតិប់ ពាង់លាច់ឆុរមាពេសកុតតាតិងកិលោស **មហាម** ទិង់មានទិស ។

នោយាង **នទ្រែលមា** អិសតីងញចិរាពូតាៈមើសស្រែហាន់ឆឹតអាដៃខាន់ពាង់នើម ។

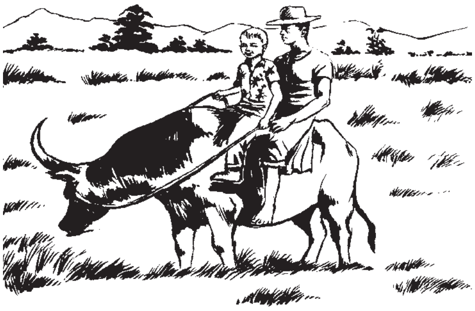

អិសតីងកេតទាកឆឹនតាៈមើសតិម់ **ងគួល** កាចិក អិន់មានោយាងគុញៀតពិល់ងកិចប្រឹ **នទ្រែល** ។

តិត់ទោសនារ **នហាឆី នទ្រិ** រុង ។ តិត់តុបមីស **នហាឆី** លោស **នហា ញឆៃ** ។

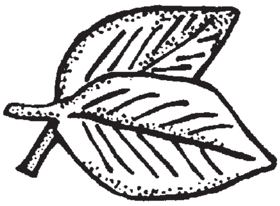

កោញក្រាក់ម្លាវ **ញជេង** ជាន **រានទែសនទ្រោក** មអឹ ។ ជេសរីពាង់តាច់តែស កិន **នទ្រោក** មារអិសនអាស ។

នាវនតីតី ៤២

<u>នតីញចីស</u>

ទាន់ផ្ទងនតីឆៈនាវមិសមើសទិង់អ្យា ជេសវីជិយនាវងើយញចីសអិន់តែសទូត្រិងៗ ៖

ងគូល	ញជ្រាង់	នតី	មពារ់

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

3. ______________________________

____

4. ______________________________

<u>នតីរៈ</u>

នើនមិត់រាពូនហិមាជិយត្រាវ

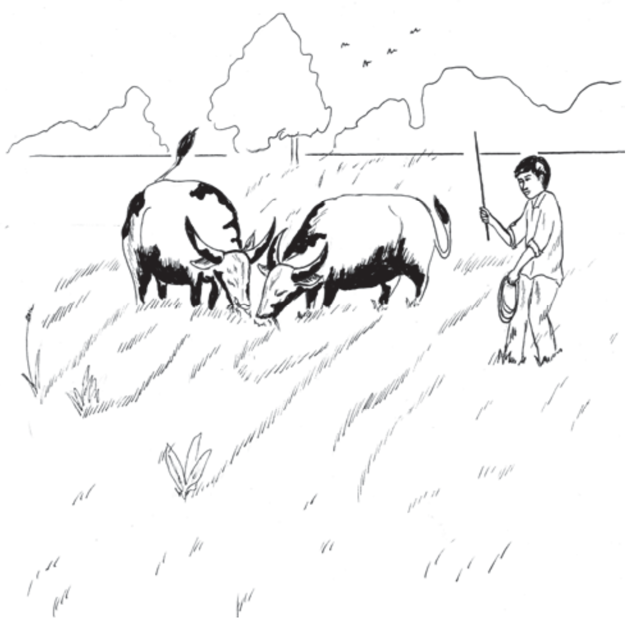

គែសទូនារីរ នើនហាន់ជិយរាពូរាពូបើកលែះជិះនារ ជិះនាង់ហើយ ។ នើនហាន់ជិយរាពូឆៃទាកង្លាវតាស្រែ គែសកាបិសអិក់ងាន់ ។ នើនឆៃរាពូគុឆាតាស្រែទាច់ង្លាវរីជិង់ ។ នើនកិត់រាពូអិន់ឆារេបតាស្រែ ពាង់នើមហាន់ឆឹតអាដៃ ។

ឆឹតពិត់អាដៃ នើនជាះអិស ជាះកោញពាង់ ហាន់ឆាចទាកង្លាវអីរី ។ ជេសរីខានពាង់នទ្រាប់នទើហាន់ ។ អិសនើនញអោតកៅចិបកោញនើនញអោតរាឆៃ នទ្រែលមាញអោតពិតមអឹ ។ នើនអោបលាស ៖ "មិសបឺញអោតរាឆៃមៃនៃកោញ?" កោញពាង់អើស ៖ "ញអោត គៃមាជានមពាច មាឆាចទាកង្លាវអីរីហែស" ។ ជេសរីខាន់ពាង់ហាន់ នើនអាញឆាសហាន់មើសនាប់លែវត្រិង ។ ខាន់ពាង់ហាន់តិត់តាទាកង្លាវរី នើនយោងឆាសតាតើមនាម ជេសរីហាន់តឹងរាពូ ។ អិសដាសកោញពាង់ ហាន់លិរមិត់ទាកង្លាវ ។ កោញនើនមាពិក់អិសនើនមាមិត់ ។ ជេសមិត់ទាក ខាន់ពាង់ពើយ្សរាឆៃ កិត់ជានមពាច ជេសរីខាន់ពាង់លិររាឆាចទាករី ។ គែសទូនហិម់ តិត់ឆឹតនើនមើសតឹងរាពូកើលឆាចទាកង្លាវរីជិង់ ។ នើនដាសអិសពាង់មាឆាចទាក

នាវនតីតី ៤២

តាង្លាវ កោញខាន់ពាង់មាគុរាលូ ។ ជេសរីអិសនើនលាស៖ “ហើយកោញ! មែព្លែសឆាចទាក គិប់ដិង់កោញមើស?” “អើ” ។ ជេសរីកោញនើន ព្លែសអិសនើនឆាចទាក ។ តិត់លែះទាកតាង្លាវរី ខាន់ពាង់ឆែកាងកាញ់អិក់ងាន់ ។ ជេសរី ខាន់ពាង់ញុបការី អិន់តាឆាសមេង អិន់តាពិតគែសងគូល ។ ជេសរីនើនដាះអិសពាង់ឆុញអុញ នើនដាសកោញពាង់មាញុបកាតាង្លាវ ។ ជេសឆុញអុញ អិសនើនហាន់ស្រែសគ្លែ គែមាឆោរកាគុច ។ តិត់ពាង់គុចកាឆីនហើយ ពាង់មមើសនើន ដាសកោញពាង់ឆោងឆា ។

ជេសឆោងឆាខាន់ពាង់ហាន់ឆឹត អិសនើនអាញកាមាឆាស តីទូដាសពាង់ញអោតកៅចិប ។ កោញនើនមាឃារពិត នទ្រែលមាចែងទុង ។ នើនមាមព្រើសរាពូមើសកើយខាន់ពាង់ ។ តិត់តាដៃអិសនើនតឹមពាះកា ដាសកោញពាង់តាដៃ ។ ជេសរីអិសនើនគិម់ត្រាវកា ។ តិត់ឆីនត្រាវកាហើយ អិសនើនតោក អិន់តាកាលើគ្រែ ពាង់នើមហាន់អុម ។ នទុតពាង់ហាន់អុមឆិងក្ងិង់នតុងឆា

ត្រាវកាអិសនើនតាគ្លាស តិត់លែះ ។ នើនឆឹតមើសង្លាប់រាពូឆៃឆិឆា ត្រាវកា តាកាលើគ្រែ ។ នើនជីនួយ្យដាសឆិ ពាង់ឆិះរានាយឆ្ងូរត្រាវ តឹងទិងឆិ អិន់ញ្ញាល់ ។ ជេសរីនើនជានត្រាវកាងកាញ់ គែសទូគ្លាស គៃមាឆា ។ មាង់រីមេះមថឹនើន នទ្រែលមាអិសនោនើន គែសឆាត្រាវ កាអីរី ទឹងលែះមាមាល់ ៕

<u>*នាវអោប*</u>

១ នើនហាន់ជិយរាពូ មិសបាះនទើឆៃ?

____

២ មិសនាវនើនទឹងគែសមមាងឆិ?

____

នាវនតីតី ៤៣ វ

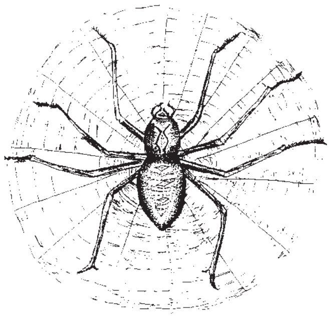

វីល **ភាយ**

១

វីល	ភាយ
វី	ភា
វ	វ

២

វ	វ	វ	វ
វីល	ភាយ	ភាង់	វីរ

៣

វីល
ភាយ
ភាង់
វីរ

៤

វីល	ភាយ	ភាង់	វីរ
វីក	ភាស	ភាត់	វើរ
វែង	ញៀង	ញុប	ញុម

នាវនតីតី ៤៣

<u>នតីរៈ</u>

វឹលនទ្រែលមាវាយជិយនតុកគុ

រានុកកាល់អែ មែវឹលជាៈមាល់ពាង់ តែមាតឹមពាៈនតុកគុ ។ ពាង់ជាៈមពោលវឹលតាបិន មពោលវឹលតាប្រី នទ្រែលមាវាយគុតាត្រោមនែស ។ វឹលតាប្រីតែសមារនតីលមិស វឹលនទ្រាមនទ្រែលមាវឹលមពិរ ។

តិត់នារគួមមាល់ វាយគុច្រាៈនាវដាសវឹលតាប្រីដិង់ ។ ជេសរីមែវឹលអោបលាស ៖ “មពោលវឹលតាបិន មពោលវឹលតាប្រី អាសនតុកខាន់អែមែរិង់គុ?” វឹលតាបិនអើសលាស ៖ “គិប់រិង់គុតាបិន មោរិង់គុតាប្រីអោស ។ គុតាបិនតែសជៃម្បូឆើមជានអិន់ គុតាត្រោមជៃមាមោលាសគុតាននតុកបាៈៗ ទាសរិង់គុទើម ។ លាសគុតាប្រីមោតែសជៃនទែមីសឆាជីកាត់ងាន់” ។

ជេសរីមែវឹលអោប មាមពោលវឹលតាប្រីរីលាស ៖ “មើមខាន់មែមារមពោលអីនៃ? អាសនតុកខាន់មែរិង់គុ? តាបិន? មោលាសតាប្រី?” វឹលមពិរអើសលាស ៖ “គិប់រិង់គុតាប្រីប្រិង់ក្រិង់មទិល់ តារីមើ

គែសតើមឆី គិប់មែមាជានដៃ នទ្រែលមាជានមីរមោ ។ លាសគុតាបិន តើមឆីតើមគ្លែលែះហើយ ម្ងូស្រែសម្ងូកាល់ គិប់មោរិង់គុអោស" ។ រឹលនទ្រោមលាស ៖ "មាល់គិប់រិង់គុតាប្រើដិង់ ។ តីសមាមាល់គិប់រិង់ជានដៃតាត្រោមនែស កើតរែងទៃ វីមើគែសនាវដាប់មពាន់ដេះ ។ លាសគុតាបិន អុសអាសគាសគាយងាន់លើសប្រែ មមោងអ្ងូរ មមោងកិន លុងនតែរអាប់នារ មោគែសដាប់មពាន់អោស" ។

ជេសវីមែរឹលអោបវាយ ៖ "មើមមពោលអែមែវាយ រិង់គុតាបិនមោលាសតាប្រើលឹងទាកង៉ិត់?" វាយអើសលាស ៖ "មោគឹតអោសលាសគុតាបិន ក្លួចម្ងូរាកម្ងូរាតាប់ ហេនវែមព្រឹតមព្រើរើលទាកមីសគៃមាគែសមីសតិះតើមឆីតើមគ្លែ លាមនែសនតូអា ។ អាបៃរី ហេនទាន់គុតាប្រើក្រិង់ អិន់ងាយមើសបិន មាសរាឆឹកម្ងូ ទើយដិង់មើស?" "អើ" ។

ជេសតឹមច្រាះនាវ លែវមាល់ឆឹតតឹងនតុកអេងៗ ។ រឹលបិនឆឹតជឹតបិន រឹលប្រើឆឹតជឹតប្រើ ។ រឹលបិនវៃជានរាឆិន់តាត្រោមដៃ មោលាសតាត្រោមដៃមោ ។ ពាង់ហាន់ជិយឆានុកមាង់ ។ នារៗពាង់មិច ។

រឹលមពិរជានរាឆិន់តាឆុងតើមឆី ។ ពាង់វៃជាននតេងពាង់តាត្រិងមិន់ម្រោះរាឆិង ហាន់អាប្រើអាទាក គៃមាខានក្រាសជេះៗមាគែស

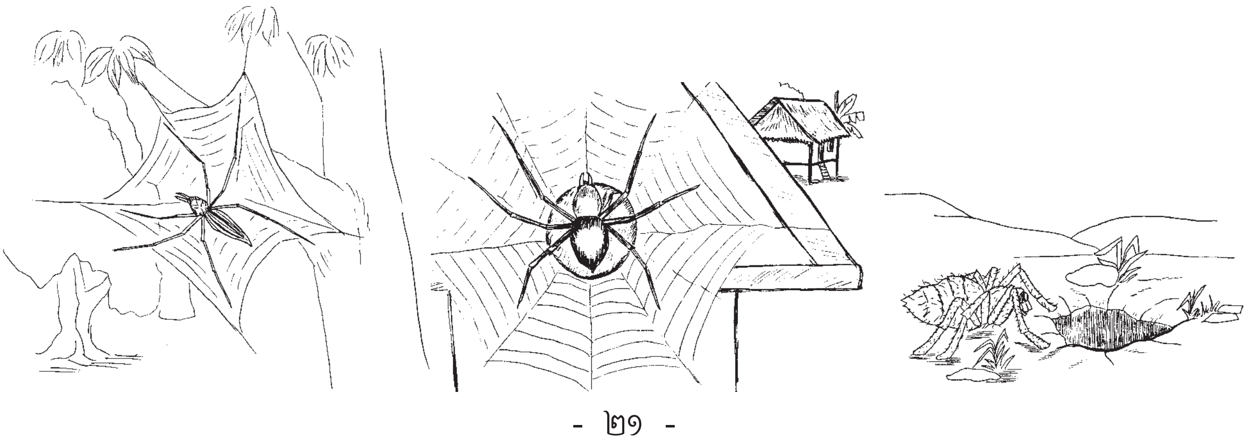

នទើឆា ។ មាល់ពាង់វៃជិយឆានុកមាង់ នទ្រែលមានុកនារ ។ វឹល នទ្រាមហាន់តិត់តាប្រើ ពាង់លោកនែស ជានគ្រោមនតុកគុ កើត វែង ។ មាល់ពាង់វៃជិយឆានុកមាង់ នារៗពាង់គុតាគ្រោម ។

ជេសរីវាយរីនើស លែវមាល់មពារ់ជឹតប្រើក្រិង់ គែសតើមឆីអិក់ ។ តិត់នារវាយ ពាង់លែវមាល់នទ្រាវ បូអើសមាហែ ហែអើសមាបូ អាប់នារ អាប់នារ គៃមាតុបទាកមីស ។ តិត់មីសហើយ ពាង់លែវមាល់លាហូកនតោឆាក់ តាតើមឆី ។ ជេសរីលែវមាល់ហាន់ឆឹត ជឹតគ្រោម នែសជេងរាលិក់ ៕

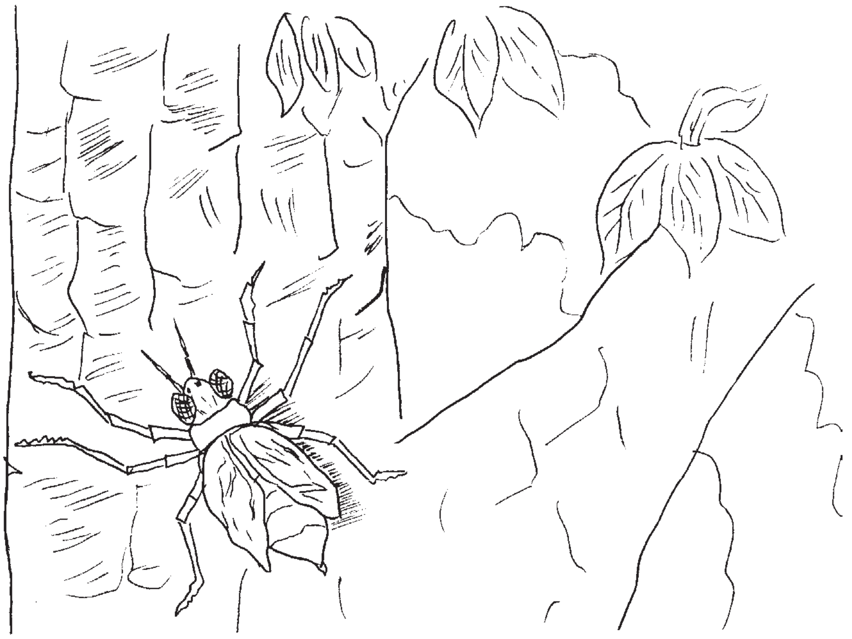

<u>នាវអោប</u>

១ មពោលវឹលទឹងលែះ អាសនតុកពាង់គុ?

២ មិសនាវមែវឹល ទឹងពាង់ក្វាល់រាគូមមាល់ពាង់?

៣ អាសនតុកវ៉ាយគុនហេលងាន់?

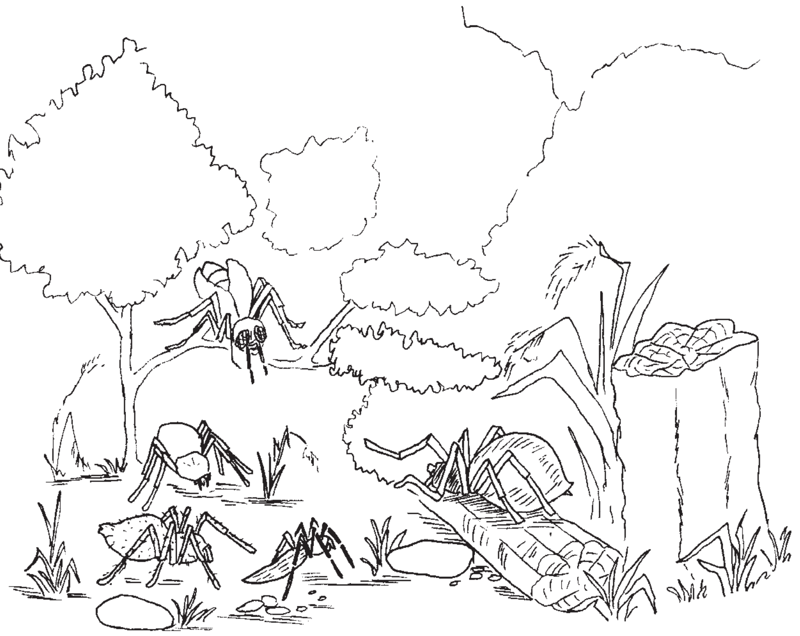

នារំនតីតី ៤៣

<u>នតីញថីស</u>

រ

វឹល

វឹល វឹល វឹល

វាយ

វាយ វាយ វាយ

នើនឆៃវាយតាតើមធី ។

កិនយោសនើនម្លាវឆើរ ។

ទាន់ឆ៎ិៈរាព្លែរាឆិ វ តឹមរាង្លាប់ញ្ចចីសអ៊ិន់តែសព្រាម់នាវមិសមើសទ៊ិង់ អ្យា ឆ៎ិៈព្រាម់នាវមិសរី ជិយនាវង៉ើយញ្ចចីស អ៊ិន់តែសព្រាម់នត្រិង មើសទ៊ិង់អ្យា ៖

1. __________

____

2. __________

____

3. __________

____

4. __________

____

5. __________

____

អ្យាត់នាវគ្រូរិៈ

នទើឆោងឆាមិន់

ទឹងលែៈម្ងនុយ្ស ម្ងអ្ហូរម្ងក្លោ ម្ងមុញម្ងរាញ កិនពេៈកិនឆៃ គែស នទើឆោងឆាពែមពោលអ្យា គែមាឆាអាប់នារ ។ នទើឆាអិន់គែសនាវទាង់ ពាង់ឆើមបឺអិន់មិន់ គែសឆ្វានទាង់ ។ នទើឆាមារាទិក់ញជេង ពាង់ឆើមបឺឆាក់ជាន់មិន់ អិន់និប់ រឹនជឹន ។ នទើឆាមាញជ្រាង់ទើយ កើលញជ្រាង់នាវជី ពាង់គែសរីតាមីនអិក់ ។ នតឹតលាសមាម្ងអ្ហូរទ្ងហៃ្ង នទ្រែលមាកិនពាង់លិចតិង់នទើឆា កិនពាង់រាគែងាន់ លិចគែសឆ្វាន អោស យិរលាសពាង់គែសនាវជីអិក់ ។ មេៈកិនឆៃរីលេតរាគាញ់លិច គែសឆ្វានជានការ នទ្រែលមាឆាក់ជាន់ពាង់ពាលជិង់ ។ មេៈកិនឆៃរី រាវាត់ទាកឆី តាៈមើសនតុកតាច់នទើ ជេសរីពាង់រាង្វាន់ទាកឆីរី គែស អាប់តឹងាន់ ។ ទាកឆីរីលិចទើយបឺមោសនាវជីពាង់អោស ។

នុកគ្រូពែតខុមជុរនតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ នាវជីមាកិនឆៃតាបិន មេៈកិនឆៃរី មមើសមាគ្រូពែត ។ មមើសលាស ឆាក់ពាង់រាគាញ់ហោ

លិចគែសឆ្វាន ។ ជេសរីគ្រូពែតមេត អ្វាញ់តាព្រោមមាត់ពាង់ គឹតនាល់ លាសលិចតិង់ទាកលិយ្ស ។ គ្រូពែត នតុមនតីមាមេៈកិនឆៃរីលាស ៖ “ទាន់ យើឆាព្វាច់ តាប់អ្យារ់ នទ្រែលមាត្រាវ គែសនហានអឹរ គែមាអៃគែសនហិម់ ឆ្វានទាង់” ។

គ្រូពែតឆែកិនពាង់រាគៃហោងាន់ គ្រូពែតដាៈពាង់ អិន់នទើឆោងឆាមា កិនពាង់រី អិន់តិង់ កើតលាសៈ ញ្ចាច់ តាប់កីក ងីតុស នហាត្រាវ ព្លៃត្រាវ នទ្រែលមាព្លៃឆីបាៈៗ អិន់ពាង់ឆា។ មេៈកិនឆែរី មមើសមា គ្រូពែតលាស កិនពាង់អុចឆាញ្យាង់ទើម។ ពាង់លិចអុចឆោងឆានទើបាៈៗអោស។ តាមីរពាង់លិចគែសតាម់តើមត្រាវ អាប់នតីលជិង់។ គ្រូពែតមមើស មាមេៈកិនឆែរីលាសៈ "លិចខាច់ឆោងឆាត្រាវ អិន់អាប់នតីលអីរអោស។ មិសបាៈគែសនហាត្រាវព្លៃត្រាវ ទាន់អិន់ពាង់ឆាទូនារគែសពែតី។

នតើមមើសនាររី មេៈកិនឆែ ញូស្រោយ្យញូឆ្យាម់នទើឆាអិន់មាកិនពាង់ តឹងនាវគ្រូពែតនតុមនតី។

ជេសរីកិនពាង់នតើមគែសនតោម្លៃអ្វែស គែសមហាម នទ្រែលមាគែសឆ្វាន ជិង់តីពាង់និបរឹនជឹនងាន់។ មេៈកិនឆែរី ឆោងឆាជាន តឹងនាវគ្រូពែតនតុមនតីរីនើសជិង់។ អាបៃរីពាង់គែសនហិម់ឆ្វានទើយជានការហើយ៕

នាវនតីតី ៤៣

<u>នាវអោបតែតឹមញច្រោះ</u>

១ ទាសអិក់មពោលនទើឆាមិន់អាប់នារ?

២ មិសនទើឆា បឹអិន់មិន់តែសឆ្វានទាង់?

៣ លាសមោតិង់នទើឆា មើមជេងឆាក់ជាន់មិន់?

មេរៀនទី ៤៤ ី

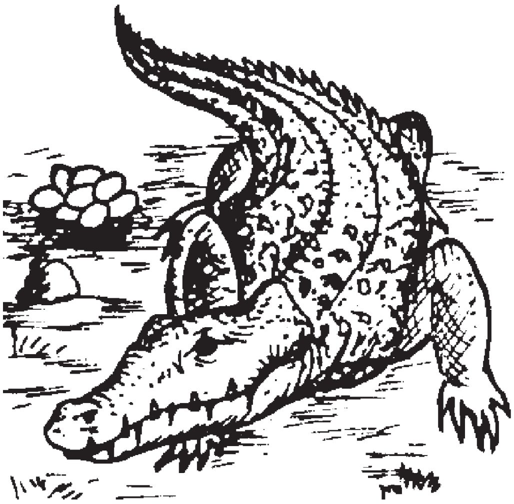

ក្រពើ

១

ក្រពើ	ញញើ
ពើ	ញើ
ើ	ើ

២ ើ ើ ើ ើ

ក្រពើ ញញើ ក្រពើត មអើម

២

ក្រពើ

ញញើ

ក្រពើត

មអើម

៣

ក្រពើ	ញញើ	ក្រពើត	មអើម
ឆើង	ពើង	ពួើន	បើស
គ្រើង	វើល	ក្រឃ	ក្រង់

នតីរៈ

នអើនរាមីដាសអ្វូរាញចៃរាញ

គៃសទូនារី អ្វូរាញចៃរាញមោគៃសលិងមាធុញអុញអោស ។ ចៃរាញលាសមាអ្វូ៖ "ហើយអៃ មើមមិន់អ្យាមោហោមគៃសលិង មាធុញអុញមាៈមាងគិន មាៈមាជានត្រាវមិន់អ្យា ហាន់ជិយលិងបិត់ មិន់មើស?" ជេសរីអ្វូអើស៖ "ហាន់ទោស លៃវរានទៃសនទ្រោកមិន់អីនៃហើយ" ។

ជេសរីខាន់ពាង់ហាន់ញចិរានទៃសនទ្រោក មារហៃអ្វូរឆាយ ។ តារានទៃសរីទាប់ឆ្វង ទាក នទិសនទើ ខាន់ពាង់នើមតាកាលើរានទៃសរី ។ ជេសរីខាន់ពាង់ហាន់ទ្រើមៗ មារានទៃសនទ្រោក នតៃស «ក្រេបៗ ក្រើបៗ» តារី ។ តិត់តាប្រើរីញជុរនទើតារី ។ ជេសរីខាន់ពាង់ឆៃរាមីរើរមើសលើតី ។ រាមីអីរីជីហីរទាក ជិយទាកមាញៀតមោគៃសអោស ។ ទាកតានតុកអីរី លៃៈឆ្វាត់ ។ រាមីអីរីជីហីរទាកទុតហោងាន់ ដាសមាទោសនារជឹត មោហោមទាង់ម្រោះអោស ។ ពាង់ក្រិសកិ ក្រិសកាង ហាកមម្វូងហាកកាងងាន់តារី ។ ជេសរីរាមីដាៈអ្វូដាសចៃកើល ។

នុកអ្វូរាញចៃរាញឆៃរាមីកើតរីគៃសនាវយោៈហោងាន់ ។ ចៃអោបមារាមី៖ "មិសលើសមៃនអាន់អើនអ្យាឆៅ?" រាមីអើសលាស៖

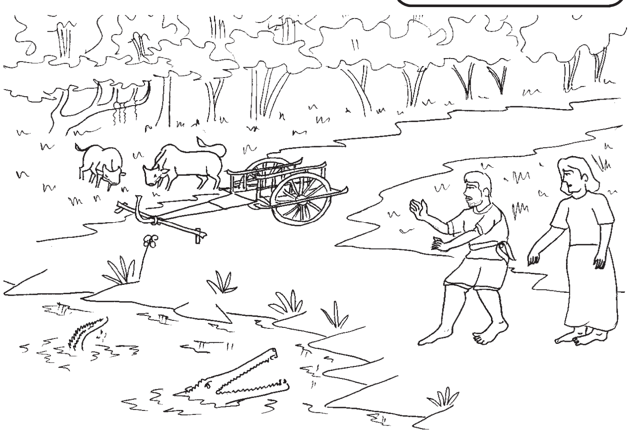

"អើថៃ! មោទើយគិប់ថៃមេ ទោស នារ ក្រិសកិ ក្រិសកាងងាន់គិប់ តារី ។ ជិយទាកមាញ្ញេតមោគែស ដាៈមែឆើមកើលគិប់ថៃអើ ។ មែ ឆើមញជុនគិប់ តិត់តានតុកគែស ទាក" ។ ជេសរីថៃអើស ៖ "មោច្រាវអោសឆៅ ជេសហេនជិយលិង ទឹងហេនញជុនមែ" ។

ជេសអូថៃជិយលិង ថៃពឹរាមី កិត់តានិម់ទូករានទែស ។ ជេសរី ថៃបិររានទែស ។ តិត់តាទាកង្ហារ ថៃអោបមារាមី ៖ "តាអ្យាជុរមែឆៅ មើស?" រាមីអើស ៖ "អើ! តាអ្យាហើយថៃ" ។ ថៃទ្រីសរាឆៃកិត់ រាមីមើសអ្យា ជេសរីបើកអាទាក ង្ហារ ។ រាមីហើមញ្ញេតទាក ពាង់ លាសមាអូថៃ ៖ "អាហា! អែមែ កិត់គិប់នើសជីងាន់ គិប់ទាន់កាប់ អូថៃឆាអាបែរីរ៉" ។ ថៃទាន់នាវ យោះមារាមី ៖ "អើឆៅ! មែលើយ ងាច់កាប់ ងាច់ឆាហេនអាបែរីឆៅ ទាន់មែកិប់ហេនតាអ្យា ទូនារមោរ នារបិត់ ។ លាសមែងាច់ឆាហេនអាបែរីរ៉ មែតាៈអិត់ទាក លែៈជិៈនារ ហើយ មែអេហិៈទាង់ងាន់អោស ។ ទាន់មែកិប់ហេនតាអ្យាបិត់" ។ រាមីលាស ៖"អើ! លាសនទ្រី អែមែព្លឹងាន់យឹ! លាសមោឆៃអែមែព្លឹ នារអោយតៃ គិប់ហាន់កាប់ឆាអែមែ តិត់តាដៃរ៉" ។ អូអើស ៖ "មោ មែច្រាវអោស" ជេសរីអូថៃរាវងាន់ រោតអោតតាកិនតោរខាន់ពាង់ ។

ជេសរីខាន់ពាង់ហាន់ជិយរាពាយ ដាៈកើលញច្រោៈនាវ ។ អូថៃ

នាវនតីតី ៤៤

ដាសរាពាយហាន់ តិត់តារាបឺ ។ រាពាយអោបរាបឺ៖ "មើមអ្ហូចៃ់លើស មាមៃនើសរាបឺមេស?" រាបឺអើស៖ "ចៃ់អីនៃ កិត់គិប់មារាឆៃ់ជីហោងាន់" ។ រាពាយលាសមាចៃ់៖ "លាសនទ្រី លិង់មៃនតឹតកិត់ពាង់ជឹតចៃ់" ។ ជេសរីចៃ់កិត់រាបឺតានិមរាទែស កិត់កើតនតើមនើសដិង់ ។ ជេសចៃ់កិត់មើសអ្យា រាពាយអោបមារាបឺ៖ "ចៃ់កិត់មៃនើស រេតទាសអ្យាមើស?" រាបឺអើស៖ "មោហិៈអោស" ចៃ់រេតជឹត ។ ចៃ់

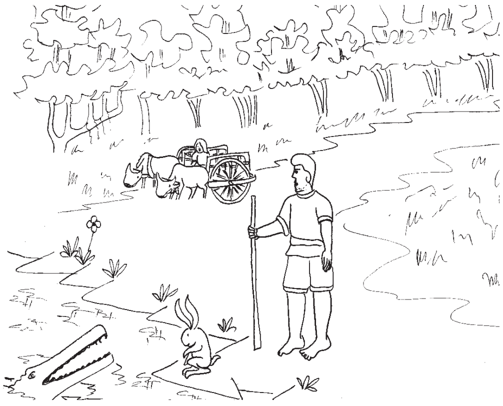

អោបមារាបឺជឹត៖ "រេតទាសអ្យាមើសឆៅរាបឺ?" រាបឺអើស៖ "អើ" ។ ជេសរីរាពាយលាសមាចៃ់៖ "មិសអិន់ឆ្ងូងមៃអីនៃចៃ់ ខិន់មៃចោកហិម់ ពាង់តាមោកនៃ" ។ ជេសរីចៃ់ឆិៈឆ្ងូងចោករាបឺអីរី តាមោកតិត់ខឹតរាទើត ៕

នាវអោប

១ មិសនាវទឹងរាបឺអុចឆាអ្ហូដាសចៃ់?

២ ប្ហូមិសកើលអ្ហូចៃ់ទឹងក្លាយ្សឆាក់មើសរាបឺ?

នតីញ្ចីស

ឺ

ភាបឺ

ភាបឺ ភាបឺ ភាបឺ

នើនឆៃភាបឺតាពិត់បឹងទាក ។

នើនជឹងពិល់ព្លៃព្រីតងកិះមាជិង់ ។

ទាន់ផ្ទិះរាង្វែរាង្លាប់ ឺ ជេសរីញចីសតឹមរាង្លាប់អិន់តែសព្រាម់នាវមិស មើសទិង់អ្យា ៖

1. __________ 2. __________ 3. __________

4. __________ 5. __________

ទាន់ផ្ទិះព្រាម់នាវមិសមើសលើ ជេសរីជិយនាវងើយញចីស អិន់តែស ព្រាម់នត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________

នាវនតីតី ៤៥

នតីរ:

ងកិចរាពាយដាសរាពូ

នតើមនើសរាវែសរាពូគុតាបិនអាទេ ។ គែសទូនាវរី រាពាយទាស មាប្រោះលាះប្រោះលេង គែសតឹមមិប់មារាពូគុឆាតានទ្រិច ។ រាពូអោបរាពាយ៖ “អាសជឹតហាន់មៃកោញរាពាយ?” រាពាយអើស៖ “គិប់ជាៈមៃហាន់ជិយឆានហាញគិប់អាលិវនើស ហាវអាយោកអីតីតារាងិលម្ហូកាល់អែនើស គែសអិក់ងាន់នទើម្ហូកាលើតីមេះ! មៃអុចហាន់ដាសគិប់ដិង់?” រាពូអើសលាស៖ “អើ! នទ្រីហាន់នហាញមៃដិង់គិប់មេស” ។ រាពាយអើស៖ “អើ! លាសនទ្រី ហាន់ហិម់ហៃគើញម្ហូមាន” ។

ជេសរីរាពូ ដាសរាពាយហាន់មារហៃ ។ រាពាយហាន់មើសនាប់មាលែវត្រិង ។ ហាន់តិត់តាទាកង្លាវ ទោសនារហោអីរ រាពូជីហីរទាកពាង់អុចហាន់ញៀតទាកតាង្លាវរី ។ រាពូលាសមារាពាយ៖ “ហើយកោញរាពាយ! មៃកិប់គិប់តាអ្យាបិត់យឹ! គិប់ហាន់ញៀតទាកអាឆ្ងូទូនហិម់បិត់” ។ រាពាយអើស៖ “អើ” ។ ជេសរីរាពូហាន់ញៀតទាកនហិមាពូងតាង្លាវរី ។ រាពូពើសមាឆាតេវតាង្លាវរី ពាង់មោហោមកាសគឹតលាសរាពាយគុកិប់ពាង់តាកើស ។ ជេសរីរាពាយលិចហោមអុចកិប់អោស រាពាយហាន់ជឹតទិង់ឆ្ងូមិប់មារាបឺ រាពាយលាសមារាបឺ៖

នាវនតីតី ៤៥

"ហើយមិនរាមឺ! ដាៈមៃឆើមមមើសរាពូតាទាកង្លាវតី អិន់មាគិប់បិត់ អឺស! គិប់លិចទើយកិប់ពាង់អោស ជីមិចគិប់តារីមេះ គិប់មាមិចតា រាលោអ្យាបិត់" ។ ជេសរីរាមឺហាន់ តិត់តាង្លាវឆៃរាពូគុឆាតេវតា ទាក ។ រាមឺរីអិត់ជីផិតលែៈជិៈនាវ ពាង់មោគែសនទើមាឆាអោស ។ រាមឺអុចកាប់រាពូតារីរិ ។ រាមឺកាប់មើសអ្យា គែសតាជិង់រាពូ ។ រាពូនតែវដាៈរាពាយកើល ៖ "ហើយកោញរាពាយ! កើលគិប់ហិម់អើ! រាមឺកាប់គិប់មេ រាមឺឆាគិប់មេ" ។ រាពាយតាង់រាពូនតែវ ពាង់ទិក់មើសមិចនៃ ជេសរីពាង់រានតិត់តាង្លាវ ឆៃរាមឺកាប់រាពូតាជិង់ ។ រាវែសរាន តិត់តារីជិង់ ។ ជេសរីរាវែសកើលជិត់រាពូតាងកែ តិត់អាកើសអ្យា រាវែសនទិចរាមឺរី គែសតាមោក ។ រាមឺជីរាវែសនទិច នហិមាញឆាត់គុអាទាក តិត់អាបៃរី ។

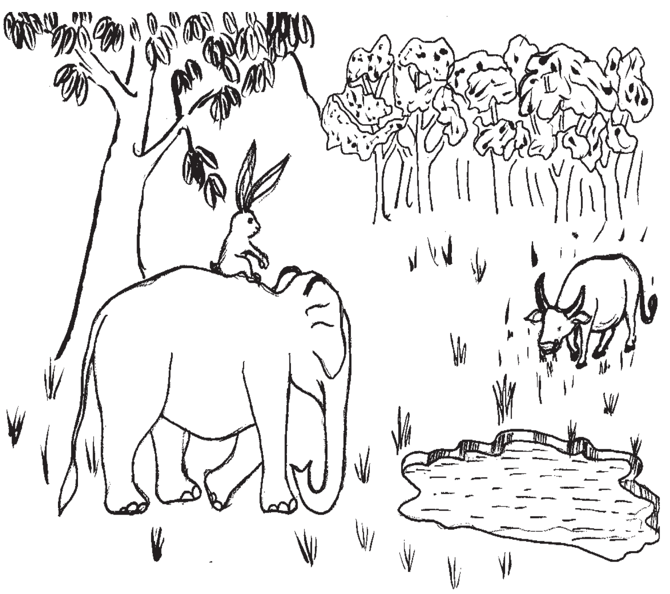

ជេសរីរាពាយរាវែស ដាសរាពូគុនទ្រែលមាល់ ។ តិត់ទូនាវរី រាពាយជាៈរាវែស ដាសរាពូហាវអាយោកអីរីជឹត ។ ហាន់តិត់តាពឹតយោក រាពាយលាស ៖ "វៅ! រាគាញ់ងាន់ហៃ! លាសទើយហៃហាវ តាកាលើយោកអីតី អិក់ងាន់គែសនទើហៃមេះ" ។ រាវែសអើស ៖ "ងាន់លាសម្រែរីមើស?" "ងាន់ហៃស" ។ ជេសរីរាពាយរាវែស ដាសរាពូលែវមាល់ហាវយោកនទ្រែល ។ ហាវតិត់តាកាលើយោកអីរី ឆៃទើមតើមព្រីត តើមតាវ មោឆៃគែសនទើបាៈអេងកើតនាវខាន់ពាង់អុចអោស ។ រាវែសឆៃតើមព្រីត តើមតាវតារាផិលរី

ពាង់គុឆាងាន់តើមព្រីត តើមតាវអីរី ។ ជេសរីរាពាយ ដាសរាពូជាៈ
រាវែសហាន់ឆឹត ។ រាវែសមោអុចឆឹតអោស ពាង់ពើសមាឆាតើម
ព្រីត តើមតាវតារីទើម ។

ជេសរីរាពាយ ដាសរាពូ
ហាន់ឆឹតអេងមារហៃ ។ រាវែស
មោអុចឆឹតអោស ពាង់ពើសមាគុ
ឆាតើមព្រីត តើមតាវតារីទើម
នហិមាជេងរាវែសប្រ៊ីតិត់អាបៃរី ។
រាពាយដាសរាពូហាន់ឆឹត តិត់តា
ងគូលត្រ៊ែងរាពាយងក្លិន់អេង តាកិនតោរលាស៖ "រ៉ៅ! លែៈរិស
រាវែសអ្យា លាសឆឹតអាបិនរី ម្ូលាសម្ូមមាងហើយ គិប់អ្យាតៃ គិប់
មោអុចឆឹតអោស ។ លាសគិប់ឆឹតឆាក់គិប់អ្យាជេៈ ជីងាន់ម្ូលើសម្ូ
ទិង" ។ ជេសរីរាពាយគុក្រាបតារាលោឆី តារាលោជានហិមា តិត់
អាបៃរី ។

ជេសរីរាពូឆឹតអេងអាបិន ។ តិត់តាបិន ប្រ៊ីបិនអោបមារាពូ
លាស៖ "ហើយរាពូ អាសរាវែសមេស?" រាពូអើស៖ "លែៈរិសតាប្រ៊ី
រីហើយ ពាង់មោឆៃត្រ៊ែងឆឹតអោស គឹតលែៈម្ូកាប់ លែៈម្ូឆាពាង់
មើសកើយរី ហេនគុកិប់ពាង់ជិៈងាន់ មើសទិង់យោករី មោឆៃពាង់
អោស" ។ ជេសរីប្រ៊ីបិនលាសមារាពូ៖ "លាសនទ្រី ហេនញ៉ុបមៃ
នើមនៃ គុចឆារិ" ។ រាពូក្លាចម្ូញ៉ុបគុច ពាង់ទូក្រាបអាប្រ៊ី ជេង
តែសរាពូប្រ៊ី ជេងតែសរាពូបិន នហិតិត់អាបៃរី ៕

<u>នាវអោប</u>

១ ម្ហមិសរាពាយពាង់ជាៈហាវកាលើយោកនទ្រែលមាពាង់?

២ អាសនតុករាវ៉ែសពាង់គុ?

៣ រាពូតិត់តាបិនមើមម្ហនុយ្សលាសមាមាពាង់?

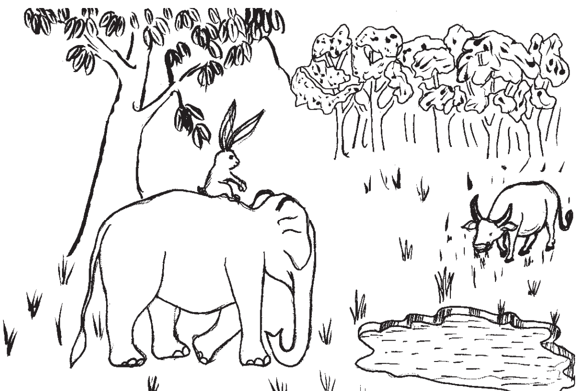

ទាន់ញចីស មិសនាវខាន់អៃមៃគែស មោលាសនាវអេងអេង កើត
លាស នតីលនាវរេសជេង នអើន នតីលនាវជានដៃ៖

នាវនតីតី ៤៥

បាៈ	រាង៉ិល	ងគូល	រ៉ិស	ញ៉ុប
ឆឹត	យោក	មោ	ជិៈ	ក្លាច

កើយ្សនាវមិសមើសលើ ជេសរីញចីសតាព្លាង់នត្រ៊ឹងគែសតិរ អិន់តឹមទីនាវងើយមើសទ៊ិង់អ្យា ៖

ជេសរីរាពូ រាវ៉េស រាពាយ ហាន់ហាវយោក ហាវតិត់តាកាលើ យោករី ឆៃទើមតើមព្រីត ឆៃទើមតើមតាវមោឆៃគែសនទើ____អេង កើតនាវខាន់ពាង់អ៊ុចអោស ។ ជេសរីរាវ៉េសពើសមាឆា តើមព្រីតតើម តាវម្ហូតា____រី រាពាយដាសរាពូជាៈរាវ៉េសហាន់ឆឹត មោអ៊ុចអោស ។ ជេសរីរាពាយដាសរាពូ____អេងមារហៃ តិត់មើសទ៊ិង់____គុកិប់ តារី ។ រាវ៉េសពើសមាឆានទើតារាង៉ិលរី នហិមាជេងរាវ៉េសប្រ៊ី តិត់អាបៃរី ។

ជេសរីរាពាយដាសរាពូហាន់ឆឹត តិត់តា____ត្រ៊ឹងរាពាយងក្លិន់ លាស ៖ "រ៉ោ! លាសគិប់ឆឹតអាបិនរី ហោងាន់ម្ហូលើសគិប់ រ៉ិស រាវ៉េសអ្យាគិប់____អ៊ុចឆឹតអោស ។ ជេសរីពាង់គុក្រាប់តាពុមឆីពុមជា នហិមាតិត់អាបៃរី ។ ជេសរីរាពូឆឹតអេងតិត់អាបិន ។ ប្រ៊ីបិនលាន អោបរាពូ ៖ "ហើយរាពូ! អាសរាវ៉េសមេស?" រាពូអើស ៖ "រ៉ី! ពាង់ល៉ែៈ____ហើយ ពាង់មោហោមឆៃត្រ៊ឹងឆឹតអោស គឹតល៉ែៈម្ហូកាប់ ល៉ែៈម្ហូឆាពាង់មើសកើយរីមឹស? គិប់គុកិប់ពាង់មើសទ៊ិង់យោករី____ ងាន់មោឆៃពាង់ឆឹតអោស" ជេសរីប្រ៊ីបិនលាសមារាពូ ៖ "លាសនទ្រី ____មៃនើមនៃ ឆាគុចរ៉ិ" ។ ជេសរីរាពូ____ងាន់ ពាង់ទូក្រាបអាប្រ៊ី នហិតិត់អាបៃរី ជេងគែសរាពូប្រ៊ី ជេងគែសរាពូបិន ៕

ទាន់គ្រូនទ្រែ់លមាផូងនតី តឹមញច្រោះនាវនតីអើម នតីលនទើ
ឆោងឆា អិន់មាកិនផែ នទ្រែ់លមាមូនុយ្យលែះក្ងិង់ ជេសរីញចីស
បើសទិង់អ្យា ៖

នាវនតីតី ៤៥

នាវនតីតី ៤៦ ីរ ែរ

មីរ **អែរ**

១
មីរ អែរ
ីរ ែរ

២
ីរ ែរ ែរ ែរ
មីរ អែរ កែរ លែរ

៣
មីរ
អែរ
កែរ
លែរ

៤
មីរ អែរ កែរ លែរ
តីរ ញអែរ ញឆីរ វីរ
ភថឺ ញជឺ ភវឺត មអឺម

<u>នតីរៈ</u>

អែវតឹមប្រែដាសអ្វូទុស

រានុកកាល់អែ អែវគុតាច្រើនទ្រែលមាមពោមពាទឹងលែៈ ។ គែសទូនាវី អែវហាន់ដាសមឹតជាង់ពាង់ រាញាអ្វូទុស គែមាជិយនទើឆាតាប្រ៊ី ។ នុកខាន់ពាង់ហាន់វីគែសកាប់ជឹលមអឹ ។ គែសកាប់ជឹល អ្វូទុសងក្លិន់លាស ៖ "មើមជានជឹលអ្យា ទឹងគែសមាកាសឆា?" ជេសរីអ្វូទុសដាៈអែវហាន់ទាន់ពេសទាន់ឆាសប្វូអាបិន គែមាតាសជឹលអាញឆាអាបិន ។ អ្វូទុសលាសមាអែវ ៖ "ហើយអែវ! អាបៃរីគិប់ដាៈមៃហាន់ទាន់ពេស ទាន់ឆាសប្វូអាបិនរី គែមាតាសជឹលអ្យា អាញឆាអាបិនរី នទ្រីមើកាសឆាមេៈ" អែវអើស ៖ "អើ!" ។

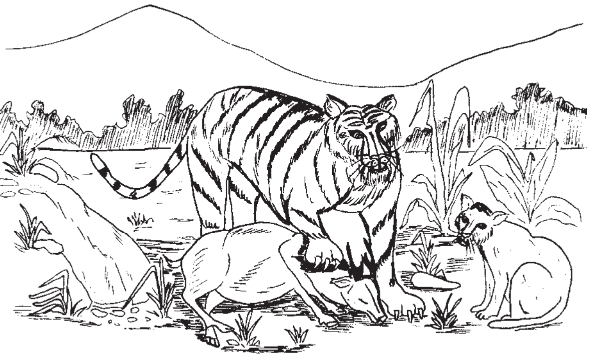

ជេសរីអែវហាន់ម៉ើសនៃ ។ តិត់តាបិនម្វូរី ពាង់ឆៃម្វូលែៈហាក់មិចអាទេងាន់ ។ ជេសរីពាង់នតុងលាប់ជៃម្វូ ។ តិត់តាគ្រោមជៃពាង់ឆៃនៃឆាមាតាទ្រិង់ តាឆាស នទិសងានរី អ៊ិក់ងាន់ ។ ជេសរីពាង់តឹងកាប់នៃ គែសមអឹហោមមអឹជឹតគែសមារអឹ ហោមមារអឹជឹត ។ ពាង់ពើសមាកាប់ងាន់ កាប់ងាន់ម៉ើយតិត់អាង ។ ជេសរីពាង់ឆៃម្វូនុយ្សទិក់ម៉ើសមិច ពាង់ញឆុសឆាក់អិន់ម្វូនុយ្សឆៃ ពាង់មម៉ើស

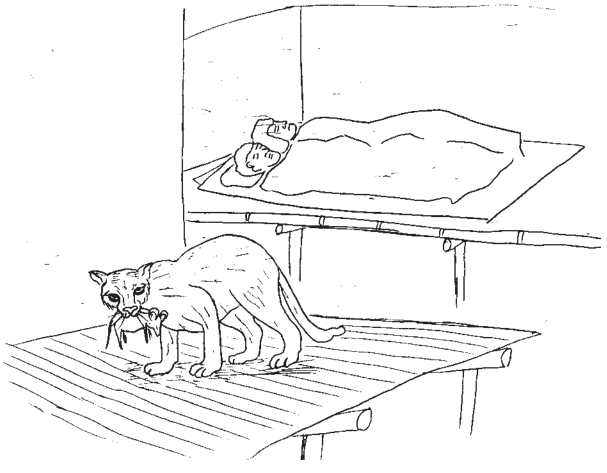

លាស៖ "ហើយវា! លាសមែអុចលើស លើសហិម់គិប់អាបៃរី លាសមែអុចមមាង មមាងហិម់ម្រែអាបៃរី។ លាសមែមោទិង មោមមាង គិប់ គិប់ទាន់គុដាសអែមែ ទើយដិង់មើស?" វារីអោបលាស៖ "ម្វូ មិសអិសកិនមែ? មិសរាញាមែ?" អែវអើស៖ "គិប់អ្យា មពោល មពោមពាគុតាទ្រីវាមេ គិប់រាញាអែវ។ មើសនតើមនើស គិប់ហាន់

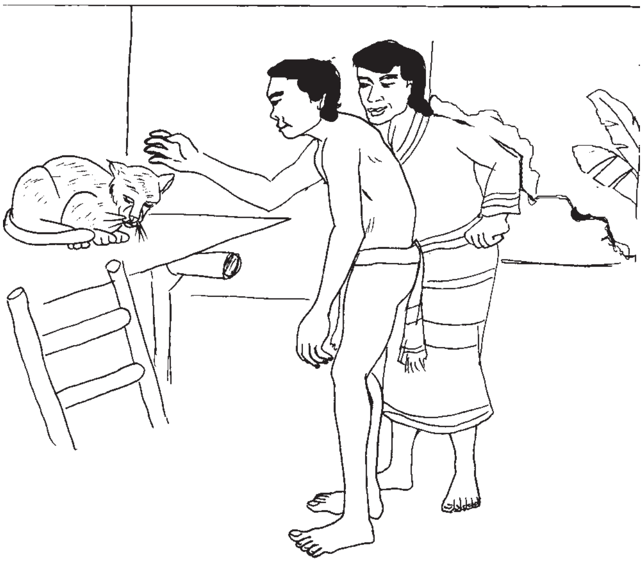

ជិយនទើឆា នទ្រែលមាមឹតជាង់គិប់ រាញាអ្វូទុស ហេនតែសកាប់ជឹលមអឺ។ ជេសរីពាង់ដាះគិប់ហាន់ទាន់ពេស ទាន់ឆាសអែមែ អាបិនអ្យា គែមាតាសជឹលអីរី មាអាញឆាអាបិនអ្យា នទ្រីលាស។ តិត់តាបិនមែអ្យា គិប់ឆៃអែមែ លែះហាក់មិច គិប់មោទ្រិត់រាលៃអោស។ ជេសរីគិប់លាប់នតុងដៃមែអ្យា តឹងត្រិងឆិអីឆ្វ។ លាប់តិត់តាគ្រោមដៃមែអ្យា គិប់ឆៃនៃឆាមាតាទ្រិង់ តានទិសងានអិក់ងាន់ គែសជេះ គែសតេស ឆាមាមែតាគ្រោមដៃនតែស«វិចក្រិច វិចក្រិច» ងាន់វាមេ។ ជេសរីគិប់តឹងកាប់ពាង់ ពើសមាកាប់ នហិតិត់អាងមាន តឹមមិប់ដាសមែអ្យា នទ្រីវាមេ"។ វារីលាស៖ "អោ! លាសមែអុចគុនទ្រែលហេនដិង់ ហេនរិមមែ មោច្រាវអោស" ជេសរីអែវនហិគុតាដៃរីរ៍។

តិត់ព្រាវនារមើសកើយ អ្វូទុសរីនើសហាន់ជិយអែវ។ ខាន់ពាង់តឹមមិប់មាល់តាទ្រី អ្វូទុសលាសមាអែវ៖ "មើមគិប់ដាះមែនើសមេស? គិប់ដាះមែទាន់ពេស ទាន់ឆាសម្វូ នទ្រីគិប់ដាះមែនើស"។ អែវអើស

នាវនតីតី ៤៦

លាស ៖" អើជាង់! ទីហើយមែលាសរី អាបៃរីគិប់លាសមាមែនអា ជាង់ ម៉ិន់តឹមពាៈនតុកគុទោស មែគុអាច្រី គិប់គុអាប៊ិន ។ លាស មែគែសនាវតិត់ជេរ មែរានគិប់ ។ លាសគិប់គែសនាវតិត់ជេរ គិប់ រានមៃ" ។ អ្ងូទុសលាសមាអែវ ៖ "លាសនទ្រី គិប់ទាន់គុជាសមៃជិង់ គឺតប្វូអិន់មៃលាស?" អែវអើសលាស ៖ "មោទើយអោសជាង់ មៃអី នៃ ហៃឆោងហៃឆា ប្វូមោរិមអោស" ។ ជេសរីខាន់ពាង់តឹមពាៈត្រិង ហាន់ ។ អែវហាន់ឆឹតជឹតប៊ិន អ្ងូទុសហាន់ឆឹតជឹតច្រឹមម៉ិល់ នហិតិត់ អាបៃរី ៕

<u>នាវអោប</u>

១ អែវតឹមប្រៃជាសអ្ងូទុស ម៉ិសនទើខាន់ពាង់គែសកាប់?

---

២ ម៉ិសនទើអ្ងូទុសជាៈអែវហាន់ឆ៌ៈអាប៊ិន?

នតីញចីស

អែវ

អែវ អែវ អែវ

មីវ

មីវ មីវ មីវ

អែវមីវតឹងតាប់កិនកែវមីវនើម ។

កោមមីវលែះអីវជេស ។

ទាន់ផិះរាង្លៃតឹមរាង្លាប់ ីរ ជេសរីញចឹសតឹមរាង្លាប់អិន់គែសពែនាវ
មិសមើសទិង់អ្យា ៖

1. ________ 2. ________ 3. ________

ទាន់កើយ្យពែនាវមិសមើសលើ ជេសរីជិយនាវងើយញចឹសអិន់គែសពែ
នត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

ទាន់ផិះរាង្លៃរាង្លាប់ ែ រ ជេសរីញចឹសតឹមរាង្លាប់អិន់គែសពែ នាវ
មិសមើសទិង់អ្យា ៖

1. ________ 2. ________ 3. ________

ទាន់កើយ្យពែនាវមិសមើសលើ ជេសរីជិយនាវងើយញចឹសអិន់គែសពែ
នត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

អ្យាត់នាវត្រូវៈ

ទឹងលែះ ៣ នតីលនទើឆោងឆា

ទឹងលែះ ៣ នតីលនទើឆោងឆាមើសទិង់អ្យា អិន់មាគែសតេស ក្ងិង់ នទ្រែលមាឆាក់ជាន់អ្វែស ។

១ នទើឆាមារាទិក់ញជេង

នតីលព្វាច់មោលាសកា នតឹតលាស គែស៖ ព្វាច់ កា កឹត រ៉េង តួយ តាប់អ្យារ់ តុសអេងៗ ។

២ នទើឆាអិន់គែសនាវទាង់

ក- នទើឆាអិន់គែសទាង់រាលាវ៖ ងីឆុរ ងី អេងៗ តាវ ទាកឆុត ព្រីតអេងៗ ព្លៃដូង ។

ខ- នទើឆាអាប់នារ៖ ព្យាង់ ពិរ មមិ នុម កាចុក នទ្រែលមាបូមអេងៗ ។

៣ នទើឆាញជ្រាង់ឆាក់ជាន់នទ្រែលមាគែសវីតាមីនអិក់

ឆាពី នហារាហុម នហារាព្វាល់ នហាងតាវ នហាត្រិកោន នហាគែសនអីរអេងៗ រ៉េឆា ព្លៃ រាព្វាល់ ព្លៃងតាវទុម ព្លៃមហុងទុម ព្លៃម្ទិន់ព្រុម ព្លៃក្រិច នទ្រែលមា ព្លៃអេងៗ ។

នាវអោបគែតឹមញច្រាៈ

១ ទាសអិក់នតីលនទើឆា គែមារាទិក់ញជេងរាង្វៃឆាក់មិន់អិន់គើញតេស គែសនហិម់ឆ្វានអ្វែស? មើមរាញានតីលនទើឆាម្វាយៗ?

នាវនតីតី ៤៧ 　េ ា

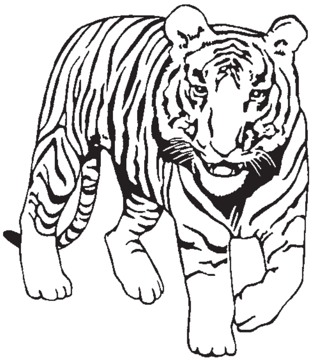

កៅ	យៅ

១	កៅ យៅ	
	េ ា េ ា	

២	េ ា	េ ា	េ ា
	កៅ	យៅ	បៅ

៣	កៅ
	យៅ
	បៅ

៤	កៅ	យៅ	បៅ
	ទៅ	ឆៅ	មីរ
	អែរ	កែរ	លែរ

<u>នតីរៈ</u>

<u>រាពាយរាលាម់យៅ</u>

រានុកកាល់អែនើស តែសយៅមអឹហាន់តឹងកាប់រាវែស ។ រាវែសរីនើសពាង់គុទូមពោល តែសពើសមោក ។ តិត់ទូនារីយៅតឹងកាប់រាវែសតាតើមជុត តែសទូមោកឆាលែៈ ។ ពាង់តឹងកាប់មពោលរាវែសអីរី លែៈតែសព្រាវមោកហើយ ។ ហោមអែរាវែសទូមោក ។ ជេសរីរាវែសទូមោករីងក្លិន់លាស ៖ "មើមលើសទឹងតែសមារេសឆាក់គិប់អ្យាតៃមាមាសយៅ តែសកាប់គិប់? ហាន់ជិយកោញរាពាយហើយ កើលញច្រាៈនាវគិប់អ្យា" ។

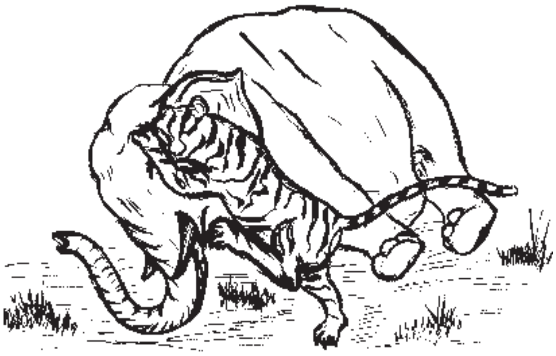

ជេសរីរាវែសហាន់ជិយរាពាយ ។ ពាង់ហាន់លាៈ ហាន់លេង មេងម្រី មេងជា ជេសរីតែសចេសព្រឹបតារាលោជា លោសព្រោសរាពាយញឆាត់ញច្រិៈមើសដាសរាលោជា ។ រាពាយទែលាសមារាវែស ៖ "មិសម្រោះមៃអីនៃ ទាសម្បូលិចតែសមាត់នៃហែ មោគឹតនតុកម្បូមាមិចមាទិម់ហែ! តោបតាអីមោកនៃមឹស" ។ រាវែសអើស ៖ "វើ! ហែជិយមៃ កោញមេ" រាពាយអោបរាវែស ៖ "មិសការមៃ ទឹងហាន់ជិយគិប់?" រាវែសអើស ៖ "វើ! មុតនាវជិង់គិប់ម្រោះជិយមៃកោញ ។ គិប់អ្យា យិរមាក្លាចយៅតឹងកាប់ តឹងឆាទឹងជិយមៃ មាល់គិប់លែៈហើយពាង់កាប់ឆា ហោមគិប់ទូហៃទើម ។ នារអ្យាទីនារ ពាង់តឹងកាប់គិប់ហើយ ដាៈមៃឆើមកើលគិប់កោញ" ។ រាពាយអើស ៖ "លិចច្រាវអោស" ។ រាពាយអោបរាវែសជឹត ៖ "ឆាក់

ម៉ៃទីងរី យៅជេះតានិម់ម៉ៃងាន់ មិសនាវម៉ៃទីងក្លាចយៅច្រាវ?" រាវ៉ែសអើស៖ "លើយម៉ៃងើយពិល់កោញ ទាន់ម៉ៃឆើមកើលគិប់ នារ អ្យាងាន់ពាង់ហាន់ឆាគិប់មេ"។ រាពាយអើស៖ "លិចច្រាវវាៈ អាប៉ៃរី អិន់ម៉ៃហាន់លិរ តានតុកពាង់កាប់មាល់ម៉ៃរីនើស ទូនហិម់តាអិយតែ ទីងគិប់តឹងម៉ៃមើសកើយ តិត់តារីតែ ទីងគិប់នតុមនាវមាម៉ៃ"។

ជេសរីរាវ៉ែសហាន់តិត់តាតើមជុត នតុកយៅរ៉ែកាប់មាល់ពាង់រី នើស គុកិប់រាពាយរាគើបតារី។ រាពាយមើសកើយ ពាង់ងក្លិន់នាវ លាស៖ "លាសគិប់លិចហាន់ យៅកាប់ងាន់ហើយរាវ៉ែស"។ ជេស ងក្លិន់ រាពាយហាន់តិត់តារាវ៉ែស ពាង់លាស៖ "ម៉ៃតឹងនាវគិប់នតុម យឹ លាសគិប់លាសគុៗ លាសគិប់លាសទិក់ៗ" រាវ៉ែសអោបរាពាយ៖ "លាសនទ្រី មើមមិន់ជានជឹតមេស?" រាពាយអើស៖ "មើយតិត់ ពាង់តៃ គិប់ជានមពិសកាប់មោកម៉ៃ។ ម៉ៃជានចោតទុល មព្រិម់ជិង់ តីអឹ។ លាសគិប់តេកតោរម៉ៃ ម៉ៃ ជានតិចប្រុច នទ្រីយឹ មិសនាវគិប់ ដាៈ ម៉ៃជានតឹងអាទេ" រាវ៉ែស អើស៖ "អើ"។

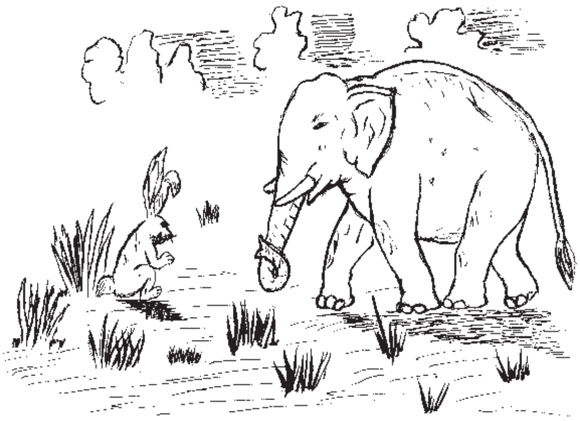

ជេសរីយៅហាន់ហើយមើសរី។ ងរោងរាអឹង ទាច់ដេះ ទាច់ដេះ។ រាវ៉ែសលាសមារាពាយ៖ "វ៉ោ! ល៉ែះហាន់ហើយពាង់មេ" រាពាយ លាស៖ "លិចច្រាវអោស ម៉ៃលើយតាក្លាច គិប់ហោមគុដាសម៉ៃតា អ្យា"។ ជេសរីយៅហាន់ទាច់ដេះ ទាច់ដេះ មើយមាតិត់ រាពាយ មពិសដើបតាកាលើមោករាវ៉ែស។ ពាង់ជានកាប់រាតែស កាប់រាតែស មោករាវ៉ែស។ រាវ៉ែសជានលុងប្រិង់ៗ ជានចោតទុលតានែសរី។

នាវនតីតី ៤៧

ជេសរីរាពាយតេកតោររាវ៉ែសមើសអ្យា រាវ៉ែសជានតិចប្រុច ។ យៅឆៃ រាពាយតេកតោររាវ៉ែសទើយ យៅងក្លិន់លាស៖ "មិសទាង់ងាន់ ពាង់ អីឆ្ងូហៃ? ឆាក់ពាង់ជេះទើមហៃ" ជេសរីរាពាយលាស៖ "ជេះទើម រាវ៉ែសអ្យាហៃ! គិប់ឆាលិចហើមអោស លាសគែសយៅដិង់តាអ្យាមើ គិប់មែមា កាប់នតិបមើសលើអ្យាហៃ" ។ យៅ តាង់រាពាយលាសនទ្រី ពាង់ទូមើស នតុកនៃ ហាន់លាះហាន់លេង មេងរេប មេងប្រី ។

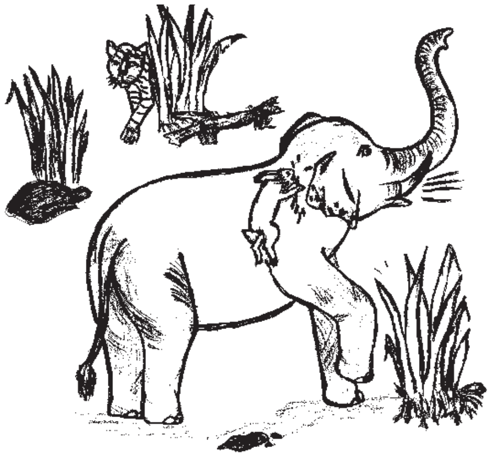

រាវ៉ែសឆៃយៅទូងាយ ពាង់រាម់ហោ ងាន់ ។ ជេសរីរាវ៉ែសដាសរាពាយតឹមពាះត្រិងហាន់ឆឹត ។ រាពាយ ឆឹតជឹតនតុករាពាយនើម រាវ៉ែសឆឹតជឹតនតុករាវ៉ែសនើមនហ៊ៃរិ ៕

នាវអោប

១ រាវែសទូផ្ងូងអីរី ទាសអិក់ហោក?

២ ផ្ងូងរាវែស យៅទែកាប់ទាសអិក់ខឹត ទាសអិក់ហោមរេស?

៣ ប្ងូមិសឆើមកើលអិន់មារាវែស ក្លាយ្យឆាក់មើសយៅកាប់?

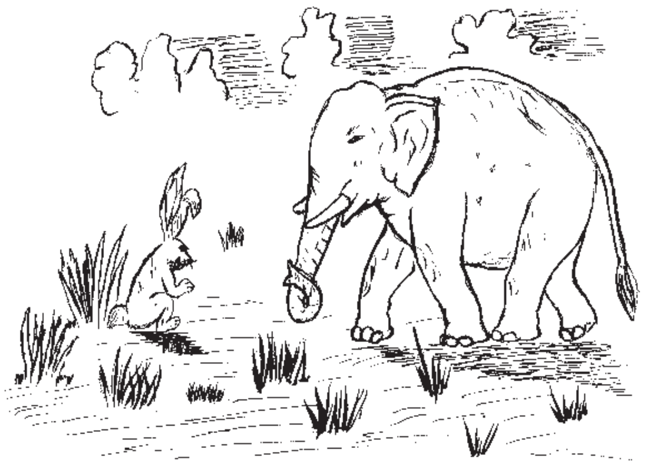

ราวรตีตี ๔๗

รตีญชีส

เ า

เ า เ า

เยา

เยา เยา เยา

เกา

เกา เกา เกา

เรีรผีกมีรมาเกาแวผ ฯ

เยาตึผกาบ่กิรเกาเรีร ฯ

ទាន់ឆិះភាង្លែភាង្លាប់ ɩ 1 ញចីសតឹមភាង្លាប់ អិន់តែសញ្ញាន់នារ
មិសមើសទិង់អ្យា ៖

1. ____________________ 2. ____________________

3. ____________________ 4. ____________________

ទាន់ឆិះញ្ញាន់នារមិសមើសលើ ជេសរីជិយនារងើយញចីសអិន់
តែសព្រាម់នត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

1. ____

2. ____

3. ____

4. ____

5. ____

នាវនតីតី ៤៨ ិ

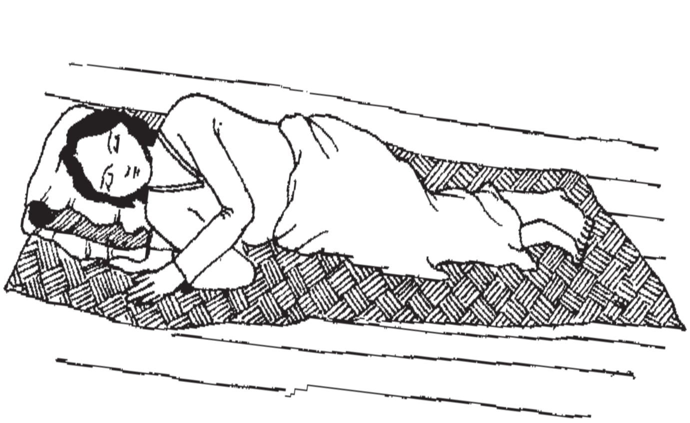

មិច

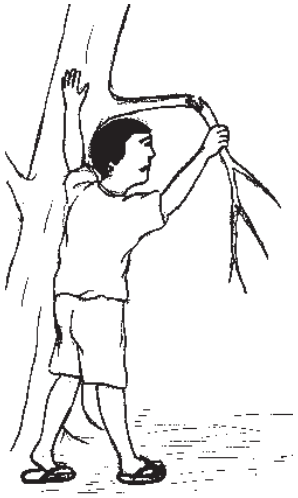

ងគិច

១

មិច	ងគិច
មិ	ងគិ
ិ	ិ

២

ិ	ិ	ិ	ិ
មិច	ងគិច	គិច	លិច

៣

មិច

ងគិច

គិច

លិច

៤

មិច	ងគិច	គិច	លិច
ទិញ	នទិញ	នតិញ	ទ្រិញ
កៅ	យៅ	បៅ	ឆៅ

នាវនតីតី ៤៨

នតីរ:

មេះពិចគែសនាវជីក្រុនចាញ់

កេងមាង់មេះមមឹនោពិច លាប់មិចតាគ្រែ លិចគែសកិត់មុង ។ មាង់រីគែសអិក់មាច់វាច់កាប់មេះមមឹពាង់ ។

តិត់ទូពើសមើសកើយ មេះពាង់ហាន់ជានការទិញលុអិន់ម្ហូ គែមាគែសព្រាក់រាវាត់មិសឆា ។ តិត់តានតុកមមោងលុរី ពាង់នតើមស្រិញជីកាត់តាឆាក់ពាង់ ពាង់លិចហិចជានការ មមោងលុអិន់ម្ហូអោស ។ ជេសរីពាង់ហាន់ឆឹតអាដៃ លើមាហោជីកាត់ ពាង់ដាះកិនម្ហូក្លោពាង់រាញាពិចហាន់ជិយលិង គែមាឆុញអុញញជិរ់ ។ ជេសរីពិចហាន់ជិយលិង ពាង់ងតិចងតឹងឆីអីនទ្រ៊ិៗ ទាច់កេងដៃពាង់នើមរី ។ ជេសរីពាង់ឆុញអុញអិន់មេះពាង់ញជិរ់ គែមាមោសជីកាត់ ។ មោលាសមេះពាង់គែសញជិរ់អុញកាដោយលែះ នាវជីកាត់ពាង់មោទើយមោសអោស ។

កាសអោយតៃ មមឹពិចញជុនមេះពិចហាន់អាញើសទាកឆី ។ តិត់តាញើសទាកឆីមមឹពិច ដាះគ្រូពែតនតិប់មហាមអ្ហូរពាង់ ។ គ្រូពែតនតិប់មហាមមេះពិច ឆៃគែសនាវជីក្រុនចាញ់ ។ ជេសរីគ្រូពែតនទឹទាកឆី អិន់មាមមឹពិច គែដាះមមឹពិចនតុមអ្ហូរពាង់ មាញេតទាកឆីរីអិន់លែះ ។ ជេសរីគ្រូពែតនតិញមាមមឹពិច លាសមិចអាមាង់ ទាន់កិត់មុងបាះ មោសមាច់កាប់ ។ លាសគែសមាច់កាប់មិន់ហើយ ពាង់ម្រាបឹអិន់មិន់ គែសនាវជីក្រុនចាញ់រិ ។ ជេសរីខាន់ពាង់ហាន់ឆឹតអាដៃ ជានតឹងនាវគ្រូពែតនតិញរីនើស ។ រានាក់វិល់ខាន់ពាង់លិចហោមគែស នាវជីក្រុនចាញ់ជឹតអោស ៕

នតីញចីស

ិ

មិច

មិច មិច មិច

ងកិច

ងកិច ងកិច ងកិច

មីវពាង់លិចទើយមិចប្រីអោស ។

មីវងគិចឆីលិចទើយទែសអោស ។

ទាន់ផិះរាង្លែរាង្លាប់ ិ ជេសរីញចីសតឹមរាង្លាប់ អិន់តែសពែនាវ
មិសមើសទិង់អ្យា ៖

1.__________ 2.__________ 3.__________

ទាន់ផិះពែនាវមិសមើសលើ ជេសរីជិយនាវងើយញចីសតឹមរាង្លាប់
អិន់តែសជឹតនត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

អ្យាត់នាវគ្រូរិៈ នាវនតីជីនទ្រោកនហែលមារាពូ

នទ្រោករាពូអ្យា ពាង់ជេងនាវខ្លៃងាន់ មានាវរេសជេងម្ងនុយ្យ ហែ ។ នទ្រោករាពូកើលមិន់ជានផ្រែ នហែលមាជានមីរដិង់ ។ នទ្រោករាពូកើលមិន់ជានផ្រែ ទីមរានទែស មមោងឆា នអាប់អិសកិន មោលាសតាច់ គៃមាគែសព្រាក់ទិង់ ។

គែសអិក់បិនលាន មិត់នទ្រោករាពូ គែសនាវជី នហែលមាខឹត ដិង់ ។ លាសពាង់លៃះខឹតហើយ មិន់មោហោមគែសនទ្រោករាពូ មា កើលមិន់អោស នហែលមាញហ្វាចព្រាក់ដិង់ ។ លាសមិន់គឹតមើស នាវជីអ្យា មិន់ទើយញជ្រាង់ពាង់ លើយអិន់ពាង់តើបនាវជីបាៈៗដិង់

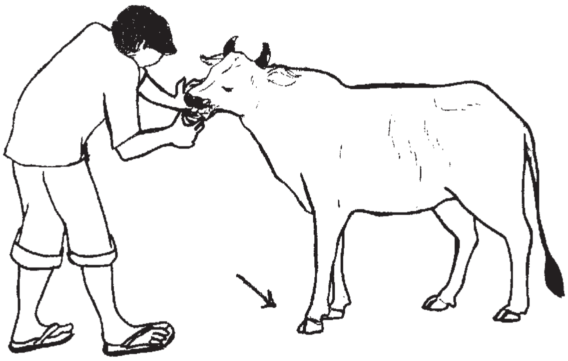

នហែលមាពាង់កើល លើយអិន់ នទ្រោករាពូនើមគែសតើបជីដិង់ ។

គែសកាមុនកាមានបីអិន់ នទ្រោករាពូមិន់គែសនាវជី តាទ្រី ទាកមិន់អ្យា ពាង់គែសនាវជីពៃ នតីល៖ -១ នាវជីង្រោងទាក -២ នាវជីអែសឆ្យាល -៣ នាវជី នទ្រិសឆា ។

នាវជីង្រោងទាក៖ នាវជីអា អិក់គែស ជីតារាពូ កិនរាពូ តាខៃតាមីស ។ នតើម លោសនាវជី រាពូញោកនហាវនហិម់ លោស ទាកមើសមម្ងង មោរតុងកិ ។ លាសនាវជី អ្យា ពាង់ជីជិៈគែសមោរនារ ជេសរីពាង់ម្រោ ខឹតរិ ។ នាវជីអ្យា តើបងាច់ងាន់ មើសរាពូ

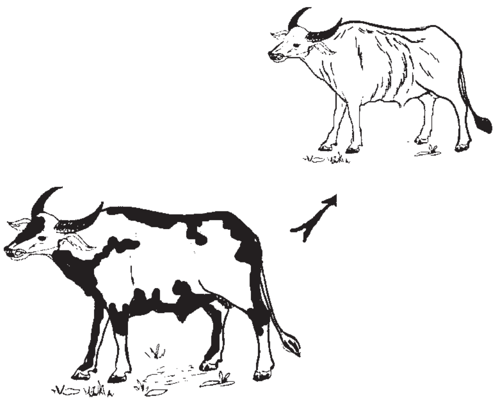

មអឹហាន់ជឹតរាពូមអឹ ។ គែសរាពូបាះៗ
តាបិន នតើមលាប់ជី ជេសរីពាង់ខឹត ។
លាសមិន់ឆៃរាពូមិន់ នតើមលោសនាវជី
កើតអ្យា អិន់មិន់ឆាម់ពាង់ មាទាកឆី
«អុកឆីតេត្រាឆីក្លីន» ។

នាវជីអែសឆ្យាល ៖ នាវជីអ្យា អិក់គែស
ជីមានទ្រោកតាខៃតមិន់ ។ នតើម
លោសនាវជី ពាង់ទោសហោ នទ្រែលមា
ជីជិង់ទូដាស ។ លាសជីជិះជិង់ពាង់មោរ
មិន់មូតពាង់ ទាសមូឆ្យាលគុតាគ្រោម ។
លាសនទ្រោករាពូគែសនាវជីអែសឆ្យាល
ពាង់ជីគែសមោរនារ ជេសរីពាង់ខឹត ។ នាវជីអ្យា មោតើបកើតនាវជី
ជ្រាងទាកអោស ។ តីសមាអិក់នទ្រោករាពូគែសនាវជីនទ្រែលមោល់ ។
លាសមិន់ឆៃនទ្រោករាពូមិន់ នតើមលោសនាវជីកើតរី អិន់មិន់នតិប់
ទាកឆី «ពៃនឆាត្រឹប» គែមាឆាម់ពាង់អិន់មោសជី ។

នាវជីនទ្រិសឆា ៖ នាវជីអ្យា តើបងាន់ នហែលមាពាង់រៃគែសជី
តានទ្រោក នហែលមារាពូ ។ នាវជីអ្យា ជេងនាវជីតើបហោងាន់ ។
មើសមពោមពាម្វាយ តើបជឹតមពោមពាម្វាយជឹត ។ នតើមលោស
នាវជី ៖ ពាង់គែសទោមព្យាត់
នហែលមាឆោតញចិប ។
នទ្រោករាពូ អឹគែសជីនទ្រិសឆា
អ្យា ពាង់មោទើយទិក់ នហែល
មាមោទើយឆាមពាជិង់ ។ ជេសរី

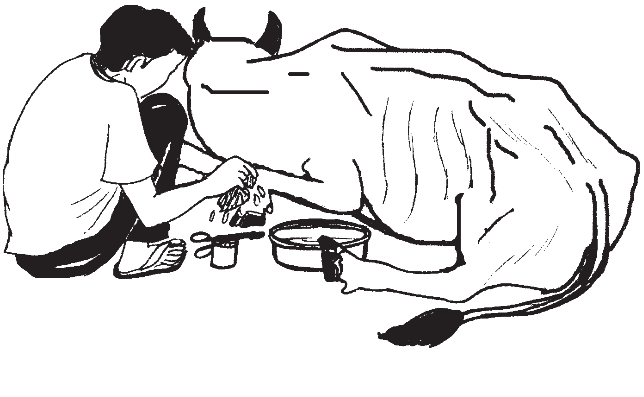

ឆាក់ពាង់រាគៃ យ៉រមាពាង់មោទើយឆាមពា ។ លាសនាវជីអ្យា គែសតាកិននទ្រោក កិននទ្រោកម្រាខឹត់រ ។ លាសនទ្រោកមែមុន ពាង់រាលេស ។ នាវជីនទ្រ៉សឆាអ្យា គែសលាប់តាបិនម៉ិន់ ។ នទ្រោករាពូទឹងលែះ ពាង់គែសជីនទ្រ៉សឆាទាទេ ។ នាវជីនទ្រ៉សឆា ម៉ិន់មោទើយឆាម់អោស នើមរាក់ពាង់ទើម ។ ម៉ិន់រាវញចិបពាង់ មាឆាបូអិន់គែសអាប់នារ នហែលមាជិយមពាញឆែៗអិន់ពាង់ឆា ។ ម៉ិន់ជានកើតអ្យា មាស

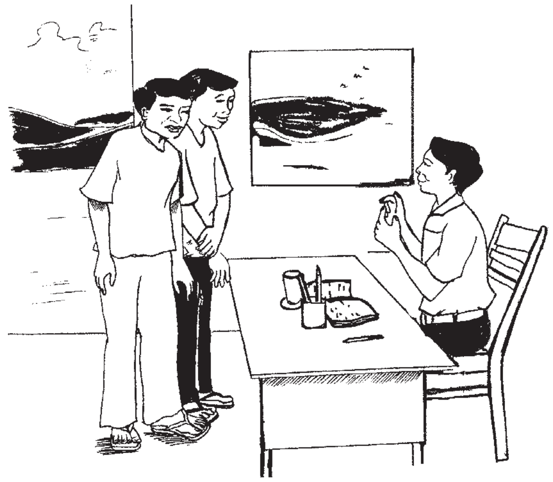

ពាង់រាគៃ នហែលមាកើលអិន់ញចិបពាង់គើញមាសជីដិង់ ។

ទឹងលែះនាវជីពែនតីលអ្យា ម៉ិន់គែសទាកឆីញជ្រាង់ពាង់ទាទេ ។ ទាកឆីញជ្រាង់ម៉ិន់ទើយនតិប់មានទ្រោករាពូ នុកពាង់អែគែសនាវជី ។ ជេសនតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ តានទ្រោករាពូអែគែសនាវជីរីនើស កាមុនកាមានមោទើយលាប់ តាឆាក់នទ្រោករាពូអោស ។ ទាកឆីញជ្រាង់អ្យា ម៉ិន់ហាន់ជិយរាវ៉ាត់តាមុនតីកាៈឆិកាម់ មោលាសម៉ិន់អោបគ្រូពែតមពោមពាតាបិនលាសតាបិនម៉ិន់មុតគ្រូពែតមពោមពា ។ លាសគែសមូនុយ្សអុចគីតមើសនាវជី

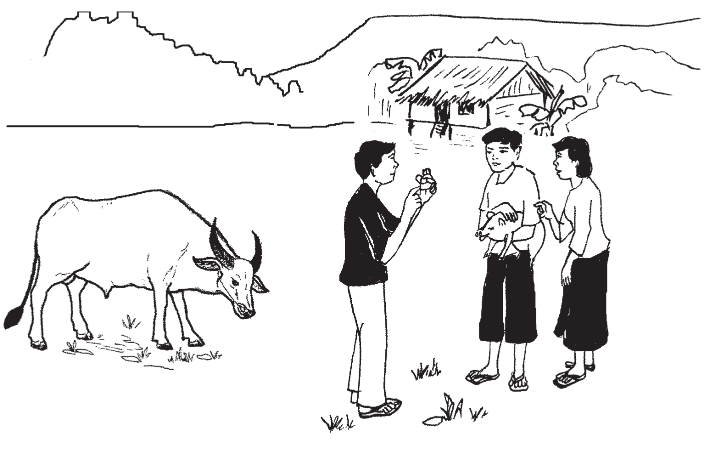

នាវនតីតី ៤៨

នទ្រាករាពូ ឆុរ អ្យារ់ ឆិ កីក ទាន់ ហាន់មិប់ប្ញូនុស្សជានការតាមុនតីកាៈឆិ កាម់ មោលាសគ្រូពែតមពោមពាតា បិន ។ គ្រូពែតមពោមពាអីគុតាបិន នៃ លែៈជេសហើយនតុមនតី ។ ខាន់ពាង់ទើយម្លាវឆាម់មពោមពា ម៉ិន់ អិន់មាសជី នហែលមាទើយកើលនតុមនតីម៉ិន់ អិន់ម្លាវមិត់មពោមពា អិន់អ្វែស គែសនហិម់ឆ្វានអ្វែសជិង់ ៕

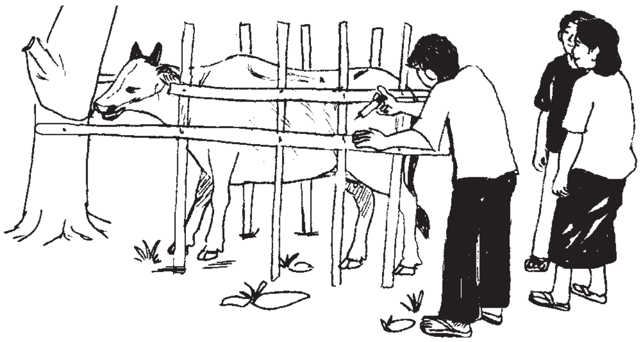

ទាន់ខាន់អៃមៃរិៈនាវអោបមើសទិង់អ្យា ជេសរីញចីសនាវអើសមើសទិង់នាវអោបម្វាយៗ ៖

<u>នាវអោប</u>

១ ទុមប្រ៊ីនតីលនាវជីនទ្រោក នហែលរាពូតាប្រ៊ីនើមអ្យា?

២ ទាន់មមើសនតើមលោសនាវជីជ្រាងទាក មិសបាៈ?
ពាង់ជីទាសជិៈទឹងខឹត?

៣ នាវជីជ្រាងទាកអ្យាមិសខៃពាង់វៃជី?
មិសបាៈទាកឆីឆាម់អិន់មាសជីជ្រាងទាកអ្យា?

៤ ទាន់មមើសនតើមលោសនាវជីអែសឆ្យាល់ មិសបាៈ?
ពាង់ជីទុមប្រ៊ីនារទឹងខឹត? មិសបាៈទាកឆីឆាម់អិន់មាសជី?

៥ មើមនតើមលោសនាវជីនទ្រិសឆា? មើមមិន់ម្រាបីគៃមានាវជីនទ្រិសឆា ពាង់មាស?

៦ មិសបាៈនាវជីអ្យាពាង់បីអៀស នទ្រោកនហែលមារាពូ? មើមមិន់ជានគៃមាឆាម់អិន់ពាង់?

៧ នាវជីទឹងលែៈអ្យា នើមគៃសទាកឆីញជ្រាង់ដិង់លាសលិច?

៨ មិសបាៈនតុកនើម គៃជិយរាវាត់ទាកឆីញជ្រាង់រី?

នារនតីតី ៤៩

ខ

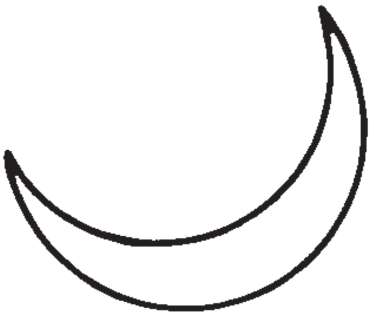

ខែ	ខាង

១

ខែ	ខាង
ខ	ខ

២

ខ	ខ	ខ	ខ
ខែ	ខាង	ខារ	ខាន

៣

ខែ

ខាង

ខារ

ខាន

៤

ខែ	ខាង	ខារ	ខាន
ខាល់	ខោ	ខឹត	ខោម
ខុង	មិច	ងគិច	លិច

នាវនតីតី ៤៩

<u>នតីរ៖</u>

ការជានកិនម្ងូនិងតឹមទូនាម់

ទូនាម់គែស ១២ ខៃ ទូខៃគែស ៤ ពើស។ ទូពើសគែស ៧ នារ ទូនារគែស ២៤ មិង។ ទូនាម់គែស ៣៦៥ នារ។ ទូខៃ គែស ២៩ នារ គែស ៣០ នារ គែស ៣១ នារ។

បិនលានទឹងលែះ វៃជានមីរនទ្រែលមាជានផ្រែ គែសអិក់ខាន់ពាង់ជានមីរជាសជានផ្រែ។ នាវរេសជេងខាន់ពាង់រានើមញ្ឆឹងមាមីរ

មាផ្រែ មារាពុងមម៉ិកើតរីទើម។ អាប់ខៃៗខាន់ពាង់ខិម់ជានការងាន់ គែមាកើលរានាក់វិល់ខាន់ពាង់នើមកើតលាស៖ ជានមីរ ជានផ្រែ មោលាសមិត់រាវែស រាពូនទ្រោក ឆុរ ឆិ តាញឆាស តាញទោង តាញនីរ។ នាវរេសជេងគុងាវខាន់ពាង់អាប់នារ មោម្លាវហាវអោស កើតនទ្រីនឹងទើម។ គឹត នាវម្លាវជានមីរជានផ្រែទាសរីទើម។ ជានមីរជានផ្រែរី មោគឹតមាម្លាវអាងាន់ដិង់ គែសតឹខាន់ពាង់ជានមីរ មោលាសជានផ្រែគែសមោអិក់ គែសតឹខាន់ពាង់ជានមីរជានផ្រែ មោគែសមោឆាលិចតិង់នាម់។

កិនម្ងូនិងនតើមមើសកាល់អែ តិត់អាបៃរី មោហិៈគែសគឹតនាវម្លាវរាទិក់ញជេងបិនលាន អិន់គែសជេងដៃអ្ងូក ដៃក្លិកើតម្ងូបាៈៗអោស។ ពាង់អីគែសរាវែស នទ្រោក រាពូ អិក់មោរពែជឹត គែសទឹកកើលជានមីរ មោលាសជានផ្រែ នទ្រាង់ខាន់ពាង់នើម កើបលាសនទ្រិង់ងាន់

ហើយ ។

កិនម្ញូនិងទឹងលែៈ នតើមបើសខែ ២ លែវមាល់នទ្រាប់នទិសនទើ គែមា ជានមីរជានផ្រែ តឹមញច្រាៈនាវ តឹមរិប់ តីលោសជីកតើម មោលាសកាល់ឆីជាន មីរមហែ ។ បាៈៗហាន់អាច្រីអាទាក ជិយកឹតជិយកា ជិយមពោមពាអេងៗ មិសបាៈខាន់ពាង់អុចជិយ ។ តិត់លាប់ខែ ៤ ខាន់ពាង់ឆ្វូមពោយតា មីរមពោស មោលាសតាមីរនទ្រីស ។ ខាន់ពាង់ឆ្វូមាអុញគែមា រាទាស ។ តិត់លាប់ខែ ៥ មោលាសងគូលខែ ៥ ខាន់ពាង់នតើម ជាៈមាល់តឹមរិប់តី លោសតួចមាតាមីរមពោស នទ្រែលមាតឹមរិប់តី លោសទៅតាមីរនទ្រីសជិង់ ។ បាៈៗលាសពាង់នត្លើយមីរមពោស គែសជានមីរមហែជីត ពាង់ហាន់លោសតឹមរិប់តីដាសម្ញូជានមីរ មពោសរីជិង់ គែមាគែសតី ជាៈតួចមីរនទ្រីសពាង់រី ។ ម្ញូអីជានផ្រែ នតើមពិក់នតោរផ្រែ មោលាសជានផ្រែដាសរាពួនទ្រោក ។

លាប់តិត់ខែ ៦ តិត់ខែ ៧ ខាន់ពាង់តឹមរិប់តីតួចមីរនទ្រីស មោលាសតាម់មាតាផ្រែខាន់ពាង់នើម ។ លាប់តិត់ខែ ៨ តិត់ខែ ៩ ទ្រាសនទាម់តឹមរិប់តី លោសជីករេបតាតើមមា នទ្រែលមាឆីសជុមមីរ មាសមពោមពាច្រីវាច់ឆាតើមនោង តើមថ្លិន់ តើមជាន់តាមីរ ។ គែសបាៈៗហាន់ឆិន់ទាក់តាក់ផ្រិៈអាច្រីអាទាក ។ លាប់តិត់ខែ ១០

នាវនតីតី ៤៩

ខាន់ពាង់មិចអាមីរកិប់ព្លៃមាទុមនទ្រែលមាកាច់មាទុមលិរ រីមាឆាលិរ ។ លាប់តិត់ខៃ ១១ ខាន់ពាង់លាប់កាច់មាមែ នហ៊រិតិត់ចោងខៃ ១២ ខាន់ពាង់លែះកាច់មាតាមីរ ពាង់អីជានមីរតេសងាន់ កាច់មាលែះតាមីរតិត់ ខៃ ១។ ខាន់ពាង់អីជានស្រែ នតើមមើសខៃ ១១ រែកមាមូន រែកមាមូនៗ បាៈៗតឹមរិប់តីរែកញឆូម បាៈៗលិចអុចតឹមរិប់តីដាសមូ ពាង់រែកមូនអេង ។ លាប់តិត់ខៃ ១ តិត់ខៃ ២ ខាន់ពាង់តឹមរិប់តី លោសមព្រាសមា ។ នារៗខាន់ពាង់ជានការអាបាៈអាអេង ។ តិត់ញស្រុបៗមាង់ ទូហៃហាន់មមើសមាល់អាប់រានាក់រិល់ គែមាកើលមព្រាសមានុកមាង់រី ។

ខាន់ពាង់អាបាៈនទ្រាប់នទិសនទើ កើតលាសៈ ឆុរ ឆិ នទិសងាន កេបក្លាស នទ្រាញ់យាង់មារពែយាង់ លែរអាញអាស្រែ នតុកមូនមារី ។ ជេសរីខាន់ពាង់ងគិនមពាយ គុចឆុរ គុចកីក គិចនហាឆីនហាគ្លែ ឆាប់នទ្រាញ់យាង់ ។ តិត់មិងពើស មាល់រាច់រាមិម់តារី ។ ជេសរីពាង់នើមអីតើមជាៈមូមព្រាសមារី អិន់មូឆោងឆា ពីនទ្រាញ់ញេត ។ មូមិសអុចញេតនទ្រាញ់ មូមិសអុចឆោងៗ ។ ជេសរីខាន់ពាង់រាគូមមាល់កើបទ្រោសនទាម់ នទ្រែលមាកិនឆែទាសអិក់ មូមុញមូរាញទាសអិក់មូអួរមូក្លោទាសអិក់ ។ ជេសរីខាន់ពាង់តឹមពាៈមាល់ ទ្រោសនទាម់នទ្រែលមាកិនឆែ អិន់ទូទីង មូរាញមូអួរ មូរាញមូក្លោ អិន់ទូទីង ។ ជេសរីខាន់ពាង់តឹមពាៈមមុចមព្រាស លាសទ្រោសនទាម់ នទ្រែលមាកិនឆែលិរមព្រាសមា មូរាញមគុញេតនទ្រាញ់ឆាឆុរបិត់ ។ ទូមមុច

មព្រាស អិន់លែះទូមមិរមោមូនរី ។ តិត់មមុចមូរាញ ទ្រាសនទាម់ នទ្រែលមាកិនឆែ គុរាលូញៀតនទ្រាញ់យាង់ មោលាសឆោងឆា ។ មោរមមុចទូមាង់រី តឹមព្លែសមោល់អេតអេលងាន់ នហិមាតិត់លែះ មព្រាសមោ ។ ជេសរីតិត់ព្រោកអាងខាន់ពាង់លែវមោល់ឆឹតអាជៃ ទូហៃឆឹតអេង ទូហៃឆឹតអេងតឹងជៃគុខាន់ពាង់នើម ៕

<u>នាវអោប</u>

១ ទូនាម់ទាសអិក់ខៃ? ទូខៃទាសអិក់នារ?

២ កិនមូនិង មិសការខាន់ពាង់រៃជានអាប់ខៃៗ?

៣ មិសបាះខៃ ខាន់ពាង់លែវមោល់តូចតាម់មោតាមីរ មោលាសតាស្រែ?

នាវ៉នតីតី ៤៩

<u>នតីញ្ចីស</u>

ខ

ខ ខ

ខែ

ខែ ខែ ខែ

ខាង

ខាង ខាង ខាង

ខែអានក្រោកនើនលែះខឹតមអឺ ។

ខាល់នើនទាកភ្ទូខានតាតើមនាមកាលើទាក ។

ទាន់ញចីស នាវសែជេង មោលាសនាវងើយអេងៗ កើតលាស
នាវពិល់ញចិរាពូ នាវបាន់អាប្រី បើសទិង់អ្យា ៖

នាវនតីតី ៥០

<u>នតីរ:</u> **ងកិចនអើនក្លាងកោ អូរឆាយដាសខៃ**

រានុកកាល់អែ ក្លាងកោអូរឆាយដាសខៃ គុតាកាលើគ្រោកតី ។ ខាន់ពាង់អូរឆាយលែះជិះនាម់ហើយ មោគែសកិនអោស ។

គែសទូនាវរី ក្លាងកោលាសមាខៃ៖ "មើមរេសជេងមៃនៃខៃ? ទូតឹឆាក់មៃជេះ ទូតឹឆាក់មៃតេស ញឆិងអាប់នារទើម រេសមៃអីនៃ លិចគែសកើលជានការ អិន់គិប់អោស" ។ ខៃអើសលាស៖ "មើមអែ ទឹងលាសគិប់នទ្រី? គិប់អ្យាហាន់ញឆិងត្រិង លិចគែសគិប់ហាន់

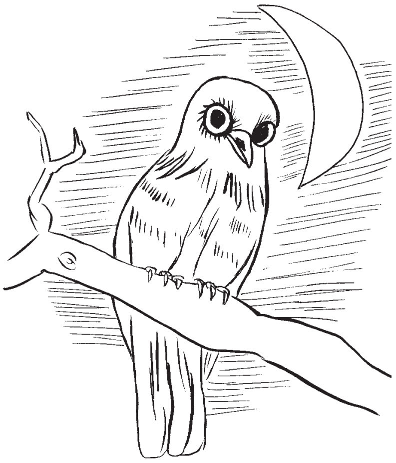

ឆោលម្ភូអូរម្ភូមិមអោស គិប់ជេងនាវអាង គិប់ហាន់តឹងរាព្លៃនៃស គៃមាងអាងអិន់មពោមពា តាកាលើនៃស ឆៃត្រិងហាន់ជិយឆា នុកមាង់" ។ ក្លាងកោលាសជឹត៖ "លិចគែសនទ្រី អោសមៃអីនៃ អូលិះប្រី ហាន់ញឆិងជិយម្ភូឆាទើម គិប់នាល់មៃអីនៃ ។ អាបៃរីគិប់លិចហោម អុចគុជាសមៃអោស គិប់ហាន់ឆឹតគុ ដាសមេះមមឹគិប់អានៃសឆ្វូ គិប់" ។ ខៃលាស៖ "លាសនទ្រី នែះទើមអែតៃ អែឆឹតអាឆ្វូ ជិយឆាយអេង អែរើលជិយគិប់ដិង់អែតៃ" ។

ជេសរីក្លាងកោមពារ់ឆឹតគុអានៃស នទ្រែលមាមេះមមឹពាង់ គុគែសទូខៃមោរខៃ ក្លាងកោឆិះឆាយមហៃ ។ ឆាយពាង់រីតើមព្រឹត ពាង់គុជាសឆាយពាង់រី គែសទូនាម់មោរនាម់ ។ ជេសរីឆាយពាង់ខឹតរិសលេក ។ មិន់គឹតលាសតើមព្រឹត មើសនតើមពាង់ជេះ តិត់ជិះៗពាង់

ហិនព្រេស គែសព្លៃ ។ តិត់ទុមព្លៃ ជេសរីតើមពាង់ខឹតអោមលេក ។ ក្លាងកោឆៃឆាយពាង់ខឹតកើតរី ពាង់គុញ្មុមរើលមាឆាយព្រីតពាង់រី អាប់នាវៗ តាង់តិត់អាខៃ ឆាយតើមពាង់រីនើស ។ ជេសរីខៃជុរអា នៃសអ្យា ឆៃអ្វូរក្លាងកោពាង់គុញ្មុម ខៃអោបលាស ៖ "មិសនាវញ្មុម អៃអិស?" ក្លាងកោអើស ៖ "ញ្មុមក្លិង់ខឹតឆាយ" ។ ជេសរីខៃលាស មាក្លាងកោ ៖ "នែះគិប់លាសអៃនើសអេ អៃលើយតានត្លើយគិប់ លាសអៃគុអ្វូរឆាយដាសគិប់ងាន់នើស ឆាយអៃលិចគែសខឹត រិសលេក អោស អៃជិយឆាយអេង លិចគែសជិងរេសកើតគិប់អោស គិប់អ្យា រេសនហ៊ារិ លិចម្លាវខឹតគិប់អ្យាអេះ" ។ ក្លាងកោលាស ៖ "លាសនទ្រី គិប់ទាន់ព្លឹអ្វូរឆាយ ដាសមៃជឹតមើស?" ខៃលាស ៖ "លិចវៃនទ្រី អោស អៃលែះនត្លើយគិប់ជេស អៃគុអៃ គិប់គុគិប់ទើម" ។ ជេសរី ក្លាងកោ លោសទាកមាត់ញ្មុមបាហែត អេងទើម លាសពាង់ហែស ។ ឆាយចោងពាង់លែះខឹត ឆាយតើមពាង់លែះឆឹតជឹតគ្រោកតី លិច ហោមជេងជានអោស ។ គុរេសនទ្រីៗនហិតិត់អាបៃរី ។ លាសតិត់ មិង់ខៃ ក្លាងកោវៃញហាង់រើលឆាយតើមពាង់នឹងទើម យិរលាសពាង់ គឹតលាស ឆាយពាង់លិចម្លាវខឹត លិចម្លាវអោមអោស ហោមរេស ហោមអាងនឹងនហ៊ារិតិត់អាបៃរី ៕

នាវអោប

១ ក្លាងកោ ម្ូដាសពាង់អូរឆាយ?

២ មិសនាវទឹងក្លាងកោតឹមនត្លើយដាសខៃ?

៣ ក្លាងកោឆិះឆាយមហ៉ែតាន៉ែសនតូ គែសនាវរេសជិងជិង់លាសលិច?

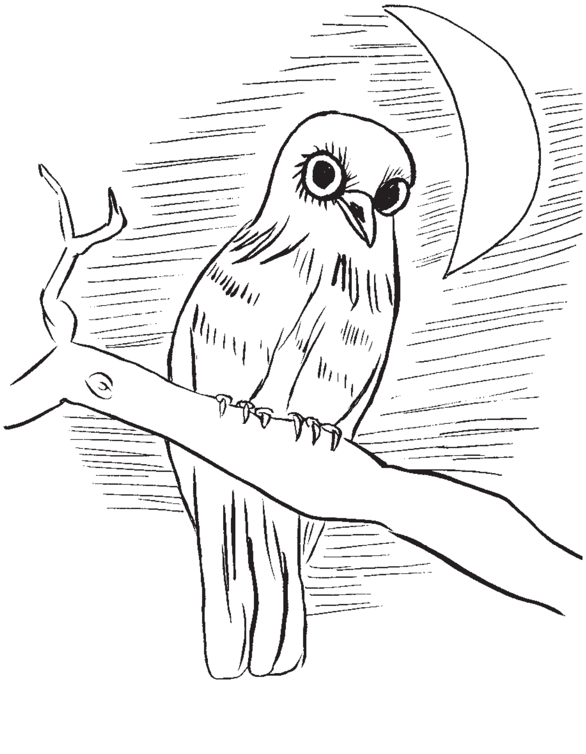

ទាន់ផ្ទូងនតីជិយនាវងើយញ្វចីសតឹងនាវនតីអើម នាវនតីនតីលនាវជី
នទ្រោករាពូ នាវនតីកើបខែ ន៉ទ្រែលមានាវនតីជានច្វាញ្វ ៖

<u>នតីរ:</u>

ងកែទាន់តឹងម្ហូហាន់ជិយចាយ

រានុកកាល់អែនើសគែសកិនឆែ ពាង់មិសងកែ គុតាបិននហាញ មាអីកោញពាង់ កោញពាង់រីលែៈតឹងអ្ញូរ ជេសរីងកែរីនើសគុមាអីអ្ញូ ពាង់ អីមេៈពាង់នទ្រីទើម ។ ជេសរីប្រ៊ីបិននើសជាៈមាល់ហាន់ជិយចាយរាង់ គែមាតាច់គែសព្រាក់ "ហើយប្រ៊ីបិន ហាន់ជិយចាយរាង់ មិន់ហើយ" ។ នទ្រីតឹមជាៈម្ហូហែស ជាៈជិយប្រ៊ីតាវាយ ជេសឆ្ញូនហ្វូតិ ជេសរីពាង់អីមិសងកែរីនើស ទាន់មាអីកោញពាង់លាស៖ "ហើយកោញ គិប់ទាន់តឹងមែហាន់ជិយចាយជិង់ កោញអើ?" កោញពាង់អើស៖ "ហាន់អែស" ។

ជេសរីពាង់ហាន់តឹងអីកោញពាង់រី ។ តិត់ងគូលត្រិង ម្ហូអាបាៈ លាសងាន់អោមាល់ងកែរី៖ "មិសម្រោៈមែអីនែ រិង់មារិសហេងតាប្រ៊ី រិសហេងតាទាក មែឆឹតអារី! ម្រោៈមែអីនែ គែមាអ្ញូទុសកាប់ អ្ញូទុស ឆាទើម មែឆឹតអារីហិម់ លើយហោមមែតឹងហេន រិសហេងមែតា អែស" ងកែមោអុចឆឹតជិង់ ។ ជេសរីម្ហូលើស ម្ហូមមាងងាន់អោមាល់ ដាៈអោមាល់ជិយចាយត្រិងអេង៖ "ហាន់មែជិយអេងអារី មិសជានមែ តឹងហេន" ។ អីកោញពាង់រី មោលាសមោកិសទិង់អោមាល់ងកែ អោស លើមាតឹងនាវម្ហូជិង់ ។ ជេសរីអោមាល់ ជិយអេងមើសកើយ

ម្វូរី ។ មោហោមគែសចាយគែសម៉ិត មាទិញអោមាល់ហែស ។ លិង់ប្រែគែសប្រែហែស លែៈអិក់គែសចាយរី លែវមាល់ឆឹតអាជែរាង៉ិត់នទ្រី ម្វូហែស ។ ពាង់មើសកើយរី ជិយអេង រាញាក់ៗ ជេសរីពាង់ឆៃគោរាមីសញចែប តាតើមរែសដាសតើមគ្លៃ ពាង់ឆិៈមើសអ្យា ទាប់តាត្រោមឆាសពាង់រី លិចគឹតលាស គោរាមីសដិង់ ។

កាសអោយតៃ ម្វូជាៈមាល់ហាន់តាច់ចាយរាង់ ។ ពាង់ទាន់តឹង ម្វូ ហាន់តាច់ចាយដិង់ ។ ម្វូលាសអោមាល់ៈ "ម៉ិសជានហាន់មៃ? ម៉ិសនទើតាច់មៃ? ហាន់មៃអីនៃ គៃមាហេនពាៈព្រាក់ទើម ហេនលិច ពាៈព្រាក់អិន់មៃអោស" ។ ម្វូលាសនទ្រី ពាង់មោអុចឆឹតអើម ពាង់ តឹងម្វូអីរីនានាវទើម ។ តិត់តានតុកម្វូរាវាត់រី ម្វូលែវមាល់តាច់ចាយ រាង់ គែសព្រាក់ម្វូហែស ។ ពាង់គុមើសកើយម្វូរាមើរ ជេសរីម្វូនាក់ រាវាត់ចាយរី អោបពាង់លាសៈ "ម៉ិសនទើតាច់មៃទែអិស?" ងកែ អើសៈ "មោគែសនទើតាច់កោញ" ។ ជេសរីម្វូនាក់រាវាត់ចាយ រាន ហាន់តិត់តាងកែ មេតតាឆាសរី ឆៃទើមគោរាមីស ម្វូនាក់រាវាត់នទើ លាសៈ "យី! គោរាមីសមៃទែអ្យាមេ" ។ ជេសរីម្វូតើមរាវាត់នទើ

តេកពាង់អិន់លាប់តាត្រោមជៃ អិន់ឆោងឆាអិន់ព្រាក់ អិន់ម៉ិកអាវ គែសអិក់រាលាវម្វូបាៈៗរីងាន់ ។ ឆៃពាង់គែសអិក់នទើ ម្វូអីហាន់ ដាសពាង់រីនើស គុកើញនទើងកែ អីរីទើម ។ ជេសរីតឹមលាសនទ្រាង់

ពាង់នើម៖ "យី! មើមទឹងគែសនទើអិក់ងាន់ អិសអីតីហៃ?" ជេសរី ម្ហូឆើមញ្ជុនកិនឆៃរី ហាន់ឆឹតអាជៃ ដាសរាទែសនទ្រោករាទែសរាពូ មារមោក ពៃមោករាទែសងាន់។ ជេសរីកិនឆៃរាញ្ញាងកែជេងនទ្រិង់ ពាង់ហៃស។ គែសអិក់ប្រើបិនវាច់រាន ទាន់នទិសនទើពាង់គែសជីឆិត់ មិសឆា ជីផិតមាឆាកាដោយទូបិនពាង់រី ម្ហូហាន់រានទាន់ពាង់ទាទេ ទើម ៕

<u>*នារ់អោប*</u>

១ ងកែហាន់តឹងម្ហូជិយចាយ ម្ហូរិមជិង់លាសលិច?

---

២ ងកែជិយចាយតាប្រើ មិសនទើពាង់ឆៃ?

---

៣ ងកែគែសគោរាមីស ជេសរីមើមពាង់ម្រាជេង?

នាវនតីតី ៥១

ែ

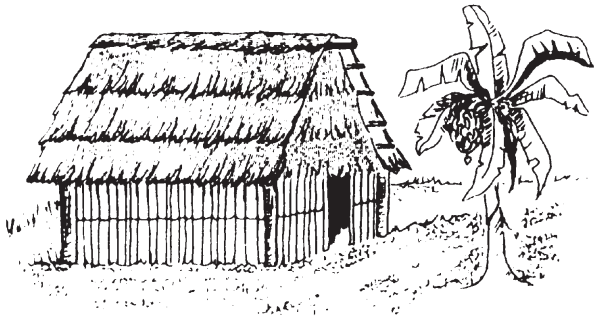

ក្វាញ់ ច្វាញ

១ ក្វាញ់ ច្វាញ
ក្វា ច្វា
ែ ែ

២ ៊ ៊ ៊ ៊
ក្វាញ់ ច្វាញ ច្វាត ច្វេល

៣ ក្វាញ់
ច្វាញ
ច្វាត
ច្វេល

៤ ក្វាញ់ ច្វាញ ច្វាត ច្វេល
ឆ្វាង ឆ្វាន ហ្វាល ហ្វាយ
ខៃ ខាង ខារ ខាន

នតីរៈ

ជានច្វាញម្ញូនិងរានុកកាល់អែនទ្រែលមារានុកអាបៃរី

នាវរេសជេង នទ្រែលមាញីសច្វាញរានុកកាល់អែ មាជាសរានុកអាបៃរី គែសតឹមតីសមោល់អេងៗ ។ រានុកកាល់អែ អ្វូចៃមែមមីមិន់គុងាវក្រាវឆាច ជានច្វាញតាបិន នទ្រែលមាតាមីរ ជានតឹមមានមោល់ទើម ។ តីសមាច្វាញអាបៃរី ខាន់ពាង់ជានអ្វែសរាលាវច្វាញរានុកកាល់អែដេះ ។ រានុកកាល់អែ កិនម្ញូនិងមិន់ជានច្វាញនតឹតលាសកើតអ្យា ៖ ទិពាង់ញ្វាន់មែត ជិងពាង់ព្រាវមែត ។ ម្ញូផ្រែសនទាល់មុតជឹតមាព្រាវតើម មែសតាងក្លាងញ្វាន់តើម នហិមាជាននតុកតោសមោ ។ ម្ញូលិចវៃផ្រែសតើមឆីគើញហ្វាញ់ តើមឆីគើញអោម ។ ម្ញូផ្រែសតើមរាង់អីក្រាក់គ្លិ នទ្រីមើទឹងគែសមានិប់ ។ មែសនទាល់មុតដាសមែសជ្រិង់ ជិងតឹមតីសមោល់ មែសជ្រិង់ជិងរាលាវមែសនទាល់មុត ។

នតឹតលាស គែសទូហ្វៃតាបិនអីរី ពាង់អុចជានច្វាញ ។ ជេសរីពាង់ហាន់ផ្រែសតើមឆី តើមគ្លែ តើមនាម រាឆែរាគូមអិនរឹងហើយ ។ ជេសរីពាង់ជាៈមោល់ កើលរាទិក់ជានច្វាញរី ។ ពាង់ជាៈម្ញូក្លោទាទេលិចជាៈម្ញូអ្វូរអោស ។ វាច់ រឹងមោល់ហើយ ខាន់ពាង់តឹមពាៈការជានមោរហៃមាមោកមែស មោកនតួរ ទូហ្វៃមារាកែសគ្លែ ។ បាៈៗមាតាម់នទាល់មុត តាម់មែសជ្រិង់ តាញជា ជានគ្រិម់ៗតារី ។ អីអ្វូរកិនតើមច្វាញមាជានត្រាវបាង់អិន់ម្ញូនាច់ឆោងឆានារ ។ ខាន់ពាង់ជានគែសពៃញ្វាន់នារច្វាញរីជេស ។ អ្វាញ់មើសលើ

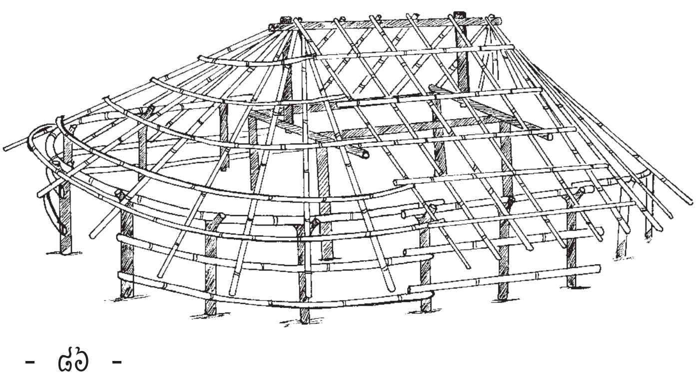

នតាៈជា មពីរជានមានាម ។ គែសមពោងឆិង់ចារ តីសមាលិចគែស មពោងម្ទិស ។ គែសនតុកពោសមាមើសលើនតុរ គែសគ្រែមិច មពែសមើសទិង់មើសលើអុញនាក់ ត្រិងហាន់តាងក្លាង ។ ទាប់យាង់ យោងចីង យោងគិង មើសលើមោកមិច ។ ច្វាញរីលិចហ្វេតលិចហ្វី តឹមទីមាទូនាក់រិល់គុ ។ តិត់ខៃទោសនារ លាសគុតាត្រោមច្វាញអីរី នអីកអ្វែស តិត់ខៃតាមីស លាសគុតាត្រោមជីកាត់ ។

ច្វាញរានុកអាបៃរី ម្ងជានតីសមើសរានុកកាល់អែ យិរលាសនាវគឹត ម្លាវខាន់ពាង់ រាគិល់ទូតីដេៈទូតីដេៈហើយ ។ តឹងរើសនាវរេសជេង មហែៗ កើតលាសៈ ជានច្វាញញីស ម្ងជានមាតើមឆីមែសម្ទិន នតូរម្ទិន មពាញ់ម្ទិន មពីរកាជារ មើសលើនតាៈមាឆាងកាឆី ។ ម្ង គែសមាឆឹនកិសឆី គែសមាឆឹនឆុសឆី គែសនហាតលោកតើមឆី ម្លាវ ជានអាប់នតីល ។ គឹតម្លាវរាលាវមើសរានុកកាល់អែ យិរមាតាៈមើស នាវនតុមនតី ។ គែសម្ងអីអិអាច មោលាសលិចហ៊ៈតិង់ទ្រាប់នទើមា រាវាត់ឆីគ្លែ ហោមអែជានច្វាញកើតរានុកកាល់អែជេៈៗ រោបដោប ជិង់ ។

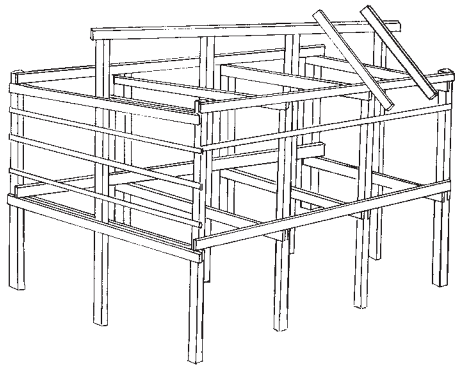

អាបៃរី លាសម្ងជេសជានញីសច្វាញ ម្ងងគារជុមញីសច្វាញរី មាសនទ្រោករាពូ លាប់ អាច់មប្រិចមប្រាចតាជិង់គូង ។ រានុកកាល់អែ ម្ងលិចមាញ់ងគារកើតអ្យា អោស ម្ងរ៉ែរ ។ លាសមិន់ប្រើលងគារគែសកិបកាត់ ម្ងមើសទិង់ មើសលើ ម្ងជិយកោៈ ជិយលឹងមាមិន់ នទ្រីម្ងកាល់អែនើស ។ លាស គែសពាញ់មពោមពាតាប្រី រ៉ែរកើតរីជិង់ ។ មិន់លិចមាញ់ឆ្វាង មើស លើមពោមពារីអោស ក្លាចមែសមឹរ ។ នាវគុរេសជេង មពោលម្ងនិង

នាវនតីតី ៥១

អាបៃរី នតឹតមារានុកកាល់អ៊ែ មើយតឹមមានមាល់ដិង់ ។ លាសលិច តែសនាវនតុមនតី តឹងម្ហូអីតឹតអីម្លាវមិន់គុរេសលិចតែស លិចជេង កើតម្ហូអោស ៕

<u>*នាវអោប*</u>

១ ច្វាញម្ហូនិងកាល់អ៊ែដាសច្វាញអាបៃរី តឹមមានមាល់ដិង់លាសលិច? មិសយ៉ិរ?

---

២ មើមជានច្វាញរានុកអ្វូចៃម្ហូនិងកាល់អ៊ែ?

---

៣ រានុកអាបៃរី មើមកិនម្ហូនិងពាង់ជានច្វាញតៃមាគុ?

---

៤ មិសនាវកិនម្ហូនិងកាល់អ៊ែ លិចមាញ៉ងគារជុមច្វាញ?

នតីញចីស

្វ

ច្វាញ

ច្វាញ ច្វាញ ច្វាញ

ក្វាញ់

ក្វាញ់ ក្វាញ់ ក្វាញ់

នាវនតីតី ៥១

នតីញ្ញចីស

មីវពាង់ក្ញន់ញ្ញច់នាច ។

មេះនើនញ្ញច្ញាត់ទោញ្ញព្លែភម្ញាន់ ។

មីវអាញ្ញញ្ញាច់នាចឆឹតអាច្ញាញ្ញ ។

ទាន់ផិះជិង់រាឆិ ្ា ្ា់ ្ ជេសរីញចីសតឹមរាង្លាប់អិន់តែសពែនារ
មិសមើសទិង់អ្យា ៖

្ ______ ______ ______

កើយ្យពែនារមិសមើសលើ ជេសរីជិយនារងើយញចីសអិន់តែស
ពែនត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

នាវនតីតី ៥២ ផ

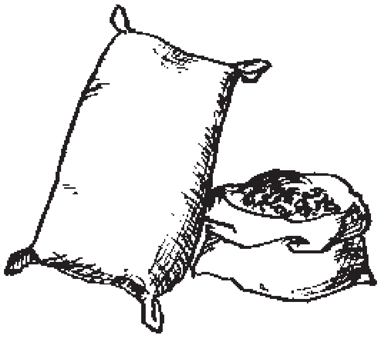

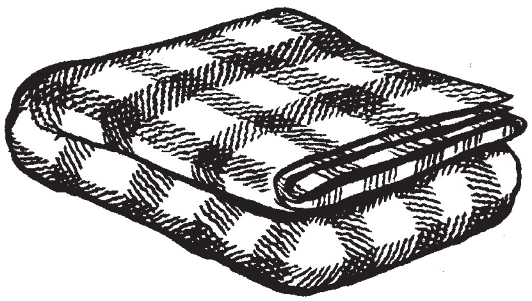

ផែ	ផោយ

១

ផែ	ផោយ
ផ	ផ

២

ផ	ផ	ផ	ផ
ផែ	ផោយ	ផឹង	ផាម

៣

ផែ

ផោយ

ផឹង

ផាម

៤

ផែ	ផោយ	ផឹង	ផាម
ផូង	ផោល	ផឹត	ខាន
ក្វាញ់	ច្វាញ	ច្វាត	ច្វេល

<u>នតីរ៎ៈ</u>

នើនជិយរាវាត់ផោយនទ្រែលមាផែតានតុកតាច់

នាវអ្យានើនជាៈតាយហាន់អាផាឆា គែមារាវាត់ផោយនតិក់នទ្រែលមាផែ ។ នើនជាៈតាយហាន់រាវាត់ផោយនទ្រែលមាផែតានតុកតាច់នទើ យិរលាសផោយពាង់នតិក់លែៈឆាត ផែពាង់តាបៅហោលែៈដិង់ ។ នើនជាៈតាយលាស ៖ "ហើយតាយ! នាវអ្យាហាន់អានតុកតាច់នទើមិន់មើស?" តាយអើសលាស ៖ "មិសនាវហាន់ហាៈ?" "ហាន់ជិយរាវាត់ផោយ នហិមាជិយរាវាត់ផែនទ្រីហែស លែៈហើយផែគិប់មេ" ។

ជេសរីខាន់ពាង់ហាន់ទ្រើនមោរហែ តិត់តានតុកតាច់នទើរី ខាន់ពាង់ជិយរាវាត់ផោយ នទ្រែលមាផែ ។ នើនរាវាត់ផោយគែសមោរអឺផែទូបៅ ។ តាយរាវាត់ផោយគែសមោរអឺ ផែមោរបៅដិង់ ។

តិត់ខៃជីកាត់ នើនឆិៈផោយមហែរាវាត់រីនើស នតិក់រាម់ងាន់ ។ នើននតិក់ផោយមហែគែសទូពើស ជេសរីពាង់ហាន់ពីសរិ ពាង់ក្លាចផោយមុងពាង់រាមាវគើញឆាត ទិង់លិចគែសជិៈ ៕

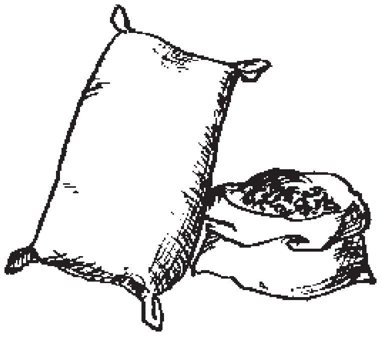 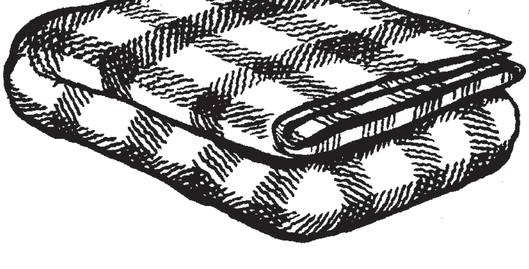

នតីញចីស

ផ

ផោយ

ផោយ ផោយ ផោយ

ផ័ែ

ផ័ែ ផ័ែ ផ័ែ

នារអានើនហាន់ជិយរាវាត់ផោយ ។

នើនអាញូផែទូឆាស ។

នារនតីតី ៥២

ទាន់ផិៈរាព្លៃរាផិ **ផ** ញចីសតឹមរាង្លាប់អិន់តែសពែនារមិស ៖

1. ____________ 2. ____________ 3. ____________

ទាន់ផិៈពែនារមិសមើសលើ ជេសរីជិយនារងើយញចីសអិន់តែស ព្វាន់នត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

1. ____

____

2. ____

____

3. ____

____

4. ____

____

អ្យាត់នាវគ្រូរិះ

មពោលម្រូ្ន

ម្រូ្ននើសពាង់តែសអេងៗមាល់ មើមបាះពាង់?

១ - ម្រូ្នតែប

២ - ម្រូ្នមិង់មោលាសម្រូ្នម្លិម់

៣ - ម្រូ្នតឹមថិយតែសឆេកម្រូ្នជេះៗ

៤ - ពាង់តែសតាឆុងអាច់ ។

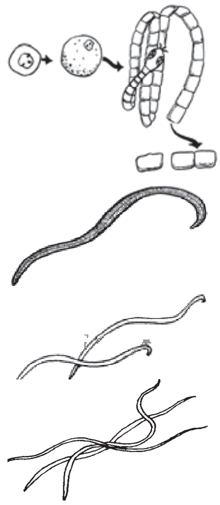

មពោលម្រូ្ននើសមើសតាះពាង់តែស?

នើមតែសម្រូ្នអ្យានើសឃិរមាហែ ឆាញ្ញាច់ឆុរញ្ញាច់នទ្រោក មោលាសកា ហែគិម់មោហិះលាង់ឆឹនងាន់ ។

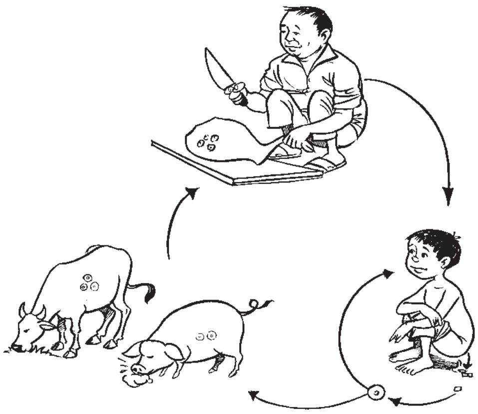

តាអាច់ម្ូនុយ្សអីតែសតាប់ម្រូ្ន ពាង់ទើយលាប់តាញ្យាង់ត្រាវ តឹងរាហ្វៃ មោលាសតីហែរាមៅ ។ លាសតារានាក់វិល់ខាន់ពាង់ឆោងឆាញ្យាង់ត្រាវអីរីនើស ទឹងលែះខាន់ពាង់នើសម្រាតែសម្រូ្នទាទេដិង់ ។

នាវនតីតី ៥២

ម្រូនអីគែសតាឆាក់ហែនើស ពាង់តើបរិះមពាងជិង់ យិរមាហែម្រោះមោគែសញឆិសនតោជិត ។ កិនឆៃពាង់ឆានែសអីគែសម្រូន យិរលាសម្រូននើសពាង់តាប់តានែស ។

នាវជីម្រូនអិន់មាហែតឹតឆៃ ៖

១ - នទុលពាង់ពុក

២ - ជីតាត្រោមនទុល

៣ - នាវជិក់ពាង់ជុរទូតឹដេះៗ

៤ - គែសនាវច្យាត់កាលើនតោ

៥ - ឆ្យាក់ក្រិសកិ

៦ - អ្រៀសអាច់

៧ - ច្យាត់ជុមរិះត្រោមលោសអាច់

៨ - ឆាក់ជាន់ពាល

៩ - លែះមហាម ។

នាវឆាម់តាជៃ ៖

គែមាឆាម់ប្រូនមិង់ មោលាសអិន់ប្រូនម្លិម់ ៖ អិន់ហែបឹកើតមើសទិង់អ្យាជេសរីអិន់កិនឆៃញ្ញេតទាកលាយនៃ ។

១- ឆិៈនតាក់មហុង ២ កេបឆោង

២- ឆិៈទាកឆុត មោលាសឆាកិ
ង្លាង ២ កេបឆោង

៣- តេៈតាទាកទោស ១ កែវ

នត្រិចអិន់កិនឆៃទូពើសមើសកើយអិន់បឺកើតអ្យាទូតឹជឹត ។

នាវនតីតី ៥២

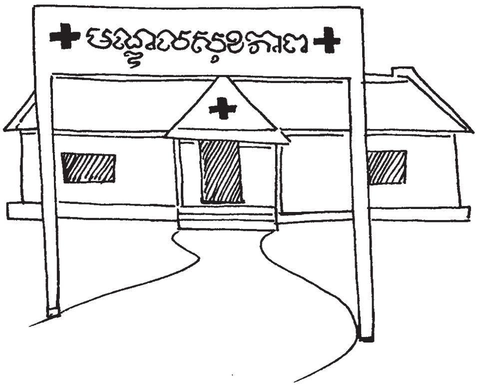

លាសកិនឆៃហោមគែសនាវជីដិង់ទាន់លៃវពាង់ហាន់តាញ៉ើសទាកឆី គែមាឆាម់ពាង់ ។ គែសអិក់នតីលទាកឆី គែមាឆាម់នាវជឹមពោលប្រូន ។ ទាន់ទិង់ទាកឆីតឹងនាវគ្រូពែតនតុម ។ នាវអ្វែសនើស អិន់ហែញ៉េតទាកឆីលោសប្រូន អិន់អាប់ ៤ ខៃ មោលាស ៦ ខៃទូតី ខ្លៃរាលាវនើសអិន់មាកិនឆៃជេះៗ ។

លាសគែសនាវជីកើតមើសទិង់អ្យា អិន់ហែហាន់តាញ៉ើសទាកឆីរ ៖

១ - ឆ្យាក់លោសមហាម

២ - អុចជីមិច

៣ - លែះឆ្វាន

៤ - ពុកនទុលហោ ។

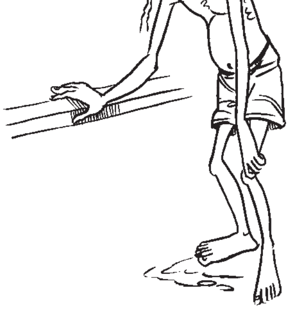

នាវនតីតី ៥២

នាវញជ្រាង់តៃមាលើយអិន់តែសម្រួន៖ អិន់ហៃបឹនតូអាច់ ជេសរី ទិង់នតូអាច់នៃ ។ អិន់ហៃរាវតីអិន់អ្វែស ទោលហៃលោសមើសនតូ អាច់នៃ មោលាសអេលិរមានទ្រាប់ព្យាង់ត្រាវ មោលាសឆោងឆា ។

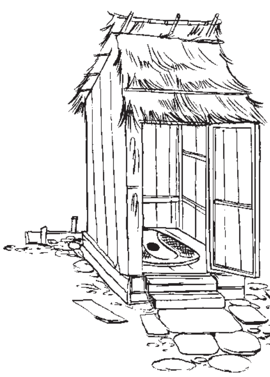

កុបព្យាង់ត្រាវអិន់អ្វែស តៃមាលើយអិន់រាហៃ្វពាង់ជោបញ្ញេតទាក ទោសលែះជេសគិម់ឆឹន មោលាសញ្ញេតទាកអ្វែសហិះ លើយអិន់កិនផៃ ជេះៗឆានៃសអោស ញូឆិសនតោជិត លើយអិន់ប្រោះជិង់ទើម ។

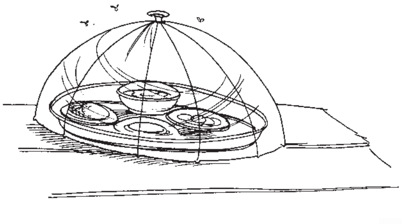
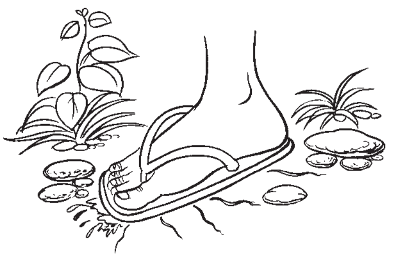
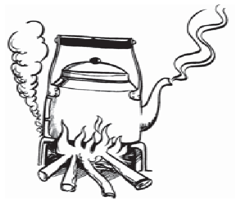

នាវនតីតី ៥២

ទាន់ខាន់អែមែរិៈនាវអោបមើសទិង់អ្យា ជេសរីញចីសនាវអើសមើសទិង់នាវអោបម្វាយៗ៖

នាវអោប

១ ទាសអិក់នតីលម្រូនគុតាព្រោមនទុលមិន់?

២ មិសយិរទឹងមិន់គែសម្រូនតានទុល?

៣ លាសមិន់គែសម្រូនតានទុល មើមទឹងមិន់គឹតលាសគែសម្រូន?

៤ មិសបាៈទាកឆីមិន់ញេត គែមាម្រូនលែៈតាព្រោមនទុល?

នាវនតីតី ៥៣

យ្ស

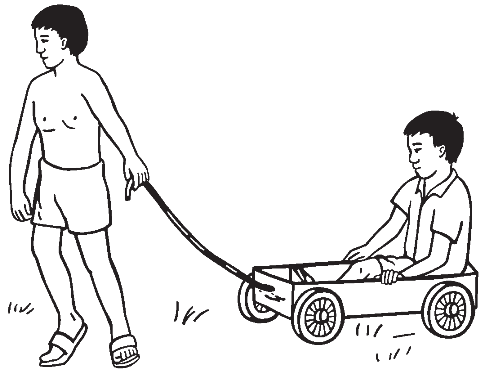

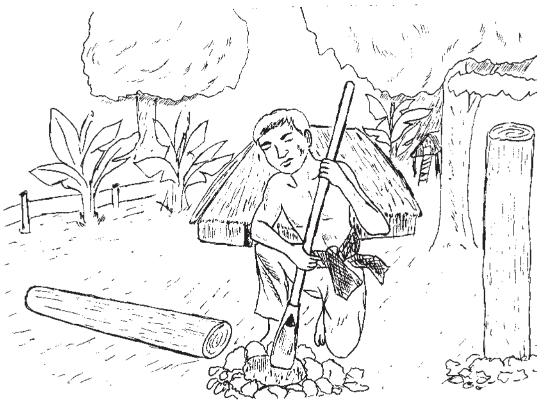

អ្ហូយ្ស កុយ្ស

១

អ្ហូយ្ស កុយ្ស
យ្ស យ្ស

២

យ្ស យ្ស យ្ស យ្ស
កុយ្ស មុយ្ស អ្ហូយ្ស នូយ្ស

៣

កុយ្ស
មុយ្ស
អ្ហូយ្ស
នូយ្ស

៤

កុយ្ស មុយ្ស អ្ហូយ្ស នូយ្ស
មូនុយ្ស រូយ្ស ពើយ្ស ផៅល
ផែ ផោយ ផឹង ផាម

<u>នតីរ៉ៈ</u>

រាវ៉ែសមមើសនារ៉ទើយកិនម្ហូនុយ្សមាយៅ

គែសទូនាវី រាវ៉ែសម្ហូកិត់តាតើមឆីទាច់តាបិន ។ ជេសរីគែសយៅម្វាយហាន់តិត់តារាវ៉ែសនៃ ពាង់លាសមារាវ៉ែស ៖ "មិសនារ៉មែទឹងក្លាចមាកិនម្ហូនុយ្ស? ឆាក់មែតេសរាលាវ៉ពាង់ងាន់ ។ កិនម្ហូនុយ្សជេះតានិម៉មែទើម ជេងគែសនារ៉ទើយច្រាវ៉ ។ មើមមែជេងលាសលិចគែសនារ៉ទើយ?" រាវ៉ែសលាសមាយៅ ៖ "លាសមែលាសនទ្រី អាបៃរីគិប់កិន់មែគុ នទ្រែលមាគិប់តាអ្យា គៃមាទើយឆៃលែៈនទើកិនម្ហូនុយ្សជានមាគិប់ ។ មែគឹតជិង់? មើមទឹងគែសកិនម្ហូនុយ្សម្ហូនូនជេះតានិម៉មិន់ ជេងគែសនារ៉ទើយ? យិរលាសខាន់ពាង់គែសនារ៉មឹន គែសនារ៉នូយ្ស នារ៉ជាញ រាលាវ៉មិន់ ។ ម្លាវ៉ញជេងនទិសនទើអាប់នតីល យិរីទឹងគិប់មោទើយរាលាវ៉នារ៉ខាន់ពាង់ដាៈ" ។

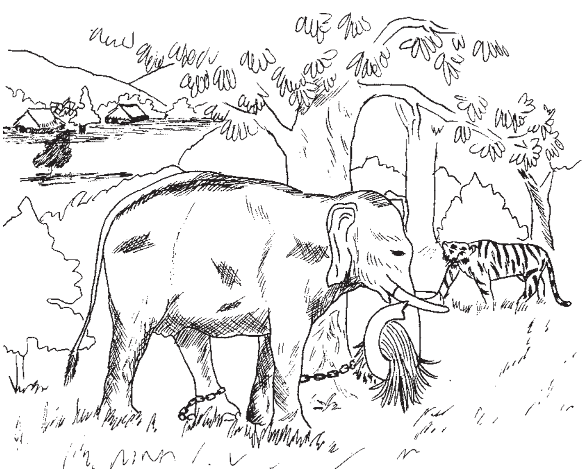

ជេសរីយៅគុកិប់ នទ្រែលមារាវ៉ែស ។ មើមនារ៉កិនម្ហូនុយ្សវ៉ៃជានមារាវ៉ែស? នុកគុកិប់រី ខាន់ពាង់ឆៃលែៈរាងោចការកិនម្ហូនុយ្ស វ៉ៃជានតាច្វាញ ។ ជេសរីគែសម្ហូនុយ្សទូហ្វៃវ៉ៃរាមាក់មិត់រាវ៉ែសរី ទិក់មើសងកិៈមិច ហាន់រាគុសមុសមាត់មាទាក កឹតឆិក់កឹតឆីមានៃត ។ យៅឆៃម្ហូនុយ្សជានកើតរី ជេសរីពាង់អោបរាវ៉ែស ៖ "មិសនទើជានពាង់ទៃរីមេស?" រាវ៉ែសអើស ៖ "ពាង់រាគុសមុសមាត់ នទ្រែលមាកឹតឆិក់" ។

ជេសរីម្ងនុយ្សពើយ្សពេសកុត មម្ុរតា ម្ុត ។ យោឆៃ ជេសរីអោបមារាវែសជឹត ៖ “មិសនទើមម្ុរព្រៃតាម្ុតរីមេស?” រាវែស អើស ៖ “នទើអីរី ម្ងក្វាល់លាសពេសកុត នទើអីរីខ្លៃងាន់មាពាង់នើម ។ ទើយផ្រែស អាប់នតីលនទើ មពោមពាមោលាសតើមឆីតើមគ្លែអេង ៗ” ។

ជេសរីម្ងនុយ្សពើយ្សតិងក្រែវ នទ្រែលមាមិង់រាព្លៃ ។ យោឆៃតិង ក្រែវ នទ្រែលមាមិង់រាព្លៃរី ពាង់ក្លាចហោងាន់ ។ យោលិចហោម អោបមារាវែសអោស យិរលាសពាង់គឹតជេសនទើរី ជេងនទើពាង់វៃ ក្លាចទ្ងតហោ ជេសរីយោអុចញច្វាត់ទ្ងមើសរាវែស ។ រាវែសលាសមា យោ ៖ “លើយទឹងមៃញច្វាត់ កិប់អ្វាញ់បិត់ហែស” ។ ជេសរីយោទ្ង មើសរាវែសញច្វាត់លាប់ជឹតម្រី នហិមាតិត់អាបៃរី ។ ជេសរីម្ងនុយ្ស ហាន់តិត់តារាវែស ។ ពាង់ទ្រើសរាវែសញចិហាន់ឆឹតជឹតបិន ៕

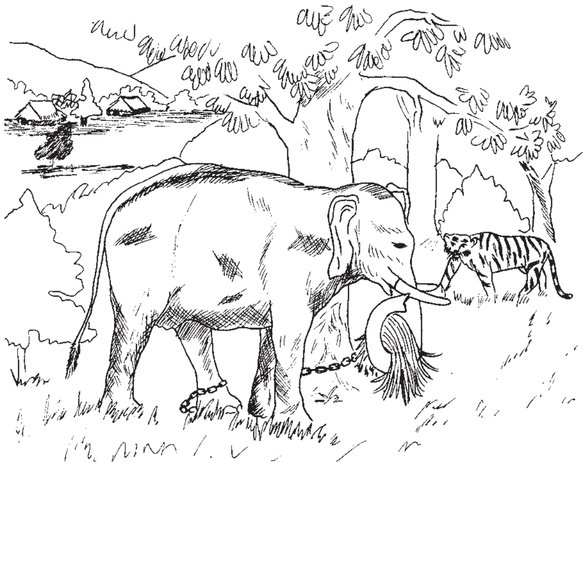

នាវនតីតី ៥៣

<u>នាវអោប</u>

១ អាសនតុកម្ចនុស្សពាង់កិត់រារែស?

២ មើមយៅពាង់លាសមារារែស?

៣ មិសនាវយៅទឹងក្លាចមាម្ចនុយ្ស?

នតីញចីស

អូយ្ស

អូយ្ស អូយ្ស

កុយ្ស

កុយ្ស កុយ្ស

នារអានើនតើយ្សដោយហាន់តីស ។

នើនអូយ្សផែទូបៅ ។

នាវនតីតី ៥៣

ទាន់ឆិះរាង្លែរាង្លាប់ **¸យ្យ ,យ្យ** ញចីសតឹមរាង្លាប់ អិន់តែសពែនាវ
មិសបើសទិង់អ្យា ៖

1.__________ 2.__________ 3.__________

កើយ្យពែនាវមិសបើសលើ ជេសរីជិយនាវងើយញចីសអិន់តែស
ពែនត្រិងបើសទិង់អ្យា ៖

1.______________________________

____

2.______________________________

____

3.______________________________

____

នាវនតីតី ៥៤ ថ

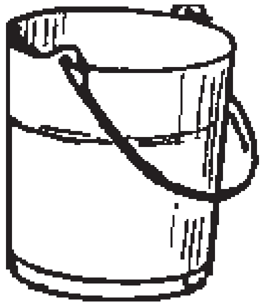

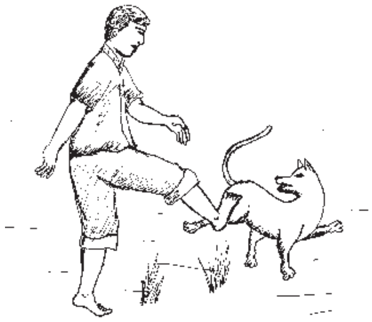

ថុង   ថាក់

១

ថុង	ថាក់
ថុ	ថា
ថ	ថ

២

ថ	ថ	ថ	ថ
ថុង	ថាក់	ថើល	ថិក

៣

ថុង
ថាក់
ថើល
ថិក

៤

ថុង	ថាក់	ថើល	ថិក
ថោង	ថាង់	នថាន	ថិក់
កុយ្យ	មុយ្យ	អូយ្យ	នូយ្យ

នាវនតីតី ៥៤

<u>នតីរ:</u>

រានាក់វិល់កោញថាន់គែសនាវជីអេត

កោញថាន់ពាង់ជានតាហែនគែសមារនាម់ ។ ជេសរីពាង់ព្លឹឆឹតតាបិននអាប់អ្ជូរ ។ ពាង់រិង់អ្ជូរពាង់ហោងាន់ យិរលាសអ្ជូរពាង់គើយ្សជានការយើកមាពាង់ ។ ខាន់ពាង់គែសឆ្វានទាង់ ឆាក់ជាន់និបរឹនជឹនងាន់ ។ ខាន់ពាង់ជានមីរគែសមាអិក់គែសត្រាវ គែសបាង់អិក់ ជេសរីខាន់ពាង់លែវពាច់ពានតុកម្ជូតាច់នទើ ។

ខាន់ពាង់គែសកិនមារអឺ អាបៃរីអ្ជូរពាង់លែះនត្រែវពានទុលជឹត ។ នតើមមើសពាង់គែសនត្រែវអ្យា ពាង់លិចលាង់អ្វែសឆាក់អោស ។ ឆាក់ជាន់ពាង់រាគែដេះៗ កេងមាង់ពាង់ជ្រិញជីកាត់ ។

កោញថាន់រាវាត់ទាកឆីគែសអិក់តឹងាន់ អិន់អ្ជូរពាង់រាង្វាន់ នាវជីអ្ជូរពាង់មោម្លាវមាសអោស ។ រានាក់វិល់ពាង់តឹមទីនួយ្សនហិម់តឹមទីតោរ ខាន់ពាង់រាច់ប្រមាសក្វាយ្សងក្រារាពូទូម្លិម់ នាវជីមោទើយមាសហោមបិយអើម ។ អាបៃរីពាង់គែសនាវជីឆ្យាក់ដិង់ ។ កោញថាន់រាង៉ិតរាវេនួយ្សនហិម់ងាន់ ពាង់ញជុនអ្ជូរពាង់ហាន់អាញើសទាកឆីខែតយិរលាសពាង់ក្លាចអ្ជូរពាង់ នទ្រែលមាកិនតាព្រោមនទុលរីខឹត ។

ជេសរីគ្រូពែតអ្វាញ់ នទ្រែលមានតិប់មហាមអ្វាញ់នាវជី អ្ជូរពាង់រីគ្រូពែតមមើសលាស អ្ជូរពាង់គែសនាវជីអេត គឹតនាល់លាសកិនតាព្រោមនទុល គែសកាមុនកាមានអេតដិង់ ។ ជេសរីគ្រូពែតមមើស

លាស៖ "ឆិៈមហាមឆាយអែ គែមាអ្វាញ់ដិង់ យិរលាសកាមុនកាមានអ្យា ពាង់តើបតឹងនាវម៉ិន់ម៉ិចនទ្រែល" ។ គ្រូពែតមមើសជឹតលាស៖ "កាមុនកាមានអ្យា តើបតឹងរានាន់កិន នទ្រែលមាទាកតិស ជេសរី តើបជឹតម្ងនុយ្សអាអេងតឹងង្ហាយព្រើនតិប់ទាកឆីញឆ្ងមមោល់" ។

នារមើសកើយជឹតគ្រូពែតមមើសលាស៖ "កោញថាន់គែសកាមុនកាមានអេតដិង់" ។ ជេសរីម្ងអុចតឹតលាស មើសតាៈតើបពាង់កាមុនកាមានអ្យា? កោញថាន់មមើសមាពែតលាស រានុកពាង់ជានតាហែន ពាង់វៃហាន់ពិល់ម្ងអ្ងរគែសមារពែតឺដិង់ ។ ជេសរីកោញថាន់អោបមាគ្រូពែតរីជឹតលាស៖ "ម៉ិសទាកឆីឆាម់ គែមាមាសនាវជីអ្យា?" គ្រូពែតអើសលាស៖ "នាវជីអ្យា លិចគែសទាកឆីមាឆាម់អោស ម្ងទើយឆាម់នាវជីអេងៗ យិរតាៈមើសកាមុនកាមានជីអេតអ្យាទើម មើសកើយតែនាវជីអេងៗពាង់ម្រាព្លីជឹត" ។ ម្ងនុយ្សគែសកាមុនកាមានអេតលាប់តាឆាក់ ពាង់ម្រាខឹតហោមដេៈនារមើសកើយតែ ។

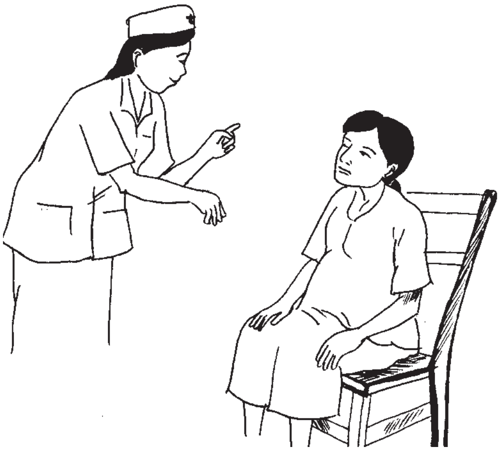

គ្រូពែតអិន់ទាកឆីរាង្វាន់មាអ្ងរកោញថាន់ គែមាឆាម់នាវជី ។ ជេសរីគ្រូពែតមមើសជឹតលាស៖ "អិន់ម្ហាវរាក់ឆ្រាច់អ្វេស គែមាខាន់អែមែរេសជិងជឹតនាប់ជឹត កើតលាស៖ ញែតទាកឆីនរាវត្រាវបាង់ ព្លែឆីអិន់ក្លិស លិចទើយឆាមប្រេស

អោស” ។ ជេសជីនទុល អេលិរឆោងឆា រាវតីអិន់អ្វែស ។ ឆោងឆា អិន់អិក់នតីលត្រាបាង់ ។ មិចតាត្រោមមុងបាបើ ។ នុកអុមទាន់រាវ រាពោតឆាក់ជាន់មាឆាបូអិន់អ្វែស នទ្រែលមាជូតឆាក់អិន់ ឆើស ។ ពីសខិអាវអាប់នារ ។ គែមាលើយអិន់មូនុយ្យអាអេងតើបនាវ ជីអ្យា លើយអិន់ពាង់ព្រើ នទិសនទើ នទ្រែលមាមិន់កើតលាស ៖ លាម ង្គាយ កាត្រែកិសញ្ញែសមោលាសហាន់ពិល់មូអ្វូរអេងៗជីត ។ ពាង់ទើយចុម មោលាសអ្វូតកិនពាង់គែស ។

ជេសរីអ្វូរពាង់លាសអ្វែសមាគ្រូពែត លែៈនាវពាង់កើលនតុមនតីរី ជេសរីពាង់នតិញគ្រូពែតហាន់ឆីត ជីតច្វាញពាង់នើម នទ្រែលមា នូយ្យនហិម់រាង៉តរារេ ។ ជេសរីកោញថាន់រី ពាង់គែសនាវមឹនញហ្វាច ទុតហោងាន់ យិរមាឆាក់ពាង់នើមគែសជាននាវមហីក នអ្វូងអិន់ រានាក់វិល់ពាង់គែសនាវខឹតហោមដេៈនារជីតនាប់ ៕

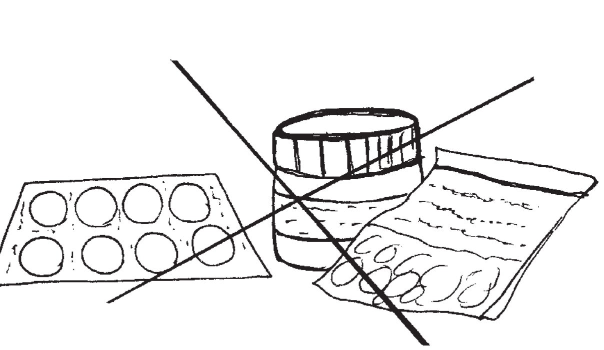

នាវអោប

១ មិសនាវទឹងកោញថាន់គែសនាវជីអេត?

---

២ នាវជីអេតគែសទាកឆីឆ្យាម់ជិង់លាសលិច?

---

៣ គៃមាជិះអិយខឹត មើមគ្រូពៃតនតុមមាកោញថាន់?

នាវនតីតី ៥៤

នតីញចីស

ថ

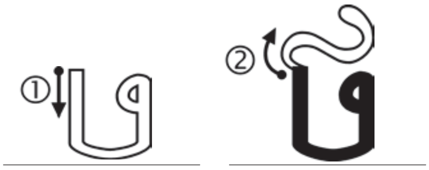

ថុង

ថុង ថុង ថុង

នើនវាសទាកមាថុងតែមាថិដិង់ ។

នើនថិដិង់តាទាកថាង់ ។

ទាន់ឆិះរាព្លៃរាឆិ **ថ** ញចីសតឹមរាង្លាប់ អ៊ិន់គែសពែនាវមិស
មើសទិង់អ្យា ៖

1. ________________ 2. ________________

៣. ________________

ឆិះពែនាវមិសមើសលើ ជេសរីញចីសអ៊ិន់គែស ពែនត្រិងនាវងើយ
មើសទិង់អ្យា ៖

1. ____

2. ____

3. ____

នាវនតីតី ៩៥

ងកាសនាវនតីអើម

<u>នតីជិយនាវញ្ចចីស</u>

ទាន់ផ្ទូងនតីញ្ចចីសងកាសនាវនតីអើម នាវនតីមពោលប្រូន នវ៉ែទ្រល មានាវនតីនាវជីអេតមើសទិង់អ្យា ៖

នាវនតីតី ៥៥

កា	តែស	ជីមោក	មាស	កោញ
ជីកាត់	ឆាក់	ទាកឆី	គ្រូនតិប់	ក្វាល់

កើយ្សនារមិសមើសលើ ជេសរីញចិសមមេងតានត្រឹងតែសតិរ មើសទិងអ្យា ៖

ជេសរីខាន់ពាង់មារហៃ_____មិនហាន់ឆឹត ។ ឆឹតតិត់តាច្វាញ មេៈនើនអោបនើន ៖ "ទាសតែសកាមៃនើន?" នើនអើស ៖ "តែស ជិង់ មារពៃអឺ កោញទែ_____កាអិក់មេៈ" ។ នើនអិន់កាមាមេៈ ពាង់ ។ ជេសរីកោញនើនពាៈកា អិន់មាមេៈនើនជិង់ ។ មេៈនើន ឆិៈ_____រីជានត្រាវ ។ ជេសរីនើននតើម______ជីមោក យិរមាពាង់ ហោពល់តាទាករីនើស ។ ជេសរីនើនហាវកាលើគ្រែមិច ។ ឆឹនត្រាវកា មេៈនើន_____នើន តែមាឆោងឆា នើនអើសលាស ៖ "មោទើយ ទិក់______" មេៈនើនអោប ៖ "ហោងាន់ជីមោកមៃរីនើនមើស?" នើនអើស ៖ "ជីហោជិង់" ។ ជេសរីមេៈនើនហាន់អា_______ទាកឆី គុតាបិន តែមាអ្វាញ់នើន ។ គ្រូនតិប់ទាកឆីអ្វាញ់ប្វូតតា_____នើន ជេសរីអោប ៖ "នើន មើមនារជីមៃ?" នើនអើស ៖ "ជីកាត់ជីមោក ឆាជាសគ្រូមេ" ។ គ្រូនតិប់ទាកឆីអិន់______រាង្វាន់មានើន គ្រូនតិប់ ទាកឆីលាស ៖ "មៃរាង្វាន់ទាកឆីគិប់នៃអិន់លៃៈអឺ លាសលិចមាសជី ទឹងហាន់មិប់អាគិប់ជឹត" ។ នើនរាង្វាន់ទាកឆីគ្រូនតិប់ទាកឆីទែអិន់រី តិត់លៃៈ ជេសរីនារជីកាត់ជីមោកពាង់_____ ៕

មេរៀនទី ៥៦

អ្យ

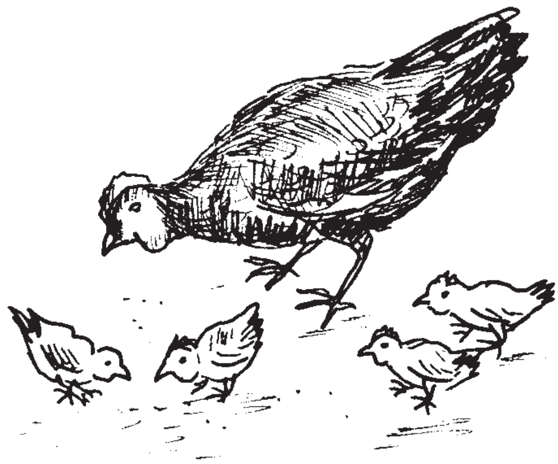

អ្យារ់

១	អ្យារ់	អ្យៀស
	អ្យា	អ្យៀ
	អ្យ	អ្យ

២	អ្យ	អ្យ	អ្យ	អ្យ
	អ្យារ់	អ្យាត់	អ្យៀស	អ្យៀង់

៣	អ្យារ់
	អ្យាត់
	អ្យៀស
	អ្យៀង់

៤	អ្យារ់	អ្យាត់	អ្យៀស	អ្យៀង់
	អ្យេប	អ្យោត	អ្យែស	ថិក់
	ថុង	ថាក់	ថើល	ថិក

<u>នតីរ:</u>

នាវជីអ្យារ់

នាវនតិប់ទាកឆីញជ្រាង់អិន់មាអ្យារ់ គែសមារនតីលនាវជី ។ នាវមិត់អ្យារ់អ្យា ជេងនាវខ្លែងាន់ មានាវរេសជេងបិនលានហែ ។ យិរលាសអ្យារ់ពាង់ជិយអេងមពាមាឆាពាង់នើម មិន់លិចរាអាសអ្វាញ់ ពាង់អោស ។ មិន់មិត់អ្យារ់ឆិះតាច់ នហែលមាមិន់ឆិះទិង់ការអេងៗ ដិង់ ។

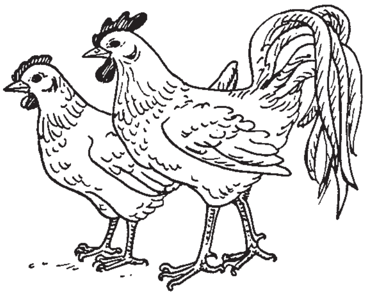

លាសមិន់មិត់អ្យារ់គែសអិក់ ពាង់កើលមិន់ មានាវរេសជេងអិក់ងាន់មាបិនលានហែ ។ មិន់ឆៃហើយអាប់នាម់ អ្យារ់ពាង់អិក់គែសមិប់ នាវជី នហែលមាខឹតអិក់ជឹត ។

លាសតិត់ខែបាះៗ លាសមុតអ្យារ់ជីមើសបិន់ម្វាយហើយ អ្យារ់ អីបិនតឹមទាច់រីម្រាជីទឹងលែះរ ។

ហេនងកិចនាវអ្យា គែមាកើលបិនលានហែមិត់អ្យារ់ជឹតនាប់តែ លើយអិន់មិប់នាវជីជឹត លាសមិន់គឹតមានាវទិង់ទាកឆី ។

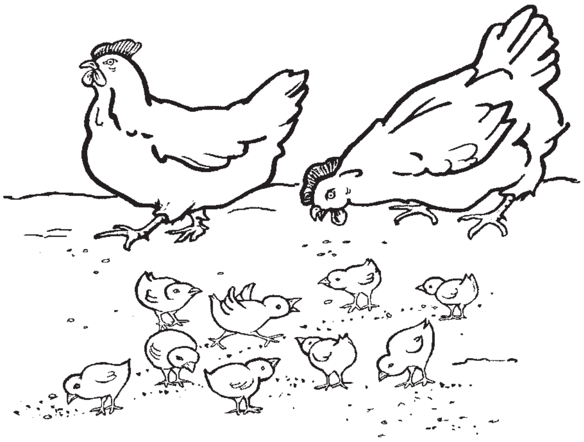

នាវជីអ្យារ់វែគែសតាម្រីតាបិនហែអ្យា

នាវវៃជីតាអ្យារ់អីហោរាលាវម្ហូងាន់ វៃគែសតាឆាក់អ្យារ់ៈ នាវជីម្វាយនើស «ញ្ជីវកាស» មោលាស «ដិងកិរែក» នាវជីម្វាយជឹតជេងនាវជី «អាឆិន់តារោក» នាវជីមារនតីលអ្យា ពាង់បីអិន់អ្យារ់ងាច់ខឹត នហែលមាខឹតអិក់ជឹត ។

នាវជីតួតអ្យារ់

នាវជីទូនតីលអ្យា ពាង់លិចលាង់បីអិន់អ្យារ់ខឹតអោស យិរលាសពាង់បីអិន់អ្យារ់រាគៃ នហែលមាលិចលាងមុតឆ្វាន ។

ទាកឆីញជ្រាង់

លាសគៃមាមិត់អ្យារ់លិចអិន់គែសនាវជី មិន់ទិង់ទាកឆីញជ្រាង់នតិប់អិន់អ្យារ់ អេលិវគែសលាប់នាវជីតាឆាក់ពាង់ ។

លាសអ្យារ់គែសជីហើយ មិន់ឆាម់ពាង់គែសមោសដេះដាះទើម គែសអិក់មិន់ឆាម់ពាង់លិចទើយមោស ។

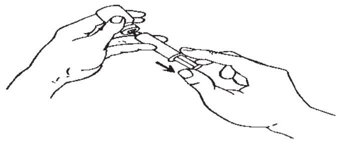

លាសមិន់គឹតនាវទិង់ទាកឆីញជ្រាង់ នាវមិត់អ្យារ់មិន់លិចហោមអីរគែសលាប់នាវជីតាឆាក់អ្យារ់ នហែលមាលិចហោមអីរខឹតជិង់ ។

នាវទិង់ទាកឆីញជ្រាង់កិនអ្យារ់ ញជ្រាង់នាវជី ៣ នតីល

គៃមាញជ្រាង់នាវជី «ញីវកាស» មោលាស «ដិងកិរែក» លាសកិនអ្យារ់ពាង់ទែសគៃស ៣ នារ មិន់ទិង់ទាកឆីញជ្រាង់ «ញីវកាស F» នត្រិចតាត្រោមមាត់ពាង់ ត្រោមមាត់ទូដាសមិន់តេះទូង្លាច់ ។ តិត់អ្យារ់ពាង់គៃស ៣0 នារ មិន់ទិង់ទាកឆីញជ្រាង់ «ញីវកាស M» មិន់នតិប់ពាង់តាម្លែនតើស អ្យារ់មអឹមិន់នតិប់ពាង់ 0,0៥ ឆេឆេ ។

គៃមាញជ្រាង់នាវជីតូតអ្យារ់ លាសអ្យារ់ពាង់គៃស ១៥ នារមិន់ទិង់ទាក់ឆីញជ្រាង់តូតអ្យារ់ មិន់នតិប់ពាង់មាង្លាយនតីលអេង ។ គៃមាញជ្រាង់នាវជី «អាឆិនតារោក» លាសកិនអ្យារ់ពាង់គៃស ៦0 នារមិន់នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ «អាឆិន់តារោក» មិន់នតិប់ ១ ឆេឆេ មិន់នតិប់តាម្លែនតើសដិង់ ។ គៃមាញជ្រាង់អ្យារ់ លើយអិន់គៃស នាវជី អិន់មិន់នតិប់តឹងកើត នាវនតុមនតីមើសលើអ្យា ។

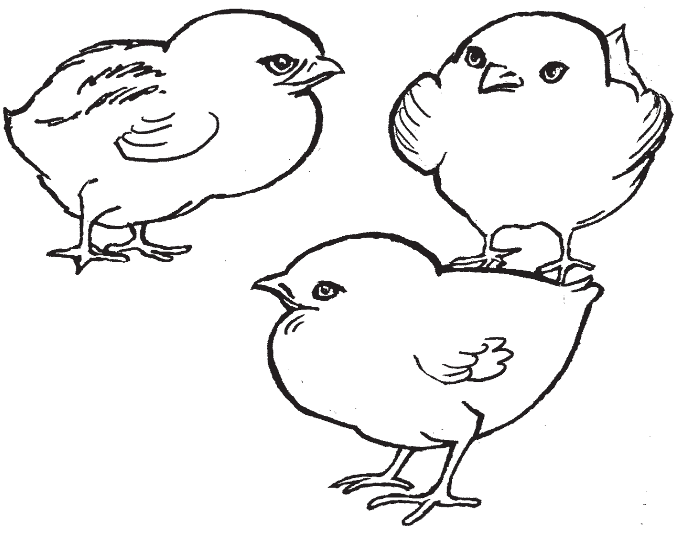

នាវនតិប់ទាកឆីញជ្រាង់មាអ្យារ់ក្ទិង់

លាសអ្យារ់ពាង់ក្ទិង់ជេស មិន់នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ «ញីរ៍កាស M» ។ មិន់នតិប់ពាង់តាម្លៃពាត់ មិន់នតិប់ពាង់ 0,0៥ ឆេឆេនហែល មានតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ «អាឆិន់តារោក» អិន់មាពាង់ដិង់ មិន់នតិប់ ១ ឆេឆេ នតិប់តាម្លៃពាត់តានតើសពាង់ ។ មិន់លើយតានតិប់នតុកអើម ។

ជេសមិន់នតិប់ទាកឆីអ្យាគែសទូខៃ នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់មាពាង់ទូតីជឹត មិន់នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ «ញីរ៍កាស M» នតិប់ 0,0៥ ឆេឆេដិង់ នហែលមានតិប់ទាកឆីញជ្រាង់តូតអ្យារ់ នតិប់ពាង់តានតោនារទិង់ង្វាយនតីលអេង ។

នតិប់ញជ្រាង់មាអ្យារ់នឹង

នារទិង់ទាកឆីញជ្រាង់ «ញីរ៍កាស» អ្យាមិន់នតិប់ ៤ ខៃទូតី ។

នារទិង់ទាកឆីញជ្រាង់ «អាឆិន់តារោក» មិន់នតិប់ ៦ ខៃទូតី ។

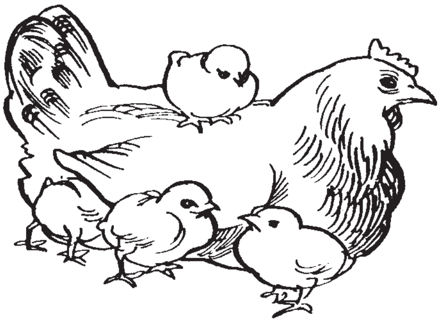

ទាកឆីញជ្រាង់

ទាកឆីញជ្រាង់ ៤ នតីលអ្យាមិន់រាវាត់តាមុនតីកាៈឆេះកាម់ ។

ទាកឆីញជ្រាង់ «ញីរ៍កាស F» ទូដិបនតិប់ញជ្រាង់អ្យារ់លិចអិន់ជីគែស ១00 អ្យារ់ ។

ទាកឆីញជ្រាង់ «ញីវកាស M» ទូជិបនតិប់ញជ្រាង់អ្យារ់លិចអិន់ជី
តែស ១០០ អ្យារ់ ។
ទាកឆីញជ្រាង់ «អាឆិនតារោក» ទូជិបនតិប់ញជ្រាង់អ្យារ់លិចអិន់ជី
តែស ១០០ អ្យារ់ ។
ទាកឆីញជ្រាង់នាវជី តូតអ្យារ់ ទូជិបនតិប់អ្យារ់តែស ១០០ អ្យារ់
ជិង់ ។

ទាកឆីញជ្រាង់អាអេងជឹត មិន់អិន់តាថុងទាកកិៈទើម លាសមិន់ រាវាត់ទាកឆីញជ្រាង់រី មុនតីកាៈឆិកាម់តែសទាកកិៈអិន់មិន់ មិន់ ញអោតថុងមិន់ទើមមាតេៈទាកឆី ។ អិន់ហែជាៈមាល់មាររានាក់ មោ លាសពែរានាក់តែមារាវាត់ញឆុមទាកឆីអ្យា ។

<u>នាវអោប</u>

១ តាប្រីទាកមិន់អ្យា មិសនាវជីតែសអិក់តាឆាក់អ្យារ់?

____

២ មើមមិន់ម្រាជាន តែមាអ្យារ់មិន់មិត់លើយអិន់តែសនាវជី?

____

៣ លាសមិន់តែសទាកឆីញជ្រាង់នាវជីអ្យារ់ មើមមិន់នតិប់ពាង់?

____

នតីញចីស

អ្យ

អ្យ អ្យ អ្យ

អ្យារ់

អ្យារ់ អ្យារ់ អ្យារ់

នើនញ្ញចិលើងអ្យើង ។

អ្យារ់នើនឆិកមាតាឆាស ។

នាវនតីតី ៥៦

ទាន់ផ្ទូងនតីជិយនាវង់េីយញ្ចឹសមើសទិង់អ្យា មិសបាៈនតីលនាវខាន់ អ៉ៃមៃតែស នអើន នាវរេសជេង មោលាសនាវអេងៗ៖

នាវនតីតី ៥៧ ្យ

មព្យាត់ **ព្យាង់**

១

មព្យាត់	ព្យាង់
្យាត់	្យាង់
្យ	្យ

២

្យ	្យ	្យ
មព្យាត់	ព្យាង់	ម្យាប់

៣

មព្យាត់
ព្យាង់
ម្យាប់

៤

មព្យាត់	ព្យាង់	ម្យាប់
ឆ្យាម់	ឆ្យាក់	ឆ្យាប់
អ្យារ់	អ្យាត់	អ្រៀស

នាវនគីតី ៥៧

<u>នតីរ៖</u>

នោយាងតើយរុជានការនវ៉ទ្រែលមារាក់ឆាក់

មាង់នាររពើស នោយាងដាះមេះពាង់ ទិក់ងគិនព្យាង់អើមអោយ តែមាតែសព្យាង់ហាន់លោសតឹមរិប់តីជីកមីរ នទ្រែលមាមឹតជាង់ ពាង់ ។

តិត់អើមអោយនារម្វាយរី មេះនោយាងទិក់ងគិនព្យាង់ ជានត្រាវ តិត់មិងព្រាវអោយ ព្យាង់ត្រាវពាង់លែះឆឹន ។ នោយាងរ៉ៃទិក់មើស មិចមិងព្រាម់អោយ តិត់អោយរីពាង់ទិក់មិងព្រាវងគូល យិរលាសពាង់ តែសជីឆ្យាក់ មិចលិចលាង់ហាក់ ។

នាររីនោយាងហាន់ជិយក្រាសតាមីរ មឹតជាង់ពាង់រី តែមាឆ្យាម់ កិនកែវពាង់មិត់តាច្វាញ ។ នុកពាង់ជិយរី ជិង់ពាង់តែសគាត់ឆ្យាត់ លោសមហាមដេះៗ ។ ឆឹតតិត់អាជៃ មាង់រីពាង់ហាន់មិប់គ្រូពែត តែមាទាន់ទាកឆីមាឆាម់ជិង់ នហិមាទាន់ទាកឆីឆាម់ជីឆ្យាក់ដិង់ ។ មាង់រីមេះនោយាង ពាយម្យាប់ញឆៃដាសកានទ្រ៊ ។ ជេសរីនោយាង ឆោងឆា នទ្រែលមាមេះមបឹអ៊ិសហេនពាង់ ។ ពាង់ឆោងឆាលែះព្យាង់ មារងាន ដាសត្រាវពាយម្យាប់ញឆៃមាកានទ្រ៊ លែះមារងានដិង់ ។ ជេសរីពាង់ហាន់ម្រោះខិល់ មឹតជាង់ពាង់ ។ ពាង់ងកិចម្រើរាហីយៅ នទ្រែលតាជៃមឹតជាង់ពាង់រី នហិមាតឹមដាះមាល់ព្យាច់ឆាក់ ព្យាច់ ជាន់ ។ ជ្រូមាង់មិងឆឹនមិងជឹត នោយាងនហិមាមិចនទ្រែល ដាស មឹតជាង់ពាង់តារីរ ៕

នតីញចីស

្យ

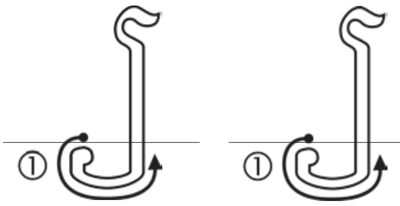

ព្យាង់

ព្យាង់ ព្យាង់ ព្យាង់

មព្យាត់

មព្យាត់ មព្យាត់ មព្យាត់

កាកពាង់គុញឆ្យាង់ផែតាដៃ ។

កាកគុងគិនព្យាង់មអេតតាច្ចាញ ។

នាវនតីតី ៥៧

ទាន់ផិះជិង់រាព្លៃរាឆិ j ជេសរីញចឹសតឹមរាង្លាប់ អិន់តែសពែនាវមិស

1.________________ 2. ________________

3. ________________

ទាន់កើយ្យពែនាវមិសមើសលើ ជេសរីជិយនាវងើយញចឹសអិន់តែស ពែនត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

1.____

____

2. ____

____

3. ____

____

នតីរៈ

ងកិចនាវមិត់នទ្រោករាពូតាបិនញទ្រោះមព្លិម់

នតើមនើសគែសគ្រូពែតទូហ្វៃ គុតាបិនញទ្រោះមព្លិម់ ។ តិត់ទូនារិ គែសបិនលានទូហ្វៃហាន់អាជៃគ្រូពែតរី យិរមាមពោមពាពាង់គែសនាវជី ។ ជេសរីគ្រូពែតអោបលាស ៖ "មិសការហាន់អាគិប់ហាៈ?" នហើមមពោមពាអើសលាស ៖ "គិប់ហាន់អាមៃអ្យា គែមាដាៈមៃអ្វាញ់រាពូហែជីមេ" ។ គ្រូពែតមពោមពាអោបលាស ៖ "មើមលោសនាវជីពាង់ លិង់មែងកិចមាគិប់?" នហើមរាពូងកិចលាស ៖ "ពាង់មោឆាមពា នហែលមាហិចទាកទីវមើសត្រោមមម្ញូង ត្រោមមុសបាៈៗជឹតពាង់ខឹត នទ្រីគ្រូពែតមេ" ។ គ្រូពែតអោបជឹតលាស ៖ "លាសនទ្រី ពាង់អីខឹតរីនើស មើមលោសនាវជីមេស?" នហើមរាពូមមើសលាស ៖ "ពាង់អីខឹតរីនើស មើសនតើមលោសជី កើតរាពូអាបាៈរីនើសជិង់ ។ តីសមាពាង់ជីតីសមាល់ដេៈ រាពូអីខឹតរីនើសលោសមោរតាតិងកិ នហែលមាញាកនហាវនហិម់ នទុលពាង់ហាវក្ទិង់ងាន់ ជេសរីពាង់នហិមាខឹត "។ គ្រូពែតអោបជឹតលាស ៖ "ខាន់មៃគែសតាសជិង់ រាពូអីខឹតរីនើស?" នហើមរាពូអើស ៖ "តាសជិង់នោមេៈ! ជេសតាសរី តាត្រោមឆាក់ពាង់ក្រិស ទាសម្ញូមោមុតទាក ខុងនហែលមាព្រិច ឆើសក្រិសទាទេទើម ក្លើមឆិសពាង់ទ្រិប់" ។

គ្រូពែតងក្លិន់មើសនាវជីរី ពាង់គឹតលាសនាវជីរី ជេងនាវជីជ្រាងទាក យិរមានាវជីជ្រាងទាក ទឹងពាង់លោសនាវជីកើតរី ។ ជេសរីគ្រូពែតនទ្រាប់ទាកឆីហាន់ឆាម់រាពូអីរី ។

នាវនតីតី ៥៧

រានុកគ្រូពែតម្រោះរិះត្រិង ពាង់ឆៃរាពូអិក់ងាន់គែសនាវជី យិរ លាសខៃរី ជេងខៃនតើមតុបមីសរាស ។ នទ្រីទឹងរាពូអិក់គែសនាវជី ង្រាងទាក ។ គ្រូពែតម្រោះរិះត្រិង នហែលមាងកិចនាវនតិប់ទាកឆី ញជ្រាង់មានហើមគែសរាពូរីលាស ៖ “តាខៃ ១២ អ្យា គែសអិក់រាពូ គែសនាវជីង្រាងទាកនោមេ កើតមានាវជីរាពូមៃរី ។ នាវជីង្រាងទាក ជីដេះៗមិន់ឆាម់ពាង់មាស លាសគែសនាវជីហោហើយ មិន់ឆាម់ពាង់ មោទើយមាសអោស” ។

ជេសរីនហើមរាពូអោបលាស ៖ “លាសនទ្រី មើមនើមជានមាពាង់ លើយអិន់គែសលាប់នាវជីមេស?” គ្រូពែតមមើសលាស ៖ “លាសតៃ លើយអិន់ពាង់លាប់នាវជី មិន់នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់អិន់ពាង់ ។ មិន់ នតិប់នុកពាង់អេហ៊ះជី លាសពាង់លែះលាប់ជីហើយ មិន់មោហោម នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់អិន់ពាង់អោស អិន់មិន់នតិប់ទាកឆីឆាម់មា ពាង់ ។ លាសមិន់គឹតមើសនាវនតិប់ទាកឆី ញជ្រាង់រាពូពាង់មោលាង់ ខឹតអោស យិរមាទាកឆីញជ្រាង់អ្យា ពាង់ទើយញជ្រាង់នទ្រោករាពូ លើយអិន់គែសនាវជីតិត់ ៦ ខៃ ។ លាសមិន់នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ នាវជីង្រាងទាកអ្យា តិត់ ៦ ខៃមិន់នតិប់ទូតឹ” ។ គ្រូពែតនតុមនតីមា នហើមរាពូរីលាស ៖ “នារអាកើយ មៃឆៃនទ្រោករាពូខឹតលើយទឹងមៃ ឆាអឺ លាសមិន់ឆា ពាង់បីអិន់មិន់គែសនាវជី” ។

ជេសរីខាន់ពាង់តិត់តានតុករាពូគែសនាវជីរីនើស ជេសរីគ្រូពែត លាស ៖ “រាពូមៃអ្យាគែសនាវជីង្រាងទាកនោមេ អាបៃរីគិប់នតិប់ ទាកឆី «អុកឆី» ឆាម់ពាង់អិន់មាស នហែលមារាពូមៃអីអេហ៊ះជីនៃ មិន់នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ជិង់” ។ គ្រូពែតឆាម់រាពូអីជីរី អាប់ពៃនារតិត់

មាស បិនលានអីគុកេងដែនហើមរាពូជីរីនើស ខាន់ពាង់ឆៃរាពូរី មាសជី ជេសរីបិនលានដាៈគ្រូពែតរី នតិប់ទាកឆីញជ្រាង់ មានទ្រោក រាពូខាន់ពាង់ទឹងលែៈដិង់ ។ គ្រូពែតឆើមនតិប់ទាកឆីញជ្រាង់អិន់មា នទ្រោករាពូបិនរីអាប់ទាទេ ។ នទ្រោករាពូបិនលានតារី មោហោមគែ សនាវជី កើតនារអាលិរនើសជឹតអោស ៕

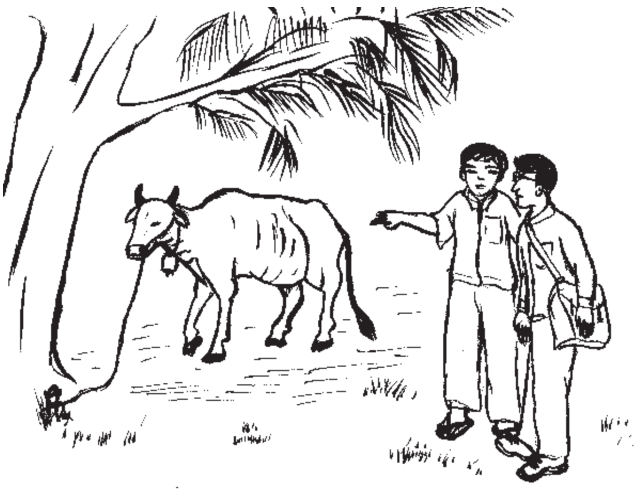

<u>នាវអោប</u>

១ គែសម្ងនុយ្សទូហ្វៃមិត់នទ្រោករាពូ រាពូពាង់ជីមើមពាង់ជាន?

---

២ នុកគ្រូពែតពាង់ហាន់រិៈត្រិង មិសបាៈពាង់ឆៃ?

នាវនតីតី ៥៧

ទាន់ញូចីសអ៊ិន់អ៊ិក់ មិសបាៈនាវខាន់អែមែតែសអេងៗ ទាន់ញូចីស អេងធាក់ខាន់អែមែនើម តឹងនត្រិងតែសត្រែសមើសទិង់អ្យា៖

នាវនតីតី ៥៨ ហ្វ

រាហៃ្វ **ហ្វាយ**

១
រាហៃ្វ ហ្វាយ
ហៃ្វ ហ្វា
ហ្វ ហ្វ

២
ហ្វ ហ ហ្វ ហ
រាហៃ្វ ហ្វេង ហ្វាយ ហ្វាត់

៣
រាហៃ្វ
ហ្វេង
ហ្វាយ
ហ្វាត់

៤
រាហៃ្វ ហ្វេង ហ្វាយ ហ្វាត់
ហ្វារ់ ហ្វេត ហ្វាល ហ្វាញ់
ព្យាង់ ម្យាប់ ឆ្យាម់ មព្យាត់

<u>នតីរៈ</u>

រិៈនត្រិងនាវងើយតែសជិង់ "៍"

កោញ្ញគិប់ហាន់ក្វាកចាយរាហាចតាច្រ៊ី ។ ពាង់ឆៃហ្វាគែសកិនម្វាយអឺ គុតាកាលើងគីងឆី តើមចាយរី ។ កិនហ្វាអីរីតឹមលោរ ដាសមែពាង់ ញ្ញឆាត់ទិង់ញ្ញឆាត់លើ តាកាលើងគីងឆី ។

មបឹគិប់មមើសលាស ៖ "ហ្វាលិចម្លាវឆាមាឆាមបិ កើតទោកអោស ពាង់ម្លាវឆាព្លៃឆីទើម" ។

នុកគិប់ទិក់នទាម់ ចៃគិប់ដាៈគិប់ហាន់តឹងម្ូ ហ្វាយរាឆៃរែសអាច្រ៊ី គៃមាជានរាឆៃ ឆាស ឆៀា មោលាសនាប់ទោង នឹរ ។

គិប់ហ្វាយរាឆៃរែស គែសអិក់រាលាវម្ូជឹតរាឆៃ ម្ូហ្វាយរាឆៃដេៈ តានិម់គិប់ជឹតរាឆៃ ។

នតីញចីស

ភាហ្វៀ	ភាហ្វៀ ភាហ្វៀ ភាហ្វៀ
ហ្វាយ	ហ្វាយ ហ្វាយ ហ្វាយ

មីវហាន់ហ្វាយរ៉ែស ៃគមាកោយ្យ ។

មីវហ្វាលញ្វាច់ឆ្សុ ៃគមាតាច់ ។

នាវនតីតី ៥៨

ទាន់ផិៈរាព្លែរាផិ **ហ** ដាសជិង់រាព្លែរាផិ , ជេសរីញចីសតឹមរាង្លាប់ អិន់តែសពែនាវមិសមើសទិង់អ្យា ៖

1. ________________ 2. ________________

3. ________________

ទាន់ពើយ្យពែនាវមិសមើសលើ ជេសរីជិយនាវងើយញចីសអិន់តែសពែ នត្រិងមើសទិង់អ្យា ៖

1. ____

____

2. ____

____

3. ____

____

នតីវៈ នអើនពែះព្លៃអ្យាក់

នតើមឆាអើមរីនើស គែសម្វូទ្រៅសមារហៃ ទូហ្វៃគែសច្យាក ទូហ្វៃម្វូនុយ្សងាន់ ។ ម្វូនុយ្សគែសច្យាក់រាញ្ញាម្វូអ្យារ់ ម្វូនុយ្សងាន់រាញ្ញា ម្វូឆ្យុម ។ គែសទូនារី ខាន់ពាង់ជាៈមាល់ហាន់ពែះព្លៃអ្យាក់ ម្វូអ្យារ់ លាស៖ "ហើយម្វូឆ្យុម! ហាន់ព្រោះពែះព្លៃអ្យាក់មិន់"ម្វូឆ្យុមអើស៖ "អើ! ហាន់អែស" ។ ខាន់ពាង់ហាន់មើសច្វាញអ្យា តិត់តាតើមព្លៃ អ្យាក់រី ម្វូអ្យារ់លាសមាម្វូឆ្យុម៖ "អែមាហាវពែះម្វូឆ្យុមឃី គិប់មាគុ ទោញតានែស" "អើ" ។ នតួងគួងមើសអ្យា ម្វូឆ្យុមហាវដើបពែះ ព្លៃអីរី ។ ជេសរីម្វូអ្យារ់ងក្លិត់គួង អោមាល់ម្វូឆ្យុមហាវនៃ គែមាអិន់ ពាង់ខាន ខឹតតាកាលើតើមព្លៃ ។ ម្វូឆ្យុមជិយត្រិងជុរមោហោមគែស ញ្ញឆាត់មោប្រិត់ គុញុមតាកាលើតើមឆីរីទើម ។

គែសទូនទិម់ តិត់ទើមយោបើសរី គុរាម្វូមតា និម់តើមព្លៃ យោលាស៖ "ហឹស! មើសចៀ បោជា មើសមាបោព្រុមនទីតហឹស!" ជេសរី យោងតើរាមឹវ ជឹតលើតើមឆីតី ឆៃម្វូនុយ្ស ។ ជេសរីយោងក្លិន់អុចគឹតម្វូនុយ្សអីរី ម្វូនុយ្សងាន់ មោលាសម្វូនុយ្សគែសច្យាក ។ លាសម្វូនុយ្សងាន់ពាង់គឹតនាវ នទ្រែលមាគែសនួយ្សនហិម់អ្វែស ។ លាសម្វូនុយ្សគែសច្យាក ពាង់ មោគឹតនាវ នទ្រែលមានួយ្សនហិម់មហឹក ។ ជេសរីយោអោប៖ "ម្វូ មិសអីនៃ?" ម្វូឆ្យុមអើស៖ "វើ! ហៃចៃមេ" ។ ពាង់មោមាញ់ក្វាល់ មិសឆាក់យោអោស ។ យោអោបជឹត៖ "មិសគុអែតានៃ ឆៅហឹស?" "វើចៃ! គិប់អ្យាម្វូនត្លើយចៃមេ" ។ យោលាស៖ "វើ! យោះងាន់អែ

នៃឆៅ ជុរហិម់មើសនៃអាអ្យា” មូឆ្យុមលាស៖ “លាសមៃវិង់កាប់ កាប់ហិម់តាអ្យា លាសវិង់ឆា ឆាហិម់តាអ្យាថៃ” ។ យៅលាស៖ “យីស! ក្ងៃងាន់ងើយឆៅវីហៃ!” ជេសរីយៅឆើមនតូងគួង យៅ លាស៖ “ជុរហិម់មើសនៃឆៅ” ។ ជេសរីពាង់ជុរមើសកាលើតើមព្លៃ តិត់តានៃស យៅលាស៖ “នៃសឆៅ! ញពិសមើសកើយគិប់អ្យាគិប់ ម៉ែមាមោះ” ។

ជេសរីពាង់មពិសដើប គុកាលើយៅ ពាង់លាសមាយៅ៖ “មៃ លៃវគិប់ជីតងក្លាងឆារ់ ជីតងក្លាងលិកថៃយី” ។ យៅលាស៖ “ហៃ! ក្ងៃងាន់ងើយឆៅអីវីហៃ” ជេសរីយៅលៃវពាង់ហាន់ត្រិងអ្វៃសៗ ។

យៅអោប៖ “ជុរគ្រោះ មោលាសលាប់ ជីតមិងទាក អៃឆៅមើស?” ជេសរី ពាង់ជុរតានៃស ជេសរីលាស៖ “លាស អុចកាប់ កាប់ហិម់ លាសអុចឆា ឆា ហិម់តាអ្យាថៃ” ។យៅលាស៖ “ហៃ! ក្ងៃងាន់ងើយឆៅអីវីហៃ” ។ ជេសរីយៅដាះពាង់ញចិជីត ។តិត់តានតុក គុអ្ហូរកិនយៅ យៅអីវីមមើសមាអ្ហូរពាង់លាស៖ “មិន់មហៃគៃសឆៅ មអីអេះ” មៃយៅអើស៖ “អើ! អីវីពាង់មាកើលមិត់ អិសកិនមិន់តា ច្វាញ មិន់មាហាន់ជិយឆាហៃស” ។

កាសអោយតៃ យៅលាស៖ “នាវអ្យា អៃមិត់អិសហៃនតាអ្យា ឆៅយី ។ អៃគិម់ទាកទោស អិន់ទោសងាន់ ជេសរីអៃនតោសពាង់ អិន់ខឹតយី” “អើ!” មូឆ្យុមគឹតលាសនាវយៅងើយរី អុចរាលិងមាពាង់ ហើយ ។ នទុតអីមៃមមឹយៅហាន់ជិយឆា ពាង់គិម់ទាកទោស អិន់ ទោសទើញៗ មើសអ្យា លៃវកិនយៅហាន់អុមតាចិយ្សទាករាលាយ ។

ជេសអុម ពាង់លែវឆឹត គុតានតុកអិន់នទើឆា ។ តិត់កេងមាង់ ឆឹត មែមមឹយៅមើសជិយឆា យៅលាស

នទ្រាង់អ្ូរឆោយពាង់ ៖ "ញាច់ជឹលញាច់ជូនអ្យាអិន់មាឆៅ មិន់ទែយឺ ។ ញាច់នុយ្យញាច់នូនអ្យា មាឆាមិន់នើម"
"អើ!" ជេសរីយៅហិកខ្ូកមើសអ្យា រាចាមាទាកអិន់អ្វែស ។ អីញាច់ជឹលញាច់ជូនរី យៅអិន់មាម្ូឆ្យុមរីឆា ។ យៅលាសមាពាង់ ៖ "អ្យាញាច់ជឹលញាច់ជូនឆៅ អែទែមាឆា" ។ តិត់មិចអាមាង់ យៅលាសមាកិនពាង់ ៖"ខាន់មែមិចមើសដាសយោស មែនៃយឺ" "អើ!" តិត់ងគូលមាង់រីមាង់អា កិនយៅក្លែសក្វាកងាន់ អោមាល់ម្ូឆ្យុមរី គែមាឆា ។ ម្ូឆ្យុមមពិត់ងាន់ ទ្រុកៗ ពាង់មោមមើសមាមែយៅលាស កិនយៅរីអុចឆាពាង់អោស ។ ជេសរីយៅអោបពាង់ ៖ "មិសនទើមពាត់អែឆៅ?" ពាង់អើស ៖ "មាច់ទែកាប់អ្ូអេ" ។ យៅគឹតលាស អីកិនពាង់លោរហើយ យៅម្វៃមាកិនពាង់ ៖ "លើយទឹងខាន់មែលោរយោសនអែ មិចងាន់ហិម់" ជេសរីកិនយៅមិចរាងាត់ ។ អាប់នារៗយៅដាះពាង់មិត់អ្វាញ់កិនយៅកើតរីនឹងទើម ។ តិត់ទូនារអីរី យៅតឹមញច្រាះនាវ ដាសអ្ូរឆោយពាង់នើមលាស ៖ "ឆៅមិន់អីនៃ ម្ូនុយ្យងាន់មេ លិចគែសម្ូនុយ្យគែសច្យាកអោស" ។

តិត់ជិះៗជេសរី ម្ូឆ្យុមជានជីកិប ពាង់មមើសមាយៅលាស ៖ "វើអ្ូចៃ! គិប់អីរីជីកិបហោងាន់អ្ូចៃ ដាះមែឆើមញជុនគិប់ជឹតមែមមឹ គិប់រីចៃអើ" ។ យៅលាស ៖"លាសនទ្រី មាសជីអែតៃ អែព្លឹមិត់កិនហេនអាអ្យា ជឹតឆៅយឺ" "អើ!" ជេសរីយៅមោះពាង់នថូតមើសកើយ ។ មើយតិត់តាបិន យៅញជុយ្យអិន់ពាង់តារី ។ ជេសរីយៅ

កាប់ក្រុបម្វាយអិន់មាពាង់ ។ ជេសរីយៅព្លឹត ឆឹតជឹតនតុកយៅនើម ពាង់ហាន់ឆឹតជឹតបិនពាង់ នើម ។ គិត់តាបិន ម្វូឆ្យុមមមើសមាអិសនោ កោញវាពាង់ហាន់តាសញ្វាច់ក្រុប ។

គិត់ទូនាវរី ម្វូអ្យាវ់មឹតជាង់ពាង់រីនើសហាន់អោបពាង់ ៖ "ហើយ ម្វូឆ្យុម មើមទឹងគែសញ្វាច់ក្រុបអែអីនៃនើសអេស?" ម្វូឆ្យុមអើស ៖ "ហៃ! អែអីនៃមាងក្លិត់លើយគួងគិប់មាជុរ អិន់គិប់មាខាន ខឹតតាកា លើតើមព្លៃហៃ! ខេបមាគែសយៅទើមកើលអិន់គិប់រេស នទ្រេលមា កាប់ក្រុបម្វាយអិន់មាគិប់ជឹត" ។ ម្វូអ្យាវ់លាស ៖ "លាសនទ្រីហាន់ពែះ ព្លៃអ្យាក់ជឹតមិន់ម្វូឆ្យុម គិប់ហាវ អែគុតានែស" ។

កាសអោយតៃ ខាន់ពាង់ហោន់មារហៃពែះព្លៃអ្យាក់អីរីជឹត ។ គិត់ តាតើមព្លៃអ្យាក់ ម្វូអ្យាវ់ហាវពែះព្លៃ ម្វូឆ្យុមគុតានែស ។ ជេសរីម្វូអ្យាវ់ ដាៈម្វូឆ្យុមងក្លិត់លើយគួងហាវ អិន់ខានតាកាលើតើមឆី គែមាអិន់យៅ កើលដិង់ ។ គែសទូនហិម់ គិត់យៅមើសរី គុតានិម់តើមព្លៃ យៅ លាស ៖ "ហសឹ! មើសចៀវបោជា មើសមាបោព្រុមនទីតហឹស!" យៅងគើរាមីវ ជឹតកាលើតើមឆីឆៃម្វូនុយ្យ ។ យៅងក្លិន់ជេសរីរាលិង កើតម្វូឆ្យុមនើសដិង់ យៅអោប ៖ "ម្វូមិសអីនៃ?" ម្វូអ្យាវ់អើស ៖ "គិប់ចៃហ្យាស" ។ យៅអោបជឹត ៖ "មិសគុអែតានៃឆៅ? អែជុរអា អ្យាហិម់" ម្វូអ្យាវ់លាស ៖ "លាសគិប់ជុរ លើយទឹងមៃកាប់ឆាគិប់យៅ ហៃ" ។ យៅលាស ៖ "ឆិង់ងាន់ងើយឆៅអីរីហៃ!" ជេសរីយៅឆើម នតួងគួងអិន់ ពាង់ជុរគិត់តានែសអោបមាយៅ ៖ "អាសជឹតត្រិងមៃ លៃវគិប់យៅហឹស?" យៅលាស ៖ "អ្វាញ់ទាសអែនើមអុច" ។ ម្វូអ្យាវ់លាស ៖ "លើយទឹងមៃលៃវគិប់ជឹតលិក ជឹតហាងទាកអ្វូទុសហៃ

ម៉ៃលែវគិប់ហាន់ជឹតត្រិងឆិង់ហិៈ” ។

ជេសរីយៅមាៈពាង់លែវហាន់ជឹតត្រិងលិក ជឹតហាងទាកគែស លិកគ្រែៈតាជិង់តាតី លោសមហាមហាច់ ជាស ហាច់ជារងាន់ ។ តិត់តានតុក យៅលាសមាអ្វូរយៅនើម ៖ “ហើយអែ! មិន់គែសឆៅម្វាយជឹតអេៈ ឆៅអ្យាងើយ ឆិង់ងាន់” ។ ជេសរីយៅរាលិងម្វូនុយ្ស

ទ្រោសគែសច្យាកអីរី កើតទ្រោសម្វូនុយ្សងាន់រីនើសជិង់ ។

កាសអោយតៃ យៅលាសមាម្វូអ្យារ់ ៖ “ហើយឆៅ! នារអ្យាអៃ មិត់អ្វាញ់កិនហេនឃឹ អៃលើយតាអិន់នទើឆាមាពាង់ លើយទឹងឆើម អុមអិន់ពាង់ជិង់” “អើ” ។ តិត់កេងមាង់ មែមមឹយៅឆឹតជិយឆាមើស ប្រី យៅអោបមាម្វូអ្យារ់ ៖ “គែសអុម នទ្រែលមាអិន់នទើឆាជិង់អិស អៃនារអ្យានើសឆៅ?” ពាង់អើស ៖ “មោគែសអោស” ។ យៅតឹម លាសនទ្រាង់ពាង់នើម ៖ “គឹតនាវងាន់ឆៅមិន់អ្យាហៃ!” នុកមិចអា មាង់ មែមមឹយៅ អិន់កិនពាង់មិចទាច់ម្វូអ្យារ់ ។ តិត់ងគួលមាង់កិន យៅលោរក្លែសក្វាកម្វូអ្យារ់ គៃមាឆា កើតម្វូឆ្យុមនើសជិង់ ។ មែយៅ ឆៃពាង់មពិត់ទ្រុកៗ មែយៅអោបពាង់ ៖ “មិសនាវមពិត់ អៃនៃ ឆៅ?” ម្វូអ្យារ់អើស ៖ “កិនអៃក្លែសក្វាកគិប់ គៃមាឆា” ។ មមឹយៅ លាស ៖ “ហៃ! ឆិង់ងាន់ងើយឆៅមិន់អីរីហៃ!”

កាសអោយតៃ យៅជាៈម្វូអ្យារ់មិត់កិន យៅលាស ៖ “ហើយ ឆៅ! នារអ្យាអៃមិត់អ្វាញ់កិនហេនជឹតឃឹ អៃគិម់ទាកទោស អិន់ ទោសងាន់ ជេសរីអៃនតោសពាង់អិន់ខឹត” “អើ” ។

នាវនតីតី ៥៨

នទុតមែមមីយៅហាន់ជិយឆា ពាង់គិម់ទាកទោសអិន់ទោសនតោសកិនយៅមារអីរី ខឹតលែះរាងោចតាចិយ្យ ។

តិត់កេងមាង់ មែមមីយៅឆឹតមើសជិយឆាមើសរី អា្ញញ់កិនពាង់មោឆៃរានក្វាល់មោអើសជិង់ ។ ជេសរីយៅអោបមាម្ញុនុយ្សគែសច្យាក ៖ "ហើយឆៅ! អាសនតុកគុអិសអៃអេស?" ពាង់អើស ៖ "គឹតអៃស ពាង់គុអាចិយ្សឆ្វូ" ។ យៅហាន់អា្ញញ់អាចិយ្ស ឆៃកិនពាង់ខឹតរើតទើត ។ យៅជីនួយ្សហោងាន់ជេសរីពាង់តឹងកាប់មព្រាស ម្ញូនុយ្សគែសច្យាកនៃឆាលែះផ្យៅ ៕

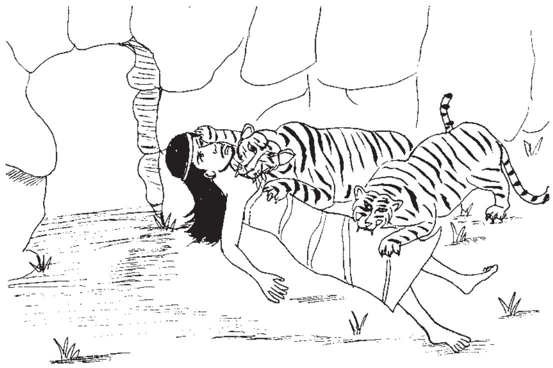

<u>នាវអោប</u>

១ មើមម្ញូទ្រាសមារហៃ ខាន់ពាង់ជេងម្ញូនុយ្សច្យាកទាទេលាសលិច?

____

២ ម្ញូទ្រាសម្ញូនុយ្សងាន់ដាសម្ញូទ្រាសគែសច្យាក ម្ញូមិសជេងម្ញូនុយ្សបឹអ្វៃស មាយៅ?

____

នារនតីតី ៥៩

ៀ

កៀ

១ កៀ ផៀន

ៀ ៀ

២ ៀ ៀ ៀ ៀ

កៀ ផៀន ឆៀន បៀន

៣ កៀ

ផៀន

ឆៀន

បៀន

៤

កៀ	ផៀន	ឆៀន	បៀន
ពៀន	ហៀវ	វៀង	តៀង
នៀង	រាហ្វៃ	ហ្វាយ	ហ្វេង

<u>នតីរ៑ះ</u>

យោសកៀនតីតឹងមូតាម់តុស

យោសកៀគុអ្ងូរឆាយ លែះគែសពែនាម់ហើយ គែសកិនមារអឺ កិនមូអ្ងូរម្វាយ កិនមូក្លោម្វាយ ។ ឆាយពាង់នាក់ជានមីរ ពាង់នើម នាក់ជានមីរ ជានផ្រែកើតឆាយពាង់ដិង់ ។ នុកយោសកៀគុដាស ឆាយពាង់គែសពែនាម់រីនើស ឆាយពាង់លែវពាង់ជានមីរទូនតីល ទើម ។ ខាន់ពាង់ញូគ្រោយ្សជានមីរ តូចមាអាប់នាម់ៗ គៃមាឆ្យាម់ នាវរេសនទ្រែលមាកិនពាង់មារអឺ ។ ខាន់ពាង់ហោមអែជីង៉ិតឆា លិច តិង់ម៉ិសឆា លិចតិង់ខិអាវញូឆិសងគូតដិង់ ។ អិសនោប្រ៊ីបិនចៀមា លែវតាម់តុស តាម់តើមព្លែឆាយពាង់លិចអុចតឹងតាម់ កើតមូអោស ។ ជេសរីយោសកៀលាសមាឆាយពាង់ ៖ "រើ! មើមលើសនាវរេសម៉ិន់អ្យា ទឹងគែសនទើឆោងឆាតិង់កើតមូមេ? ជីង៉ិតឆាអាប់នាម់ៗ លិចតិង់ នទិសនទើទិង់ អាប់នាម់ងាន់ ។ នាម់ម៉ើសកើយអ្យាតៃ រាលិង់ម៉ិន់ តឹងតាម់តុសឆៀង តុសនែសកើតមូបាះហាស" "អើ! លាសនទ្រី រាលិងជានអែស" ។

តិត់នាម់មហៃ យោសកៀដាសឆាយពាង់ ជីករេបតាមីរ មពោស ។ ជេសរីតាម់តុសនែស តាម់តុសឆៀង គែសជេងអ្វែស ងាន់ ។ ខាន់ពាង់ពែះតុសអីរី តាច់តានតុកមូតាច់នទើ គែសព្រាក់ អិក់ងាន់ ។ ខាន់ពាង់រាវ៉ាត់នទិសនទើ ខិអាវ ផៃរាលាស ទិង់តា រានាក់វិល់ខាន់ពាង់នើមរី តិង់រាមែសជឹតដិង់ ៕

នតីញចីស

ៀ

កៀ

កៀ កៀ កៀ

កៀហាន់ជិយអិសពាង់មិសបៀន ។

អិសបៀនពាង់គុឆាគុសឆៀង ។

ទាន់ផ្ទិះរាង្លែរាង្លាប់ េ្រ ជេសវីញចីសតឹមរាង្លាប់អ៊ិន់តែសពែនារមិស

1.

2.

៣.

ទាន់ពើយ្យពែនារមិសមើសលើ ជេសវីជិយនារងើយញចីសអិន់តែសពែ
នត្រិងមើសទិង់អ្យាជិង់ ៖

1.

2.

3.

<u>នតីរៈ</u>

ឆុរគែសនាវជីពារាឆីត

លាសមិន់អិន់ឆុរឆាកើតមា៖ តើមព្រីត នទើឆារាមែសត្រាវបាង់ លែះជិះ ព្លែរាពុង ព្លែរាញាល់ ត្រាវច្បាត់ លិក់ញឆែ មោលាសអិន់ឆុរ

ពាង់ជិយនទើឆាអេង កើតមាប្វមអេងៗ កើតលាសម្រាន់តានែសនៃ ។ ពាង់ជិះ ងាន់ក្វិង់ ឆាក់ពាង់នើសជេះ ។ «ពារាឆីត» នើសជេងទូនតីលកាមុនកា មានជេះៗទើម ពាង់នើសគែសតាះមើស ឆុរអីឆាតាមពាពាង់ ជេសឆុរពាង់ឆាមពា ពារាឆីតនើស ពាង់ឆានតុងមពានៃតាគ្រោមឆាក់ពាង់ មោលាសឆា មហាម ពាង់បីអិន់ឆុរនៃមោក្វិង់អោស ពារាឆីតនើសលើមាក្វិង់ លើ មាអិក់ ឆុរនើសហោមអែឆាមពាអាប់នារ ។ តីសមាឆាក់ពាង់មោក្វិង់ នទ្រែលមាមោលាង់អ្វែសអោស ។

ពារាឆីតនើសគែសតាគ្រោមឆាក់ឆុរ នហែលមាតាមើសលើនតោ ពាង់ ពារាឆីតគែសមើសលើនតោ តឹមមានមារាកៃ តឹមមាន មាឆី ។ លាសពារាឆីតគែសតាគ្រោម ឆាក់ ពាង់ជេងប្រូនតែប មោលាស ប្រូនអេងៗជឹត ។

លើយអិន់ហែច្វេលលាស ម្វនុយ្យ មិន់គែសពារាឆីតជិង់ ។ លាសកិនឆៃ គែសឆី មោលាសប្រូនអេងៗ ។ គែសពារាឆីតបាះអេងតើបមើសឆុរ

តិត់មាបូនុយ្យ តឹមមានមាប្រូនតែបដិង់ ។

លាសបូនុយ្យឆាញ្ចាច់ឆុរគែសរាលាស គិម់មោលាង់ឆឹនងាន់រាលាសនៃបឺ អិន់គែសប្រូនតែបតាឆាក់ពាង់ ។ លាសហែឆាញ្ចាច់ឆុរគែសរាលាស អិន់ហែគិម់ពាង់អិន់ឆឹន គែមាលើយអិន់គែសប្រូនតែបតាឆាក់ហែ ។ លាសបូនុយ្យគែសប្រូនតែបតាឆាក់ហើយ ឆាក់ពាង់រាគែ មោលាសអ្រៀសអាច់ដិង់ ។ លាសឆុរគែសពារាឆិតតាឆាក់ពាង់មោគែសខឹតអោស ហែគឹតនាល់ពាង់គែសពារាឆិតតាឆាក់ពាង់កើតលាសមើសកើតលាសមើសទិង់អ្យា ៖

- ច្យាត់អិក គែសដិង់នទ្រេលមាគុរជុមតោរ
- ឆាមពាដិង់ មោប្លាវក្វិង់
- ឆាក់ពាង់នើសរាឆៅរាឆោប
- រាគែ
- គែសអ្រៀស
- គែសឆ្យាក់ដេះៗ ។

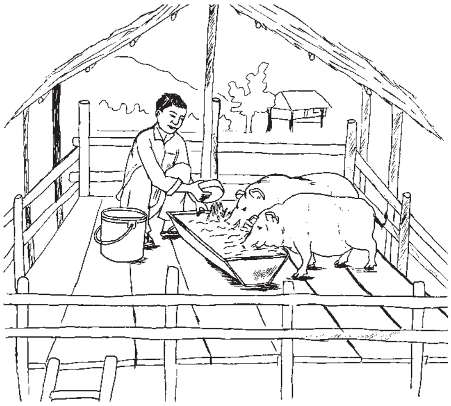

លាសឆៃគែសនាវជីកើតមើសលើអ្យាទើយឆាម់ឆុរនៃ មាទាកឆី «អីវ៉ោមាច់» ម្វាយទើមទើយងខឹតពារាឆិត ។ ទាកឆី «អីវ៉ោមាច់» ជេងទាកឆីទូនតឹលទុតអ្វែស ទើយងខឹតពារាឆិតតាត្រោមឆាក់ នទ្រេលមាមើសលើនតោ ។ លាសពារាឆិតលេះខឹតជេស ឆុរម្រាគែសឆាក់ជាន់អ្វែស នទ្រេលមាក្វិង់លៃនតោពាង់នើសព្លែរ មោហោមគែសច្យាត់អិកដិង់ ។

គែសបិនបាះអេង បូក្វាល់ទាកឆី «អីវ៉ោមាច់» ជេងទាកឆីគើញក្វិង់ ។ ទាកឆីនៃនើស មោទីអិន់ឆុរមាក្វិង់អោស ពាង់បឺអិន់ពារាឆិត

ខឹតតាឆាក់ឆុរ គែមាលើយហោមអិន់ពារាឆីតនតុងឆាមពាតាគ្រោម ឆាក់ឆុរនែជឹត ។

គែសអិក់ឆុរ គែសពារាឆីតតាឆាក់ពាង់ ។ គែសអិក់មូនុយ្សទិង់ទាកឆីអី «រ៉ោមាច់» គែមាងខឹត ពារាឆីតតាឆាក់មពោមពា ។ ពារាឆីតវៃគែសតានទ្រោករាពូ មោលាសតាកីក អ្យារ់ ចិន់មិត់ ។

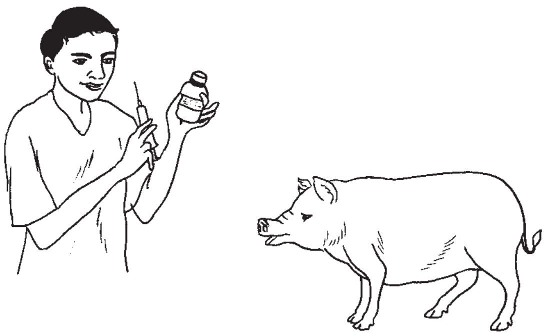

មូមិសអុចគឹតជឹត នតីលនាវជីពារាឆីត អិន់ពាង់ហាន់តឹមមិប់ ដាសគ្រូពែតមពោមពាខែត មោលាសគ្រូពែតមពោមពាបិន ។ មារនតុកនៃ ទើយកើលអិន់ខាន់អៃមៃ ទើយគឹតនាល់នាវជឹមពោមពាអេងៗ មោលាសនាវឆាម់មិសបាៈនាវជឹមពោមពា នទ្រែលមាកើលនតុមនតីនាវមិត់មពោមពាអេងៗជឹត ៕

<u>នាវអោប</u>

១ មូនុយ្សអុចមិត់ឆុរ មិសបាៈមពាពាង់វៃអិន់ឆុរឆា?

____

២ មិសនតីលនាវ ទឹងមូក្វាល់លាសពារាឆីត?

____

៣ លាសមិន់អុចគឹតនតីលនាវជីពារាឆីត មូមិសមិន់ហាន់មិប់?

____

នាវនតីតី ៦០

ងកាសនាវនតីអើម

នតីរៈ

នអើនទោកច្រាល

ងក្លាងច្រីលឹងទាករាង៉ិត តែសទោកងក្ងិង់ម្វាយ ។ តិត់ទូនាវរី ទោកមពិសពិល់កាលើចោងឆីច្បៅមា ច្បៅមា ជុរមាហាវ ហាវមាជុរ នាប់កើយ កើយនាប់ ។ ជេសរីទោកអីរី ងគឹលជឹតនៃស ឆៃព្លៃឆីម្ងូន តាកាលើនហារាដាយ្យទូនហា ។ ម៉ើសទិង់នហារាដាយ្យរី ម្ងូនុយ្យ កុយ្យនតូ គៃមាតុបទោក ។ ទោកលិច គឹតអោសលាស គែសនតូម៉ើសទិង់នហា រាដាយ្យរី ។ ជេសរីពាង់ញ្ញឆាត់ម៉ើសលើ ចោងឆី គៃមាពើយ្យព្លៃឆីរីឆា តុបលាស វ៉ាសទើមតាគ្រោមនតូ ។

ជេសរីទោកផីតនួយ្យងាន់ ពាង់ជិយត្រិងមាហាវកាលើ លិចហោម គែសអោស ។ តិត់ទូនហិម់រី លោសរាពាយម្វាយ ហាន់មេតតាគ្រោម នតូរី ឆៃទោក ។ ទោកឆៃរាពាយ ទោកលាស ៖ "មែអេហិៈជិយនតូ មានទែម៉ើស? តាអិយតៃគ្រោករាលិម់ហើយមេះ!" រាពាយអើស ៖ "រើ! គិប់លិចគែសនតូលាប់នទែមេ នទ្រីគិប់ទាន់លាប់នទៃ នហាញ មៃគែសជិង់ម៉ើស?" ទោកអើស ៖ "គិប់អិន់មៃគុនហែល តីសមាមៃ លើយតាឆាដាសអឹ!" រាពាយអើស ៖ "លិចច្រាវអោស" ។ ជេសនៃ រាពាយលាប់គុ នហែលមាទោកតាគ្រោមនតូ ។ គែសទូនហិម់លោស

យៅ យៅអោប៖ "មិសបឹគុខាន់មៃតាគ្រោមនតូនៃ?" ទោកដាសរាពាយអើស៖ "មៃអេហ៊ៈជិយនតូលាប់នទៃមើស? តាអិយតៃគ្រោករាលិម់មេះ"។ យៅលាស៖ "វើ! គិប់លិចគែសនតូលាប់នទៃមេនទ្រីគិប់ទាន់គុ នហាញខាន់មៃគែសដិង់?" ទោកដាសរាពាយអើស៖ "ហេនអិន់មៃគុនហាញ នទ្រីគិប់មមើសអិន់មៃមាគឹត មៃលើយតាឆាដាសមេះ" យៅអើស៖ "អើ"។ ជេសរីយៅជុរគុ នទ្រៃលមារាពាយ ទោកតាគ្រោមនតូរី។

ជេសរីលោសរាមីស រាមីសមេតតានតូឆៃ ទោក រាពាយនទ្រៃលមាយៅ។ រាមីសអោបមាទោក រាពាយ នទ្រៃលមាយៅតានតូរី ខាន់ពាង់អើសកើតរីដិង់។ តាង់មមើសលាសរាលិម់គ្រោករាមីសជេះនូយ្យ ជេះនហិម់ងាន់។ ជេសរីរាមីសទាន់គុនទ្រៃលតាគ្រោមនតូរីដិង់។ ជេសរីទោកនតើមជិយនាវ គៃមាលោសមើសគ្រោមនតូ។ ពាង់ងក្លិន់លាស៖ "អោ! ញចុចឆុងអាច់យៅបិត់"។ ជេសរីពាង់ញចុចឆុងអាច់យៅ យៅម្ទៃពាង់លិចអ្យាត់ ញចុចងាន់ហិក់ហិម់ ហិក់ហិម់ យៅលិចទើយអិត់នូយ្យ យៅលាសមាទោក៖ "មៃលើយហោមញចុចឆុងអាច់គិប់មៃ គិប់នហាវមៃកាលើតីមៃ"។ យៅមានមាលាសនទ្រីទើម មោឆៃនហាវទោកដិង់។ ជេសរីទោកងក្លិន់ កាសគឹតនាវពាង់លាសលើយអិន់ឆាដាសរីនើស។ ពាង់លាសម្ហូមិសឆាដាស នហាវពាង់អីរីជឹតកាលើ។ ជេសរីទោកឆិះរេបញឆិច់គ្រោមមោសយៅ យៅលោស

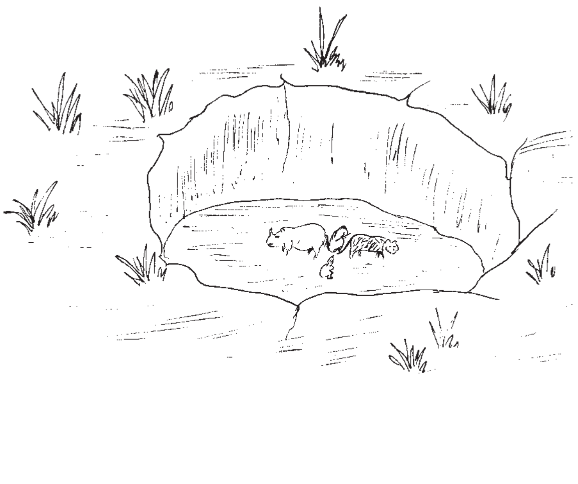

ឆាដាសបាហ៊ស់អែស ។ យៅ រាពាយ នទ័ទ្រលមារាមីសជីន្ទូយ្សដាស ទោក ជាះម៉ាល់ញ្ញុបទោកនត្លឹ លោសមើសត្រោមនតូជឹតលើ ។ តិត់ ទោកលោសទើយមើសត្រោមនតូ ទោកលាស៖ "ហាហាយ! ខាន់មៃ ទើយនាវគិប់មរោសហើយ នតូអ្យាជេងនតូទាក់ម្ងនុយ្សកុយ្ស គៃមា ញ្ញុបគិប់ អាបៃរីគិប់ក្លាយ្សជេស" ។ ជេសរី រាពាយ យៅនទ័ទ្រលមា រាមីស នហ៊មាខានតាត្រោមនតូរី ទើយនាវទោកមរោស ៕

__នាវអោប__

១	មិសនាវទោកពាង់ម្រុសរាពាយ?

___

២	ទោកពាង់ទើយហាវជឹតលើដិង់លាសលិច?

___

នាវ់នតីតី ៦០

<u>នតីញ្ចីស</u>

អិន់ផ្ទូងនតីញ្ចីសនតីលនាវមិត់នទ្រោករាពូ មោលាស ឆុរ អ្យារ់អិន់គែ់សទូនតីលនាវងើយមើសទិង់អ្យា ៖

<u>នាវមព្រើរាគួមមាល់ឆឹតទូនតុក</u>

១- អិសនោមិន់ទូមែមោះ ទូនហាក់ឆា មហានាវច្រិស

* មិសនតីលអេលើយទឹងមផារ (មារតឹ)។

២- ម្រាសនតីលម្រាស មូដាសហែ មែដាសមិន់

លើយទឹងនទ្រាង់ ញហាងតឹមលើស អឿសតឹមផ្រែស

* អ្វេសតឹមមិត់ឆឹតទូនតុក (មារតឹ)។

៣- គុទូហ្វៃរារៃមិត់ឆាក់ គុទូហ្វៃរារៃមិត់កិន គុទូហ្វៃរារៃតិម់ទោយ្យ

* គុទូហ្វៃរារៃជានទោយ្យ (មារតឹ)។

៤- ឆុរអីជេះតឹមពីតមមិ ឆិអីជេះតឹមពីតនតីង

* ក្រីងអីជេះតឹមពីតព្លែជ្រី (មារតឹ)។

៥- អីតីម្រាសង៉ អីតិម្រាសអាង ញហាងតឹមលើស អឿសតឹមផ្រែស

* អ្វេសតឹមមិត់ឆឹតទូនតុក (មារតឹ)។

រាព្វែរាធិ រាធិម្ជូនិង

ក	ខ	គ	ង	
ច	ឆ	ជ	ញ	
ដ	ត	ថ	ទ	ន
ប	ឞ	ផ	ព	ម
យ	រ	ល	វ	
ស	ហ	អ	ឡ	
្យ	្រ	ៗ	៍	
្យ	៣			

រាង្លែរាង្លាប់ រាធិម្ជូនិង

ា	ិ	ី	ឹ	ឺ	ុ	ូ	ើ	ៀ	េ	ែ	ៃ	ោ	ៅ	៎

់	:

។	" "	៖

សៀវភៅរៀនភាសាពួង-ខ្មែរភាគ ៣

ទំព័រ	មេរៀន	ខ្លឹមសារអត្ថបទ
១	**មេរៀនទី៤១**	
	បង្រៀនព្យញ្ជនៈ	ញ
	ពាក្យគន្លឹះ	ចាប់ អង្កាំ
២	ពាក្យប្រើញឹកញាប់	រៀបការ ៖ បងញ៉ាលរៀបការនឹងប្អូនញ៉ៅ ។ បំពាក់ ៖ បងញ៉ាលបំពាក់កងដៃអោយប្អូនញ៉ៅ ។
៣	រៀនអាន	
	<u>បងញ៉ាលរៀបការនឹងប្អូនញ៉ៅ</u> បងញ៉ាលគឺជាកម្លោះ ។ គាត់ជាកូនអ្នកធ្វើស្រែចំការ ។ គូដណ្តឹងរបស់បងញ៉ាលក៏ជាកូនអ្នកធ្វើស្រែចំការដូចគ្រួសាររបស់គាត់ដែរ ។ មុនថ្ងៃមង្គលការជិតមកដល់ បងញ៉ាលអោយគេជួយតុបតែងខ្លួនជាមុន ដូចជា កាត់ក្រចកដៃជើង និងកាត់សក់អោយខ្លី ។ ចំណែកឪពុកម្តាយរបស់គាត់វិញ ដើរទៅប្រាប់បងប្អូនសាច់ញាតិ ដើម្បីហៅគេមកជួយធ្វើការងារក្នុងពិធីមង្គលការរបស់បងញ៉ាលអោយបានច្រើនកុះករ ។ មានក្រុមយុវជន ក្រុមមនុស្សចាស់ៗចែកការងារគ្នាធ្វើ ។ ក្រុមយុវជននាំគ្នាកាប់ដើមឈើ ដើមឫស្សីមកធ្វើរោងការ ។ ក្រុមមនុស្សចំណាស់ប្រុសៗនាំគ្នាស្វែងរកក្របីក្នុងព្រៃ ចាប់ចងដាក់ក្នុងក្រោលរួចជាស្រេច ។ ចំណែកគ្រួសារខាងស្រី ក៏នាំគ្នារៀបចំរបស់របរត្រៀមទុករួចជាស្រេច ដូចក្រុមគ្រួសាររបស់បងញ៉ាលដែរ ។ ក្នុងថ្ងៃតែមួយ ក្រុមមនុស្សចំណាស់ និងក្រុមយុវជន នាំគ្នាជួយធ្វើរោងការ ។ ក្រុមយុវនារី និងក្រុមស្រ្តីក៏នាំគ្នាហាលស្រូវបុកស្រូវ រកអុសក្នុងព្រៃ ដងទឹកដាក់ពាង ដោតអង្កាំសំរាប់បំពាក់សាច់ថ្លៃខាងប្រុស ។ អ្នកខ្លះទៀតក៏នាំគ្នាបោសសំអាតសំរាមជុំវិញផ្ទះខាងស្រី ។ ថ្ងៃរៀបមង្គលការចូលមកដល់ បងញ៉ាលនិងប្អូនញ៉ៅនាំគ្នាអង្គុយលើជើងម៉ា នៅខាងមុខមហាជន ។ ខាងឆ្វេងខាងស្តាំពួកគេមានអ្នកកំដរប្រុសស្រី ។ ខាងក្រោយពួកគេបន្តិចមានឪពុកម្តាយបងប្អូនសាច់ញាតិខាងប្រុស ខាងស្រីអង្គុយទីនោះដែរ ។ បន្ទាប់មកមានមេកន្រ្ទាញម្នាក់ឈរពីមុខអ្នកទាំងពីរ ដើម្បីផ្សំផ្គុំអ្នកទាំងពីរជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា ។ មេកន្រ្ទាញអោយពួកគេស្បថនឹងគ្នាទៅវិញទៅមក រួចបំពាក់កងដៃអោយគ្នាទៅវិញទៅមក ។ បងញ៉ាលបំពាក់កងដៃអោយប្រពន្ធរបស់គាត់ ។ ប្រពន្ធរបស់គាត់ក៏បំពាក់កងដៃអោយគាត់វិញដែរ ។ ក្នុងខណៈពេលនោះ គេមិនអោយកូនក្មេងយំស្រែកឡូឡា នៅខាងក្រៅរោងការនោះឡើយ ។ គេត្រូវតែរក្សាភាពស្ងាត់ស្ងៀមជានិច្ច ។ ក្រោយពេលបំពាក់កងដៃអោយគ្នាទៅវិញទៅមករួចហើយ មេកន្រ្ទាញអនុញ្ញាតិអោយឪពុកម្តាយខាងប្រុស និងខាងស្រីពោលពាក្យណែនាំអ្នកទាំង	

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">ពីរ ។
បន្ទាប់មកក្រុមយុវជនយុវនារី ខាងប្រុសខាងស្រី នាំគ្នារៀបចំម្ហូបអាហារសំរាប់អោយគូស្វាមីនិងភរិយាថ្មី និងភ្ញៀវទាំងអស់ដែលបានចូលរួម ។ ពួកគេទទួលទានយ៉ាងសប្បាយ ហើយបានឆ្អែតគ្រប់ៗគ្នា ។ ដល់ម៉ោងប្រាំពីរយប់ អ្នកទាំងពីរគោរពសំពះដល់ឪពុកម្ដាយបងប្អូនខាងប្រុស និងខាងស្រី ។ កូនកម្លោះគោរពសំពះដល់ឪពុកម្ដាយ និងបងប្អូនខាងស្រី ។ កូនក្រមុំគោរពសំពះដល់ឪពុកម្ដាយនិងបងប្អូនខាងប្រុស ។ មុនដំបូងប្អូនញ៉ៀគោរពសំពះដល់ឪពុកម្ដាយ បងប្រុស បងស្រី អ៊ំប្រុស អ៊ំស្រី ពូ និង មីងបង្កើតរបស់បងញ៉ល ដោយយកអង្កាំ និងបាយដំណើប មកបំពាក់បញ្ចុកអោយពួកគេគ្រប់ៗគ្នា ។ អង្កាំ និងបាយដំណើបជាការបង្ហាញពីទឹកចិត្តគោរព និងស្រឡាញ់របស់ប្អូនញ៉ៀចំពោះសាច់ថ្លៃ ។ បន្ទាប់មកបងញ៉លក៏គោរពសំពះដល់ឪពុកម្ដាយ បងប្រុស បងស្រី អ៊ំប្រុស អ៊ំស្រី ពូ និង មីង បង្កើតរបស់ប្អូនញ៉ៀ ដោយយកសាច់ក្រកនិងសាច់ជ្រូកបីជាន់ មកបញ្ចុកអោយពួកគេហូបគ្រប់ៗគ្នា ។ សាច់ក្រក និងសាច់ជ្រូកបីជាន់ជាការបង្ហាញពីទឹកចិត្ត គោរពនិងស្រឡាញ់របស់បងញ៉លចំពោះសាច់ថ្លៃរបស់គាត់ ៕
<u>សំនួរ</u>
-តើបងញ៉លបានរៀបការជាមួយនរណា?
-តើបងញ៉លមានមុខរបរអ្វី?</td></tr>
<tr><td>៥</td><td>រៀនសរសេរ</td><td>-ប្អូននើនដេញចាប់កូនពពែពូរបស់គាត់នៅលើស្មៅ ។
-បងស្រីរបស់បងតាយបានរើសអង្កាំរបស់គេជ្រុះតាមផ្លូវ ។</td></tr>
<tr><td>៦</td><td colspan="2">ចូរជ្រើសរើសព្យញ្ជនៈ " ញ " សរសេរប្រកបជាមួយស្រៈអោយបានបីពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖
ជ្រើសរើសបីពាក្យខាងលើ សរសេរតែងប្រយោគអោយបានបីខាងក្រោមនេះ ៖</td></tr>
<tr><td>៧</td><td colspan="2">គ្រូអានអត្ថបទអោយសិស្សស្ដាប់</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"><u>ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ</u>
ត្រូវការជាចាំបាច់នូវចំណីអាហារសំរាប់ជួយពង្រឹងបង្កើនឈាម ។ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះមិនអោយញ៉ាំស្រា នាំមានបញ្ហាដល់ទារក ។ ថ្នាំមានស្រាអាចញ៉ាំបន្តិចបន្តួចបាន ។ បន្លែស្លឹកពណ៌បៃតង ស៊ុត សាច់ ឬ ត្រី និងសណ្ដែក គាត់អាចញ៉ាំបាន ។

<u>ដើម្បីអោយមានទឹកដោះល្អ</u>
ដើម្បីអោយមានទឹកដោះល្អ អោយបានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់បំបៅកូន ៖ ស្ត្រីដែលបំបៅដោះកូនមិនត្រូវញ៉ាំស្រា នាំមានបញ្ហាដល់កូន ។ ថ្នាំមានស្រាអាចញ៉ាំបន្តិចបន្តួចបាន ។ ត្រូវញ៉ាំចំណីអាហារទាំងបីក្រុមអោយបានបីដងក្នុងមួយថ្ងៃ ៖ ត្រូវញ៉ាំទឹក ឬ ភេសជ្ជៈពី ៨ ទៅ ១០ កែវជារៀងរាល់ថ្ងៃ ជាពិសេសញ៉ាំទឹកដោះគោបីកែវយ៉ាងតិចក្នុងមួយថ្ងៃ ។
ទារកមានអាយុ ១ ឆ្នាំ ត្រូវបន្តបំបៅដោះតទៅទៀត -ត្រូវលាងដៃទាំងពីររបស់កូន</td></tr>
</table>

	អោយបានស្អាតមុននិងញ៉ាំចំនីអាហារ ។ កុមារត្រូវញ៉ាំចំណីអាហារនៃក្រុមនីមួយៗនៃ "ចំណីអាហារទាំងបីក្រុម" បីពេលក្នុងមួយថ្ងៃ ហើយជាមួយនឹងក្រុមគ្រួសារទាំងអស់គ្នាដែរ ។ ផ្តល់ចំណីបំប៉នបន្ទាប់បន្សំនៅចន្លោះពេលបាយ ហើយអោយកូនតូចញ៉ាំអាហារសំរាប់កុមារជាដុំតូចៗ ។ **<u>ការអោយចំណីដល់កូនតូចៗ</u>** ទារកទើបនឹងកើតរហូតដល់ ៦ ខែ អោយបៅដោះម្តាយតែប៉ុណ្ណោះ! -កុំអោយទឹក -កុំអោយបបរ -កុំអោយទឹកដោះគោ -កុំអោយអាហារផ្សេងទៀត ។ ទារកមានអាយុ ១ ឆ្នាំត្រូវតែអោយបៅដោះម្តាយ អោយញ៉ាំបបរលាយជាមួយចំណីអាហារសំរាប់សាងសង់រាងកាយ ៤ ដងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ចំណីអាហារសំរាប់សាងសង់រាងកាយមានសណ្តែកបាយកិនរួចហើយ យកសំបកវាចេញ បុកស្ងឹកមានពណ៌បៃតងដែលធ្លាប់ហូបអោយម៉ត់ ស៊ុតស្ងោរឆ្អិននិងទឹកដោះគោ ។ បេះត្រីងៀតជាដុំតូចៗ ប្រើត្បាល់ដើម្បីបុកអាហារសាងសង់រាកាយ ដាក់បន្ថែមបបរទារក ។ ជាការសំខាន់ណាស់ដែលយើងអោយកូនតូចៗញ៉ាំផ្លែឈើ ដូចជាចេកទុំ ក្រូចនិងល្ហុងទុំជាដើម ។ កុមារអាយុ ២ ឆ្នាំ សូមបញ្ឈប់ការបំបៅដោះបន្តិចម្តងៗ បន្ថែស្ងឹកពណ៌បៃតង កូនតូចនេះត្រូវតែញ៉ាំចំណីអាហារតាមធម្មតាជាមួយនឹងក្រុមគ្រួសារគឺបីពេលក្នុងមួយថ្ងៃ ផ្តល់ចំណីបំប៉នបន្ទាប់បន្សំនៅចន្លោះពេលបាយ ។ **<u>សំនួរ</u>** ១-កូនក្មេងចាប់ពីអាយុកើតមករហូតទៅ៦ខែ តើយើងត្រូវផ្តល់អ្វីខ្លះសំរាប់អោយវាញ៉ាំ? ២-កូនក្មេងចាប់ពីអាយុ៦ខែទៅ១ឆ្នាំ តើយើងត្រូវបញ្ចុកម្ហូបអាហារអ្វីសំរាប់វា? ៣-មានម្ហូបអាហារប៉ុន្មានមុខ ដើម្បីរូបរាងកាយរបស់វាឆាប់ធំធាត់និងមានសុខភាពល្អ? ៤-ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ តើមានម្ហូបអាហារអ្វីសំរាប់អោយគាត់បរិភោគ ដើម្បីទារកក្នុងផ្ទៃពោះនិងគាត់មានសុខភាពល្អ?
១១	**មេរៀនទី៤២**
	បង្រៀនព្យញ្ជនៈពិសេស | ន - ញ - ម - ង
	ពាក្យគន្លឹះ | **មមិ នហាឆី**
១២	រៀនអាន
	<u>រៀនអានប្រយោគដែលមាជើង (្)</u>

	- នៅពេលយប់សត្វប្រចៀវ ហើរចេញពីរន្ធឈើទៅរកចំណីស៊ីនៅខាងក្រៅ ។ មេឃជិតភ្លឺសត្វប្រចៀវនោះហើរមកចូលរន្ធឈើនោះវិញ ។ - ថ្ងៃនេះខ្ញុំទៅរកត្រីជាមួយនឹងមិត្តភក្តិនៅក្នុងព្រៃ ។ ពេលបានត្រីហើយពួកខ្ញុំនឹងនាំគ្នាអាំងត្បុតត្រីទាំងនោះអោយវាក្រៀមល្អ ។ - ជីតារបស់ខ្ញុំចេះនិទានរឿងបុរាណនិងប្រវត្តពង្សាវតារអោយកូនចៅស្ដាប់ ។ - ឪពុកម្ដាយពូម៉ារធ្វើចំការជិតទឹកធ្លាក់មួយ ។ ក្នុងចំការនោះគាត់ដាំស្រូវនិងពោតលូតលាស់បានល្អណាស់ ។ - កាលពីម្សិលមិញបងរបស់ខ្ញុំនាំប្រពន្ធកូនរបស់គាត់ដើរកំសាន្ត នៅលើភ្នំណាម់លៀត ។ - មិត្តភក្តិខ្ញុំជាជាងផ្ទះ ។ គាត់មានពន្លាក ម៉ែត្រ ដែកគោល ដើម្បីធ្វើផ្ទះ ។ - បងថ្លៃប្ដីបងស្រីជីដូនមួយរបស់ខ្ញុំ យកកាំបិតធំចាក់កជ្រូកចេញឈាម ហើយយកត្រឡោកមួយត្រងឈាមនោះនៅខាងក្រោម ។ - បងយ៉ាងនិងប្អូនទីងជិះក្របីពីវាលស្មៅធ្វើដំណើរវិលត្រឡប់មកផ្ទះរបស់ពួកគេវិញ ។ - ប្អូនទីងចាក់ទឹកឆ្អិនកន្លះកែវអោយបងយ៉ាងពិសា ។ - នៅរដូវក្ដៅ ថ្ងៃក្ដៅខ្លាំងស្លឹកឈើងាប់ជ្រុះពីមែករបស់វា ដល់រដូវវស្សាស្លឹកឈើនឹងចាប់ផ្ដើមដុះលូតលាស់ឡើងវិញ ។ -អ៊ំក្រាក់ចេះធ្វើរទេះគោ ។ គាត់លក់រទេះគោនោះ ទិញបានកូនគោមួយក្បាល ។
១៨	ចូរជ្រើសរើសពាក្យនីមួយៗខាងលើ ហើយតែងអោយបានបួនប្រយោគខាងក្រោមនេះ ៖
១៩	រៀនអាន
	<u>នើនជាក្មេងឧស្សាហ៍ឃ្វាលគោក្របីនិងរកម្ហូប</u> ថ្ងៃមួយមានក្មេងម្នាក់ឈ្មោះនើន ទៅរកក្របីដែលបាត់ពីថ្ងៃមុន ។ ក្របីនោះបាត់យូរថ្ងៃហើយ ។ នើនទៅរកនៅវាលស្រែដែលមានបឹងមួយ ។ នើនឃើញក្របីរបស់ខ្លួននៅទីនោះហើយក៏ដឹកក្របីពីបឹងនោះមកវិញ ។ នើនឃើញត្រីជាច្រើនមកក្បែរជើងក្របី ។ នើនចង

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">ក្របីនៅក្នុងស្រែ ហើយត្រឡប់មកផ្ទះប្រាប់ប្អូននិងពូ ដើម្បីទៅបាចទឹកបឹងនោះ ។ ពេលធ្វើដំណើរពីផ្ទះមក នើនឃើញពូរបស់គាត់កាន់ខ្សែ ហើយសួរ ៖ "លោកពូ! តើពូកាន់ខ្សែនេះមកធ្វើអ្វី?" ពូប្រាប់ ៖ "ខ្សែនេះសំរាប់ចងធុងបាចទឹកណាក្មួយ" ។ ប្អូននិងពូរបស់នើននាំគ្នាបាចទឹកបឹងក្នុងស្រែ ។ ឯនើនទៅស្រាយចំណងក្របី ហើយមកចងនៅក្បែរទឹកបឹងដែលគេកំពុងតែបាចនោះវិញ ដើម្បីងាយស្រួលមើលវា ។ បន្ទាប់មកនើនក៏ទៅជួយពូ និងប្អូនមកបាចទឹកបឹងនោះដែរ ។
ពេលបាចទឹករីងអស់ហើយ ពួកគេនាំគ្នាចុះទៅចាប់ត្រីក្នុងបាតបឹង ។ នើននិយាយ ៖ "ពូអើយ! យើងបានត្រីច្រើនណាស់" ។ ពេលពួកគេចាប់ត្រីទាំងនោះដាក់ក្នុងកាផាពេញ ហើយក៏យកត្រីទៅដាក់ក្នុងធុងបានកន្លះធុងទៀត ។ បន្ទាប់មកពូបង្គាប់អោយប្អូនរបស់នើនទៅបង្កាត់ភ្លើង ដើម្បីអាំងត្រីហូប ។ ពេលអាំងត្រីរួចហើយ ក៏នាំគ្នាហូប ។ ក្រោយមកពួកគេនាំគ្នាមកផ្ទះ ដោយស្ពាយកាផា និងយួរធុងដែលមានត្រីផង ។ ចំណែកនើនក៏ដេញក្របីដើរពីក្រោយពូនិងប្អូន ។ មកដល់ផ្ទះប្អូនរបស់នើនយកត្រីនោះទៅធ្វើសម្ល ។ ពេលចំអិនរួចរាល់ហើយ ក៏លើកសម្លដាក់លើគ្រែ ដោយមិនទុកដាក់អោយបានល្អ ។ រួចទៅងូតទឹកនៅឯអូរបាត់ ។
ពេលនើនជាបងត្រឡប់មកពីដេញក្របី អោយចូលក្រោលវិញ ហើយចូលក្នុងផ្ទះស្រាប់តែឃើញឆ្មាកំពុងស៊ីត្រីនៅក្នុងឆ្នាំង ។ ឃើញឆ្មាស៊ីត្រីក្នុងឆ្នាំ ដែលដាក់នៅលើគ្រែដូចនេះ នើនខឹងណាស់ ក៏យកឈើមកដេញវាយឆ្មា ហើយឆ្មានោះក៏រត់ទៅបាត់ ។ នើនស្តាយសម្លត្រីនោះណាស់ ។ នើនធ្វើសម្លម្តងទៀត ដោយយកត្រីអណ្តែងមកធ្វើសម្ល ហើយសម្លនោះច្រើនទៀតផង ។ ពេលត្រឡប់មកពីចំការវិញ ឪពុកម្តាយរបស់នើនហូបសម្លត្រី ដែលកូនធ្វើនោះយ៉ាងឆ្ងាញ់ ៕
<u>សំនួរ</u>
-នើនដើរទៅរកក្របី តើគាត់បានឃើញអ្វីខ្លះ?
-ហេតុអ្វីបានជានើនវាយឆ្មារបស់គាត់?</td></tr>
<tr><td>១៩</td><td colspan="2">មេរៀនទី៤៣</td></tr>
<tr><td></td><td>បង្រៀនព្យញ្ជនៈ</td><td>រ</td></tr>
<tr><td></td><td>ពាក្យគន្លឹះ</td><td>ពីងពាង សត្វរៃ</td></tr>
<tr><td>២០</td><td colspan="2">រៀនអាន</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"><u>ពីងពាងនិងសត្វរៃស្វែងរកទីជំរក</u>
កាលពីព្រេងនាយ មេពីងពាងបានប្រមូលផ្តុំគ្នា ដើម្បីពិភាក្សាគ្នាអំពីទីជំរករស់នៅ ។ វាបានទៅប្រាប់ក្រុមពីងពាងនៅក្នុងភូមិ ក្រុមពីងពាងនៅក្នុងព្រៃ និង ក្រុមសត្វរៃផងដែរ ។ ពីងពាងនៅក្នុងព្រៃមានពីរក្រុម ក្រុមពពួកអាពីង និង ពពួកសត្វពីងពាងពណ៌ក្រឡា</td></tr>
</table>

លឿងខ្មៅ ។

ដល់ពេលកំណត់ដែលត្រូវប្រមូលផ្ដុំគ្នាក្នុងព្រៃនោះ សត្វរៃបានចូលរួមពិភាក្សាគ្នានៅទីនោះដែរ ។ បន្ទាប់មកមេពីងពាងក៏សួរទៅក្រុមរបស់វានោះ ៖ "ពពួកសត្វពីងពាងដែលនៅក្នុងភូមិ និង ពពួកសត្វពីងពាងដែលនៅក្នុងព្រៃ តើពួកឯងទាំងអស់គ្នាចង់រស់នៅកន្លែងណាខ្លះ?" ពពួកពីងពាងនៅក្នុងភូមិឆ្លើយ ៖ "ខ្ញុំចង់តែរស់នៅក្នុងភូមិប៉ុណ្ណោះ ខ្ញុំមិនចង់រស់ក្នុងព្រៃនោះទេ ។ នៅក្នុងភូមិងាយស្រួលបំផុត ចង់រស់នៅក្នុងផ្ទះក៏បាន នៅក្នុងជង្រុកស្រូវក៏បាន ឬក៏កន្លែងណាផ្សេងទៀត ស្រេចតែចិត្តខ្ញុំ ។ បើសិនជារស់នៅក្នុងព្រៃវិញ អត់មានកន្លែងសំរាប់ជ្រកនៅ ពេលមានភ្លៀងពិតជារងាណាស់" ។

បន្ទាប់មកមេពីងពាងក៏សួរទៅក្រុមពីងពាង ដែលរស់នៅក្នុងព្រៃនោះទៀត ៖ "បើសិនជាដូច្នេះ ចុះពួកឯងទាំងអស់គ្នានេះយ៉ាងម៉េចដែរ? ឥឡូវនេះពួកឯងចង់រស់នៅកន្លែងណា? ក្នុងភូមិ? ឬ នៅក្នុងព្រៃ?" ក្រុមពពួកពីងពាងពណ៌ក្រឡាលឿងខ្មៅឆ្លើយ ៖ "ពួកខ្ញុំចង់រស់នៅក្នុងព្រៃស្រោងដ៏ធំល្វឹងល្វើយ ។ នៅកន្លែងនោះទើបមានដើមឈើសំរាប់ខ្ញុំធ្វើផ្ទះសំបែង និង ធ្វើចំការ ។ បើសិនជារស់នៅក្នុងភូមិវិញ សូម្បីតែដើមឈើដើមឫស្សីពួកគេកាប់ចោលអស់រលីង តើអោយខ្ញុំរស់នៅម្ដេចកើតទៅ? ខ្ញុំមិនចង់រស់នៅទេ" ។ ពពួកអាពីងនិយាយទៀត ៖ "ពួកខ្ញុំចង់រស់នៅក្នុងព្រៃ ដូចពួកគេទាំងអស់គ្នានេះដែរ ។ តែពួកខ្ញុំចង់ធ្វើផ្ទះក្នុងដីដូចពពួកក្ដាម ទើបមានសេចក្ដីសុខជាង ។ បើនៅក្នុងភូមិព្ធ តែសម្រែក គេស្រែកឡូឡា វាយប្រពន្ធកូន ស្រែកយំរាល់ថ្ងៃ គ្មានសេចក្ដីសុខសាន្តទេ ។

ក្រោយមកមេពីងពាងនោះក៏សួរទៅសត្វរៃទៀត ៖ "បើដូច្នេះ ពពួករៃឯងយល់យ៉ាងម៉េចដែរ? ពួកឯងចង់រស់នៅក្នុងភូមិ? ឬ រស់នៅក្នុងព្រៃស្រោងធំៗ?" ក្រុមរៃឆ្លើយ ៖ "ពួកខ្ញុំមិនដឹងដែរលោកស្រី បើសិនជារស់នៅក្នុងភូមិ ច្បាស់ជាគេជេរប្រមាថជាមិនខាន? ពួកខ្ញុំធ្លាប់តែស្រែកច្រៀងបន់ស្រន់ហៅទឹកភ្លៀង ដើម្បីស្រោចស្រប់មកលើផែនដី និងព្រៃព្រឹក្សាទាំងអស់ ។ ឥឡូវនេះពួកខ្ញុំសូមរស់នៅក្នុងព្រៃស្រោង ដែលឆ្ងាយពីភូមិមនុស្សរស់នៅ តើបានដែរទេ?" "ចា៎! បាន" ។

ក្រោយពេលពិភាក្សាគ្នាហើយ ពួកគេបំបែកគ្នាត្រឡប់ទៅវិញរៀងៗខ្លួន ។ ក្រុមពីងពាងរស់នៅក្នុងភូមិវិលត្រឡប់ទៅក្នុងភូមិវិញ ។ ក្រុមពីងពាងរស់នៅក្នុងព្រៃវិលត្រឡប់ទៅក្នុងព្រៃ ។ ពីងពាងរស់នៅក្នុងភូមិធ្វើសំបុកនៅក្នុងផ្ទះរបស់មនុស្សរស់នៅ ឬក៏នៅក្នុងជង្រុកស្រូវ ។ ពួកវាធ្លាប់តែរកស៊ីចំនីនៅពេលយប់ប៉ុណ្ណោះ នៅពេលថ្ងៃវាដេក ។

ក្រុមពីងពាងពណ៌ក្រឡាលឿងខ្មៅនាំគ្នាធ្វើសំបុកនៅ នឹងរន្ធដើមឈើ ។ ពួកវាតែងតែវាយសំណាញ់តាមផ្លូវដែលមនុស្សយើងធ្វើដំណើរក្នុងព្រៃ ដើម្បីចាប់សត្វល្អិតៗមកស៊ី ។ ពួកវាតែងតែរកស៊ីនៅពេលយប់ និងពេលថ្ងៃ ។ ពួកអាពីងទៅដល់ក្នុងព្រៃ នាំគ្នាត្បាលដីធ្វើរន្ធទីជំរកនៅ ដូចពួកសត្វក្ដាម ។ ពួកវាតែងតែរកចំនីនៅពេលយប់ប៉ុណ្ណោះ ពេលថ្ងៃវានៅក្នុងរន្ធ ។ ចំណែកសត្វរៃវិញ វានាំគ្នាហើរទៅរកព្រៃស្រោងដែលមាដើមឈើច្រើន ។ ដល់រដូវ

	ប្រាំងវាស្រែកយំឆ្លើយឆ្លងគ្នាជារៀងរាល់ថ្ងៃ ដើម្បីអោយទឹកភ្លៀងបង្អុរមក ។ ដល់រដូវវស្សាវាសកសំបកខ្លួនទាំងអស់ទុកចោលនៅជាប់ នឹងដើមឈើ រួចនាំគ្នាវិលត្រឡប់ទៅក្នុងដីវិញ ជាកន្លែងរស់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ ៕ **<u>សំនួរ</u>** -ក្រុមពីងពាងទាំងអស់ធ្លាប់នៅទីណាខ្លះ? -ហេតុអ្វីបានជាមេពីងពាងប្រមូលផ្ដុំគ្នា? -តើកន្លែងរស់នៅពិតប្រាកដសត្វរៃនៅទីណា?	
២៤	រៀនសរសេរ	-ថ្ងៃនេះតាវាយនិងនើននាំគ្នាទៅរកត្រី ។ -កូនបងស្រីរបស់នើនចេះវារ ។
២៥	ចូរជ្រើសរើសព្យញ្ជនៈ " វ " សរសេរប្រកបអោយបានប្រាំពាក្យ ។ ជ្រើសរើសបីពាក្យនោះ ហើយតែងអោយបានបីប្រយោគខាងក្រោមនេះ ៖	
២៦	គ្រូអានអត្ថបទអោយសិស្សស្ដាប់	
	<u>ម្ហូបអាហាររបស់យើង</u> មនុស្សទាំងអស់ចាស់ក្មេងប្រុស ឬ ស្រីត្រូវញ៉ាំម្ហូបអាហារបីក្រុមនេះជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ អាហារថាមពល ធ្វើអោយយើងមានកំលាំង ។ អាហារសាងសង់ ធ្វើអោយយើងមានរូបកាយមាំមួន ។ អាហារការពារ អាចជួយការពារជំងឺបាន ។ កូននេះស្គម ឥតមានកំលាំងព្រោះវាមានជំងឺ និងគ្មានជាតិវីតាមីន ។ ម្ដាយរបស់កូននេះក៏ហេវហត់ គ្មានកំលាំងធ្វើការ ហើយស្លេកស្លាំងដែរ ។ ម្ដាយក្មេងនេះបានទៅទិញថ្នាំពីផ្សារមកលេបជាច្រើនដងហើយ តែមិនត្រូវ ។ ពេលពេទ្យឃុំចុះមកចាក់ថ្នាំការពារជំងឺ គាត់និយាយប្រាប់ពេទ្យនោះថាគាត់ឥតមានកំលាំងទេ ។ ពេលនេះពេទ្យបានពិនិត្យមើលក្នុងភ្នែករបស់គាត់ ឃើញខ្វះជាតិដែក ។ ពេទ្យបានណែនាំប្រាប់ម្ដាយក្មេងនោះថាអោយហូបសាច់ពងមាន់ និងបន្លែដែលមានពណ៌បៃតងចាស់ ។ ឃើញកូនគាត់ស្គមខ្លាំង ពេទ្យបានប្រាប់ទៅម្ដាយអោយផ្ដល់អាហារអោយកូនហូបអោយបានគ្រប់គ្រាន់ដែលមានសាច់ផ្សេងៗ ដូចជា ៖ ពងទា ខ្លាញ់ បន្លែ ផ្លែឈើ ។ ម្ដាយរបស់ក្មេងនោះបានឆ្លើយប្រាប់ពេទ្យថាកូនរបស់គាត់ចង់ហូបតែបាយទទេ ។ វាមិនចង់ហូបម្ហូបអាហារផ្សេងៗទេ ។ នៅចំការរបស់គាត់គ្មានដាំបន្លែច្រើនមុខទេ ។ គ្រូពេទ្យបានប្រាប់ទៅម្ដាយក្មេងនោះថាមិនចាំបាច់ហូបបន្លែគ្រប់មុខទេ បើនៅក្នុងចំការនោះមានបន្លែអ្វីត្រូវអោយវាហូបបន្លែនោះក្នុងមួយថ្ងៃពីរឬបីដង ។ ចាប់ពីពេលនោះមកម្ដាយរបស់ក្មេងនោះបានព្យាយាមអោយកូនរបស់គាត់ហូបអាហារតាមគ្រូពេទ្យណែនាំ ។ តាំងពីពេលនោះមកកូនរបស់គាត់ចាប់ផ្ដើមមានសាច់ មានឈាម និង កំលាំងមាំមួន ។ ចំណែកម្ដាយក៏ហូបអាហារតាមគ្រូពេទ្យណែនាំដែរ ។ ឥឡូវនេះគាត់មានកំលាំងធ្វើការបានវិញហើយ ៕ **<u>សំនួរ</u>**	

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">-តើមានម្ហូបអាហារប៉ុន្មានក្រុមសំរាប់អោយយើងបរិភោគប្រចាំថ្ងៃ?
-តើមានម្ហូបអាហារអ្វីខ្លះ ធ្វើអោយយើងមានកំលាំងមាំមួន?
-បើយើងទទួលម្ហូបអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ តើរូបកាយយើងទៅជាយ៉ាងណា?</td></tr>
<tr><td>២៩</td><td colspan="2">មេរៀនទី៤៤</td></tr>
<tr><td></td><td>បង្រៀនស្រះ</td><td>ឺ</td></tr>
<tr><td></td><td>ពាក្យគន្លឹះ</td><td>ក្រពើ</td></tr>
<tr><td>៣០</td><td colspan="2">រៀនអាន</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"><u>រឿងនិទានយាយចាស់តាចាស់និងក្រពើ</u>
មានថ្ងៃមួយតាចាស់និងយាយចាស់អត់មានអុសសំរាប់ដុត ។ តាចាស់និយាយទៅកាន់យាយចាស់ ៖ "យាយអើយ ! តើត្រូវធ្វើយ៉ាងម៉េចបើអត់មានអុសដុតសោះ បានអីដាំបាយសម្ល? ទៅរកអុសសិន!" យាយចាស់ឆ្លើយ ៖ "យើងទៅបាន តែយករទេះគោយើងនេះទៅ!" តាចាស់និងយាយចាស់ក៏ជិះរទេះគោពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ ។ នៅលើរទេះគោនោះមានដឹងមួយ ទឹកនិងរបស់របរហើយក៏ចេញដំណើរ ។ ឯរទេះគោឮង៉េតង៉ក់ៗ ។ ទៅដល់ព្រៃគាត់ដាក់សំភារៈចុះពីលើរទេះគោ ។
តាចាស់និងយាយចាស់នោះឃើញក្រពើ ។ ក្រពើនោះស្រេកទឹកហើយរកទឹក ដើម្បីផឹកគ្មានសោះ ។ ទឹកនៅកន្លែងនោះរីងស្ងួតអស់នៅពេលរដូវប្រាំង ។ ក្រពើនោះស្រេកទឹកខ្លាំងណាស់ ថ្ងៃក៏ក្តៅខ្លាំងវារមិនរួចសោះ ស្ងួតកហាមាត់នៅនឹងមួយកន្លែងហើយក៏អង្វរតាចាស់និងយាយចាស់អោយជួយ ។
តាចាស់ និងយាយចាស់ឃើញក្រពើនោះអាណិតណាស់ ក៏លើកក្រពើនោះចងលើទូករទេះគោខ្លួនឯង តាចាស់និយាយ ៖ "តើក្រពើឯងកើតអីហ្នឹង?" ក្រពើឆ្លើយ ៖ "ហ៊ឺ! តាអើយ! ខ្ញុំវារលែងរួចហើយណាលោកតាអើយ! រកទឹកផឹកក៏គ្មានដែរ សុំអោយលោកតាជួយខ្ញុំដោយជូនខ្ញុំទៅដល់ទឹកអូរផង" ។ តាចាស់ឆ្លើយ ៖ "មិនអីទេចៅក្រពើ! តាជូនចៅក្រពើឯងហើយ" ។ ក្រោយមកតាចាស់ និងយាយចាស់នោះបររទេះទៅដល់ទឹកត្រពាំង ។ តាចាស់សួរក្រពើ ៖ "ចៅក្រពើអើយ! តាត្រូវដាក់ចៅឯងក្នុងត្រពាំងនេះឬទេ?" ក្រពើឆ្លើយ ៖ "បាទ! ទឹកត្រពាំងនេះហើយលោកតា!" ។ តាចាស់ក៏ស្រាយចៅក្រពើពីលើទូករទេះ ហើយក៏ដាក់ក្នុងទឹកត្រពាំង ។ ឯក្រពើនោះផឹកទឹកឆ្អែត ហើយនិយាយទៅកាន់តាចាស់ ៖ "ហ៊ឺស! លោកតាឯងចងខ្ញុំឈឺខ្លាំងណាស់អំបាញ់មិញនេះ ។ ឥឡូវនេះខ្ញុំខាំស៊ីយាយតាឯងហើយ" ។ តាចាស់ឆ្លើយ ៖ "ហ៊ឺ! ចៅក្រពើអើយ! កុំអាលប្រញាប់ស៊ីអី សូមចៅក្រពើឯងចាំតាមួយថ្ងៃពីរថ្ងៃសិន ។ បើចៅឯងប្រញាប់ស៊ីពួកខ្ញុំដូច្នេះចៅក្រពើឯងមិនទាន់មានកំលាំងទេ ពីព្រោះថាចៅក្រពើឯងទើបតែអត់ទឹកអស់រយៈពេលយូរថ្ងៃហើយ ។ ដូច្នេះចៅក្រពើឯងចាំតានិងយាយនៅកន្លែងនេះសិន បន្តិចទៀតតានិងយាយត្រឡប់មកវិញអោយចៅក្រពើឯងស៊ីចុះ" ។ ក្រពើ</td></tr>
</table>

	ឆ្លើយ ៖ "អើ! បើអញ្ជឹងតានិងយាយត្រឡប់មកមែនណា៎ ។ បើមិនត្រឡប់មកវិញទេនោះខ្ញុំនឹងទៅខាំស៊ីតានិងយាយនៅនឹងផ្ទះតែម្ដង" ។ តាចាស់និងយាយចាស់ឆ្លើយ ៖ "ចៅឯងកុំភ័យ" ។ តាចាស់និងយាយចាស់គិតព្រួយបារម្ភណ៍ណាស់ ក៏នឹកឃើញថាទន្សាយចេះកាត់ក្ដីក៏បបួលទន្សាយទៅកាត់ក្ដី ។ ទន្សាយសួរក្រពើ ៖ "តើតាចាស់និងយាយចាស់បានធ្វើក្រពើឯងអ្វីខ្លះ?" ក្រពើឆ្លើយ ៖ "តាចាស់នេះចងខ្ញុំឈឺណាស់" ។ ទន្សាយនិយាយ ៖ "បើអីចឹងសូមតាឯងចងក្រពើអោយខ្ញុំមើលម្ដងទៀត" ។ តាចាស់នោះក៏ចងក្រពើនៅលើទូករទេះដូចដើមវិញម្ដងទៀត ។ តាចាស់សួរក្រពើ ៖ "តាចងចៅក្រពើឯងប៉ុណ្ណឹងមែនទេ?" ក្រពើឆ្លើយ ៖ "មិនទាន់ល្មមទេ" ។ តាចាស់រឹតបន្តិចទៀត រឹតរួចហើយសួរក្រពើទៀត ៖ "តើល្មមឬទេ?" ក្រពើឆ្លើយ ៖ "មិនមែនតែប៉ុណ្ណឹងទេ" ។ តាចាស់រឹតថែមទៀត ហើយសួរក្រពើ ៖ "តើប៉ុណ្ណឹងបានហើយឬនៅ ចៅក្រពើ?" ក្រពើឆ្លើយ ៖ "បាទ! បានហើយ" ។ ទន្សាយនិយាយ ៖ "តើតាឯងទុកដឹងធ្វើអ្វី? ម្ដេចក៏មិនកាប់ក្បាលវាទៅ" ។ តាចាស់ក៏យកដឹងកាប់ក្បាលក្រពើនោះរហូតដល់ងាប់ ៕ **<u>សំនួរ</u>** ១ -ហេតុអ្វីបានជាក្រពើចង់ស៊ីយាយហើយនឹងតា? ២ -នរណាខ្លះបានជួយដល់យាយតាអោយបានរួចជីវិត?	
៣៣	រៀនសរសេរ	-នើនបានឃើញក្រពើមួយនៅក្បែមាត់ច្រាំង ។ -នើនកំពុងទាត់ផ្លែម្នាស់លេងនឹងជើងរបស់គាត់ ។
៣៤	ចូរជ្រើសរើសស្រៈ " ី " សរសេរប្រកបអោយបានប្រាំពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖	
៣៤	ចូរជ្រើសរើសប្រាំពាក្យខាងលើ សរសេរតែងប្រយោគអោយបានប្រាំខាងក្រោមនេះ ៖	
៣៥	**មេរៀនទី៤៥**	**មេរៀនរំលឹកឡើងវិញ**
៣៥	រៀនអាន	
	<u>រឿងទន្សាយនិងក្របី</u> កាលពីយូរមកហើយ មានដីរនឹងក្របីរស់នៅក្នុងភូមិជាមួយមនុស្ស ។ មានថ្ងៃមួយក្របីនោះបានជួបនឹងសុភាទន្សាយនៅឯវាលស្មៅដ៏ល្អរបស់វា ។ ក្របីមិនដឹងថាទន្សាយទើបតែមកពីណាទេ ។ ក្របីសួរទន្សាយ ៖ "លោកទន្សាយ តើលោកអញ្ជើញទៅណាមកណាដែរ?" ទន្សាយឆ្លើយ ៖ "ខ្ញុំមិនទៅណាមកណាទេ ខ្ញុំមកនេះចង់បបួលក្របីឯងទៅរកស្មៅ ដើម្បីស៊ីជាមួយគ្នាប៉ុណ្ណោះ ។ កាលពីថ្ងៃមុនខ្ញុំឡើងភ្នំខាងលើនោះបានឃើញកន្លែងភូមិចាស់គេ ហើយបានឃើញចំណីស៊ីច្រើនណាស់ណា៎! តើឯងចង់ទៅជាមួយនឹងខ្ញុំដែរឬទេ?" ក្របីឆ្លើយ ៖ "បាទ! បើអីចឹង ខ្ញុំទៅជាមួយនឹងឯងហើយ" ។ ដឹងថាក្របីទៅជាមួយវា ទន្សាយនិយាយម្ដងទៀត ៖ "អើ! បើឯងយល់ព្រមទៅយ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំគិតថាយើងនាំគ្នាទៅឥឡូវនេះតែម្ដង ។ បើយើងពន្យាពេលយូរប្រហែលមានមនុស្សមកតាម យកឯងត្រឡប់ទៅភូនើនិញ	

យើងលែងបានទៅហើយ" ។

បន្ទាប់មកសុភាទន្សាយនឹងក្របីនាំគ្នាឡើងភ្នំ ។ សុភាទន្សាយដើរខាងមុខក្របី ព្រោះសុភាទន្សាយជាអ្នកនាំផ្លូវ ។ ពួកវាដើររហូតដល់កន្លែងមានទឹកត្រពាំង ។ ទន្សាយនាំក្របីដើរវាងកាត់ឆ្ងាយពីទឹកត្រពាំងនោះបន្តិច ប៉ុន្តែក្របីស្រេកទឹកអស់កម្លាំងវាមិនអាចទ្រាំបាននឹងពន្លឺថ្ងៃឡើយ ។ វាបានឃើញទឹកត្រពាំងនោះហើយនិយាយ ៖ "អេ! លោកទន្សាយសូមឯងចាំខ្ញុំនៅទីនេះសិន ខ្ញុំទៅផឹកទឹកត្រពាំងមួយភ្លែត" ។ ទន្សាយឆ្លើយ ៖ "អើ!" ។

បន្ទាប់មកក្របីដើរសំដៅទៅទឹកត្រពាំងនោះ ដើម្បីផឹកហើយនឹងត្រាំខ្លួនរបស់វា ។ ដល់ជិតមាត់ត្រពាំងនោះ ស្រាប់តែវាបានឃើញស្មៅដុះខៀវខ្ចីដ៏ល្អ ។ វាដើរមកក៏ឆ្ងាយ ហើយស្រេកឃ្លានទៀត វាមិនអាចទ្រាំបានទេជាមួយនឹងស្មៅទាំងនោះ ។ វាគិតថាត្រូវតែស៊ីចំណីទាំងនោះសិន ភ្លេចគិតថាទន្សាយកំពុងតែចាំវា ដើម្បីឡើងទៅភ្នំខ្ពស់ ។ សុភាទន្សាយចាំយូរពេកក៏ចុះទៅខាងជើងភ្នំនោះបានជួបជាមួយនឹងក្រពើ ហើយនិយាយទៅក្រពើនោះ ៖ "អេ! លោកក្មួយក្រពើ! ខ្ញុំសូមពឹងឯងជួយប្រាប់ក្របី ដែលកំពុងតែត្រាំទឹកត្រពាំងខាងលើនោះអោយខ្ញុំផង ។ ខ្ញុំបានចាំវាយូរណាស់ទៅហើយ វាមិនឃើញមកសោះ ណាមួយខ្ញុំឥឡូវនេះងងុយដេកទៀត ប្រហែលខ្ញុំសូមដេកចាំក្នុងគម្ពោតព្រៃនេះសិនហើយ" ។ បន្ទាប់មកក្រពើទៅដល់ទឹកត្រពាំង ។ វាឃើញក្របីកំពុងតែត្រាំក្នុងទឹក ។ ក្រពើនោះកំពុងតែឃ្លានចំណីផងដែរ ។ រកអ្វីមកស៊ីគ្មានសោះ ។ វាគិតថាចុះទៅសំលាប់ក្របីដែលកំពុងតែត្រាំទឹកនោះតែម្តង ។ វាស្ទុះខាំបានជើងរបស់ក្របី ។ ក្របីស្រែកបោលឡើងអោយសុភាទន្សាយជួយ ៖ "លោកពូទន្សាយអើយ! សូមមកជួយខ្ញុំផង ក្រពើកំពុងតែខាំជើងខ្ញុំហើយ" ។ សុភាទន្សាយឮសម្រែករបស់ក្របីក៏ភ្ញាក់ឡើង ហើយរត់ស្ទុះទៅត្រពាំងនោះភ្លាម ឃើញក្រពើកំពុងតែខាំជើងក្របី ។

មួយរំពេចក្រោយមកដំរីមកដល់ទីនោះដែរ ។ ដំរីឃើញហេតុការណ៍កើតឡើងយ៉ាងសាហាវបែបនោះ ក៏ជួយទាញស្នែងក្របីឡើង ។ ក្របីរបូតពីមាត់ក្រពើនៅក្នុងទឹកត្រពាំងនោះមកឯដីគោកវិញ ។ ដំរីវាវាយក្បាលក្រពើ ឯក្រពើរត់ពួននៅក្នុងទឹកត្រពាំងនោះបាត់ទៅ ។

បន្ទាប់មកសុភាទន្សាយដំរីហើយនឹងក្របីនៅជាមួយគ្នា ។ ជួនពេលនោះសុភាទន្សាយបបួលដំរីនឹងក្របីឡើងទៅលើភ្នំនោះទៀត ។ ក្របីឮដូច្នោះក៏ប្រាប់គោលការណ៍ ដែលចង់ឡើងទៅភ្នំ អោយដំរីដឹង ៖ "បើសិនជាយើងឡើងភ្នំនោះដល់កំពូល យើងច្បាស់ជាក្លាយទៅជាអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិជាមិនខានឡើយ ពីព្រោះនៅទីនោះ សំបូររបស់របរណាស់ណាំ!" ដំរីសួរ ៖ "ពិតមែនឬ?" បន្ទាប់មកសុភាទន្សាយដំរីនឹងក្របីនាំគ្នាឡើងទៅលើភ្នំនោះ ។ ដល់ខាងលើភ្នំ ពួកវាបានឃើញដើមចេក ដើមអំពៅ អត់មានរបស់សំខាន់ដែលពួកវាត្រូវការនោះឡើយ ។ ឯដំរីវិញវាបានឃើញដើមចេក ដើមអំពៅជាចំណីរបស់វា ។ ដូច្នេះវាដកដើមចេកនិងដើមអំពៅស៊ី ។ ឯទន្សាយហើយនឹងក្របីវិញអត់មានរបស់អ្វីស៊ីទេ ។ ដូចនេះពួកវាបបួលដំរីត្រឡប់ទៅវិញ ។ ដំរីមិនព្រមត្រឡប់ទៅវិញសោះ ពីព្រោះវាអាល័យតែស៊ីដើមចេកនិងដើម

	អំពៅនៅលើភ្នំនោះ ។ ក្រោយពេលដែលបបួលដំរីមិនព្រមត្រឡប់ទៅវិញ សុភាទន្សាយនិងក្របីនាំគ្នាចុះចាំដំរីនៅខាងក្រោមជើងភ្នំ ។ ប៉ុន្តែដំរីលែងចង់ត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញហើយ ពីព្រោះវាបានឃើញចំណីដ៏ឆ្ងាញ់របស់វានៅលើភ្នំ ។ ដូច្នេះដំរីនោះក៏ក្លាយជាដំរីព្រៃរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ បន្ទាប់មកសុភាទន្សាយនិងក្របីនាំគ្នាត្រឡប់ទៅភូមិដ្ឋានរបស់មនុស្សវិញ ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវសុភាទន្សាយសញ្ជឹងគិត បើសិនជាត្រឡប់ទៅផ្ទះច្បាស់ជាត្រូវមនុស្សស្តីបន្ទោស ដោយសារតែបាត់ដំរី ហើយណាមួយខ្លួនជាអ្នកតូចល្អិតផង បើត្រឡប់ដល់ផ្ទះច្បាស់ជាគេវាយមិនខាន ។ វាក៏រត់បែកចេញពីក្របី ហើយរកកន្លែងលាក់ខ្លួនក្នុងគុម្ពោតព្រៃរហូតមកទល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ ឯក្របីវិលត្រឡប់ទៅវិញដោយម្នាក់ឯង ។ ទៅដល់ភូមិមនុស្សសួរវា ៖ "អាក្របី តើដំរីវានៅឯណាទៅ?" ក្របីឆ្លើយឡើង ៖ "វាប្រហែលវង្វេងក្នុងព្រៃ ឬមួយត្រូវខ្លាហែកស៊ីអស់ហើយមិនដឹង ។ ខ្ញុំរង់ចាំវានៅឯកន្លែងណាត់ជួបគ្នាយ៉ាងយូរ តែមិនឃើញវាមកសោះ ហេតុដូច្នេះទើបខ្ញុំវិលត្រឡប់តែម្នាក់ឯង" ។ បន្ទាប់មកមនុស្សនិយាយទៅក្របី ៖ "បើអីចឹងចាប់ខ្លួនឯងនេះធ្វើជាអាហាររបស់ពួកយើង" ។ វាឮមនុស្សថាយ៉ាងដូច្នោះ ក៏ភ័យខ្លាចជាខ្លាំងហើយក៏រត់ចូលក្នុងព្រៃក្លាយទៅជាក្របីព្រៃ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ៕ **<u>សំនួរ</u>** -ក្រៅពីក្របី តើមានសត្វណាទៀតបានទៅជាមួយនឹងសុភាទន្សាយ? -តើសត្វដំរីបានវិលត្រឡប់ពីភ្នំមកភូនេីនិញដែរឬទេ? -តើមានសត្វប៉ុន្មានក្បាលបានវិលត្រឡប់មកភូមិវិញ?
៣៩	ចូរសរសេររឿងផ្សេងៗដែលអ្នកមាន ដូចជាជីវប្រវត្តិ រឿងនិទាន ឬអំពីធ្វើផ្ទះ តែងជាអត្ថបទមួយនៅខាងក្រោមនេះ ៖
៤០	**លំហាត់បំពេញប្រយោគ**
៤០	ខ្លះ ព្រៃភូមិចាស់ ពាក់កណ្តាល បាត់ ចាប់ ត្រឡប់ ភ្នំ មិន យូរ ខ្លាច ចូរជ្រើសរើសពាក្យខាងលើ មកបំពេញក្នុងប្រយោគនីមួយៗខាងក្រោមនេះ ៖
	បន្ទាប់មកសុភាទន្សាយដំរីហើយនឹងក្របីនៅជាមួយគ្នា ។ ជូនពេលនោះសុភាទន្សាយបបួលដំរីនឹងក្របីឡើងទៅលើភ្នំនោះទៀត ។ ក្របីឮដូច្នោះក៏ប្រាប់គោលការណ៍ដែលចង់ឡើងទៅភ្នំអោយដំរីដឹង ៖ "បើសិនជាយើងឡើងដល់កំពូលភ្នំនោះ យើងច្បាស់ជាក្លាយទៅជាអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិជាមិនខានឡើយ ពីព្រោះនៅទីនោះ មានរបស់ខ្លះដែលពួកយើងត្រូវការ" ។ ដំរីសួរ ៖ "ពិតមែនឬ?" បន្ទាប់មកសុភាទន្សាយដំរីនឹងក្របីនាំគ្នាឡើងទៅលើភ្នំនោះ ។ ដល់ខាងលើភ្នំ ពួកវាបានឃើញដើមចេក ដើមអំពៅ អត់មានរបស់សំខាន់ដែលពួកវាត្រូវការនោះឡើយ ។ ឯដំរីវិញបានឃើញដើមចេក ដើមអំពៅដែលជាចំណីរបស់វា ។ វាដកដើមចេកដើមអំពៅនៅក្នុងព្រៃភូមិចាស់របស់គេពីមុននោះស៊ី ។ ឯទន្សាយហើយនឹងក្របីវិញអត់មានរបស់អ្វីស៊ីទេ ។ ដូចនេះពួកវាបបួលដំរីត្រឡប់ទៅវិញ ។ ដំរីមិនព្រមត្រឡប់ទៅវិញសោះ,ពី

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">ព្រោះវាអាល័យតែស៊ីដើមចេកដើមអំពៅនៅលើភ្នំនោះ ។ ក្រោយពេលដែលបបួលដំរីមិនព្រមត្រឡប់ទៅវិញ សុភាទន្សាយនឹងក្របីនាំគ្នាចុះតែពីរក្បាល ចាំដំរីនៅខាងក្រោមជើងភ្នំនោះ ប៉ុន្តែដំរីលែងចង់ត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញហើយ ពីព្រោះវាបានឃើញចំណីដ៏ឆ្ងាញ់របស់វានៅទីនោះ ។ ដូច្នេះដំរីក្លាយទៅជាដំរីព្រៃរហូតមកទល់សព្វថ្ងៃនេះ ។
បន្ទាប់មកសុភាទន្សាយ និងក្របីនាំគ្នាត្រឡប់ទៅភូមិដ្ឋានរបស់មនុស្សវិញ ។ ដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវសុភាទន្សាយគិតថា ៖ បើសិនជាត្រឡប់ទៅផ្ទះ ច្បាស់ជាមនុស្សស្ដីបន្ទោសដោយសារតែបាត់ដំរី ហើយណាមួយខ្លួនជាអ្នកតូចល្អិតផង បើត្រឡប់ដល់ផ្ទះច្បាស់ជាគេវាយមិនខាន ។ បន្ទាប់មកវារត់បែកចេញពីក្របីនោះ ហើយរកកន្លែងលាក់ខ្លួនក្នុងគុម្ពោតព្រៃរហូតមកទល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ ឯក្របីវិលត្រឡប់ទៅវិញដោយម្នាក់ឯង ។ ទៅដល់ភូមិមនុស្សសួរ "អាក្របី តើដំរីនៅឯណាទៅ?" ក្របីឆ្លើយឡើង ៖ "វាប្រហែលវង្វេងបាត់ក្នុងព្រៃ ឬមួយត្រូវខ្លាហែកស៊ីអស់ហើយមិនដឹង ។ ខ្ញុំរង់ចាំវានៅឯកន្លែងណាត់ជួបគ្នាយ៉ាងយូរតែមិនឃើញវាមកសោះ ហេតុដូច្នេះទើបខ្ញុំវិលត្រឡប់តែម្នាក់ឯង" ។ បន្ទាប់មកមនុស្សនិយាយទៅក្របីនោះ ៖ "បើអញ្ចឹងចាប់ខ្លួនឯងនេះ ធ្វើជាអាហាររបស់ពួកយើង" ។ វាឮមនុស្សថាយ៉ាងដូច្នោះ ក៏ភ័យខ្លាចជាខ្លាំង ហើយក៏រត់ចូលក្នុងព្រៃក្លាយទៅជាក្របីព្រៃ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ៕</td></tr>
<tr><td>៤១</td><td colspan="2">ចូរអ្នកពិភាក្សាជាមួយនឹងគ្រូរបស់អ្នក អំពីមេរៀនចាស់ ដូចជា ម្ហូបអាហារសំរាប់អោយកូនក្មេងនិងមនុស្សធំ រួចនាំគ្នាសរសេរក្នុងតារាងខាងក្រោមនេះ ៖</td></tr>
<tr><td>៤៣</td><td colspan="2">មេរៀនទី៤៦</td></tr>
<tr><td></td><td>បង្រៀនស្រះ</td><td>◌ីរ ◌ែរ</td></tr>
<tr><td></td><td>ពាក្យគន្លឹះ</td><td>នើន ឆ្មា</td></tr>
<tr><td>៤៤</td><td colspan="2">រៀនអាន</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"><u>ឆ្មាធ្វើមិត្តសំឡាញ់នឹងខ្លា</u>
កាលពីព្រេងនាយ ឆ្មាបាននៅក្នុងព្រៃជាមួយនឹងសត្វដទៃផងដែរ ។ មានថ្ងៃមួយឆ្មាទៅរកចំនីអាហារជាមួយមិត្តសំឡាញ់របស់វាឈ្មោះអាខ្លានៅក្នុងព្រៃ ។ ក្នុងខណៈពេលពួកវាទៅនោះ ពួកវាបានខាំសត្វឈ្លូសមួយក្បាល ។ ខាំរួចហើយខ្លាក៏រិះគិតក្នុងចិត្ត ៖ "តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីស៊ីសាច់ឈ្លូសនេះបានឆ្ងាញ់?" បន្ទាប់មកខ្លាបញ្ជាឆ្មាអោយទៅយកកាំបិតនៅឯភូមិរបស់មនុស្សរស់នៅ ដេម្បីពន្លះសាច់ឈ្លូសយកទៅហូបនៅឯភូមិ ។ ខ្លានិយាយទៅឆ្មា ៖ "អាឆ្មា! ឥឡូវនេះឯងទៅសុំកាំបិត និងកាផារបស់គេនៅក្នុងភូមិនោះ ដេម្បីដាក់សាច់ឈ្លូសរបស់យើងនេះទៅភូមិ ។ ធ្វើយ៉ាងនោះទើបយើងហូបឆ្ងាញ់មាត់" ។ ឆ្មាឆ្លើយ ៖ "បាទ! បានមិនអីទេ ខ្ញុំនឹងទៅ" ។
ឆ្មាចាក់ចេញពីកន្លែងនោះ ធ្វើដំណើរទៅដល់ភូមិក៏យប់ល្មម ។ វាបានឃើញមនុស្សក្នុងភូមិនោះដេកលក់អស់ហើយ ។ ឆ្មាក៏លួចចូលក្នុងផ្ទះរបស់គេ ស្រាប់តែវាបានឃើញកណ្ដុរ</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">កំពុងតែស៊ីស្រូវនៅក្នុងប៉ុង នៅក្នុងចានឆ្នាំងរបស់មនុស្សច្រើនណាស់ ។ ឆ្មាក៏ដេញខាំកណ្ដុរទាំងនោះ ។ ខាំមួយបានហើយ នៅចង់ខាំមួយទៀត ខាំបានពីរហើយនៅតែចង់បានពីរទៀត ។ អាល័យតែខាំចុះខាំឡើងរហូតមេឃជិតភ្លឺ ។ វាបានឃើញមនុស្សក្រោកពីដេក ។ វាមិនដាច់ចិត្តចាកចេញក៏បង្ហាញខ្លួនអោយមនុស្សឃើញ ។ វាទៅក្បែរមនុស្សហើយនិយាយ ៖ "លោកអ៊ំអើយ! បើអ៊ំចង់វាយខ្ញុំ សូមវាយឥឡូវនេះទៅ បើចង់ដំធាក់ខ្ញុំ សូមដំធាក់ខ្ញុំឥឡូវនេះទៅ បើលោកអ៊ំមិនចង់វាយដំខ្ញុំទេនោះ ខ្ញុំសូមនៅជាមួយលោកអ៊ំផងបានទេ?" អ៊ំនោះសួរ ៖ "តើឯងជានរណា ហើយឈ្មោះអី?" ឆ្មាឆ្លើយ ៖ "ខ្ញុំនេះគឺពួកសត្វរស់នៅក្នុងព្រៃ ។ ខ្ញុំមានឈ្មោះថា អាឆ្មាព្រៃ ។ ដំណើររឿងរបស់ខ្ញុំគឺយ៉ាងនេះណា៎លោកអ៊ំ ៖ ខ្ញុំបានទៅរកចំនីអាហារជាមួយមិត្តរបស់ខ្ញុំម្នាក់ ឈ្មោះថាអាខ្លា ។ ពួកខ្ញុំបានខាំឈ្លូសមួយក្បាល ។ គាត់អោយខ្ញុំសុំកាំបិតនិងកាផារបស់អ៊ំ ដើម្បីពន្លះសាច់ឈ្លូសនោះយកមកហូបនៅក្នុងភូមិនេះ ។ ខ្ញុំដើរមកដល់ភូមិរបស់អ៊ំនេះ ខ្ញុំរកអ៊ុំមិនឃើញសោះ ព្រោះអ៊ំដេកលក់បាត់ទៅហើយ ។ ខ្ញុំមិនហ៊ានដាស់លោកអ៊ំទេ ដូច្នេះខ្ញុំក៏លួចចូលក្នុងផ្ទះរបស់អ៊ំនេះតាមប្រឡោះឆ្កែ ។ មកដល់ក្នុងផ្ទះអ៊ំនេះហើយស្រាប់តែខ្ញុំបានឃើញកណ្ដុរស៊ីស្រូវអ៊ំនៅក្នុងប៉ុង នៅក្នុងចានឆ្នាំងច្រើនណាស់ អាតូចក៏មានអាធំក៏មាន ។ មានអាខ្លះនាំគ្នាស៊ីស្រូវនៅក្នុងជង្រុកឮសូរក្រេចក្រាច់ៗ ណា៎លោកអ៊ំ ។ ខ្ញុំក៏ដេញខាំពួកវា ខាំបានមួយហើយ នៅចង់បានមួយទៀត ខាំបានពីរហើយ នៅចង់បានពីរទៀត គិតតែពីខាំចុះខាំឡើង រហូតដល់មេឃជិតភ្លឺ ក៏បានជួបនឹងអ៊ំតែម្ដង" ។ អ៊ំនោះនិយាយ ៖ "អ្ហូ! បើឯងចង់រស់នៅជាមួយយើងមែននោះ មិនអីទេ ខ្ញុំអោយឯងនៅ" ។ ដូច្នេះឆ្មាក៏រស់នៅកន្លែងនោះតែម្ដង លែងត្រឡប់ទៅជួបមិត្តខ្លាទៀតហើយ" ។
លុះដល់ប្រាំមួយថ្ងៃក្រោយមក ខ្លាស្វែងរកឆ្មា ។ ពួកវាបានជួបគ្នានៅក្នុងព្រៃមួយ ។ ខ្លាក៏និយាយទៅឆ្មា ៖ "អាឆ្មា! តើខ្ញុំបានអោយឯងទៅសុំអ្វី? ខ្ញុំបានអោយឯងទៅសុំកាំបិតនិងកាផារបស់គេ" ឆ្មាឆ្លើយ ៖ "អើ! មិត្ត! ឯងនិយាយត្រឹមត្រូវហើយ ឥឡូវនេះសុំចែកកន្លែងរស់នៅហើយណា៎! ឯងនៅក្នុងព្រៃ ឯខ្ញុំវិញរស់នៅក្នុងភូមិ បើឯងមានរឿងអ្វីមួយ ឯងរត់មកពឹងខ្ញុំ បើខ្ញុំមានរឿងអ្វីមួយខ្ញុំនឹងរត់ទៅពឹងឯង យ៉ាងម៉េចដែរ?" ខ្លានិយាយ ៖ "បើអីចឹង ខ្ញុំសុំនៅជាមួយឯងដែរ ប្រហែលគេអោយដែរឬអត់ហ្ន៎!" ឆ្មាឆ្លើយ ៖ "មិនបានទេណា៎មិត្ត ឯងនេះល្មោភស៊ីណាស់ គេមិនអោយឯងរស់នៅជាមួយពួកគេទេ" ។ ក្រោយពេលពួកវានិយាយគ្នាហើយ ពួកវានាំគ្នាចែកផ្លូវដើររៀងៗខ្លួន ។ ឆ្មាវិលត្រឡប់ទៅរស់នៅជាមួយមនុស្សក្នុងភូមិ រីឯខ្លាវិញក៏ត្រឡប់ទៅរស់នៅក្នុងព្រៃរហូតតទៅ ៕
<u>សំនួរ</u>
-ឆ្មានិងខ្លាដើររកចំណីជាមួយគ្នានៅក្នុងព្រៃ តើពួកវាបានខាំចំណីអ្វីខ្លះ?
-តើសត្វខ្លាបញ្ជាអោយឆ្មាទៅយករបស់អ្វីខ្លះនៅក្នុងភូមិរបស់មនុស្ស?</td></tr>
<tr><td>៤៧</td><td>រៀនសរសេរ</td><td>-ឆ្មារបស់មីងដេញខាំកូនសារិការកែវរបស់ខ្លួន ។
-ពិលផ្ទះរបស់នើនខ្សោយភ្លើងហើយ ។</td></tr>
</table>

៤៨	ចូរជ្រើសរើសស្រៈ " ◌ីរ " សរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖
៤៨	ចូរជ្រើសរើសបីពាក្យខាងលើ សរសេរតែងជាប្រយោគអោយបានបីខាងក្រោមនេះ ៖
៤៨	ចូរជ្រើសរើសស្រៈ " ែ◌រ " សរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖
៤៨	ជ្រើសរើសបីពាក្យខាងលើ សរសេរតែងជាប្រយោគអោយបានបីខាងក្រោមនេះ ៖
៤៩	គ្រូអានអត្ថបទអោយសិស្សស្តាប់
	ចំណីអាហារទាំងបីក្រុម ចំណីអាហារទាំងបីក្រុមខាងក្រោមនេះ សំរាប់ការលូតលាស់ និងសុខភាពល្អ ។ ១ ចំណីអាហារសាងសង់ ៖ ជាតិសាច់ ឱទាហរណ៍ដូចជា៖ ត្រី កង្កែប ក្តាម កំពឹស ស៊ុត ឬ សណ្តែកផ្សេងៗ ។ ២ ចំណីអាហារថាមពល ៖ ក- ចំណីអាហារថាមពលខ្ពស់៖ ខ្លាញ់ជ្រូក ខ្លាញ់ត្រី ស្ករអំពៅទឹកឃ្មុំ ចេកណាំវ៉ា ដូង ខ- អាហារមូលដ្ឋាន៖ ពោត អង្ករ បបរស នំបញ្ចុកជំឡូង ផ្សេងៗ ។ ៣ អាហារការពាររាងកាយហើយនិងមានវីតាមីនច្រើន ៖ ស្ពៃ ផ្ទី ត្រួយល្ពៅ ត្រកួន ស្លឹកមានពណ៌បៃតងផ្សេងៗ ដែលធ្លាប់ញាំ ផ្លែល្ពៅល្ហុងទុំ ប៉េងប៉ោះ ផ្លែក្រូច ផ្លែផ្សេងៗ ។ **សំនួរពិភាក្សា** -តើមានម្ហូបអាហារប៉ុន្មានមុខ ដើម្បីអោយរាងកាយរបស់យើងឆាប់លូតលាស់និងមានសុខភាពល្អ? អ្វីខ្លះ?
៥១	**មេរៀនទី៤៧**
	បង្រៀនស្រៈ: | េ ◌ា
	ពាក្យគន្លឹះ: | ខ្លាឃ្មុំ ខ្លា
៥២	រៀនអាន
	ទន្សាយប្រើល្បិចដាក់ខ្លា កាលពីព្រេងនាយមានខ្លាមួយធ្លាប់ដើរខាំដំរី ។ ដំរីនោះនៅមួយហ្វូងមានប្រាំពីរក្បាល ។ ថ្ងៃមួយខ្លាបានខាំដំរីនៅក្បែរគុម្ពឫស្សីមួយ ។ ខាំមួយស៊ីអស់ ខាំពីរស៊ីអស់ ខាំស៊ីរហូតដល់ប្រាំមួយក្បាល ។ ប៉ុន្តែនៅសល់ដំរីឈ្មោលមួយក្បាលដែលរត់រួចពីក្រញាំខ្លានោះ ។ ដំរីមួយក្បាលនោះគិតថាត្រូវធ្វើយ៉ាងម៉េច ទើបខ្លួនបានរួចផុតពីមាត់ខ្លាកំណាច ។ ដំរីក៏នឹកឃើញដល់ទន្សាយ ។ គិតរួចហើយដំរីទៅរកសុភាទន្សាយភ្លាម ។ វាចេះតែដើរផ្តេសផ្តាសពេញព្រៃ ក៏ជំពប់ជើងនឹងគុម្ពោតស្មៅ ។ ពេលនោះស្រាប់តែទន្សាយស្ទុះចេញពីគុម្ពោតស្មៅលោតផ្លោតៗ ។ ទន្សាយសួរ៖ "អ្នកណាដើរហ្នឹងគ្មានភ្នែកទេអី? រំខានគេកំពុងតែដេកពួនអត់ដឹងអីមែន "។ ពួដូច្នោះដំរីឆ្លើយ៖ "ខ្ញុំទេពូ "។ ទន្សាយសួរទៅដំរី៖ "មានរឿងអី

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">បានជាឯងដើរជាន់កន្លែងខ្ញុំដែលកំពុងដេកពួនដូច្នេះ? «មានរឿងហេតុដែរ បានជាខ្ញុំរត់ព្រោះខ្លាដេញខាំខ្ញុំណាំពូ! ខាំគ្នាខ្ញុំអស់ប្រាំមួយក្បាលហើយ នៅសល់តែខ្ញុំមួយទេណាំពូទន្សាយអើយ! ថ្ងៃនេះវាបកមកខាំខ្ញុំទៀតហើយ សូមពូជួយខ្ញុំផង" ។ ទន្សាយឆ្លើយ ៖ "ទៅខ្លាចអីអីចឹងៗខ្លួនរបស់ឯងធំប៉ុនណាប៉ុនណី ឯខ្លាតូចជាងឯងទេ រឿងអីឯងត្រូវខ្លាច" ។ ដំរីតបវិញ ៖ "កុំនិយាយលេងអអីចឹងណាំពូ! សូមពូជួយខ្ញុំមែនណាំ! ថ្ងៃនេះតែម្ដងដែលវាមកខាំខ្ញុំ" ។ ទន្សាយតបវិញ ៖ "កុំព្រួយអោយសោះ ឥឡូវឯងត្រឡប់ទៅកន្លែងសិន មួយស្របក់ទៀតទើបខ្ញុំតាមឯងពីក្រោយ» ។ បន្តិចក្រោយមកខ្លាក៏មករកដំរីនៅកន្លែងគុម្ពឫស្សី ដែលវាធ្លាប់ខាំដំរីពីមុនៗមក ។ ទន្សាយបានរិះរកមធ្យោបាយដើម្បីជួយដំរី ។ វាគិតថា បើសិនជាវាមិនជួយដំរីច្បាស់ជាស្លាប់មិនខាន ។ គិតរួចហើយទន្សាយក៏ទៅកន្លែងដំរី ។ ទន្សាយនិយាយប្រាប់ដំរី ៖ "ដំរីឯងចាំធ្វើតាមពាក្យខ្ញុំណា " ។ ដំរីសួរទន្សា ៖ "តើយើងត្រូវធ្វើយ៉ាងម៉េច?" ទន្សាយឆ្លើយ ៖ "បើខ្លាមកដល់ខ្ញុំធ្វើជាហក់ខាំក្បាលដំរីឯង ហើយដំរីឯងធ្វើជាដួលស្លាប់មួយសន្ទុះ រួចហើយខ្ញុំចុះទៅទាញស្លឹកត្រចៀកដំរីឯង ។ ពេលនោះដំរីឯងធ្វើជាខិតទៅមុខ ។ ដំរីឯងត្រូវធ្វើតាមពាក្យខ្ញុំទាំងអស់ណាំ" ។

ពេលនោះខ្លាក៏មកដល់កន្លែងល្មម ។ ទន្សាយហក់ឡើងលើក្បាលដំរី រួចធ្វើជាខាំដំរីនោះគ្រវីគ្រវាត់ ។ ដំរីធ្វើជាស្រែក ហើយធ្វើជាដួលលើដី ។ ទន្សាយចុះមកចាប់ទាញស្លឹកត្រចៀកដំរីនោះអូសឡើងលើ ឯដំរីធ្វើជាខិតឡើងលើទន្សាយទាញចុះក្រោម ក៏ធ្វើជាខិតចុះក្រោមតាមតែទន្សាយណែនាំ ។ ខ្លាឃើញទន្សាយធ្វើទៅលើដំរីដូច្នោះ ក៏នឹកក្នុងចិត្ត ៖ "យី! ម្នាក់នោះអីខ្លាំងម្ល៉េះហ្ន៎! ខ្លួនវាតូចសោះ" ។ ទន្សាយនិយាយ ៖ "ហឹស! ដំរីនេះតូចណាស់ អញស៊ីមិនស្ទៀបជើងធ្មេញសោះ បើបានខ្លាមួយទៀតស៊ីទើបឆ្អែត" ។ ខ្លាឮទន្សាយថាដូច្នោះរត់ចូលក្នុងព្រៃបាត់ទៅ ។

ចំណែកឯដំរីវិញ ឃើញខ្លារត់ចូលក្នុងព្រៃបាត់ដូនោះ អរក្នុងចិត្តជាខ្លាំងហើយអរគុណទន្សាយដែលបានជួយវា ។ ក្រោយមកដំរីនឹងទន្សាយបែកចេញពីគ្នា ត្រឡប់ទៅនៅកន្លែងវិញរៀងៗខ្លួន ៕

<u>សំនួរ</u>
១-តើហ្វូងដំរីមួយនោះ មានប៉ុន្មានក្បាល?
២-តើខ្លាបានខាំហ្វូងដំរីនោះ អស់ប៉ុន្មានក្បាល? នៅសល់ប៉ុន្មានក្បាល?
៣-តើសត្វមួយណាដែលបានជួយដល់សត្វដំរី រួចជីវិតពីក្រញាំខ្លា?</td></tr>
<tr><td>៥៦</td><td>រៀនសរសេរ</td><td>-នើនកំពុងតែជំរះស្មៅចំការជាមួយនឹងចបជីក ។
-ខ្លាដេញខាំកូនខ្លាឃ្មុំរបស់នើន ។</td></tr>
<tr><td>៥៧</td><td colspan="2">ចូរជ្រើសរើសស្រៈ " េ □ ា " សរសេរប្រកបអោយបានបួនពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖</td></tr>
<tr><td>៥៧</td><td colspan="2">ជ្រើសរើសបួនពាក្យខាងលើ សរសេរតែងអោយបានបួនប្រយោគខាងក្រោម ៖</td></tr>
</table>

៥៩	**មេរៀនទី៤៨**	
	បង្រៀនស្រះ	ិ
	ពាក្យគន្លឹះ	គេង កាច់បំបាក់
៦០	រៀនអាន	
	ម្ដាយពិចមានជំងឺគ្រុនចាញ់ នៅយប់មួយ ឪពុកម្ដាយរបស់បងពិច នាំគ្នាឡើងគេងលើគ្រែ ដោយមិនបានចងមុង ។ យប់នោះមានមូសជាច្រើនខាំសាច់ឪពុកម្ដាយរបស់គាត់ ។ មួយអាទិត្យក្រោយមកម្ដាយរបស់គាត់ទៅស៊ីឈ្នួលវាយថ្មអោយគេ បានលុយដើម្បីទិញអំបិលហូប ។ ដល់កន្លែងវាយថ្ម ម្ដាយរបស់គាត់ចាប់ផ្ដើមមិនស្រួលក្នុងខ្លួន ចេះតែស្រៀវឆ្អឹងខ្នង ហើយមិនអាចវាយថ្មជាមួយនឹងក្រុមកម្មករបានទេ ។ គាត់ក៏ត្រឡប់មកដល់ផ្ទះវិញ ។ គាត់គ្រុនញាក់កាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ។ គាត់អោយកូនប្រុសរបស់គាត់ ទៅរកអុសមកបង្កាត់ភ្លើងដើម្បីកំដៅ ។ កូនប្រុសរបស់គាត់ក៏ទៅកាច់មែកឈើងាប់នៅក្បែរផ្ទះរបស់ខ្លួនយកមកធ្វើអុស ។ បន្ទាប់មកកូនគាត់យកអុសទាំងនោះមកបង្កាត់ភ្លើងអោយម្ដាយអង្គុយអាំងអោយបាត់រងា ។ ទោះបីម្ដាយរបស់គាត់បានអង្គុយអាំងភ្លើងយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ជំងឺគ្រុនញាក់ក្នុងខ្លួនរបស់គាត់នៅតែមិនជាដដែល ។ ភ្ញាក់ឡើងព្រឹកថ្ងៃស្អែក ឪពុករបស់បងពិចជូនម្ដាយរបស់គាត់ទៅមន្ទីរពេទ្យ ។ មកដល់មន្ទីរពេទ្យ ឪពុករបស់បងពិចអោយគ្រូពេទ្យពិនិត្យ មើលជំងឺប្រពន្ធរបស់គាត់ ។ អ្នកគ្រូពេទ្យជោះឈាមម្ដាយរបស់បងពិច រួចយកទៅពិនិត្យ ឃើញមានជំងឺគ្រុនចាញ់ពីរខ្វែង ។ បន្ទាប់មកអ្នកគ្រូពេទ្យអោយថ្នាំទៅអោយប្រពន្ធរបស់គាត់លេប ។ អ្នកគ្រូពេទ្យផ្ដែផ្ដាំអ្នកទាំងពីរដេកនៅពេលយប់ សូមចងមុងអោយល្អជុំជិត កុំអោយមូសខាំ ។ បើសិនជាមូសបានខាំហើយវា នឹងនាំឈាមកើតជំងឺគ្រុនចាញ់ភ្លាម ។ ក្រោយមកពួកគេវិលត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ហើយធ្វើតាមពាក្យបណ្ដាំរបស់អ្នកគ្រូពេទ្យ ។ ក្នុងគ្រួសាររបស់ពួកគេលែងមានជំងឺគ្រុនចាញ់មកយាយីអាយុជីវិតគេទៀតឡើយ ៕	
៦១	រៀនសរសេរ	-នើនមិនអាចគេងក្នុងព្រៃបានឡើយ ។ -នើនមិនអាចកាច់បំបាក់មែកឈើបានទេ ។
៦២	ចូរជ្រើសរើសស្រះ " ិ " សរសេរប្រកបអោយបានបីប្រយោគ ៖	
៦២	ជ្រើសរើសបីពាក្យដែលបានសរសេរខាងលើ ហើយតែងអោយបានដប់ប្រយោគ ៖	
៦៣	រៀនអាន	
	អំពីជំងឺគោក្របី សត្វគោក្របីមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ សំរាប់បំរើផលប្រយោជន៍របស់មនុស្សយើង ។ សត្វគោក្របីតែងតែជួយកំលាំងនិងបំរើផលប្រយោជន៍យើងដូចជា ៖ ភ្ជួរស្រែចំការ ទឹមរទេះ	

	កាប់យកសាច់ស៊ី នៅពេលមានកម្មវិធីរៀបការកូនកំលោះកូនក្រមុំ ឬកាប់យកឈាមវាលាង អបីជំនឿផ្សេងៗ និងអាចយកវាទៅលក់បានប្រាក់ច្រើនទៀតផង ។ ប្រជាជនភាគច្រើនចិញ្ចឹមគោក្របី ។ ប៉ុន្តែការចិញ្ចឹមគោក្របីរបស់ពួកគេជួបប្រទះនូវជំងឺសត្វដែលធ្វើអោយសត្វរបស់ទាំងនោះឈឺឬងាប់ជាច្រើន ។ បើគោក្របីងាប់យ៉ាងដូច្នេះ យើងគ្មានគោក្របីឯណា សំរាប់មកជួយជាកំលាំងដល់យើងឡើយ ហើយធ្វើអោយយើងសោកស្តាយយ៉ាងខ្លាំង ។ បើសិនជាយើងយល់ដឹងពីជំងឺនោះ យើងនិងងាយស្រួលការពារមិនអោយសត្វរបស់យើងឆ្លងជំងឺបាន ។ ជំងឺគោក្របីនៅក្នុងប្រទេសរបស់យើងនេះមាន ៖ ១- គឺជំងឺសាទឹក ២- គឺជំងឺបូសខ្យល់ ៣- គឺជំងឺអុតក្តាម ។ ជំងឺសាទឹក គឺជាជំងឺមួយដែលឆាប់កើតមាននៅលើសត្វក្របីនិងកូនរបស់វា នៅរដូវវស្សា ។ រោគសញ្ញារបស់វា គឺពិបាកដកដង្ហើម ចេញទឹកមាត់ ហើមក ។ ជំងឺនេះឈឺត្រឹមរយៈពេលតែពីរថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រោយមកវានឹងងាប់ភ្លាមតែម្តង ។ ចំណែកការឆ្លងរាលដាលរបស់វាវិញគឺឆាប់រហ័សណាស់ពីក្របីឈឺទៅក្របីដែលមិនឈឺ ។ បើសិនក្នុងភូមិណាមួយកើតមានជំងឺនេះហើយ ក្រោយមកវានឹងងាប់ភ្លាម ។ តែផ្ទុយទៅវិញបើសិនយើងឃើញជំងឺនេះកើតលើសត្វក្របីរបស់យើង សូមចាក់ថ្នាំតេត្រាសេគ្លីនសំរាប់ព្យាបាលវា ។ ចំណែកជំងឺបូសខ្យល់វិញ វាឆាប់កើតមានលើសត្វគោ ជាពិសេសគឺនៅក្នុងខេត្តមណ្ឌលគីរី ។ ចាប់ផ្តើមចេញរោគសញ្ញា ៖ -ក្តៅខ្លាំង -ឈឺជើងម្ខាង ហើយនិងហើម ។ បើយើងស្ទាបច្របាច់វា ហាក់បីដូចមានខ្យល់នៅខាងក្នុង ។ បើសត្វគោក្របីមួយណាកើតជំងឺបូសខ្យល់នេះ វាឈឺរយៈពេលពីរថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ រួចក៏ងាប់ ។ ជំងឺនេះវាមិនឆ្លងរាលដាលដូចជំងឺសាទឹកទេ តែវាកើតជំងឺនេះលើគោជាច្រើនក្នុងពេលតែមួយ ។ បើយើងឃើញគោកើតមានជំងឺនេះ សូមចាក់ថ្នាំពែនស្រ៊ីប សំរាប់ព្យាបាលវាអោយជា ។ អំពីជំងឺអុតក្តាម ជំងឺនេះជាជំងឺឆ្លងរាលដាល ។ វាតែងតែងកើតមានលើសត្វគោនិងក្របី ។ វាឆ្លងរាលដាលពីសត្វមួយទៅសត្វមួយទៀត ។ រោគសញ្ញា -រលាកអណ្តាត និងដំបៅក្រចក ។ គោក្របីដែលកើតមានជំងឺអុតក្តាមនេះ មិនអាចងើបពីដេកដើរទៅស៊ីចំនីបានទេ ។ វាស្គមស្គាំងដោយសារតែវាដើរស៊ីចំនីមិនបាន ។ ជំងឺនេះជាជំងឺកាចសាហាវណាស់ ។ ជំងឺនេះបើកើតលើកូនគោវិញ កូនគោនោះវានឹងងាប់ភ្លាម បើកើតលើមេគោធើម កូនគោក្នុងពោះនោះនឹងរលូតតែម្តង ។ បើជំងឺអុតក្តាមបានកើតលើគោក្របីរបស់យើងហើយ វានឹងឆ្លងរាលដាលគ្រប់គោក្របីរបស់យើងក្នុងភូមិតែមួយ ។ ជំងឺអុតក្តាមនេះយើងគ្មានថ្នាំសំរាប់ព្យាបាលបានទេ ។ តែយើងអាចការពារនិងអនាម័យវាបាន ដូចជា យកសាប៊ូដុសលាងក្រចកវាអោយបានរាល់ថ្ងៃ និងស្វែងរកចំនីខ្ចីៗអោយវាស៊ី ។ យើងធ្វើបែបនេះគឺដើម្បីអោយកុំអោយវាស្គមហើយនឹងឆាប់ជាដំបៅក្រចករបស់វាដែរ ។ សំរាប់ជំងឺទាំងបីនេះ យើងមានថ្នាំសំរាប់ការពារ ។ យើងអាចចាក់ថ្នាំការពារគោក្របីមុនពេលវាកើតមានជំងឺ ។ បើយើងចាក់ថ្នាំការពារបែបនេះ មេរោគមិនអាចប៉ះពាល់ដល់

	សុខភាពសត្វរបស់យើងបានទេ ។ ថ្នាំនេះយើងអាចរកទិញនៅមន្ទីរកសិកម្មបាន ឬយើងអាចសួរពេទ្យសត្វក្នុងភូមិ បើសិនជាមានពេទ្យសត្វភូមិ ។ បើសិនជាមាននរណាម្នាក់ចង់យល់ដឹងអំពីជំងឺគោក្របី ជ្រូក មាន់ ទា ឆ្កែ សូមអោយគាត់ទៅទាក់ទងនឹងបុគ្គលិកនៅមន្ទីរកសិកម្ម ឬក៏គ្រូពេទ្យសត្វនៅក្នុងភូមិរបស់យើង ។ ពេទ្យសត្វដែលនៅក្នុងភូមិរបស់យើងនោះបានឆ្លងការបណ្តុះបណ្តាលរួចទៅហើយ ។ ដូច្នេះមានតែពួកគេទេ ទើបអាចជួយព្យាបាលបង្ការជំងឺគោក្របីរបស់យើងអោយល្អប្រសើរបាន ៕ **<u>សំនួរ</u>** ១-តើនៅក្នុងប្រទេសរបស់យើងនេះ មានជំងឺកើតលើគោក្របីប្រមាណប្រភេទ? ២-តើរោគសញ្ញាជំងឺសាទឹកគឺអ្វីខ្លះ? តើវាឈឺរយៈពេលប៉ុន្មានទើបងាប់? ៣-តើជំងឺសាទឹកនេះច្រើនកើតលើសត្វនៅពេលណា? ៤-តើរោគសញ្ញាជំងឺបូសខ្យល់អ្វីខ្លះ? វាឈឺប៉ុន្មានថ្ងៃទើបងាប់? តើមានថ្នាំព្យាបាលឬទេ? ៥-តើរោគសញ្ញាជំងឺអុតក្តាមអ្វីខ្លះ? តើយើងត្រូវធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីព្យាបាលសត្វយើងអោយជាពីជំងឺអុតក្តាមបាន? ៦-តើជំងឺទាំងនេះបានប៉ះពាល់ដល់សុខភាពសត្វរបស់យើងយ៉ាងដូចម្តេច? តើយើងគួរទប់ស្កាត់ដូចម្តេចខ្លះ? ៧-តើជំងឺទាំងនេះ យើងមានថ្នាំការពារដែរឬទេ? ៨-តើយើងគួររកទិញថ្នាំការពារ នៅទីកន្លែងណា?
៦៩	**មេរៀនទី៤៩**
	បង្រៀនព្យញ្ជនៈ | ខ
	ពាក្យគន្លឹះ | ខែ
៧០	រៀនអាន
	<u>សកម្មភាពការងារជនជាតិព្នងក្នុងមួយឆ្នាំ</u> ក្នុងមួយឆ្នាំមានដប់ពីរខែ ក្នុងមួយខែមានបួនអាទិត្យ ។ ក្នុងមួយអាទិត្យមានប្រាំពីរថ្ងៃ ក្នុងមួយថ្ងៃមានម្ភៃបួនម៉ោង ។ ក្នុងមួយឆ្នាំមានបីរយហុកសិបប្រាំថ្ងៃ ក្នុងមួយខែ ជួនមានម្ភៃប្រាំបីថ្ងៃ សាមសិបថ្ងៃ និងសាមសិបមួយថ្ងៃ ។ ប្រជាជនជនជាតិព្នង តែងតែធ្វើស្រែនិងចំការ ។ ប៉ុន្តែមានមនុស្សភាគច្រើនធ្វើចំការជាជាងធ្វើស្រែ ។ ការរស់នៅរបស់ពួកគេ គឺពឹងផ្អែកទៅលើស្រែចំការតែមួយមុខទេ ។ ក្នុងខែនីមួយៗ ពួកគេខំប្រឹងធ្វើការងារ ដើម្បីជីវភាពក្នុងគ្រួសារ ដូចជា៖ ធ្វើការក្នុងចំការ ធ្វើការក្នុងស្រែ ឬ ឃ្វាលដំរី គោ ក្របី និងចិញ្ចឹម សត្វ ជ្រូក ឆ្កែ ឆ្មា ឬ ត្បាញកាផា ត្បាញចង្កេរ ឈ្នាង ជាដើម ។ សកម្មភាពការរស់នៅពួកគេរាល់ថ្ងៃ គ្មានការរីកចំរើនបន្តិចទេ នៅដដែលៗ គិតតែពីប្រកបមុខរបរធ្វើស្រែនិងចំការ ។ ការងារកសិករធ្វើស្រែនិងចំការរបស់ពួក

ក៏មិនពិតប្រាកដថាជាជំនាញដូចអ្នកដទៃទេ ។ ជួនពួកគេធ្វើស្រែនិងចំការទទួលផលបានច្រើនជួនពួកគេធ្វើទៅមិនបានទទួលផលច្រើន ក៏សុខចិត្តស៊ីអត់ស៊ីឃ្លានពេញមួយឆ្នាំនោះទៅ ។ អ្នកមានដំរីនិងគោក្របីច្រើន មានអ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែចំការ ក្នុងចំណោមពួកគេនោះគេហៅថាជាអ្នកមានហើយ ។

ចាប់ផ្តើមខែពីរ ជនជាតិព្នងទាំងអស់នាំគ្នារៀបចំប្រដាប់ប្រដា ធ្វើស្រែចំការ និងពិភាក្សាគ្នាពីការងារដែលត្រូវធ្វើ ដូចជាជំរះចំការចាស់ ឬក៏កាប់ចំការថ្មី ។ អ្នកខ្លះទៀតនាំគ្នាទៅរកម្ហូបអាហារក្នុងព្រៃឬរកអ្វីដែលគេត្រូវការ ។ ចូលដល់ខែបួនពួកគេនាំគ្នាដុតចំបើងក្នុងចំការចាស់នោះចោល និងចំការថ្មីផងដែរ ។ រួចនាំគ្នាប្រវាស់ដៃធ្វើការជាមួយគ្នានៅក្នុងចំការទាំងនោះទៅ ។ ចូលដល់ខែប្រាំ ឬពាក់កណ្តាលខែប្រាំ ពួកគេនាំគ្នាដាំស្រូវក្នុងចំការចាស់ព្រមទាំងនាំគ្នាប្រមូលមែកឈើដុតក្នុងចំការថ្មីដែរ ។ មានអ្នកខ្លះបានចោលចំការចាស់ស្វែងរកកាប់ចំការថ្មី ។ អ្នកនោះក៏ប្រវាស់ដៃគ្នាដាំស្រូវជាមួយអ្នកប្រើចំការចាស់ដែរ ដើម្បីបានគ្នាច្រើនមកជួយដាំស្រូវក្នុងចំការថ្មី ។ ចំណែកឯអ្នកធ្វើស្រែវិញ ពួកគេនាំគ្នាលើកភ្លឺស្រែនិង ភ្ជួររាស់ជាមួយនឹងគោក្របីតាមស្រែ ។

ឆ្លងចូលខែប្រាំមួយដល់ខែប្រាំពីរ ពួកគេនាំគ្នាដាំស្រូវក្នុងចំការថ្មី និង ស្ទូងស្រូវក្នុងស្រែរបស់ពួកគេផងដែរ ។ ចូលខែប្រាំបីដល់ខែប្រាំបួន ក្រុមយុវវ័យ ឬក្មេងជំទង់ ប្រវាស់ដៃគ្នាជួយជំរះសំអាតស្មៅគុម្ពស្រូវតាមចំការនីមួយៗ និងកាប់ដើមឈើឬស្រាស់ជុំវិញចំការទាំងនោះកុំអោយមានសត្វណាមួយមកស៊ីដំណាំដាំដុះក្នុងចំការ ។ មនុស្សខ្លះនាំគ្នាទៅដាក់អន្ទាក់ក្នុងព្រៃ ដាក់ទ្រូតាមអូរនានា បានសាច់បានត្រីជាអាហារ ។ ចូលដល់ខែដប់ ពួកគេនាំគ្នាបូតស្រូវស្រាលដែលទុំមុនគេនិងទន្ទឹងរង់ចាំមើលស្រូវដែលមិនទាន់ទុំក្នុងចំការនោះ កុំអោយសត្វមួយណាមកបំផ្លិចបំផ្លាញមុនវាទុំនោះឡើយ ។ ចូលដល់ខែដប់មួយពួកគេចាប់ផ្តើមនាំគ្នាបូតស្រូវប្រមូលពីការចំការមកដាក់ក្នុងជង្រុក រហូតដល់ខែដប់ពីរ ទើបពួកគេប្រមូលអស់ស្រូវពីចំការ ។ ចំណែកអ្នកខ្លះដែលបានធ្វើចំការធំជាងគេ ប្រមូលស្រូវរហូតដល់ខែមួយ ទើបអស់ពីចំការព្រោះអីការបូតស្រូវមួយក្ទួរៗ មិនមែនលឿនដូចយើងច្រូតហើយនិងបោកនោះទេ ។ ចំណែកអ្នកដែលធ្វើស្រែវិញ ចាប់ផ្តើមពីខែដប់មួយ ពួកគេនាំគ្នាច្រូតស្រូវប្រមូលពូនដាក់មួយកន្លែង ។

ឆ្លងចូលខែមួយរហូតដល់ខែពីរ ពួកគេកំពុងតែប្រមូលផលពីស្រែយ៉ាងសកម្ម ។ នៅពេលថ្ងៃពួកគេធ្វើកិច្ចការផ្សេងៗ នៅពេលយប់ពួកគេបោកបែនស្រូវតាមវាលស្រែ ។ ពីព្រលប់មានមនុស្សម្នាក់ពីគ្រួសារមួយ ដើរទៅហៅគ្នាតាមផ្ទះនីមួយៗក្នុងភូមិ ដើម្បីអោយជួយបោកបែនស្រូវរបស់គាត់ ។ ចំណែកមនុស្សឯទៀតក្នុងចំណោមគ្រួសារនោះ នាំគ្នារៀបចំម្ហូបអាហារនិងរបស់របរ ដូចជា ៖ ជ្រូក ឆ្កែ អង្ករ ចាន ឆ្នាំង ស្លាបព្រា វែក ស្រាពាង ពីរបីពាងនាំគ្នាស្ពាយទៅស្រែក្បែរពំនូកស្រូវនោះ ។ បន្ទាប់មកនាំគ្នាដុតរោលជ្រូកទាទាំងនោះធ្វើជាអាហារទទួលទានពេលល្ងាច ។ ទៅដល់កន្លែងពំនូកស្រូវក្នុងស្រែនោះហើយ មានមនុស្សម្នាក់

	ទៅកាច់ស្លឹកឈើ ដើម្បីទ្រាប់មាត់ពាងស្រាមកផឹក ។ ម៉ោងប្រាំពីរទៅម៉ោងប្រាំបីយប់ នៅក្នុងស្រែក្បែរពំនូកស្រូវ មានមនុស្សមកជួបជុំគ្នា ។ ម្ចាស់ស្រែក៏ទទួលពួកគេអោយពិសាបាយពេលល្ងាច ។ នៅពេលពួកគេជួបជុំគ្នាអស់ហើយ ពួកគេរាប់ចំនួនមនុស្សយុវវ័យប្រុសស្រីមានប៉ុន្មាន មនុស្សចាស់ប្រុសស្រីមានប៉ុន្មាន ចែកគ្នាជាពីរក្រុម ។ ក្រុមយុវវ័យបោកបែនមុន ក្រុមចាស់ៗ នាំគ្នាអង្គុយពិសាស្រាពាងនៅលើចំបើង ។ ក្រោយមកក្រុមចាស់ៗ ជាអ្នកបោកបែនស្រូវម្តង ។ ឯក្រុមយុវវ័យនាំគ្នាពិសាស្រាពាងនៅលើចំបើងវិញ ។ ពីរក្រុមនោះផ្លាស់ប្តូរគ្នាបោកស្រូវពីពំនូករហូតទាល់តែអស់ នៅពេលមេឃភ្លឺស្រាងៗ ។ ក្រោយមកពួកគេនាំគ្នាវិលត្រឡប់មកផ្ទះរបស់គេរៀងៗខ្លួន ៕ **<u>សំនួរ</u>** ១-ក្នុងមួយឆ្នាំមានប៉ុន្មានខែ? ក្នុងមួយខែប៉ុន្មានថ្ងៃ? ២-តើជនជាតិព្នងក្នុងមួយខែៗបានធ្វើអ្វីខ្លះ? ៣-តើខែមួយណាដែលពួកគេនាំគ្នាដាំស្រូវក្នុងចំការនិងស្ទូងស្រូវក្នុងស្រែ?	
៧៤	រៀនសរសេរ	-ខែនេះក្របីរបស់នើនងាប់អស់មួយ ។ -ផ្តិលរបស់នើនអណ្តែតជាប់នឹងដើមឫស្សី ។
៧៥	ចូរសរសេរ ជីវប្រវត្តិ ឬ តែងអត្ថបទផ្សេងៗ ដូចជា៖ ការជិះក្របីដើរលេងនៅក្នុងតារាង៖	
៧៧	**មេរៀនទី៥០**	**មេរៀនរំលឹកឡើងវិញ**
៧៧	រៀនអាន	
	<u>រឿងអំពីសត្វមៀម</u> កាលពីព្រេងនាយ មានសត្វស្លាបមួយហៅថាសត្វមៀម បានរៀបការជាមួយលោកខែ ។ ពួកវារស់នៅជាមួយគ្នានៅលើមេឃអស់រយៈពេលដ៏យូរលង់ណាស់មកហើយ ប៉ុន្តែពួកវាគ្មានកូន សោះ ។ មានថ្ងៃមួយសត្វមៀមនោះនិយាយកាន់ទៅលោកខែ៖ "តើការរស់នៅរបស់លោកខែឯងនេះយ៉ាងម៉េចទៅ? ពេលខ្លះមាឌលោកតូច ពេលខ្លះមាឌលោកធំ ហើយគិតតែពីធ្វើដំណើរកំសាន្តជុំវិញផែនដីជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ លោកឯងនេះគ្មានរវីរវល់ជួយធ្វើការអោយខ្ញុំសោះ" លោកខែឆ្លើយ៖ "ហេតុអ្វីបានជាអូនឯងថាអោយបងយ៉ាងនេះ? អូនមិនដឹងទេថា បងគឺជាអ្នករត់តាមផែនដីទេឬអី? បងធ្វើបែបនេះគឺដើម្បីបំភ្លឺផែនដីទាំងមូលអាចដើររកចំនីអាហារបាន មិនមែនបងធ្វើដំណើរដើម្បីបង្អួតពួកស្រីៗក្រមុំនៅលើផែនដីនោះ" ។ សត្វមៀមនិយាយទៀត៖ "ទេ! លោកឯងនេះមិនមែនដូចពាក្យលោកឯងថានោះទេ! លោកឯងនេះគឺបិសាចព្រៃ! លោកឯងធ្វើដំណើរឥតឈប់ឈរបែបនេះ គឺដើម្បីរកសាច់ស៊ីតែប៉ុណ្ណោះ ។ ឥឡូវនេះខ្ញុំ	

<table>
<tr><td></td><td>មិនចង់រស់នៅជាមួយនឹងលោកទៀតទេ ។ ខ្ញុំនឹងវិលត្រឡប់ទៅរស់នៅជាមួយឪពុកម្ដាយរបស់ខ្ញុំនៅលើផែនដីនោះវិញ" ។ ឮដូច្នេះលោកខែដាក់បណ្ដាសាទៅសត្វមៀមនោះ ៖ "អូនឯងទៅចុះ! អូនឯងវិលត្រឡប់ទៅពិភពផែនដីវិញដើម្បីរកប្ដីថ្មី ។ ប្ដីថ្មីនោះមិនស្មើនឹងខ្ញុំទេ! អូនឯងច្បាស់ជានឹកសោកស្ដាយចំពោះខ្ញុំជាមិនខាន" ។
ក្រោយមកសត្វមៀមក៏ហើរពីលើមេឃចុះមកពិភពផែនដី ។ រស់នៅជាមួយឪពុកម្ដាយបានពីរខែ សត្វមៀមនោះក៏យកប្ដីថ្មី ។ ប្ដីរបស់វានោះឈ្មោះថាអាចេក ។ វារួមរស់ជាមួយប្ដីរបស់វានោះអស់រយៈពេលពីរឆ្នាំ ។ ក្រោយមកប្ដីរបស់វាក៏ស្លាប់ទៅបាត់ ។ យើងដឹងហើយថាដើមចេកដុះមិនរស់យូរទេ ។ វាដុះពីតូចរហូតដល់ធំ ។ វាបញ្ចេញផលផ្លែ រួចវាក៏ងាប់បាត់ទៅហើយរលាយទាំងដើមទាំងគល់" ។ នៅពេលសត្វមៀមបានឃើញប្ដីរបស់វាងាប់ដូច្នេះ វាក៏ស្រែកយំសោកស្ដាយចំពោះប្ដីរបស់វាជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ ការស្រែកយំសោកស្ដាយរបស់វាក៏ឮទៅដល់លោកខែជាប្ដីដើម ។ លោកខែក៏ចុះមកផែនដី ដើម្បីមើលប្រពន្ធរបស់ខ្លួនហើយសួរ ៖ "ហេតុអ្វីបានអូនឯងយំដូច្នេះ?" ប្រពន្ធជាសត្វមៀមឆ្លើយឡើង ៖ "ខ្ញុំយំនឹកប្ដីរបស់ខ្ញុំ" ។លោកខែក៏និយាយបន្ទោសទៅវិញ ៖ "ហ្នឹងហើយខ្ញុំថាអោយអូនឯងពីមុននោះកុំចាកចោលបងអី តែអូនមិនស្ដាប់បងសោះ ។ បើសិនជាអូននៅជាមួយបងជាប្ដីប្រពន្ធនឹងគ្នារហូតនោះ ប្ដីរបស់អូនមិនបាត់បង់យ៉ាងដូច្នេះទេ ។ ខ្ញុំបានប្រាប់ហើយថា បើសិនជាអូនយកប្ដីផ្សេងពីបង អ្នកនោះមិនអាចរស់យូរបានទេ មានតែបងម្នាក់គត់ដែលមានជីវិតអមតៈ រស់រហូតមិនចេះស្លាប់" ។ ឮដូច្នោះសត្វមៀមក៏សុំអង្វរទៅលោកខែវិញ ៖ "បើអីចឹង ខ្ញុំសូមត្រឡប់ទៅវិញធ្វើជាប្រពន្ធនឹងលោកម្ដងទៀតផងបានទេ?" លោកខែឆ្លើយ ៖ "គ្មានច្បាប់ទម្លាប់យ៉ាងនោះទេ ។ អូនឯងបានលែងលះជាមួយនឹងបងរួចទៅហើយ ចាប់ពីថ្ងៃនេះទៅអូនដើរផ្លូវរបស់អូន បងដើរផ្លូវរបស់បង" ។ សត្វមៀមឮពាក្យលោកខែនិយាយដូច្នោះក៏ចាកចេញទៅបាត់ ។ វាស្រក់ទឹកភ្នែកស្រែកយំនឹកស្រណោះសោកស្ដាយយ៉ាងខ្លាំង ។ ប្ដីចុងក៏ស្លាប់ ឯប្ដីដើមក៏ចាកចេញទៅបាត់ទៀត ។ រស់នៅមិនដឹងពឹងពាក់នរណាទេ សុខចិត្តរស់នៅតែម្នាក់ឯងរហូតមកទល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ នៅពេលលោកខែពេញបូណ៌មីសត្វមៀមតែងតែស្រែកយំនឹករលឹកចំពោះប្ដីរបស់វាជានិច្ច ពីព្រោះវាដឹងថា ប្ដីរបស់វាមិនមែនជាបិសាចព្រៃទេ គឺជាប្ដីដ៏ល្អបំផុតមិនចេះស្លាប់មិនចេះរលាយឡើយ ៕
<u>សំនួរ</u>
-តើសត្វមៀមរៀបការជាមួយនរណា?
-ហេតុអ្វីបានជាសត្វមៀមលែងលះជាមួយនឹងលោកខែ?
-តើប្ដីថ្មីរបស់សត្វមៀមដែលយកនៅលើផែនដីរស់បានយូរដែរឬទេ?</td></tr>
<tr><td>៨០</td><td>ចូរអោយសិស្សសរសេរតែងរំលឹកមេរៀនមុន អំពីជំងឺគ្រុនចាញ់ និងការរៀបការ</td></tr>
<tr><td>៨១</td><td>រៀនអាន</td></tr>
<tr><td></td><td><u>ក្មេងប្រុសឈ្មោះង៉ែដើររកជ័រក្នុងព្រៃ</u></td></tr>
</table>

កាលពីយូរមកហើយមានក្មេងប្រុសម្នាក់ឈ្មោះង្ហៃ រស់នៅក្នុងភូមិជាមួយនឹងពូ ។ ក្រោយមកពូនោះទៅរស់នៅជាមួយនិងប្រពន្ធ ។ ឯក្មេងឈ្មោះង្ហៃនោះក៏រស់នៅជាមួយម្ដាយនិងយាយ ។ លុះក្រោយមកប្រជាជននៅក្នុងភូមិនោះបបួលគ្នាទៅរកជ័រដែលជ្រុះនៅក្នុងព្រៃ ដើម្បីយកទៅលក់អោយឈ្មួញទីផ្សារ ។ ពួកគេរកជ័រនៅរដូវប្រាំងក្រោយពីគេដុតស្មៅឆេះអស់ ។ ក្មេងឈ្មោះង្ហៃនោះក៏សុំពូ ៖ "ពូអើយ! ខ្ញុំសុំទៅតាមពូរកជ័រដែរ តើបានទេ?" ពូក្មេងនោះឆ្លើយ ៖ "បាន" ។

ក្មេងនោះក៏ទៅតាមពូ ។ ដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវមានអ្នកខ្លះស្ដីអោយក្មេងឈ្មោះង្ហៃនោះ ៖ "តើឯងមកធ្វើអី ប្រយ័ត្នបាត់ខ្លួននៅកណ្ដាលព្រៃជ្រៅ" ឯងគួរតែត្រឡប់ទៅវិញទៅ កុំតាមពួកអញទៀតក្រែងខ្លាខាំខ្លាស៊ី" ។ ក្មេងនោះមិនចង់ត្រឡប់មកវិញសោះ ។ ពួកគេក៏វាយដំច្រំធាក់ក្មេងនោះហើយនិយាយ ៖ "ឯងដើររកជ័រតែម្នាក់ឯងទៅ" ។ ចំណែកពូមិនជួយក្មេងនោះសោះ ហើយក៏តាមពួកគេនោះដែរ ។ គេទុកចោលក្មេងនោះនៅពីក្រោយ ហើយរកជ័រតែម្នាក់ឯង ។ វាខំរកជ័រពីក្រោយគេមិនបានសោះ ។ រីឯពួកគេនោះវិញបានជ័រច្រើនណាស់ រួចក៏នាំគ្នាត្រឡប់មកផ្ទះវិញដាំបាយសម្ល ។ ឯក្មេងនោះនៅក្រោយគេគិតតែពីរកជ័រនោះដោយម្នាក់ឯង ស្រាប់តែគាត់បានឃើញកុយរមាសសៀតជាប់នឹងវល្លិ៍ផ្ដៅនិងដើមឫស្សី ក៏រើសយកមកដាក់ក្នុងកាផារបស់ខ្លួន ។ វាមិនដឹងថាជាកុយរមាសទេ ។

ដល់ព្រឹកឡើង ពួកគេក៏បបួលគ្នាទៅលក់ជ័រនោះអោយទៅឈ្មួញទីផ្សារ ។ ក្មេងនោះសុំទៅតាមគេដែរ ។ គេស្ដីអោយក្មេងនោះទៀត ៖ "ឯងតាមមកធ្វើអី! តើមានរបស់អីខ្លះយកទៅលក់? ឯងតាមយើងគឺដើម្បីអោយពួកយើងចែកប្រាក់អោយឯងឬ? តែពួកយើងមិនចែកប្រាក់អោយឯងទេ" ។ ក្មេងឈ្មោះង្ហៃនោះមិនចង់ត្រឡប់មកវិញសោះ ហើយខំទៅតាមគេរហូតដល់ទីផ្សារ ។ ទៅដល់ទីផ្សារហើយ ពួកគេក៏លក់ជ័រនោះអោយឈ្មួញគ្រប់ៗគ្នា ។ រីឯក្មេងនោះនៅក្រោយគេដើរតែលតោលតែម្នាក់ឯង ។ ឃើញក្មេងដើរម្នាក់ឯងដូចនោះឈ្មួញក៏សួរ ៖ "តើប្អូនមានរបស់អ្វីយកមកលក់?" ក្មេងឈ្មោះង្ហៃឆ្លើយ ៖ "ខ្ញុំមិនមានរបស់លក់ទេ" ។ ឈ្មួញដើរទៅអើតមើលក្នុងកាផារបស់ក្មេងនោះក៏ឃើញកុយរមាស ។ បានឃើញកុយរមាស ហើយឈ្មួញនិយាយទាំងអរក្នុងចិត្ត ៖ "អូ៎! កុយរមាស!" ដូច្នេះគាត់ក៏ដឹកដៃក្មេងនោះចូលក្នុងផ្ទះអោយហូបបាយ អោយប្រាក់ ក្រណាត់ ខោអាវ យ៉ាងច្រើន ។ ចំណែកពួកអ្នកដែលស្អប់ខ្ពើមក្មេងនោះ ឈរមើលលោភចង់បានប្រាក់គេបាននិយាយគ្នា ៖ "យី! តើប្អូនង្ហៃនេះ ធ្វើយ៉ាងម៉េចបានប្រាក់ច្រើនម្ល៉េះហ្ន៎?"

ក្រោយមកឈ្មួញបានអោយគេជូនក្មេងនោះវិលត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ជាមួយនឹងរទេះគោក្របីពីរបីគ្រឿង ។ ក្រោយមកវាក្លាយជាអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន ។ មនុស្សក្នុងភូមិដែលអត់ឃ្លានគ្មានស្រូវក៏ទៅសុំស្រូវក្មេងនោះទាំងអស់គ្នាទៅ ៕

<u>សំនួរ</u>

១-ក្មេងប្រុសឈ្មោះង្ហៃសុំតាមគេរកជ័រ តើគេអោយគាត់ទៅជាមួយដែរឬទេ?

	២-ក្មេងប្រុសឈ្មោះង៉ែកំពុងរកជ័រក្នុងព្រៃ តើគាត់បានឃើញរបស់អ្វីខ្លះជាសំខាន់? ៣-ក្មេងប្រុសឈ្មោះង៉ែរើសបានកុយរមាសហើយ តើគាត់ក្លាយទៅជាយ៉ាងណា?
៨៥	**មេរៀនទី៩១**
	បង្រៀនជើងព្យញ្ជនៈ ្ព
	ពាក្យគន្លឹះ: **ទោច ផ្ទះ**
៨៦	រៀនអាន
	<u>របៀបធ្វើផ្ទះបុរាណនិងសម័យរបស់ជនជាតិព្នង</u> ការរស់នៅជាមួយនឹងផ្ទះសំបែងកាលពីសម័យបុរាណ ប្រៀបធៀបទៅនឹងសម័យឥឡូវនេះខុសប្លែកពីគ្នា ។ ជីដូនជីតារបស់យើងពីបុរាណតែងតែធ្វើផ្ទះពីរដូចគ្នា គឺមួយនៅភូមិមួយទៀតនៅឯចំការ ។ ប៉ុន្តែប្រៀបធៀបនឹងផ្ទះជនជាតិព្នងបច្ចុប្បន្ននេះ ខុសប្លែកពីបុរាណបន្តិច តាមសម័យរីកចំរើន ។ ពីបុរាណជនជាតិព្នងធ្វើផ្ទះរបៀបនេះ ឧទាហរណ៍ទទឹងបួនម៉ែត្រ បណ្តោយប្រាំមួយម៉ែត្រ ។ គេកាប់ដើមឈើមូលធ្វើជាសសរជើងរៀងដប់ប្រាំមួយដើម សសរកន្លោងកណ្តាលបួនដើម សំរាប់ធ្វើជង្រុកដាក់ស្រូវ ។ គេមិនកាប់ដើមឈើណាដែលឆាប់ពុកផុយនោះទេ គឺរកដើមឈើណាដែលមានខ្លឹម ហើយរឹងមាំជានិច្ច ។ សសរជើងរៀងនឹងសសរកន្លោងកណ្តាល មានប្រវែងខុសគ្នា គឺសសរកន្លោងកណ្តាលវែងជាងសសរជើងរៀង ។ ឧទាហរណ៍ មានមនុស្សម្នាក់ក្នុងភូមិ ចង់សង់ផ្ទះមួយសំរាប់ស្នាក់នៅ ។ ដូច្នេះគាត់ត្រូវទៅរកកាប់ដើមឈើ ដើមឫស្សី និងខ្សែសំរាប់ចងទុកជាស្រេច ។ ក្រោយមកគាត់ក៏ហៅគ្នីគ្នាក្នុងភូមិជាមួយគ្នាអោយមកជួយសាងសង់ឡើង ។ គាត់ហៅតែមនុស្សប្រុសៗប៉ុណ្ណោះអោយមកជួយសាងសង់ផ្ទះរបស់គាត់ ។ នៅពេលពួកគេមកជួបជុំគ្នាអស់ហើយ គាត់ក៏ចែកការងារដែលត្រូវធ្វើម្នាក់ៗ ៖ ពីរនាក់ធ្វើខាងកាប់លាក់សសរ និងផ្ទៃងផ្ទាន ម្នាក់ទៀតខាងពុះជ្រៀកតម្រឹមឫស្សី និងធ្វើខ្នួចចងស្បូវ ។ មនុស្សខ្លះទៀតនាំគ្នាជីកដីដាក់សសរជើងរៀងដាក់សសរកន្លោងកណ្តាលនិងត្បាញស្បូវ ជាដើម ។ ចំណែកឯប្រពន្ធម្ចាស់ផ្ទះវិញ នាងជាអ្នកធ្វើម្ហូបអាហារសំរាប់ភ្ញៀវទទួលទានថ្ងៃត្រង់ ។ ពួកគេនាំគ្នាកសាងសង់ផ្ទះនោះរួចជាស្រេច រយៈពេលបីថ្ងៃទៅបួនថ្ងៃ ។ បើយើងសំលឹងមើលទៅដំបូលផ្ទះនោះ យើងឃើញពីលើប្រក់ស្បូវជុំវិញតួផ្ទះគ្រប់បាំងដោយជញ្ជាំងឫស្សី ។ មានទ្វារធំសំរាប់ចេញចូលពីរ ប៉ុន្តែអត់មានបង្អួចទេ ។ មានជង្រុកដាក់ស្រូវពីលើចង្រានមួយ មានគ្រែគេងអមសងខាង ផ្លូវដើរចេញចូលមួយនៅកណ្តាល ។ នៅលើក្បាលដំនេកគ្រែទាំងនោះ គាត់រៀបចំតាក់តែងដាក់ពាងស្រា ព្យួរឃ្មោះ គង ជាដើម ។ ផ្ទះនោះមិនតូចមិនធំ សមល្មមសំរាប់មួយគ្រួសារស្នាក់នៅបាន ។ ពេលរដូវក្តៅយើងនៅក្នុងផ្ទះនោះគឺផាសុកភាពល្អណាស់ ។ ចំណែកនៅពេលរដូវវស្សាវិញគឺត្រជាក់ ។ ចំណែកផ្ទះជនជាតិព្នងក្នុងសម័យរីកចំរើនបច្ចុប្បន្ននេះ គឺខុសប្លែកពីសម័យបុរាណ

	ដោយសារតែទៅតាមសម័យរីកចំរើនក្នុងសង្គមបន្តិចម្តងៗ ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ៖ ធ្វើខ្ពស់មួយខ្នង គេសាងសង់អំពីឈើ ប្រក់សង្កសី ផ្ទៀង ផ្ទាន រនូតនិងក្តារជញ្ជាំងសុទ្ធតែឈើចេញពីរោងចក្រទាំងអស់ ។ នេះគឺដោយសារតែបច្ចុប្បន្ននេះគេមានម៉ាស៊ីនអារឈើ ម៉ាស៊ីនឈូសឈើនិងដែកដាប់ឈើ ។ នេះក៏ដោយសារតែគេបានរៀនសូត្រពីអ្នកបច្ចេកទេស ។ ប៉ុន្តែមានអ្នកខ្លះក្រីក្រតោកយ៉ាក ខ្លះគ្មានគោក្របីគ្មានលុយកាក់សំរាប់ទិញឈើធ្វើផ្ទះទេ ។ ដូច្នេះគេក៏សាងសង់ផ្ទះអំពីឈើមូល របៀបបុរាណតូចៗផងដែរ ។ ជនជាតិព្នងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះធ្វើផ្ទះហើយ គេមិនមានតំណមដូចពីបុរាណទេ ។ គេអាចធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញផ្ទះ ដើម្បីការពារគោក្របីកុំអោយវាជុះអាចម៍ពាសពេញផ្ទះរបស់ពួកគេ ។ ប៉ុន្តែសម័យបុរាណវិញ គេមិនអាចធ្វើរបងដូច្នោះបានទេគឺតំណម ។ បើសិនជាយើងចង់ធ្វើរបស់ព័ទ្ធជុំវិញផ្ទះរបស់យើង កាត់ព្រំប្រទល់របស់អ្នកជិតខាង មានន័យថាយើងចែកវណ្ណៈនឹងអ្នកជិតខាង ។ នៅពេលអ្នកជិតខាងមានជំងឺឈឺ គឺគេនឹងចោទប្រកាន់យើង ថាមកពីយើងធ្វើរបងទើបធ្វើអោយគេកើតមានបញ្ហាបែបនេះ ។ ជំនឿនេះពេលខ្លះធ្វើអោយជនជាតិព្នងជឿជាក់ដែរ ។ ឧទាហរណ៍ មានអ្នកបរបាញ់ម្នាក់ ដើរទៅក្នុងព្រៃដើម្បីរកសត្វ ។ នៅពេលគាត់បាញ់សត្វបានហើយ គាត់មិនហ៊ានដើររំលងជើងសត្វដែលងាប់នោះទេ ។ បើសិនជាគាត់ហ៊ានរំលងខុសពីជំនឿ ថ្ងៃក្រោយគាត់បរបាញ់សត្វលែងបានទៀតហើយ ។ នេះគឺជាជំនឿមួយដែរសំរាប់ជនជាតិព្នង ។ ការរស់នៅនិងទំនៀមទំលាប់របស់ជនជាតិព្នង ពីបុរាណប្រៀបធៀបទៅនឹងបច្ចុប្បន្ននេះ មិនសូវខុសគ្នាប៉ុន្មានទេ ។ បើសិនជាមិនបានទទួលការរៀនសូត្រពីអ្នកដទៃជនជាតិព្នងយើងមិនអាចលះបង់ចោលទំនៀមទំលាប់អាក្រក់ និងការរស់នៅអោយរីកចំរើនបានឡើយ ៕ **<u>សំនួរ</u>** -តើផ្ទះជនជាតិព្នងពីបុរាណនិងសម័យ មានលក្ខណៈខុសគ្នាដែរឬទេ? ពីព្រោះអ្វី? -តើផ្ទះជនជាតិព្នងពីបុរាណគេធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច? -បច្ចុប្បន្ននេះ តើពួកគេធ្វើផ្ទះដូចម្តេចដែរ? -ហេតុអ្វីបានជាជនជាតិព្នងពីបុរាណមិនធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញផ្ទះ?	
៩០	រៀនសរសេរ	-នើនកំពុងតែកាន់សាច់ជ្រូកព្រៃមួយដុំនៅនឹងដៃ ។ -ម្តាយរបស់នើនរត់ទៅរើសផ្លែពោនដែលជ្រុះនៅលើដី ។ -នើនស្ពាយសាច់ជ្រូកព្រៃត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ។
៩១	ចូរជ្រើសរើសជើងព្យញ្ជនៈ "" សរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យ ៖ ជ្រើសរើសបីពាក្យដែលបានសរសេរខាងលើ ហើយតែងអោយបានបីប្រយោគខាងក្រោម ៖	
៩៣	**មេរៀនទី៩២**	
	បង្រៀនព្យញ្ជនៈ	ផ

	ពាក្យគន្លឹះ	**អង្ករ ភួយ**
៩៤	រៀនអាន	
	<u>**បងនើននិងបងតាយនាំគ្នាទៅផ្សារ**</u> ថ្ងៃនេះបងនើនបបួលបងតាយដើរទៅផ្សារ ដើម្បីរកទិញភួយនិងអង្ករ ។ បងនើនបបួលបងតាយទៅទិញភួយនិងអង្ករដូចនេះ ព្រោះតែភួយរបស់បងនើនចាស់រហែកអស់ហើយ អង្ករដាំបាយក៏អស់ដែរ ។ បងនើននិយាយទៅបងតាយ ៖ "បងតាយអើយ! ថ្ងៃនេះយើងនាំគ្នាដើរទៅផ្សារ តើបានទេ?" បងតាយសួរ ៖ "តើយើងទៅផ្សារធ្វើអ្វីទៅប្អូន?" នើននិយាយ ៖,"យើងទៅផ្សារដើម្បីរកទិញភួយព្រមទាំងអង្ករណាបង! ព្រោះអីអង្កររបស់ខ្ញុំជិតអស់រលីងទៅហើយ" ។ បន្ទាប់មកពួកគេនាំគ្នាធ្វើដំណើរទៅដល់ផ្សារ ។ ពួកគេនាំគ្នាដើររកភួយនិងអង្ករ ។ បងនើនទិញភួយបានពីរ អង្កររមួយបាវ ។ ចំណែកបងតាយវិញ ទិញភួយបានពីរអង្ករបានពីរបាវដែរ ។ ដល់ខែរងារ បងនើនយកភួយដែលទើបតែទិញថ្មីនោះ មកដណ្តប់យ៉ាងកក់ក្តៅ ។ ដណ្តប់បានមួយអាទិត្យ បងនើនក៏យកភួយទៅបោកគក់អោយស្អាត ។ គាត់ថែរក្សាបែបនេះដើម្បីការពារកុំអោយវាឆាប់ចាស់ និងរហែកនិងប្រើប្រាស់បានយូរ ៕	
៩៥	រៀនសរសេរ	-ថ្ងៃនេះបងនើនទៅរកទិញភួយ ។ -បងនើនកំពុងស្ពាយកាផាមួយដែលមានស្រូវ ។
៩៦	ចូរជ្រើសរើសព្យញ្ជនៈ ផ សរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖	
៩៦	ជ្រើសរើសបីពាក្យដែលបានសរសេរខាងលើ ហើយសរសេរតែងអោយបានបួនប្រយោគ ៖	
៩៧	រៀនអាន	
	<u>**ពពួកព្រូន**</u> **ព្រូនមានប្រភេទផ្សេងៗគ្នាគឺអ្វីខ្លះ?** - ព្រូនសំប៉ែត (តេនញ៉ា) - ព្រូនចង្កឹះ ឬ ព្រូនមូល - ព្រូនទំពក់ - អៀន តើពពួកព្រូនបណ្តាលមកពីអ្វី? អ្នកអាចកើតព្រូន ដោយសារបរិភោគសាច់ជ្រូកសាច់គោ ឬ សាច់ត្រីដែលចំអិនមិនបានឆ្អិនល្អត្រឹមត្រូវ ។ ពងព្រូនដែលមាននៅក្នុងលាមកមនុស្ស បានចូលទៅក្នុងម្ហូបអាហារ ដោយសាររុយ ឬដៃកខ្វក់ ។ បើសិនបើក្រុមគ្រួសារទាំងមូលបរិភោគម្ហូបអាហារមិនស្អាត ពួកគេក៏អាចកើតព្រូនទាំងអស់គ្នាបានដែរ ។	

ព្រូនឆ្លងចូលក្នុងខ្លួនតាមបាតជើង ដែលដើរលើដីគ្មានពាក់ស្បែកជើង ។
ក្មេងៗកើតព្រូន ដោយសារញ៉ាំដីដែលមានពងព្រូននោះ ។

រោគសញ្ញារបស់មនុស្សកើតព្រូន ៖

- ពោះប៉ោងហើយឈឺពោះ
- ទំងន់ចុះថយជាលំដាប់
- រមាស់ស្បែក
- ក្អកស្ងួត ។
- ឈឺក្នុងពោះ ហើយចុះរាគ
- រមាស់នៅជុំវិញកន្លែងបត់ជើងធំ
- ស្លេកស្លាំង (ឈាមចុះខ្សោយ) ។

ការព្យាបាលនៅតាមផ្ទះ ៖

ដើម្បីព្យាបាលរោគព្រូនមូលយើងត្រូវ ៖
១ - យកជ័រល្ហុងខ្ចីចំនួន ២ ស្លាបព្រាបាយ
២ - យកទឹកឃ្មុំឬស្ករស ២ ស្លាបព្រាបាយ
៣ - ក្នុងទឹកក្ដៅ ១ ពែង
បញ្ជូកកូនក្មេង (មួយអាទិត្យក្រោយមកត្រូវធ្វើដូចនេះម្ដងទៀត) ។

ប្រសិនបើក្មេងនៅតែមានបញ្ហាដដែលទៀត សូមនាំទៅមណ្ឌលសុខភាព ដើម្បីទទួលការព្យាបាល ។ មានថ្នាំច្រើនយ៉ាងសំរាប់ព្យាបាលពពួកព្រូន ។ សូមប្រើថ្នាំតាមការណែនាំរបស់គ្រូពេទ្យ ។ ជាការល្អ ត្រូវលេបថ្នាំបញ្ចុះព្រូននៅរៀងរាល់ ៤ ឬ ៦ ខែម្ដង ជាពិសេសសំរាប់ក្មេងតូចៗ ។

ពេលដែលត្រូវទៅមន្ទីរពេទ្យ ៖

- ក្អកធ្លាក់ឈាម
- ចុះខ្សោយ និងអស់កំលាំងខ្លាំង
- ឬក៏ហើមពោះយ៉ាងខ្លាំង ។

វិធីការពារកុំអោយកើតព្រូន ៖

ត្រូវសង់ និង ប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យ ។
ត្រូវលាងដៃអោយស្អាតក្រោយពេលចេញពីបង្គន់ និង មុនពេលរៀបចំម្ហូបអាហារ ឬ

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">មុនពេលទទួលទានចំណីអាហារ ។

ត្រូវចំអិនសាច់អោយបានឆ្អិនល្អ ។ កុំញុំាសាច់ឆៅ ឬ សាច់ដែលមិនសូវឆ្អិន ។
ត្រូវគ្របម្ហូបអាហារអោយបានជិតល្អ ដើម្បីការពារកុំអោយរុយរោម ។
ត្រូវញុំាទឹកដែលដាំពុះ ឬ ក៏ទឹកបរិសុទ្ធតែប៉ុណ្ណោះ ។

សូមកុំដាក់ក្មេងតូចៗចោលអោយញុំាដី ។
ត្រូវពាក់ស្បែកជើង កុំដើរជើងទទេ ៕
<u>សំនួរ</u>
ចូរអានសំនួរខាងក្រោមនេះ បន្ទាប់មកសរសេរចំលើយសំនួរទាំងនោះ
១-តើព្រូននៅក្នុងពោះរបស់យើងមានប៉ុន្មានប្រភេទ?
២-ហេតុអ្វីបានជាយើងមានព្រូនក្នុងពោះ?
៣-បើយើងមានព្រូនក្នុងពោះ តើយើងធ្វើយ៉ាងម៉េចទើបដឹងថាមានព្រូន?
៤-តើយើងប្រើថ្នាំអ្វីខ្លះ សំរាប់បញ្ចុះព្រូនក្នុងពោះយើងបាន?
៥-តើយើងគួរតែទៅទិញថ្នាំការពារព្រូននោះនៅទីកន្លែងណាខ្លះ?</td></tr>
<tr><td>១០៣</td><td colspan="2">មេរៀនទី៩៣</td></tr>
<tr><td></td><td>បង្រៀនព្យញ្ជនៈ</td><td>□ឃ្ស</td></tr>
<tr><td></td><td>ពាក្យគន្លឹះ</td><td>អូឃ្ស ជីក</td></tr>
<tr><td>១០៤</td><td colspan="2">រៀនអាន</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"><u>ដំរីបកស្រាយអំណាចរបស់មនុស្សអោយខ្លាស្ដាប់</u>
ថ្ងៃមួយ មានមនុស្សម្នាក់ចងដំរីមួយក្បាលជាមួយ នឹងដើមឈើក្បែរភូមិរបស់គាត់រស់នៅ ។ ក្រោយមកមានខ្លាមួយក្បាល ដើរមកដល់កន្លែងគាត់ចងដំរីនោះ ហើយសួរទៅដំរី ៖ "ហេតុអីបានលោកខ្លាចមនុស្សខ្លាំងម្ល៉េះ? ខ្លួនរបស់លោកផ្ទាល់ធំជាងពួកគេឆ្ងាយណាស់ មនុស្សគ្រាន់តែជាអ្នកតូចល្អិតមួយប៉ុណ្ណោះ ហេតុអ្វីបានជាគេមានអំណាច ឯលោកគ្មានអំណាចទេវិញ?" ដំរីឆ្លើយតបទៅខ្លាវិញ ៖ "អូ! បើអញ្ចឹង យប់នេះខ្ញុំសូមឃាត់លោកនៅទីនេះជាមួយនឹងខ្ញុំហើយ ដើម្បីអោយលោកឃើញ និងយល់សកម្មភាពរបស់មនុស្សថា តើហេតុអ្វីបានជាពួកគេមានអំណាចលើពួកយើង? ដោយសារតែពួកគេមានប្រាជ្ញា ចេះគិតគូរនិងបច្ចេកទេសច្រើន ដូច្នេះទើបពួកគេមានអំណាចខ្លាំងជាងពួកយើង" ។
ខ្លាក៏នៅជាមួយនឹងដំរី ដើម្បីមើលសកម្មភាពរបស់មនុស្សម្នាក់ ដែលកំពុងតែត្រួតត្រាចំពោះដំរី ។ ក្នុងខណៈពេលពួកវារង់ចាំមើលសកម្មភាពរបស់មនុស្សម្នាក់ ពួកវាអាចឃើញសកម្មភាពអ្វីៗ នៅក្នុងផ្ទះដែលមនុស្សម្នាក់នោះកំពុងតែធ្វើ ។ ចំណែកឯមនុស្សជាអ្នកឃ្វាល</td></tr>
</table>

	ដំរីនោះវិញ គាត់ក្រោកពីគេង យកទឹកលុបមុខ និងសិតសក់ ។ ខ្លាបានឃើញមនុស្សកំពុងធ្វើដូចនោះ វាក៏សួរទៅដំរី ៖ "តើគាត់កំពុងធ្វើអ្វី?" ដំរីឆ្លើយ ៖ "គាត់កំពុងតែលុបមុខនិងសិតសក់" ។ បន្ទាប់មកមនុស្សនោះ ស្ពាយចំកាំបិតធំមួយជាប់នឹងចង្កេះ ។ ខ្លាបានឃើញមនុស្សស្ពាយកាំបិតក៏សួរទៅដំរីទៀត ៖ "តើរបស់អ្វីទៅដែលគាត់ស្ពាយជាប់នឹងចង្កេះនោះ?" ដំរីឆ្លើយពន្យល់ ៖ "អាមួយនោះ គេហៅថាកាំបិត ។ កាំបិតនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ សំរាប់គាត់ ។ គាត់អាចកាប់អ្វីៗបានទាំងអស់ ដូចជាសត្វឬក៏ដើមឈើផ្សេងៗ" ។ បន្ទាប់មកមនុស្សក៏យកជន្លួញចាក់ក្បាលដំរីកាន់នៅនឹងដៃ រួចដើរសំដៅទៅកន្លែងដែលចងដំរី ។ ខ្លាបានឃើញមនុស្សកំពុងតែដើរកាន់ជន្លួញសំដៅមកខ្លួន វារឹតតែភ័យខ្លាចទៅទៀត វាលែងសួរដំរីទៀតហើយ ព្រោះអីវាដឹងថារបស់ដែលមនុស្សកំពុងតែកាន់នៅនឹងដៃនោះហើយជារបស់ដែលវាគួរអោយខ្លាច ។ ដូច្នេះខ្លាប្រុងលួចរត់ចេញពីទីកន្លែងនោះដោយស្ងាត់ៗ ។ ដំរីបានឃើញខ្លាប្រុង នឹងរត់ដូច្នោះ ក៏ឃាត់ខ្លា ៖ "ឯងកុំអាលរត់អីសំឡាញ់ នៅទីនេះ ចាំមើលសិន" ។ តែខ្លាមិនស្តាប់ការហាមឃាត់របស់ដំរីទេ ។ វារត់ចេញពីកន្លែងនោះចូលទៅព្រៃបាត់ រហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ ក្រោយមកមនុស្សក៏មកដល់កន្លែងចងដំរីនោះ ។ គាត់ស្រាយដំរីរបស់គាត់ជិះត្រឡប់មកភូមិរបស់គាត់វិញ ៕ **<u>សំនួរ</u>** ១-តើគេចងដំរីនោះនៅកន្លែងណាខ្លះ? ២-តើខ្លានិយាយទៅកាន់ដំរីយ៉ាងដូម្តេចខ្លះ? ៣-ហេតុអ្វីបានខ្លាខ្លាចមនុស្ស?	
១០៧	រៀនសរសេរ	-ថ្ងៃនេះនើនយកភួយរបស់គាត់ទៅបោក ។ -នើនកំពុងតែអួសអង្ករមួយបាវ ។
១០៨	ចូររជ្រើសរើសស្រះ "ូយ្យ " "ុយ្យ " សរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖	
១០៨	ជ្រើសរើសពីរពាក្យដែលបានសរសេរខាងលើ ហើយតែងអោយបានពីរប្រយោគ ៖	
១០៩	**មេរៀនទី៩៨**	
	បង្រៀនព្យញ្ជនៈ	ថ
	ពាក្យគន្លឹះ:	**ថូ ទាត់**
១១០	រៀនអាន	

	<u>គ្រួសាររបស់ពូថានមានជំងឺអេដស៍</u> ពូថានបានធ្វើទាហានចំនួនពីរឆ្នាំ ។ ក្រោយមកគាត់ត្រឡប់មកភូមិវិញ រួចហើយរៀបការប្រពន្ធ ។ គាត់ស្រឡាញ់ប្រពន្ធគាត់ណាស់ ព្រោះនាងឧស្សាហ៍ធ្វើការងារគ្រប់បែបយ៉ាង ។ អ្នកទាំងពីរមានកំលាំងមាំមួន ។ គេអាចធ្វើចំការបានផលច្រើន ដើម្បីយកទៅលក់នៅផ្សារ ។ គាត់មានកូនពីរនាក់ហើយ ឥឡូវនេះប្រពន្ធរបស់គាត់មានផ្ទៃពោះទៀត ។ ចាប់តាំងពីមានផ្ទៃពោះនេះមក គាត់មិនសូវស្រួលខ្លួន មានរាកច្រើនដង ។ ក្រោយមកបានធូរបន្តិច តែចេះតែមានរាកជាបន្តបន្ទាប់និងចេះតែស្គមទៅៗ នៅពេលយប់មានគ្រុនរងា ។ ពូថានបានទៅទិញថ្នាំច្រើនដង ហើយយកមកអោយប្រពន្ធលេប នៅតែមិនជាដដែល ។ ឥឡូវនេះគាត់មានក្អកផង ។ ពូថានព្រួយចិត្តណាស់ក៏ជូនប្រពន្ធគាត់ទៅពេទ្យខេត្ត ព្រោះគាត់ខ្លាចប្រពន្ធនិងកូននៅក្នុងផ្ទៃស្លាប់ ។ នៅមន្ទីរពេទ្យគ្រូពេទ្យបានពិនិត្យមើលប្រពន្ធនិងជោះឈាមយកទៅមើលផង ។ ក្រោយមកពេទ្យប្រាប់ថាប្រពន្ធរបស់គាត់ថា មានមេរោគអេដស៍ហើយប្រហែលជាកូននៅក្នុងផ្ទៃក៏មានរោគនេះដែរ ។ ប៉ុន្តែគ្រូពេទ្យបានប្រាប់ថា ត្រូវយកឈាមរបស់ប្តីទៅពិនិត្យមើលផង ព្រោះមេរោគនេះវាឆ្លងតាមរយៈការរួមភេទ ។ ពេទ្យបានប្រាប់ទៀតថា មេរោគនេះអាចឆ្លងទៅតាមរយៈទងសួតនិងទឹកដោះ ហើយឆ្លងទៅអ្នកផ្សេងតាមការចាក់ថ្នាំប្រើម្ជុលរួមគ្នា ។ ថ្ងៃក្រោយមកគ្រូពេទ្យបានប្រាប់ថា ពូថានក៏មានមេរោគអេដស៍ដែរ ។ គេចង់ដឹងថាតើគាត់ឆ្លងមេរោគនេះមកពីណា? ពូថានគាត់បានប្រាប់ពេទ្យថា កាលពីគាត់នៅធ្វើទាហានគាត់ធ្លាប់ទៅលេងស្រីពីរបីដងដែរ ។ ពូថានបានសួរទៅគ្រូពេទ្យថា តើត្រូវប្រើថ្នាំអីដើម្បីជាពីជំងឺនេះ? ។ គ្រូពេទ្យបានឆ្លើយវិញថា ជំងឺនេះគ្មានថ្នាំព្យាបាលទេ តែគេអាចព្យាបាលជំងឺផ្សេងៗ ដែលកើតមកពីមេរោគនេះបាន ប៉ុន្តែជំងឺនោះនឹងកើតឡើងមកវិញថ្ងៃក្រោយ ។ ជំងឺនោះមានដូចជា៖ រាក ក្អក រោគសើស្បែក ។ ប៉ុន្តែអ្នកដែលមានមេរោគអេដស៍គឺត្រូវតែស្លាប់នៅពេលខាងមុខ ។ គ្រូពេទ្យអោយថ្នាំលេបទៅប្រពន្ធពូថាន ដើម្បីព្យាបាលជំងឺរាក ក្អក ហើយប្រាប់ទៀតថា ត្រូវតែមានអនាម័យអោយបានល្អ ដើម្បីរស់បានយូរទៅមុខទៀត ដូចជា៖ -ហូបទឹកឆ្អិន បន្លែផ្លែឈើ ត្រូវតែលាងអោយបានស្អាត មិនត្រូវហូបឆៅទេ -ត្រូវលាងដៃអោយបានស្អាតក្រោយចេញពីបង្គន់និងមុនពេលបាយ -ត្រូវហូបម្ហូបអោយបានច្រើនមុខ -ត្រូវដេកក្នុងមុង ។ -នៅពេលមុជទឹកត្រូវដុសលាងសាប៊ូអោយបានស្អាតនិងជូតខ្លួនអោយស្ងួត ។ -ត្រូវបោកខោអាវជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ ដើម្បីកុំអោយអ្នកផ្សេងឆ្លងជំងឺនេះ មិនត្រូវអោយគេប្រើរបស់យើងដូចជាឡាម ម្ជុល កន្ត្រៃកាត់ក្រចក ឬ ទៅលេងស្រីៗ ផ្សេងទៀតទេ ។ ប៉ុន្តែគេអាចថើប ឬ អោបកូនគេបាន ។ប្រពន្ធគាត់បានអរគុណគ្រូពេទ្យដែលបានជួយពន្យល់ណែនាំ ហើយក៏លាត្រឡប់មកផ្ទះវិញទាំងពិបាកចិត្ត ។ ចំណែកពូថានក៏មានការសោកស្តាយយ៉ាងខ្លាំង ដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើមិនល្អនេះ ដែលនឹងបណ្តាលអោយគ្រួសាររបស់គាត់ស្លាប់នៅពេលឆាប់ៗ ខាងមុខ ៕

	<u>សំនួរ</u> -ហេតុអ្វីបានពូថាន់មានជំងឺអេដស៍? -តើជំងឺអេដស៍មានថ្នាំព្យាបាលដែរឬទេ? -ដើម្បីរស់អោយបានយូរបន្តិច តើគ្រូពេទ្យណែនាំអោយពូថាន់យ៉ាងដូម្តេចខ្លះ?	
១១៤	រៀនសរសេរ	-នើនទៅដងទឹកនឹងថូ ដើម្បីយកមកលាងជើង ។ -នើនកំពុងតែលាងជើងក្នុងទឹកអូរដែលហូរខ្លាំង ។
១១៥	ចូរជ្រើសរើសព្យញ្ជនៈ " ថ " សរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖	
១១៥	ជ្រើសរើសបីពាក្យដែលបានសរសេរខាងលើ ហើយតែងអោយបានបីប្រយោគ ៖	
១១៧	**មេរៀនទី៥៥**	**មេរៀនរំលឹកឡើងវិញ**
១១៧	លំហាត់តែងសេចក្តី	
១១៧	ចូរអោយសិស្សសរសេរអត្ថបទមួយទាក់ទងនឹងមេរៀន អំពីពពួកព្រូន និងជំងឺអេដស៍	
១១៩	លំហាត់បំពេញប្រយោគ	
	ត្រី ច្រើន បាន ឈឺក្បាល ជា ពូ គ្រុនញាក់ ខ្លួន ថ្នាំ គ្រូពេទ្យ ផ្ទះ ចូរជ្រើសរើសពាក្យខាងលើនេះ យកទៅសរសេរបំពេញក្នុងប្រយោគខាងក្រោមនេះ ៖	
	ពីរនាក់ពូនិងក្មួយវិលត្រឡប់ពីព្រៃមកផ្ទះវិញ ។ មកដល់ផ្ទះម្តាយរបស់នើនសួរនើន ៖ "តើនើនឯងបានត្រីប៉ុន្មានទៅ?" នើនបានឆ្លើយ ៖ "បាទ! ម៉ាក់ បានតែន្តិចបន្តួចទេពូបានច្រើនណាស់ម៉ាក់" ។ ក្រោយមកនើនហុចត្រីនោះអោយទៅម្តាយរបស់គាត់ ។ ម្តាយរបស់គាត់យកត្រីនោះធ្វើម្ហូបពិសារ ។ ចំណែកពូរបស់នើនក៏អោយត្រីខ្លះទៅម្តាយរបស់នើនដែរ ។ រួចគាត់ក៏ដើរទៅផ្ទះរបស់គាត់វិញ ។ បន្តិចក្រោយមកនើនក៏ចាប់ផ្តើមគ្រុនញាក់ និងឈឺក្បាលទៀតផង ដោយសារគាត់បានលេងទឹកយូរពេក ។ ដូច្នេះគាត់ក៏ទៅគេងក្នុងបន្ទប់ ។ នៅពេលម្តាយធ្វើម្ហូបត្រីនោះឆ្អិនហើយ ឪពុកម្តាយស្រែកហៅនើនមកពិសាបាយ តែនើនបានឆ្លើយទៅ វិញ ៖ "ខ្ញុំមិនអាចក្រោកបានទេ ខ្ញុំឈឺក្បាលខ្លាំងណាស់" ។ ឮកូនស្រែកប្រាប់ដូចនោះម្តាយក៏ទៅសួរកូនក្នុងបន្ទប់ ៖ "តើកូនឯងឈឺក្បាលខ្លាំងណាស់មែនទេ?" នើនឆ្លើយ ៖ "បាទ! ម៉ាក់ ខ្ញុំឈឺណាស់ គ្រុនញាក់ ឈឺក្បាល និងផ្តាសាយទៀតផង" ។ ក្រោយមកម្តាយរបស់គាត់ទៅជួបលោកគ្រូពេទ្យនៅក្នុងភូមិ ដើម្បីអោយគ្រូពេទ្យនោះពិនិត្យមើលជំងឺកូនរបស់គាត់ ។ គ្រូពេទ្យក៏ពិនិត្យមើលហើយ នឹងស្ទាបមើលខ្លួនប្រាណរបស់នើនហើយសួរ ៖ "ប្អូននើន តើឯងឈឺយ៉ាងម៉េច?" នើនឆ្លើយ ៖ "បាទ! លោកគ្រូពេទ្យ ខ្ញុំគ្រុនញាក់និងផ្តាសាយធំ" ។ បន្ទាប់មកគ្រូពេទ្យអោយថ្នាំសំរាប់លេបហើយនិយាយ ៖ "ឥឡូវនេះ សូមឯងលេបថ្នាំដែលខ្ញុំបានអោយនេះសិន បើមិនជាសះស្បើយទេ សូមអ្នកស្រីមកជួបខ្ញុំម្តងទៀត" ។ ក្រោយមកនើនក៏លេបថ្នាំ ដែលលោកគ្រូពេទ្យបានអោយនោះរហូតដល់អស់ គាត់ក៏បានជាជំងឺនោះ ៕	

១២១	**មេរៀនទី៩៦**
	បង្រៀនព្យញ្ជនៈ: អ្យ
	ពាក្យគន្លឹះ: មាន់
១២២	រៀនអាន

អំពីជំងឺមាន់

ការចិញ្ចឹមមាន់មានសារៈសំខាន់ណាស់ សំរាប់ប្រជាជននៅតាមជនបទ ។ មាន់អាចរកចំណីដោយខ្លួនឯងបាន ។ សត្វមាន់ងាយស្រួលក្នុងការចិញ្ចឹមព្រោះវា មិនសូវត្រូវការថែរក្សាខ្លាំងដូចសត្វផ្សេងៗទេ ។ យើងអាចចិញ្ចឹមមាន់សំរាប់យកសាច់ ឬ សំរាប់លក់ទៅទីផ្សារ ។ មាន់ជាសត្វ ដែលផ្តល់ផលច្រើនដល់ប្រជាកសិករ ប៉ុន្តែនៅរដូវផ្សេងៗ សត្វមាន់ច្រើនទទួលនូវការឆ្លងជំងឺ ហើយអាចងាប់ជាញឹកញាប់ ។

ជួនកាលនៅរដូវខ្លះ នៅពេលដែលមានមេរោគចូលក្នុងភូមិ សត្វមាន់ជិតមួយរយភាគរយទទួលនូវការឆ្លងជំងឺ ហើយងាប់យ៉ាងច្រើន ។ យើងរៀបចំឯកសារនេះដើម្បីជួយកាត់បន្ថយនូវការងាប់របស់សត្វមាន់និងជួយទប់ស្កាត់នូវការឆ្លងជំងឺ ផ្សេងៗ ។

<u>ជំងឺដែលតែងតែកើតលើសត្វមាន់នៅស្រុកខ្មែរ</u>

ជំងឺដែលសំខាន់ជាងគេនៅស្រុកខ្មែរ ដែលតែងតែកើតលើសត្វមាន់គឺជាជំងឺអាសន្នរោគនិងជំងឺ «ដង្កោរែក» ឬ «ញ៉ីវកាស» ។ ជំងឺទាំងពីរនេះ ងាយឆ្លងពីសត្វមួយទៅសត្វមួយ និងធ្វើអោយមាន់ងាប់ភ្លាម ។

<u>ជំងឺអុតមាន់</u>

ជំងឺមួយទៀត គឺជំងឺអុតមាន់ ដែលមិនសូវធ្វើអោយមាន់ងាប់ ប៉ុន្តែជំងឺនេះងាយឆ្លងនិងធ្វើអោយសត្វមានសុខភាពខ្សោយ ។

<u>ការប្រើថ្នាំការពារ</u>

ដើម្បីកាត់បន្ថយនូវការងាប់របស់សត្វមាន់យើងត្រូវចាក់ថ្នាំការពារ មុនពេលដែលវាមិនទាន់ទទួលនូវការឆ្លងជំងឺ ពីព្រោះសត្វមាន់នៅពេលដែលវាកើតជំងឺហើយ យើងមិនអាចព្យាបាលវាជាទេ ហើយបើព្យាបាលបានប្រហែលជាតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ។

បើសិនជាយើងយល់ និងប្រើថ្នាំការពារតាមកម្មវិធីនេះ យើងអាចកាត់បន្ថយនូវការងាប់របស់សត្វមាន់ហើយ ជំងឺក៏មិនអាចកើត ឬ ឆ្លងទៅសត្វរបស់យើងបានទេ ។

<u>ការចាក់វ៉ាក់សាំងលើកូនមាន់ការពារជំងឺទាំង៣</u>

ដើម្បីការពារជំងឺ «ញ៉ីវកាស» ឬ «ដង្កោរែក»

នៅពេលដែលមាន់ទើបតែញាស់បាន ៣ ថ្ងៃ យើងប្រើវ៉ាក់សាំង«ញ៉ីវកាស ធ»បន្តក់ក្នុងភ្នែកសងខាងដោយម្ខាងមួយដំណក់ ។

<u>ដើម្បីការពារជំងឺអុតមាន់</u>

នៅពេលដែលមាន់មានអាយុ ១៥ ថ្ងៃ យើងប្រើវ៉ាក់សាំងអុតមាន់ចាក់ស្លាបវាដោយប្រើម្ជុលពិសេស ។

ដើម្បីការពារជំងឺ«ញ៉ូវកាស» ឬ «ដង្កោវែក»

នៅពេលដែលមាន់មានអាយុ ៣០ ថ្ងៃយើងប្រើវ៉ាក់សាំង«ញ៉ូវកាសំ» ។ សំរាប់មាន់មួយក្បាលយើងចាក់ថ្នាំ ចំនួន 0,05 សេសេ ដោយចាក់សាច់ដុំទ្រូងរបស់វា ។

<u>ដើម្បីការពារជំងឺអាសន្នរោគ</u>

នៅពេលដែលមាន់មានអាយុ៦០ថ្ងៃ យើងប្រើវ៉ាក់សាំងអាសន្នរោគ ។ សំរាប់មួយក្បាលយើងចាក់ ១ សេសេ ដោយចាក់សាច់ដុំទ្រូងរបស់វា ។ ដើម្បីការពាររបួត យើងចាក់ថ្នាំដូចមាន់ធំដែរ ។

<u>ចូរចាក់ការពាររបួតដូចមាន់ធំដែរ</u>

ដើម្បីការពារជំងឺ «ញ៉ូវកាស» យើងចាក់រាល់ ៤ ខែម្តង ។ ដើម្បីការពារជំងឺអាសន្នរោគយើងចាក់រាល់ ៦ ខែម្តង ។

<u>ការចាក់វ៉ាក់សាំងលើមាន់ធំ</u>

ចំពោះមាន់ធំ យើងប្រើវ៉ាក់សាំង «ញ៉ូវកាសM» ដោយចាក់ក្នុងសាច់ដុំទ្រូងរបស់វា ចំនួន 0,05សេសេ ។ យើងចាក់ វ៉ាក់សាំង អាសន្នរោគ ១ សេសេ ដោយចាក់នៅក្នុងសាច់ដុំទ្រូងម្ខាងទៀត ។ ហាមចាក់កន្លែងដដែល ។

មួយខែក្រោយមកយើងចាក់វ៉ាក់សាំង «ញ៉ូវកាសM» 0,05 សេសេ ដោយចាក់នៅត្រង់សាច់ដុំទ្រូងម្តងទៀតជាការរំលឹក ។ យើងប្រើវ៉ាក់សាំង អុតមាន់ ចាក់ក្នុងសាច់ដុំស្លាបរបស់វា ដោយប្រើម្ជុលពិសេស ។

<u>ចូរចាក់ការពាររបួត</u>

សំរាប់ថ្នាំការពារ ឬ វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺ «ញ៉ូវកាស» និងអាសន្នរោគនេះ យើងគួរចាក់ក្នុងរយៈពេល ៤ ខែម្តង ពីព្រោះថ្នាំអាចការពារតែ ៤ ខែប៉ុណ្ណោះ ។ ការចាក់ថ្នាំអាសន្នរោគ គឺ ៦ ខែម្តង ។

<u>ថ្នាំការពារ</u>

ថ្នាំការពារទាំងបួនមុខនេះយើងអាចទិញនៅមន្ទីរកសិកម្ម ដែលមានតំលៃដូចខាងក្រោម ៖

ថ្នាំការពារជំងឺ «ញ៉ូវកាស F» 3,500៛ ក្នុងមួយដបការពារមាន់ 100 ក្បាល ។

ថ្នាំការពារជំងឺ «ញ៉ូវកាស M» 4,000៛ ក្នុងមួយដបការពារមាន់ 100 ក្បាល ។

ថ្នាំការពារជំងឺអាសន្នរោគមាន់ 5,000៛ ក្នុងមួយដបអាចចាក់មាន់បានចំនួន 100ក្បាល ។

ថ្នាំការពារជំងឺអុតមាន់ 4,000៛ ក្នុងមួយដបអាចចាក់មាន់បានចំនួន 100 ក្បាល ។

ថ្នាំការពារខ្លះយើងត្រូវការដាក់វានៅក្នុងធុងទឹកកករបួត ។ មន្ទីរអាចផ្តល់ទឹកកកអោយអ្នកបាន ។ ប៉ុន្តែត្រូវមានធុងទឹកកកខ្លួនឯង ។ ចូរយើងបបួលគ្នាពីពីរគ្រួសារ ទៅបីគ្រួសារ

	ដើម្បីចូលគ្នាទិញថ្នាំនេះ ៕ **<u>សំនួរ</u>** ១-ក្នុងប្រទេសកម្ពុជារបស់យើងនេះ តើជំងឺអ្វីខ្លះដែលឆាប់ប៉ះពាល់ដល់សត្វមាន់? ២-តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីចិញ្ចឹមមាន់បានល្អប្រសើរ? ៣-បើសិនយើងមានថ្នាំចាក់ការពារមាន់តើយើងត្រូវចាក់វាយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?	
១២៧	រៀនសរសេរ	-នើនកំពុងតែជិះលើឬស្សីដែលគេធ្វើឈ្នាន់ពីរសំរាប់ជាន់ ។ -មាន់របស់នើនកំពុងតែចឹកស្រូវក្នុងកាផាមួយ ។
១២៨	ចូរអោយសិស្សសរសេរតែងជាអត្ថបទមួយ ឬរឿងផ្សេងៗ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោមនេះ ៖	
១២៩	**មេរៀនទី៩៧**	
	បង្រៀនជើងព្យញ្ជនៈ	□ ្យ
	ពាក្យគន្លឹះ	**អណ្តូត បាយ**
១៣០	រៀនអាន	
	<u>បងយ៉ាងជាមនុស្សឧស្សាហ៍និងចេះថែរក្សាខ្លួន</u> នៅពេលល្ងាចថ្ងៃចន្ទ បងយ៉ាងបាននិយាយប្រាប់អោយម្តាយដាំបាយពីព្រលឹម ពីព្រោះគាត់ត្រូវការខ្ចប់បាយ ដើម្បីទៅជំរះចំការប្រវាស់ដៃជាមួយ នឹងមិត្តភក្តិរបស់គាត់ ។ នៅពេលព្រឹកថ្ងៃចន្ទនោះ ម្តាយរបស់បងយ៉ាងក្រោកតាំងពីព្រលឹមមកដាំបាយអោយគាត់ ។ រហូតដល់ម៉ោងប្រាំមួយព្រឹក បាយសម្លរបស់ម្តាយគាត់ឆ្អិន ។ ធម្មតាបងយ៉ាងក្រោកនៅម៉ោងប្រាំមួយ តែព្រឹកនោះគាត់ដេករហូតដល់ម៉ោងប្រាំមួយកន្លះ ដោយសារតែគាត់មានផ្តាសាយក្នុងខ្លួនហើយដេកមិនសូវលក់ ។ នៅថ្ងៃនោះ បងយ៉ាងបានរកចាប់កណ្តូបនៅក្នុងចំការមិត្តភក្តិរបស់គាត់ ដើម្បីយកទៅអោយសត្វសារិកាកែវរបស់គាត់ស៊ី ។ នៅពេលដែលគាត់កំពុងតែស្វែងរកកណ្តូប ស្រាប់តែជើងរបស់គាត់មុតនឹងស្មៅតូចៗ ហើយចេញឈាម ។ វិលត្រឡប់មកផ្ទះវិញ នៅពេលល្ងាចគាត់ទៅជួបលោកគ្រូពេទ្យ ដើម្បីសុំថ្នាំព្យាបាលជើងនិងថ្នាំព្យាបាលផ្តាសាយផងដែរ ។ សំរាប់អាហារពេលល្ងាច ម្តាយរបស់គាត់បានស្លស្លៃស្លឹកពាបនិងត្រីក្រៀម ។ បន្ទាប់មក បងយ៉ាងហូបបាយពេលល្ងាចជាមួយនឹងឪពុកម្តាយបងប្អូនរបស់គាត់ ។ បងយ៉ាងហូបបាយអស់ពីរចានសម្លពីរចាន ។ ក្រោយពីហូបបាយពេលល្ងាចហើយ គាត់ទៅលេងមិត្តភក្តិរបស់គាត់ ដើម្បីប្រាជ្ញលេងជាមួយគ្នា ព្រមទាំងច្របាច់ខ្នង ច្របាច់ខ្លួនប្រាណអោយគ្នាទៀតផង ។ យប់ម៉ោងដប់ បងយ៉ាងនិងមិត្តភក្តិរបស់គាត់នាំគ្នាគេង នៅលើគ្រែជាមួយគ្នា ៕	
១៣១	រៀនសរសេរ	-កាកកំពុងរែងអង្ករក្នុងផ្ទះ ។ -បងកាកកំពុងដាំបាយនៅក្នុងផ្ទះបាយ ។
១៣២	ចូរជ្រើសរើសជើងព្យញ្ជនៈ " ្យ " សរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖	

១៣២	ជ្រើសរើសបីពាក្យដែលបានសរសេរខាងលើ ហើយតែងអោយបានបីប្រយោគខាងក្រោមនេះ ៖
១៣៣	រៀនអាន
	<u>រឿងមនុស្សម្នាក់ចិញ្ចឹមគោនិងក្របីនៅភូមិជ្រកព្រីម</u> មានមនុស្សម្នាក់ធ្វើជាពេទ្យសត្វនៅក្នុងភូមិជ្រកព្រីម ។ ថ្ងៃមួយមានមនុស្សម្នាក់ក្នុងភូមិទៅជួបពេទ្យសត្វនោះ ដោយសារតែសត្វចិញ្ចឹមរបស់គាត់មានជំងឺ ។ ពេទ្យសត្វរូបនោះក៏សួរទៅមនុស្សម្នាក់នោះ ៖ "តើអ្នកមករកខ្ញុំមានការអីដែរ?" ម្ចាស់សត្វឈឺនោះឆ្លើយ ៖ "បាទ! លោកគ្រូ ខ្ញុំមកនេះគឺចង់អោយលោកគ្រូជួយមើលក្របីរបស់ខ្ញុំឈឺ" ។ ពេទ្យសត្វនោះក៏សួរទៀត ៖ "តើក្របីនោះឈឺយ៉ាងដូចម្ដេចទៅ សូមរៀបរាប់អោយខ្ញុំស្ដាប់សិនមើល?" ម្ចាស់ក្របីរៀបរាប់ ៖ "វាមិនស៊ីស្មៅហៀទឹកមាត់និងសំបោរ ។ សត្វខ្លះទៀតវាឈឺរហូតដល់ងាប់ក៏មានដែរ" ។ ពេទ្យសត្វសួរទៀត ៖ "និយាយអីចឹង តើសត្វដែលងាប់ហើយនោះ ចេញរោគសញ្ញាអ្វីខ្លះ?" ម្ចាស់ក្របីនិយាយប្រាប់ ៖ "ក្របីដែលងាប់ ឈឺដូចក្របីផ្សេងៗទៀតដែរ តែវាឈឺខុសគ្នាបន្តិចបន្តួច ។ ក្របីដែលឈឺងាប់ ដំបូងវាហើមកពិបាកដកដង្ហើម ពោះប៉ោងធំ ក្រោយមកវាងាប់ទៅ ។ ពេទ្យសត្វសួរទៀត ៖ "តើពួកឯងបានពន្លះសាច់ក្របីដែលងាប់ទៅហើយនោះដែរឬទេ?" ម្ចាស់ក្របីនិយាយ ៖ "បាទ! លោកគ្រូពេទ្យពួកខ្ញុំបានពន្លះសាច់វាដែរ តែមិនបានស៊ីសាច់វាទេ ។ នៅពេលដែលពួកខ្ញុំពន្លះសាច់វា ស្រាប់តែឃើញសាច់ខាងក្នុងស្អួតទាំងអស់ ថ្លើមវាមានស្នាមជាំគ្រប់កន្លែងផងដែរ" ។ ពេទ្យសត្វភូមិនោះគិតមួយស្របក់អំពីជំងឺនោះ ។ គាត់ដឹងអំពីជំងឺនោះ គឺជំងឺសាទឹកព្រោះជំងឺនេះ ចេញរោគសញ្ញាបែបនេះ ។ ក្រោយមកគាត់ក៏យកថ្នាំមកព្យាបាលក្របីនោះភ្លាម ។ នៅពេលពេទ្យសត្វភូមិនោះធ្វើដំណើរតាមផ្លូវ គាត់បានឃើញក្របីជាច្រើនកើតជំងឺព្រោះអីខែនោះជាខែភ្លៀងដើមឆ្នាំ ដែលធ្វើអោយគោក្របីកើតជំងឺសាទឹក ។ ពេទ្យសត្វភូមិរូបនោះធ្វើដំណើរជាមួយម្ចាស់ក្របីបណ្ដើរ និងជជែកគ្នាអំពីថ្នាំការពារសត្វទាំងនោះបណ្ដើរ ។ ពេទ្យនោះនិយាយ ៖ "នៅខែ១២នេះ មានសត្វក្របីជាច្រើនកើតជំងឺសាទឹក មិនខុសគ្នាពីក្របីរបស់បងឯងដែលបាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំនោះឡើយ ។ ជំងឺសាទឹក នៅពេលវាឈឺបន្តិចបន្តួចយើងអាចព្យាបាលវាជា តែបើវាឈឺធ្ងន់ធ្ងរហើយ យើងមិនអាចព្យាបាលវាបានឡើយ" ។ ម្ចាស់ក្របីក៏សួរទៅកាន់ពេទ្យនោះទៀត តើយើងគួរតែរកវិធីអ្វីខ្លះ ដើម្បីការពារកុំអោយកើតជំងឺនោះបាន ។ ពេទ្យសត្វ ៖ "បើយើងមិនចង់អោយក្របីរបស់យើងកើតជំងឺនោះមានតែចាក់ថ្នាំការពារប៉ុណ្ណោះ ។ យើងអាចចាក់នៅពេលវាមិនទាន់កើតជំងឺ ផ្ទុយទៅវិញបើក្របីកើតជំងឺរួចទៅហើយ យើងមិនអាចចាក់ថ្នាំការពារបានទេ ។ យើងអាចចាក់ថ្នាំព្យាបាលអោយវាបាន តែមិនអាចព្យាបាលអោយជាទាំងអស់ទេ ។ បើយើងបានចាក់ថ្នាំការពារជាមុននោះប្រសើរជាងការព្យាបាល ។ ថ្នាំការពារជំងឺសាទឹកអាចការពារក្របីរយៈពេលប្រាំមួយខែ ។ ដូច្នេះយើងត្រូវចាក់ថ្នាំការពារអោយវាមួយអាទិត្យម្ដង" ។ ពេទ្យសត្វនិយាយទៀតថា ថ្ងៃក្រោយ បើសិនបានឃើញគោក្របីងាប់ដោយសារជំងឺ សូមកុំស៊ីសាច់វាអោយសោះ ព្រោះវា

	អាចធ្វើអោយយើងឈឺ ។ មកដល់កន្លែងក្របីឈឺ ពេទ្យសត្វនិយាយ ៖ "ជំងឺក្របីរបស់បងឯងនេះ គឺជាជំងឺសាទឹក ។ ឥឡូវយើងត្រូវចាក់ថ្នាំ «អ៊ុកស៊ី» សំរាប់ព្យាបាលវា ។ ឯក្របីរបស់បងដែលមិនទាន់ឈឺ យើងក៏ត្រូវចាក់ថ្នាំការពារអោយវាដែរ" ។ បន្ទាប់មកពេទ្យសត្វព្យាបាលក្របីនោះ រយៈពេលបីថ្ងៃហើយបានជាសះស្បើយពីជំងឺ ។ ប្រជាជនជិតខាងរបស់គាត់បានឃើញក្របីនោះ ជាសះស្បើយពីជំងឺមែន ។ ប្រជាជនក្នុងភូមិនោះទាំងមូល បានអោយពេទ្យសត្វភូមិរូបនោះ ចាក់ថ្នាំការពារគោក្របីរបស់ពួកគេទាំងអស់ ។ ពេទ្យសត្វភូមិក៏ចាក់ថ្នាំការពារអោយគោក្របីក្នុងភូមិនោះ តាមការស្នើសុំរបស់ពួកគេ ។ ក្រោយមកគោក្របីក្នុងភូមិនោះ លែងមានជំងឺដូចកាលពីថ្ងៃមុនទៀតហើយ ៕ **<u>សំនួរ</u>** -នៅពេលគោក្របីរបស់យើងឈឺ តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេច? -នៅពេលពេទ្យសត្វធ្វើដំណើរតាមផ្លូវ តើគាត់បានជួបប្រទះអ្វីខ្លះ?	
១៣៦	ចូរអោយសិស្សសរសេរតែងជាអត្ថបទមួយ ឬក៏រឿងផ្សេងៗនៅក្នុងតារាងខាងក្រោមនេះ ៖	
១៣៧	**មេរៀនទី៥៨**	
	បង្រៀនព្យញ្ជនៈនិងជើងព្យញ្ជនៈ	ហ្វ
	ពាក្យគន្លឹះ	**រុយ ទាញខ្សែ**
១៣៨	រៀនអាន	
	<u>រៀនអានប្រយោគដែលមានជើង(្វ)</u> -ពូរបស់ខ្ញុំទៅដួសជ័រទឹកក្នុងព្រៃ ។ គាត់បានឃើញសត្វទោចនិងកូនរបស់វានៅលើមែកឈើ ។ -កូនទោចនោះប្រលែងលេងជាមួយមេរបស់វា ។ វាលោតចុះឡើងនៅលើមែកឈើនោះ ។ -ឪពុករបស់ខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់ ៖ "សត្វទោចមិនចេះស៊ីស្រូវស៊ីពោតដូចសត្វស្វាទេ វាចេះស៊ីផ្លែឈើតែប៉ុណ្ណោះ ។ -នៅពេលខ្ញុំពេញវ័យ ជីតារបស់ខ្ញុំបញ្ជាខ្ញុំអោយទៅតាមគេកាប់ខ្សែផ្តៅអូសពីព្រៃមកផ្ទះ ដើម្បីយកមកធ្វើខ្សែកាផា សៀវ ឬក៏ចងមុខចង្អេរ ឈ្នាងជាដើម ។ -ខ្ញុំកាប់ផ្តៅបានច្រើនលើសគេដប់ខ្សែ ។ គេកាប់ទាញផ្តៅតិចជាងខ្ញុំដប់ខ្សែ ។	
១៣៩	រៀនសរសេរ	-នើនទៅកាប់ខ្សែហើយអូសនិងបិតវាផង ។ -នើនកំពុងតែពន្លះសាច់ជ្រូកដើម្បីយកទៅលក់ ។
១៤០	ចូរជ្រើសរើសព្យញ្ជនៈ " ហ " និងជើង " ្វ" សរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យ ៖	

	ជ្រើសរើសបីពាក្យដែលបានសរសេរ ហើយតែងអោយបានបីប្រយោគខាងក្រោមនេះ ៖
១៤១	រៀនអាន
	<u>រឿងបេះផ្លែពពាយ</u> កាលពីព្រេងនាយមានស្រីក្រមុំពីរនាក់ ជាមិត្តសំឡាញ់និងគ្នា ម្នាក់ជាអាប ម្នាកទៀតជាមនុស្ស ។ ស្រីក្រមុំដែលចេះអាបបានបបួលសំលាញ់ដែលជាមនុស្សធម្មតានោះ ៖ "នែ៎សំឡាញ់! តោះយើងទៅបេះផ្លែពពាយ" ។ នាងជាមនុស្សធម្មតាតប ៖ "ចាំ! តោះយើងទៅ" ។ និយាយហើយ ក្រមុំទាំងពីរនាំគ្នាទៅដល់កន្លែងដើមពពាយ ។ ក្រមុំជាអាបប្រាប់ទៅសំឡាញ់ដែលជាមនុស្សធម្មតា ៖ "សំឡាញ់ឯងឡើងបេះទៅ" ។ ក្រមុំជាមនុស្សធម្មតាឡើងទៅបេះផ្លែពពាយទម្លាក់ចុះមកក្រោម ។ ចំណែកសត្វខ្លាតែងតែមកស៊ីពពាយរាល់ព្រឹក ។ ពេលក្រមុំជាមនុស្សធម្មតាចង់ចុះពីដើមឈើមកក្រោមដែរ តែចុះមិនបានសោះ ព្រោះសំឡាញ់ជាអាបបានធ្វើអោយនាងចុះមកក្រោមមិនបាន ។ ក្រមុំជាអាបនៅខាងក្រោមដឹងថាខ្លាតែងតែមកស៊ីផ្លែពពាយរាល់ព្រឹកក៏រត់ទៅផ្ទះវិញ ។ ឯក្រមុំជាមនុស្សធម្មតាក៏ជាប់នៅលើដើមពពាយនោះទៅ ដោយខ្លួនចុះមកក្រោមមិនរួច ។ មួយសន្ទុះក្រោយមក ស្រាប់តែមានខ្លាមួយក្បាលមកដល់ដើមពពាយព្រមទាំងគ្រហឹមទៀតផង ។ ខាងឆ្វេងធុំក្លិនស្នៅខាងស្តាំធុំក្លិនចេក ខ្លានោះងើយមើលទៅលើដើមពពាយ ក៏ប្រទះឃើញក្រមុំម្នាក់ ។ ខ្លាសួរ ៖ "អ្នកណាគេនៅលើដើមពពាយនេះ?" នាងតប ៖ "អ៊ូ! ខ្ញុំទេលោកតា" ។ នាងនិយាយដូច្នេះព្រោះតែនាងមិនហ៊ានហៅឈ្មោះខ្លានោះ ។ ខ្លាសួរទៀត ៖ "នាងមកទីនេះធ្វើអី?" ក្រមុំនោះប្រាប់ ៖ "លោកតាអើយ! ខ្ញុំមិនដឹងទេនាងអាបនោះនាំខ្ញុំមក ហើយកុហកខ្ញុំថាមកបេះផ្លែពពាយ" ។ ខ្លានោះនឹកអាណិតនាង ហើយពោល ៖ "អ៊ូ! តាអាណិតចៅឯងណាស់ ចុះមកចៅ" ។ ក្រមុំនោះនិយាយទៀត ៖ "បើចង់ខាំៗនៅទីនេះចុះ បើចង់ស៊ីៗនៅទីនេះចុះ" ។ ខ្លានិយាយ ៖ "អ៊ូ! សំដីរបស់ចៅចំលែកមែនទែន ចុះមកចៅ" ។ ខ្លាដាក់ជណ្តើរអោយនាងចុះពីលើដើមពពាយ ។ ពេលនាងចុះមកដល់ក្រោមហើយខ្លានោះនិយាយ ៖ ""ចៅអើយ! ជិះលើយើងមក" ។ នាងក្រមុំក៏ជិះលើខ្នងខ្លានោះទៅ ។ នៅពេលចេញដំណើរ នាងក្រមុំនិយាយ ៖ "សូមនាំខ្ញុំទៅតាមផ្លូវដែលមានព្រៃចាស់ ដែលមានបន្លា" ។ ខ្លាលាន់មាត់ ៖ "យ៉េ! សំដីចៅចំលែកណាស់" ។ និយាយហើយ ខ្លានាំនាងទៅតាមផ្លូវល្អ រហូតទៅដល់ទឹកអូរ ។ ខ្លានិយាយ ៖"ចៅចុះទៅយើងចុះឆ្លងអូរហើយ" ។ នាងចុះពីលើខ្នងខ្លាហើយពោល ៖ "បើចង់ខាំៗនៅទីនេះចុះបើចង់ស៊ីៗនៅទីនេះចុះ" ។ ខ្លានិយាយ ៖ "សំដីចៅពិតជាចំលែកណាស់" ។ បន្ទាប់មកនាងជិះពីលើខ្នងខ្លានោះទៀត ។ ខ្លាធ្វើដំណើរបន្តហើយគ្រហឹមទៀតផង ។ ពេលទៅដល់ផ្ទះហើយខ្លានិយាយ ៖ "ចៅឯងនៅទីនេះហើយណាំជួយថែរក្សាកូនរបស់យើងផង" ។ នាងតប ៖ "ចាំ! លោកតា" ។ បន្ទាប់មកខ្លានោះបានប្រាប់ទៅប្រពន្ធ ៖ "ឯងអើយ! យើងមានចៅម្នាក់ហើយ ទុក

នាងនៅទីនេះសំរាប់មើលថែរក្សាកូនរបស់យើង ។ យើងយកពេលនេះដើម្បីទៅរកត្រី" ។ ប្រពន្ធឆ្លើយ ៖ "ចាំ!" ។ ខ្លាប្រាប់នាងនោះ ៖ "ថ្ងៃស្អែក ចៅឯងថែរក្សាកូនយើងផងណា ហើយដាំទឹកក្តៅអោយពុះមែនទែន រួចចាក់លើកូនរបស់យើងអោយវាស្លាប់អស់ទៅ" ។ នាងតប ៖ "ចាំ!លោកតា" ។ ខ្លាពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធនោះតែងតែនិយាយពាក្យផ្ទុយ ។ ចំណែកនាងក្រមុំនោះដឹងថាខ្លានិយាយតែពាក្យផ្ទុយដូច្នេះ ក៏ដាំទឹកក្តៅឧណ្ហៗ ហើយនាំកូនខ្លាទៅងូតទឹកនៅកន្លែងដីខ្សាច់តាមធម្មតា ។ ងូតទឹករួចហើយ នាងនាំកូនខ្លាត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ។ នៅពេលល្ងាចខ្លាទាំងពីរត្រឡប់មកពីរកត្រីវិញ ហើយនិយាយ ៖ "សាច់ប្រើសសាច់ឈ្លូសរបស់យើងនេះទុកអោយចៅស្រីឯង ចំណែកសាច់មនុស្សនេះទុកសំរាប់អោយយើងស៊ី ។ ចៅហូបសាច់ប្រើសសាច់ឈ្លូសនេះទៅ" ។ ខ្លាក្អែរចេញសាច់ទាំងនោះមក ។ វាយកទៅលាងអោយស្អាត ចំណែកសាច់ប្រើសសាច់ឈ្លូសទុកអោយចៅស្រីនោះហូប ។ ពេលដេកយប់ខ្លានោះប្រាប់ទៅកូន ៖"កូនឯងចូលដេកខាងនោះទៅ ទុកអោយបងស្រីឯងគេដេកនៅឯនេះ" ។ កូនខ្លាតប ៖ "បាទ" ។ ពេលយប់ជ្រៅកូនខ្លាចង់មកស៊ីនាងនោះ ចំណែកនាងចេះតែបង្រះ ។ ខ្លាជាឳពុកឮចៅស្រីបង្រះដូច្នេះសួរចៅស្រីនោះ ៖ "ចៅស្រីបង្រះធ្វើអ្វី?" ។ នាងប្រាប់ ៖ "ចាំ! លោកតា មូសខាំខ្ញុំ" ។ ខ្លានោះដឹងថាកូនរបស់ខ្លួនលេងសើចជាមួយចៅស្រីនោះ ក៏ប្រាប់ទៅកូន ៖ "កូនឯងកុំលេងអីចឹងអី នាំគ្នាដេកទៅ" ។ កូនខ្លាទាំងអស់ស្តាប់ឳពុកក៏នាំគ្នាដេក ។

លុះស្អែកឡើងចៅស្រីនោះធ្វើការងារដូចធម្មតា ។ ពេលដែលខ្លាមកពីព្រៃវិញ ឃើញចានឆ្នាំងស្អាតបាទទាំងអស់ ហើយទុកដាក់បានល្អទៀត ក៏ពិភាក្សាជាមួយប្រពន្ធ ៖ "ចៅស្រីនេះនាងពិតជាមនុស្សត្រឹមត្រូវមែន" ។ នៅវេលាខ្លានិងប្រពន្ធពិភាក្សាគ្នា ចៅស្រីធ្វើជាឈឺពោះ និងធ្វើជាគ្រុនទៀតផង ហើយប្រាប់ទៅខ្លា ៖ "លោកតាខ្ញុំគ្រុននិងឈឺធ្ងន់ណាស់ សូមលោកតាជូនខ្ញុំត្រឡប់ទៅវិញទៅ" ។ ខ្លាតប ៖ "បើអីចឹងថ្ងៃក្រោយចៅឯងមកលេងតាទៀតណាំ" ។ នាងតប ៖ "ចាំ! លោកតា" ។

ខ្លាជូននាងទៅវិញ ។ ពេលទៅជិតដល់ ឃើញភូមិលឹមៗ ខ្លាខាំសត្វទន្សោងមួយអោយចៅស្រី រួចនាងយកសាច់សត្វទន្សោងទៅផ្ទះ ។ ពេលទៅដល់ផ្ទះ ក្រមុំជាអាបសួរ ៖"នែ៎ សំឡាញ់! តើឯងបានសាច់សត្វទន្សោងនេះដោយរបៀបណាដែរ?" ។ នាងជាមនុស្សនិយាយ ៖ "ឯងនេះខូចណាស់កុហក ទុកចោលយើងម្នាក់ឯងនៅលើដើមឈើ សំណាងដែលខ្លាវាទុកអោយខ្ញុំមានជីវិត" ។ ក្រមុំអាបនិយាយទៀត ៖ "បើអីចឹងយើងទៅបេះផ្លែពពាយនោះម្តងទៀតណាំសំឡាញ់ ហើយខ្ញុំជាអ្នកឡើងបេះម្តង" ។ សម្លាញ់ជាមនុស្សយល់ព្រមទៅម្តងទៀត ។

ពេលទៅដល់ដើមពពាយ ក្រមុំចេះអាបឡើងបេះផ្លែពពាយ ហើយចុះមកវិញមិនបានទេ ព្រោះជាប់នៅលើចុងឈើ ។ មួយសន្ទុះក្រោយមកខ្លាមកដល់ ។ វាគ្រហឹមពីចំងាយ ៖ "ខាងឆ្វេងធុំក្លិនស្មៅ ខាងស្តាំធុំក្លិនចេក" ។ ក្រមុំចេះអាបនោះធ្វើជានិយាយដូចក្រមុំមុន ៖ "ខ្ញុំទេលោកតា" ។ ខ្លាពោល ៖ "ចុះមកចៅ" ។ ក្រមុំចេះអាបនិយាយ ៖ "លោកតាកុំខាំខ្ញុំអី

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">ណាំ” “យី! ចៅស្រីនេះសំដីវាត្រង់ មែន” ។ ក្រមុំចេះអាបសួរទៅខ្លា ៖ “ទៅតាមផ្លូវណាលោកតា?” ខ្លាប្រាប់ ៖ “ស្រេចតែចិត្តចៅទេ” ។ ក្រមុំចេះអាបនោះនិយាយ ៖ “បើអីចឹងលោកតាកុំនាំខ្ញុំទៅតាមផ្លូវបន្លា និងផ្លូវដែលមានច្រាំងអោយសោះណាំ” ។
ខ្លានោះមិនចូលចិត្តនិយាយដោយត្រង់ៗទេ ។ ខ្លានាំក្រមុំចេះអាបនោះទៅតាមផ្លូវដែលមានបន្លា ហើយក្រមុំអាបមុតបន្លាឈាមពេញខ្លួនប្រាណទាំងអស់ ។ ពេលទៅដល់ផ្ទះខ្លាប្រាប់ទៅប្រពន្ធ ៖ “នែ៎! ម៉ែវា យើងបានចៅមួយទៀតហើយណា ចៅនេះសំដីវាត្រង់ណាស់” ។ ខ្លានោះបង្គាប់ដូចក្រមុំពីមុននោះដែរ ៖ “ចៅតើថ្ងៃនេះងូតទឹកអោយកូនយើងយ៉ាងម៉េចដែរ?” “អូ! ខ្ញុំភ្លេចងូតអោយវាទៅហើយតា” ។ តាខ្លានិយាយ ៖ “អ៊ំ! សំដីរបស់ចៅនិយាយត្រង់មែន” ។ ពេលយប់កូនខ្លាលូកទៅកេះក្រមុំចេះអាបនោះ ហើយនាងបង្រះ ។ ខ្លាជាឪពុកឮនាងបង្រះដូច្នេះសួរ ៖ “ហេតុអីចៅឯង ចេះតែបង្រះយ៉ាងនេះ?” ។ នាងប្រាប់ ៖ “កូនតាឯងយកដៃមកកេះខ្ញុំ” ។ “យី! ពាក្យសំដីចៅឯងត្រង់ៗណាស់” ។
លុះស្អែកឡើងក្រមុំចេះអាបនោះប្រាប់កូនខ្លា ៖ “នែ៎! ប្អូនៗទាំងអស់អើយ! ពុកម៉ែប្អូនបានប្រាប់ថា អោយប្អូនៗទាំងអស់ដេកអោយត្រង់នៅលើដីខ្សាច់នេះ ដើម្បីងាយស្រួលងូតទឹក” ។ បន្ទាប់មកក្រមុំចេះអាប យកទឹកក្តៅជះលើកូនខ្លាទាំងនោះងាប់អស់ទៅ ពេលនោះក្រមុំចេះអាបនិយាយ ៖ “ហេតុអីខ្លាមិនអោយរបស់មកយើងបន្តិចសោះ ឯនាងក្រមុំពីមុនម្តេចខ្លានោះចេះអោយសាច់ទន្សោងទៅវា” ។ ចំណែកខ្លានិងប្រពន្ធត្រឡប់ពីព្រៃមកវិញ ថែមទាំងគ្រហឹមពីចំងាយទៀត ។ មើលផ្ទះរបស់ខ្លួនឃើញភ្លើងឆេះអស់ ហៅកូនៗ មិនឮឆ្លើយតប ខ្លាក៏ស្រែកហៅនាងចេះអាប ៖ “ចៅអើយ! កូនយើងនៅឯណា?” ក្រមុំចេះអាបប្រាប់ ៖ “ខ្ញុំមិនដឹងទេលោកតា អម្បាញ់មិញខ្ញុំឃើញវាលេងនៅឯវាលខ្សាច់ឯណោះ” ។ ខ្លាឮដូចនេះទៅមើលកូននៅកន្លែងដីខ្សាច់ ស្រាប់តែឃើញកូនងាប់អស់ ។ ខ្លាខឹងណាស់ ក៏ខាំបោកក្រមុំចេះអាបនោះស្លាប់ទៅ ៕
<u>សំនួរ</u>
១-តើក្រមុំពីរនាក់នោះ ជាមនុស្សចេះអាបទាំងពីរនាក់ឬក៏យ៉ាងណា?
២-ក្រមុំមានអាបនិងក្រមុំអត់មានអាប តើមួយណាជាមនុស្សល្អនឹងសត្វខ្លា?</td></tr>
<tr><td>១៤៧</td><td colspan="2">មេរៀនទី៥៩</td></tr>
<tr><td></td><td>បង្រៀនស្រះ</td><td>ែ □ៀ</td></tr>
<tr><td></td><td>ពាក្យគន្លឹះ</td><td>បងតា</td></tr>
<tr><td>១៤៨</td><td colspan="2">រៀនអាន</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"><u>បងតារៀនដាំសណ្តែក</u>
បងតារៀបការបានបីឆ្នាំមកហើយ ។ គាត់បានកូនពីរនាក់ គឺកូនប្រុសមួយនិងកូនស្រីមួយ ។ ប្តីរបស់គាត់ជាប្រជាជនអ្នកកសិករធ្វើចំការ ហើយគាត់ក៏ជាអ្នកចំការដែរ ។</td></tr>
</table>

	បងគារស់នៅជាមួយប្ដីគាត់រយៈពេលបីឆ្នាំកន្លងទៅ ។ ប្ដីគាត់នាំគាត់ធ្វើតែចំការមួយមុខប៉ុណ្ណោះ ។ ពួកគេខិតខំធ្វើចំការសំរាប់ដាំស្រូវរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់គ្រួសាររបស់ពួកគេ ជាពិសេសគឺកូនរបស់ពួកគេពីរនាក់ ។ តែគ្រួសាររបស់គាត់នៅតែខ្វះម្ហូបអាហារនិងខោអាវស្លៀកពាក់ដដែល ។ បងប្អូនជិតខាងបាននាំគ្នាដាំសណ្ដែក ដាំដើមឈើមានផ្លែ តែប្ដីរបស់គាត់មិនចង់ធ្វើតាមពួកគេទាំងនោះទេ ។ បងគាទើបនិយាយទៅប្ដីរបស់គាត់នោះ ៖ "នែ៎! ប៉ាវ៉ា តើគ្រួសាររបស់យើងនេះ ធ្វើដូចម្ដេចទៅអោយមានម្ហូបអាហារគ្រប់គ្រាន់ដូចគេ? ស៊ីអត់ស៊ីឃ្លានរាល់ឆ្នាំ បើដូចនេះឆ្នាំក្រោយ យើងសាកល្បងដាំសណ្ដែកសៀងសណ្ដែកដី ដូចគេមើល!" "បាទ! បើអីចឹងសាកល្បងទៅ" ។ ចូលដល់ឆ្នាំថ្មីបងគា និងប្ដីរបស់គាត់នាំគ្នាខំប្រឹងជំរះស្មៅនៅក្នុងចំការ រួចដាំសណ្ដែកដីសណ្ដែកសៀងលូតលាស់បានល្អណាស់ ។ ក្រោយមកពួកគេលក់សណ្ដែកទាំងនោះ អោយឈ្មួញក្នុងទីផ្សារ ហើយបានលុយយ៉ាងច្រើន ។ ពួកគេទិញសំភារៈប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ ដូចជាខោអាវ អង្ករ អំបិល ប៊ីចេងបានគ្រប់គ្រាន់ ៕	
១៤៩	រៀនសរសេរ	-បងគាកំពុងតែស្វែងរកប្អូនរបស់គាត់ឈ្មោះបៀន -ប្អូនរបស់គាត់ឈ្មោះបៀនកំពុងតែហូបសណ្ដែកសៀង ។
១៥០	ចូរជ្រើសរើសស្រៈ " េ □ ្យ " ហើយសរសេរប្រកបអោយបានបីពាក្យខាងក្រោមនេះ ៖	
១៥០	ជ្រើសរើសបីពាក្យដែលបានសេរសេរខាងលើ ហើយតែងអោយបានបីប្រយោគខាងក្រោមនេះ ៖	
១៥១	រៀនអាន	
	<u>ជ្រូកមានជំងឺប៉ារ៉ាស៊ីត</u> គ្រួសារមួយបានចិញ្ចឹមជ្រូកដោយផ្ដល់ចំណីអោយវាដូចជា ៖ ដើមចេក ឬម្ហូបអាហារសេសសល់ពីមនុស្ស មានផ្លែត្រសក់ ផ្លែល្ពៅ ត្រាវ កន្ទក់ ឬក៏អោយជ្រូកនោះដើររកស៊ីចំណីដោយខ្លួនឯងក្នុងព្រៃ ដូចជា ដំឡូង និងជន្លេនជាដើម ។ ការបណ្ដោយអោយជ្រូកស៊ីចំណីបែបនេះ មិនងាយធំធាត់ល្អទេ ។ ប៉ារ៉ាស៊ីតគឺជាមេរោគតូចល្អិតម្យ៉ាង វាឆ្លងពីជ្រូកមួយទៅជ្រូកមួយទៀត គឺវាឆ្លងតាមចំណីដែលជ្រូកស៊ីជាមួយគ្នានោះ ។ ក្រោយពេលជ្រូកស៊ីចំណីហើយមេរោគប៉ារ៉ាស៊ីតតែងតែលួចស៊ីជាតិចំណី នៅក្នុងខ្លួនរបស់វា ឬក៏ជញ្ជក់ឈាម ដែលនាំអោយជ្រូកមិនងាយធំធាត់ល្អ ។ ចំណែកប៉ារ៉ាស៊ីតវិញកាន់តែធំ ហើយកាន់តែច្រើនឡើងៗថែមទៀត ។ ជ្រូកខំប្រឹងស៊ីចំណីរាល់ថ្ងៃ ប៉ុន្ដែខ្លួនរបស់វាមិនចេះធំធាត់ និងលូតលាស់ទេ ។ ប៉ារ៉ាស៊ីតតែងតែនៅក្នុងខ្លួន និងនៅលើស្បែករបស់ជ្រូក ។ ប៉ារ៉ាស៊ីតដែលនៅលើស្បែករបស់វាស្រដៀងនឹងដង្កែនិងចៃ ។ ប៉ារ៉ាស៊ីតទាំងនោះជ្រាបចូលក្នុងខ្លួនរបស់វាហើយ ក្លាយទៅជាព្រូនសំប៉ែត ឬក៏ព្រូនផ្សេងៗទៀត ។ យើងកុំភ្លេចថា មនុស្សក៏អាចកើតប៉ារ៉ាស៊ីតដែរ ដូចជាក្មេងតូចៗមានចៃនៅលើក្បាល និងព្រូនផ្សេងៗកើតដងខ្លួនរបស់វា ។ មានប៉ារ៉ាស៊ីតខ្លះកើតចេញពីជ្រូក ហើយឆ្លងរាលដាល	

	ទៅមនុស្ស ដូចជាព្រូនសំប៉ែតជាដើម ។ បើយើងហូបសាច់ជ្រូកដែលមានចុងអង្ករ ចំអិនមិនឆ្អិនល្អ នាំអោយយើងកើតមានព្រូនសំប៉ែតនៅក្នុងខ្លួន ។ បើយើងចង់ហូបសាច់ជ្រូកដែលមានចុងអង្ករ ត្រូវតែចំអិនវាអោយបានឆ្អិន ដើម្បីកុំអោយព្រូនសំប៉ែតនោះ កើតនៅក្នុងខ្លួនរបស់យើង ។ មនុស្សណាដែលកើតព្រូនសំប៉ែតនៅក្នុងខ្លួនហើយ ប្រាកដជាស្គម និង រាករូស អស់កំលាំង ។ ចំណែកជ្រូកវិញ បើកើតមានប៉ារ៉ាស៊ីតក្នុងខ្លួនហើយ វានឹងងាប់ ។ យើងអាចដឹងរោគសញ្ញាសំគាល់ប៉ារ៉ាស៊ីតបានដោយ ៖ - រមាស់ ក្រហមជុំវិញត្រចៀក - ស៊ីចំណីមិនចេះធំធាត់ - រោមបះ - ស្គម - រាករូស - ក្អកតិចៗ ។ បើឃើញរោគសញ្ញាសំគាល់ខាងលើនេះ មានតែថ្នាំអ៊ីវ៉ូមិចទើបអាចព្យាបាលជ្រូកដែលកើតប៉ារ៉ាស៊ីតបាន ។ ថ្នាំអ៊ីវ៉ូមិចគឺជាថ្នាំដែលល្អបំផុតសំរាប់សំលាប់ប៉ារ៉ាស៊ីតនៅក្នុងខ្លួននិងនៅលើស្បែករបស់ជ្រូក ។ បើប៉ារ៉ាស៊ីតងាប់អស់ពីក្នុងខ្លួន ជ្រូកក៏មានសុខភាពល្អនឹងឆាប់ធំធាត់ហើយ ស្បែករបស់វារលោងហើយលែងមានរមាស់ទៀតដែរ ។ មានអ្នកភូមិខ្លះហៅថ្នាំអ៊ីវ៉ូមិចថា «ថ្នាំធ្វើអោយជ្រូកឆាប់ធំ» តាមការពិតថ្នាំនោះមិនមែនធ្វើអោយជ្រូកឆាប់ធំទេ គ្រាន់តែវាអាចសំលាប់ប៉ារ៉ាស៊ីត កុំអោយវាលួចស៊ីជាតិចំណីនៅក្នុងខ្លួនជ្រូកតែប៉ុណ្ណោះ ។ សត្វជ្រូកភាគច្រើនកើតប៉ារ៉ាស៊ីត ។ មានមនុស្សមួយចំនួនបានសាកល្បងប្រើប្រាស់ថ្នាំអ៊ីវ៉ូមិចចាក់ទៅសត្វជ្រូក ទោះបីសត្វជ្រូកពួកគេគ្មានជំងឺក៏ដោយ ។ មេរោគប៉ារ៉ាស៊ីត តែងតែប៉ះពាល់ដល់សុខភាពសត្វពាហនៈ ដូចជាគោក្របី មាន់ទា ។ល ។ បើមានអ្នកណាមួយចង់ដឹងចង់យល់អំពីជំងឺប៉ារ៉ាស៊ីត ត្រូវតែទាក់ទងជាមួយនឹងបសុពេទ្យខេត្ត ឬក៏បសុពេទ្យភូមិក៏បាន ។ ទាំងពីរកន្លែងនេះអាចផ្ដល់ព័ត៌មានណែនាំនឹងការពារ ឬក៏ព្យាបាលសត្វ ។ ពួកគេមានថ្នាំអាចការពារនិងព្យាបាលជំងឺសត្វទាំងនោះតាមការដកពិសោធន៍នឹងបច្ចេកទេស ហើយពួកគេមានជំនាញបច្ចេកទេស ខាងចិញ្ចឹមសត្វគ្រប់ប្រភេទផងដែរ ៕ __សំនួរ__ -ពេលយើងចិញ្ចឹមសត្វជ្រូក តើត្រូវផ្ដល់ចំណីអ្វីខ្លះដល់វា? -ពាក្យថាប៉ារ៉ាស៊ីត មានន័យដូចម្ដេច? -បើយើងចង់យល់ដឹងអំពីមេរោគប៉ារ៉ាស៊ីត តើយើងគួរទាក់ទងជាមួយអ្នកណា?

១៥៥	**មេរៀនទី៦០**	**មេរៀនរំលឹកឡើងវិញ**
១៥៥	រៀនអាន	

<u>រឿងស្វា</u>

កាលពីព្រេងនាយ មានស្វាឈ្មោលមួយក្បាលរស់ នៅក្នុងព្រៃជ្រៅដ៏ស្ងាត់ជ្រងំតែម្នាក់ឯង ។ មានថ្ងៃមួយ ស្វានោះលោតលេងចុះឡើងៗ ពីមែកឈើមួយទៅមែកឈើមួយ លោតពីមុខទៅក្រោយ ពីក្រោយទៅមុខ ហើយក្រលេកចុះមកក្រោម ស្រាប់តែឃើញផ្លែឈើដែលគេដាក់ពីលើក្រដាសមួយសន្លឹក ។ ក្រោមក្រដាសមួយសន្លឹកនោះគេជីករណ្ដៅយ៉ាងជ្រៅ ។ ស្វានោះមិនបានដឹងទេថា ពីក្រោមក្រដាសនោះមានរណ្ដៅមួយដ៏ជ្រៅទេ ។ ស្វាឃើញផ្លែឈើនោះហើយក៏ ស្ទុះលោតចុះមកក្រោម ដើម្បីយកផ្លែនោះស៊ី ហើយក៏ធ្លាក់ទៅក្នុងរណ្ដៅនោះទៅ ។ ស្វាភ័យណាស់ព្រោះរកផ្លូវឡើងមកលើមិនបាន ។ អស់តិរិះស្វាក៏នៅស្ងៀម ។ មួយសន្ទុះក្រោយមកទន្សាយមួយបានមកដល់ ព្រមទាំងអើតមើលនៅក្នុងរណ្ដៅនោះ ឃើញស្វាមួយក្បាល ។ ស្វាឃើញទន្សាយហើយនិយាយ៖ "បងទន្សាយអើយ! បងឯងមិនទៅរករណ្ដៅសំរាប់ទុកអោយហើយទេ បន្តិចទៀតមេឃរលំហើយ បងទន្សាយឯងច្បាស់ជាស្លាប់មិនខាន" ។ ទន្សាយបានលឺស្វាប្រាប់ដូច្នេះភ័យណាស់ក៏តបទៅស្វា៖ "បងស្វាអើយ! ខ្ញុំគ្មានរណ្ដៅសំរាប់នៅទេ តែខ្ញុំសូមនៅជាមួយបងស្វាឯងផងបានដែរទេ?" ។ ស្វាឆ្លើយ៖ "ខ្ញុំអោយបងទន្សាយឯងនៅជាមួយនឹងខ្ញុំ តែខ្ញុំហាមមិនអោយកណ្ដាស់ "បាទ! មិនអីទេ" ។ និយាយហើយទន្សាយចុះទៅក្នុងរណ្ដៅជាមួយនិងស្វា ។

មួយសន្ទុះក្រោយមកខ្លាដើរកាត់ទីនោះ ។ ឃើញស្វានិងទន្សាយនៅក្នុងរណ្ដៅ ខ្លាក៏សួរ៖ "តើពួកបងឯងនៅក្នុងរណ្ដៅនេះធ្វើអ្វី?" ស្វានិងទន្សាយឆ្លើយ៖ "បងខ្លាឯងមិនទៅរករណ្ដៅសំរាប់នៅទេ បន្តិចទៀតមេឃនិងរលំហើយ បងខ្លាឯងប្រាកដជាស្លាប់មិនខាន" ។ ខ្លាឮស្វា និងទន្សាយនិយាយដូច្នេះភ័យណាស់ សួរទៅទន្សាយ និងស្វាទៀត៖ "បងស្វានិងបងទន្សាយអើយ! បើអីចឹងខ្ញុំសូមនៅជាមួយពួកបងឯងផងបានដែរទេ?" ទន្សាយនិងស្វាប្រាប់៖ "បាន ពួកខ្ញុំព្រមអោយបងឯងនៅជាមួយ តែពួកខ្ញុំសូមប្រាប់បងឯងអោយដឹងថាបងឯងកុំកណ្ដាស់អោយសោះណា៎" ។ ខ្លានិយាយ៖ "បាទ!" ។ និយាយហើយខ្លាចូលទៅក្នុងរណ្ដៅជាមួយទន្សាយ និងស្វានោះទៀតទៅ ។

មួយសន្ទុះក្រោយមករមាសដើរកាត់ទីនោះទៀត ស្រាប់តែឃើញស្វានិងទន្សាយព្រមទាំងខ្លាទៀតផង ។ ស្វា ទន្សាយ និង ខ្លា និយាយប្រាប់ទៅរមាសដូចមុនៗ ។ រមាសបានឮសត្វទាំងបីប្រាប់ដូច្នេះហើយ ភ័យណាស់ រមាសសុំចុះទៅក្នុងរណ្ដៅជាមួយសត្វទាំងបីនោះ ។ ពេលនោះស្វា ទន្សាយ ខ្លានិងរមាសនៅជាមួយគ្នា តែស្វា ទន្សាយ ខ្លា ហាមមិនអោយរមាសកណ្ដាស់ រមាសយល់ព្រម ហើយចុះទៅនៅជាមួយគ្នានៅក្នុងរណ្ដៅនោះទៅ ។ នៅពេលនោះ ស្វាចាប់ផ្ដើមរកមធ្យោបាយដើម្បីចេញពីរណ្ដៅ ។ នឹកឃើញមធ្យោបាយ ស្វាចាក់គទ

	ខ្លា ។ ស្វាចាក់ហើយចាក់ទៀត ។ ខ្លាអត់ទ្រាំមិនបានក៏ និយាយគំរាមទៅស្វា ៖ "ប្រយ័ត្នខ្ញុំលើកបងឯងបោះចេញពីរណ្ដៅនេះណា៎" ។ ស្វាបានឮខ្លាថាដូច្នេះ អរណាស់ តែមិនឃើញខ្លាលើកបោះសោះ ។ លុះយូរៗទៅស្វានឹកឃើញពាក្យរបស់ខ្លួន បាននិយាយពីមុនមកថា ហាមមិនអោយខ្លាកណ្ដាស់ ស្វាក៏យកមែកឈើតូចមួយមកត្បារច្រមុះខ្លា ដើម្បីអោយកណ្ដាស់ ។ ពេលខ្លាកណ្ដាស់ទន្សាយ ខ្លា និង រមាស ចាប់ស្វាបោះទៅលើមាត់រណ្ដៅ ។ ស្វាប្រលាក់ដីពេញខ្លួន ។ ទន្សាយ ខ្លានិង រមាស ចាញ់ប្រាជ្ញាស្វា ដោយបោះស្វានោះទៅលើ ។ ទន្សាយខ្លានិងរមាស់ នៅជាប់ក្នុងរណ្ដៅនោះរហូតទៅ ៕ **<u>សំនួរ</u>** -ហេតុអ្វីបានជាស្វាប្រើល្បិចដាក់ទន្សាយ? -តើស្វាអាចឡើងទៅខាងលើដែរឬទេ?
១៥៨	ចូរសរសេរអត្ថបទមួយ ទាក់ទងនឹងមេរៀន ការចិញ្ចឹមគោក្របី ឬ ជ្រូក មាន់នៅក្នុងតារាងខាងក្រោមនេះ ៖
១៥៩	ចំរៀងពួង ជួបជុំគ្នាសាមគ្គីភាព
១៦០	ព្យញ្ជនៈ និង ស្រៈ ភាសាពួង